



## فصل اول

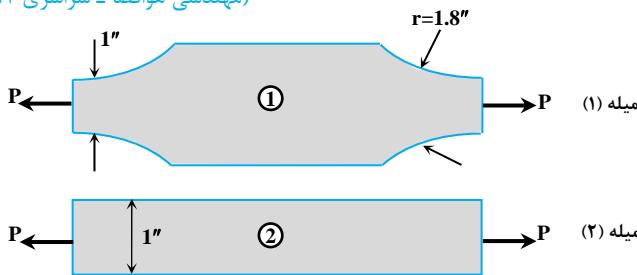
### «تنش، گرنش، بارگذاری محوری»

#### تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل اول

##### درسنامه (۱): معرفی انواع تنش‌ها

**که ۱**- دو میله ۱ و ۲ به شکل زیر مفروض هستند. چنانچه ضریب تمرکز تنش در میله ۱ برابر  $1/75$  باشد کدامیک از جملات زیر صحیح می‌باشد؟

(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۱)



۱) میله ۱ به میزان ۵۷٪ ضعیفتر از میله ۲ می‌باشد.

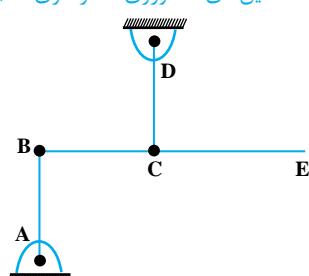
۲) میله ۲ به میزان ۷۵٪ ضعیفتر از میله ۱ می‌باشد.

۳) میله ۲ به میزان ۵۷٪ ضعیفتر از میله ۱ می‌باشد.

۴) میله ۱ به میزان ۷۵٪ ضعیفتر از میله ۲ می‌باشد.

**که ۲**- هر یک از میله‌های AB و CD مقطعی یکنواخت به شکل مستطیل  $1 \times \frac{1}{4}$  دارد و به وسیله پین‌هایی به قطر  $\frac{1}{2}$  به نگهدارنده خود و به عضو

افقی BCE متصل است. می‌دانیم که تنش قائم میانگین در هر میله نباید از  $25 \text{ ksi}$  تجاوز کند. مطلوب است تعیین بزرگ‌ترین باری که می‌توان در نقطه E وارد کرد، اگر این بار عمودی و روبرو پایین باشد. (مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۲)



(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۳)

$$P = 1/25 \text{ kips} \quad (1)$$

$$P = 2/0.83 \text{ kips} \quad (2)$$

$$P = 2/54 \text{ kips} \quad (3)$$

$$P = 2/45 \text{ kips} \quad (4)$$

**که ۳**- کدام عبارت صحیح است؟

۱) مقاومت به ابعاد هندسی قطعه، جنس و فرآیند ساخت وابسته می‌باشد.

۲) مقاومت به جنس، شکل هندسی و نیروهای خارجی اعمالی به قطعه وابسته می‌شود.

۳) مقاومت به ابعاد هندسی قطعه وابسته و مستقل از جنس و فرآیند ساخت قطعه می‌باشد.

۴) مقاومت یکی از خواص ذاتی یک قطعه است، خاصیتی که با جنس و فرآیند ساخت به خصوص آن به وجود آمده است.

**که ۴**- سه عدد پیچ و مهره فولادی مطابق شکل برای اتصال دو قطعه به کار رفته است. چنانچه حداقل تنش برشی مقاوم در فولاد به کار رفته  $100 \text{ MPa}$  و

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۳)

ضریب اطمینان مورد نیاز برابر ۳ باشد، اندازه قطر پیچ‌ها، با تقریب دهم میلی‌متر چقدر است؟

$$20/5 \quad (1)$$

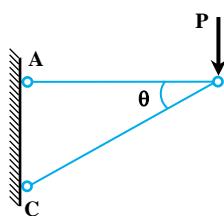
$$22/5 \quad (2)$$

$$41/3 \quad (3)$$

$$45/4 \quad (4)$$

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۳)

**که ۵**- در سازه ABC زاویه  $\theta$  چند درجه باید باشد تا حجم میله BC مینیمم شود؟



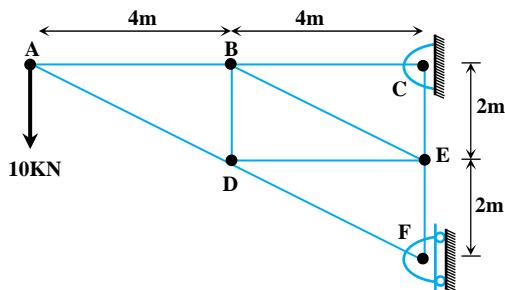
$$15/1 \quad (1)$$

$$30/2 \quad (2)$$

$$45/3 \quad (3)$$

$$60/4 \quad (4)$$

**۶** در خربای نشان داده شده، در صورتی که قطر میله‌های اعضاء تشکیل دهنده خربا برابر  $2\text{ cm}$  باشد، تنش در دو عضو  $BD$  و  $DE$  به ترتیب چند مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری (۸۳) است؟ MPa



(مهندسی هواپا - سراسری (۸۳)

- (۱) صفر و صفر
- (۲) ۲۴ و ۲۴
- (۳) ۵۴ و ۴۷
- (۴) ۴۷ و ۵۴

**۷** کدامیک از گزینه‌های زیر نمایانگر ضریب تمکز تنش می‌باشد؟

$$\text{ضریب تمکز تنش} = \frac{\sigma_{\text{nom}}}{\sigma_{\text{max}}} \quad (۲)$$

$$\text{ضریب تمکز تنش} = \frac{\sigma_{\text{nom}} - \sigma_{\text{min}}}{\sigma_{\text{max}}} \quad (۴)$$

$$\text{ضریب تمکز تنش} = \frac{\sigma_{\text{max}}}{\sigma_{\text{nom}}} \quad (۱)$$

$$\text{ضریب تمکز تنش} = \frac{\sigma_{\text{max}} - \sigma_{\text{min}}}{\sigma_{\text{max}}} \quad (۳)$$

**۸** سه میله با جنس و سطح مقطع مشابه مفروض است. اگر ظرفیت نهایی تحمل بار هر یک از میله‌های  $BC$  و  $BD$  معادل  $30\text{ KN}$  باشد. مقدار

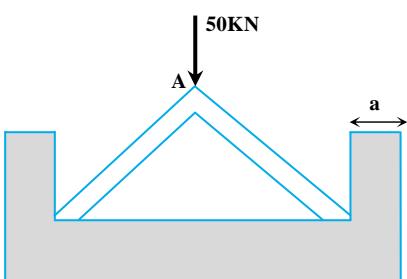
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری (۸۴))

تقربی  $P$  چقدر است؟



**۹** در داربست زیر، اگر ضخامت تکیه‌گاه  $5\text{ cm}$  و تنش برشی مجاز  $43\text{ MPa}$  باشد، مقدار  $a$  چند میلی‌متر است؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری (۸۴))

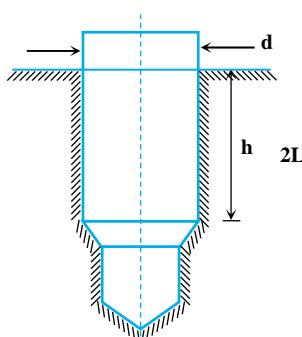


- (۱) ۱۰
- (۲) ۱۵
- (۳) ۲۰
- (۴) ۲۳

**۱۰** مخزنی استوانه‌ای به قطر  $80\text{ mm}$  تحت فشار داخلی ثابت  $4\text{ kg/cm}^2$  قرار دارد. سریوش آن توسط چهار پیچ به بدنه محکم شده است. اگر مقدار

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری (۸۴))

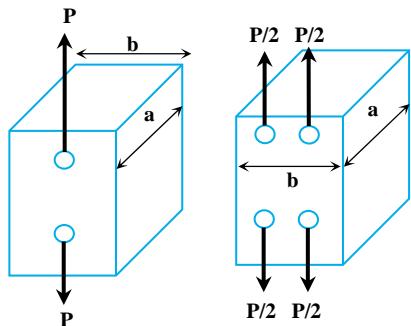
و قطر هر پیچ  $d = 22\text{ mm}$  و ضریب اطمینان ۲ فرض شود. ارتفاع پیچ چند میلی‌متر است؟



- (۱) ۴۸
- (۲) ۲۴
- (۳) ۱۲
- (۴) ۶



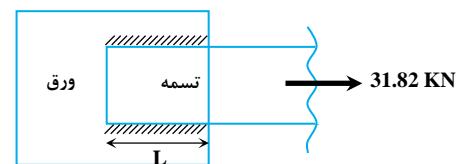
**۱۱**- در شکل های زیر طبق اصل سنت ونانت (Saint Venant) حداقل فاصله تا محل بار اعمالی به ترتیب چقدر باشد تا تغییرات (مهندسی هوافضا - سراسری ۸۴) جابجایی (Displacement) و تنش یکنواخت فرض شوند؟



**۱۲**- اگر تنش برشی مجاز جوش های متصل کننده‌ی تسممه‌ی فولادی به ورق فولادی زیر آن برابر  $\frac{kg}{cm^2}$  باشد، طول جوش لازم (L) برای هر

(مهندسی معدن - سراسری ۸۴)

طرف تسممه، چند سانتی‌متر است؟ (بعد جوش  $10\text{ cm}$  فرض گردد)



**۱۳**- مطابق شکل یک نبشی توسط دو پیچ به دیوارهای فلزی پیچ گردیده است. اگر مساحت مقطع هر پیچ برابر  $200\text{ mm}^2$  میلی‌متر مربع باشد، نسبت تنش

(مهندسی معدن - سراسری ۸۵)

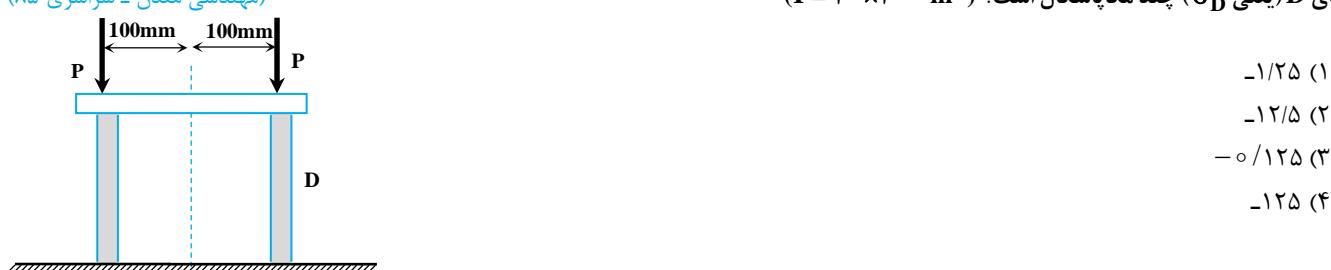
محوری به تنش برشی در پیچها ( $\frac{\sigma}{\tau}$ ) کدام است؟

- ۰/۲۵ (۱)
- ۰/۵ (۲)
- ۲/۰ (۳)
- ۴ (۴)

**۱۴**- در شکل زیر اگر نیروی  $P = 500\text{ kN}$  بر یک ورق صلب که بر روی یک لوله به سطح مقطع جداره  $A = 8 \times 10^{-3}\text{ m}^2$  وارد شود، مقدار تنش در

(مهندسی معدن - سراسری ۸۵)

نقطه‌ی D (یعنی  $\sigma_D$ ) چند مگاپاسکال است؟ ( $I = 30 \times 10^{-6}\text{ m}^4$ )

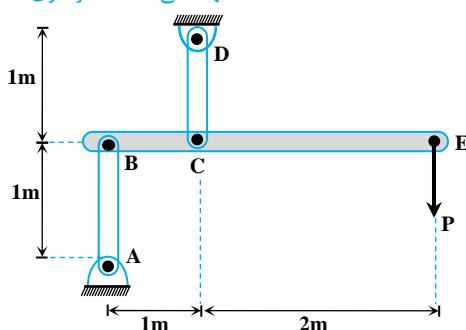


**۱۵**- در شکل زیر نیروی عمودی P در نقطه E رو به پایین اعمال می‌شود، نسبت نیروی داخلی ایجاد شده در میله AB به نیروی داخلی در میله

(مهندسی نفت - سراسری ۸۵)

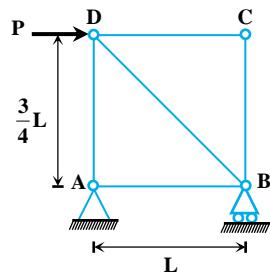
$\frac{F_{AB}}{F_{CD}}$  کدام است؟

- $\frac{3}{2}$  (۱)
- $\frac{2}{3}$  (۲)
- $-\frac{3}{2}$  (۳)
- $-\frac{2}{3}$  (۴)



۱۶- اگر سطح مقطع همه میله‌های سازه زیر معادل A باشد؛ مطلوب است محاسبه تنش در میله‌های AB و BD ؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۶)



$$\frac{3P}{4A}, \frac{P}{A} \quad (1)$$

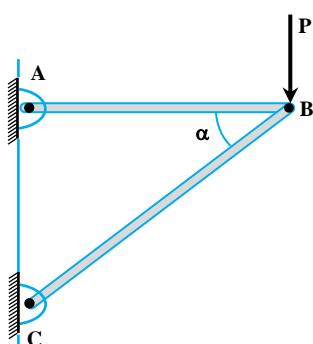
$$\frac{1/25P}{A}, \frac{P}{A} \quad (2)$$

$$\frac{P}{A}, \frac{1/25P}{A} \quad (3)$$

$$\frac{3P}{4A}, \frac{3P}{4A} \quad (4)$$

۱۷- با فرض ثابت بودن سطح مقطع میله‌ی همگن BC و ثابت بودن تنش مجاز کششی σ، مساحت سطح مقطع این میله‌ی بر حسب P و α کدام است؟

(مهندسی نفت - سراسری ۸۶)



$$\frac{P \sin \alpha}{\sigma} \quad (1)$$

$$\frac{P \cos \alpha}{\sigma} \quad (2)$$

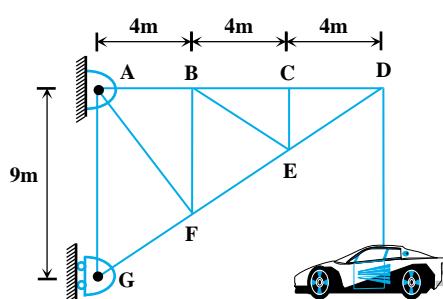
$$\frac{P}{\sigma \sin \alpha} \quad (3)$$

$$\frac{P}{\sigma \tan \alpha} \quad (4)$$

۱۸- خودرویی به جرم ۱۸۰۰ kg توسط خرپایی تحمل می‌شود. چنانچه قطر میله AB معادل ۱۵ میلی‌متر باشد، مقدار تنش عمودی در میله AB

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۶)

$$\text{چند است؟ } (g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}) \quad \frac{MN}{m^2}$$



$$13 \quad (1)$$

$$90 \quad (2)$$

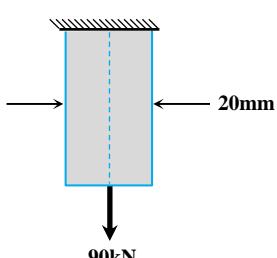
$$135 \quad (3)$$

$$203 \quad (4)$$

۱۹- یک میله‌ی فولادی به قطر ۲ سانتی‌متر تحت بار کششی ۹۰ کیلونیوتن به نقطه‌ی تسليم رسیده است. تنش کششی متوسط این میله چقدر

(مهندسی معدن - سراسری ۸۶)

خواهد بود؟ (عدد ۳ = π بگیرید)



$$9 \text{ MPa} \quad (1)$$

$$90 \text{ MPa} \quad (2)$$

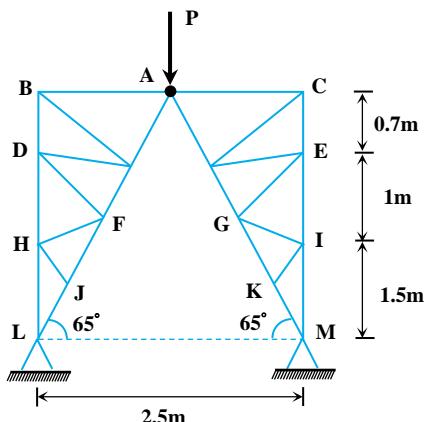
$$30 \text{ MPa} \quad (3)$$

$$300 \text{ MPa} \quad (4)$$



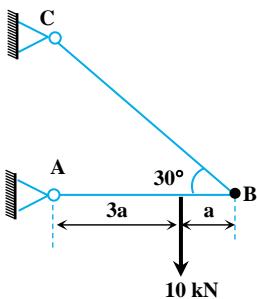
**۲۰** در خربای شکل زیر اگر نیروی  $P = 4\text{kN}$  و سطح تمامی اعضاء خربای  $A = 20\text{cm}^2$  باشد، تنش محوری ایجاد شده در عضو IK چقدر می‌باشد.

(مهندسی معدن - سراسری ۸۶)



- ۸MPa (۱)
- ۰ صفر (۲)
- ۵MPa (۳)
- ۱۰ MPa (۴)

**۲۱** در شکل زیر اگر سطح مقطع میله‌ها هر کدام  $10\text{cm}^2$  باشد، تنش در میله BC بر حسب MPa چقدر است؟ (مهندسی عمران - سراسری ۸۷)



- ۷/۵ (۱)
- ۱۰ (۲)
- ۱۵ (۳)
- ۲۰ (۴)

**۲۲** در شکل زیر طراحی چنان انجام شده که زیر اثر بار  $P$  تنش در میله‌های ۱، ۲، ۳ به ترتیب  $75\sigma_0 / 95\sigma_0 / 105\sigma_0$  است. ضریب اطمینان

(مهندسی عمران - سراسری ۸۷)

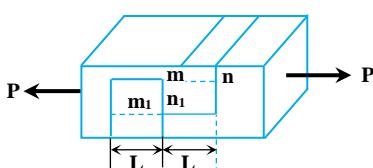
$\frac{5}{3}$  می‌باشد. بار  $P$  در چه ضریبی ضرب شود تا یکی از میله‌ها به تسییم برسد؟

- ۱/۵ (۲)  $\frac{3}{5}$  (۱)
- $\frac{5}{2/7}$  (۴)  $\frac{5}{3}$  (۳)

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)

**۲۳** با توجه به شکل زیر مقدار  $mn \text{ cm}^2$  چند است؟

- تنش برشی چوب  $7\text{kPa}$  - تنش کششی چوب  $56\text{kPa}$  - مقدار نیروی کششی معادل  $4536\text{N}$  - عرض چوب  $25 / 4\text{cm}$

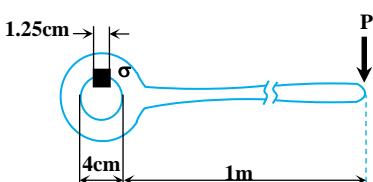


- ۲/۵/۴ (۱)
- ۳۱/۸ (۲)
- ۵/۰/۸ (۳)
- ۶/۳/۶ (۴)

**۲۴** اهرمی مطابق شکل به طول ۱ متر از مرکز محوری به قطر  $4\text{cm}$ ، توسط نیروی  $P$ ، می‌تواند محور را بچرخاند. محور توسط خار به ابعاد

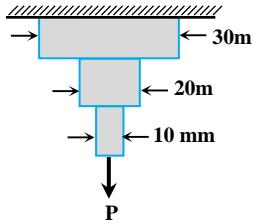
قطع  $1 / 25\text{cm}$  و به طول  $5\text{cm}$ ، متصل شده است. نیروی  $P$  چقدر باشد تا تنش متوسط برشی در خار از  $\text{MN/m}^2$   $6$  تجاوز نکند؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)



- ۶۰۰N (۱)
- ۶۵۰N (۲)
- ۷۵۰N (۳)
- ۹۵۰N (۴)

**۲۵** - تحمل تاب باربری نیروی  $P$  به ميله نشان داده شده در شکل با  $\sigma_T = 50 \text{ MPa}$  و  $S.F = 3$  و  $\pi = 3$  بر حسب  $\text{kN}$  چقدر است؟  
(مهندسی نفت - سراسری ۸۸)

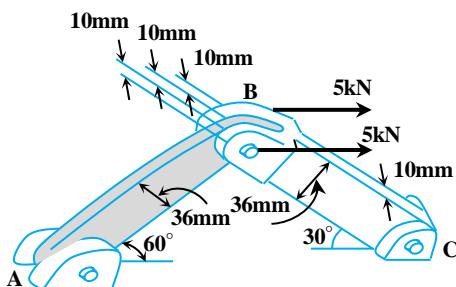


- ۱۷/۵۰ (۱)  
۱۸/۷۵۰ (۲)  
۱۹/۰ (۳)  
۱۹/۲۵۰ (۴)

**۲۶** - ماده ایزوتrop (Isotropic) چه ماده‌ای است؟  
(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)

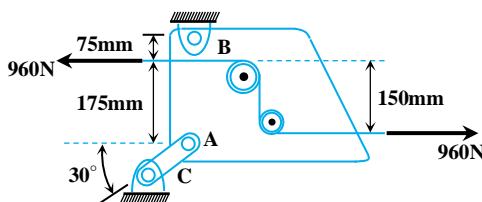
- ۱) خواص ماده در تمامی جهات یکسان است.  
۲) خواص مکانیکی ماده در تمامی نقاط یکسان است.  
۳) خواص مکانیکی ماده در تمامی نقاط در سه جهت یکسان است.  
۴) خواص مکانیکی در یک نقطه در سه جهت یکسان اما از یک نقطه به نقطه دیگر خواص تغییر می‌کند.

**۲۷** - در شکل زیر تنش در ميله  $AB$  چند  $\text{MPa}$  است؟ (در هر اتصال قطر پین معادل  $12\text{mm}$  می‌باشد).  
(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۹)



- ۱۳/۸(MPa) (۱)  
۲۰/۸(MPa) (۲)  
۲۳/۸(MPa) (۳)  
۳۵/۸(MPa) (۴)

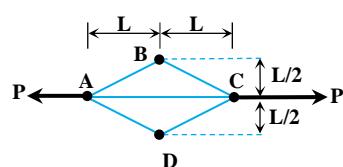
**۲۸** - ميله  $AC$  مقطع مستطیلی به ابعاد  $3 \times 12\text{mm}$  دارد. تنش عمودی در وسط ميله  $AC$  بر حسب  $\text{MPa}$  چقدر است؟  
(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۹)



- ۹/۲۵ (۱)  
۱۸/۵ (۲)  
۲۴ (۳)  
۳۷ (۴)

## درستنامه (۲): انواع گرفش‌ها

**۲۹** - ميله‌های شکل، همه از يك جنس با مدول ارجاعی  $E$  و با سطح مقطع  $A$  می‌باشند. زير اثر بار  $P$ ، دو نقطه  $B$  و  $D$  چقدر به هم نزديك می‌شوند؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۱)

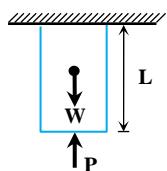


$$\frac{PL}{AE} \quad (۱) \text{ صفر}$$

$$\frac{4PL}{AE} \quad (۲)$$

$$\frac{2PL}{AE} \quad (۳)$$

**۳۰** - ميله‌ای به وزن  $W$  به طول  $L$  و سطح مقطع  $A$  و مدول الاستیسیته  $E$  مطابق شکل از يك تکيه‌گاه آویزان شده است. برای جبران تغییر طول در اثر وزن ميله نیروی  $P$  را در انتهای ميله مطابق شکل اعمال می‌کنیم. مقدار نیروی  $P$  چقدر است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۱)



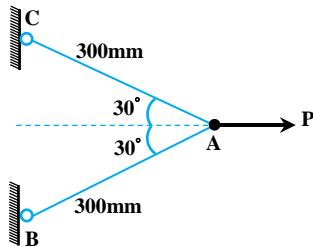
$$P = \frac{W}{2} \quad (۱)$$

$$P = 2W \quad (۲)$$

$$P = W \quad (۳)$$



**۳۱** - اگر نیروی  $P$  باعث گردد که نقطه A به مقدار  $2\text{ mm}$  در جهت افقی تغییر مکان دهد. مطلوبست تعیین کرنش محوری در کابل CA.  
 (مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۱)



$$3/8 \times 10^{-3} \frac{\text{mm}}{\text{mm}} \quad (2)$$

$$4/8 \times 10^{-3} \frac{\text{mm}}{\text{mm}} \quad (1)$$

$$5/8 \times 10^{-3} \frac{\text{mm}}{\text{mm}} \quad (4)$$

$$6/8 \times 10^{-3} \frac{\text{mm}}{\text{mm}} \quad (3)$$

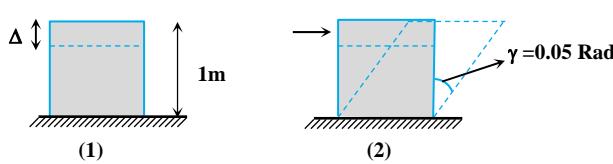
**۳۲** - از یک آزمایش تست کششی اطلاعات مربوط به تنش و کرنش طبق جدول زیر به دست آمده است. مطلوبست تعیین مدول الاستیسیته این ماده.  
 (مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۳)

$\sigma (\text{MPa})$	$\epsilon$
۰	۰
۲۳۰	۰/۰۰۰۸
۳۱۴	۰/۰۱۲

- (۱) حدود  $280\text{ MPa}$   
 (۲) حدود  $280\text{ GPa}$   
 (۳) حدود  $990\text{ GPa}$   
 (۴) حدود  $990\text{ MPa}$

**۳۳** - مصالحی تحت آزمایش فشاری ساده قرار گرفته است و نتایج رو برو به دست آمده است (شکل ۱):

اگر این مصالح تحت تأثیر نیروی جانبی مطابق شکل (۲) به اندازه  $0.05\text{ rad}$  گشودنی از خود نشان دهد، مقدار  $\gamma$  نظیر در این آزمایش چند مگاپاسکال است؟ (۳ =  $0/3$  فرض شود)  
 (مهندسی معدن - سراسری ۸۴)



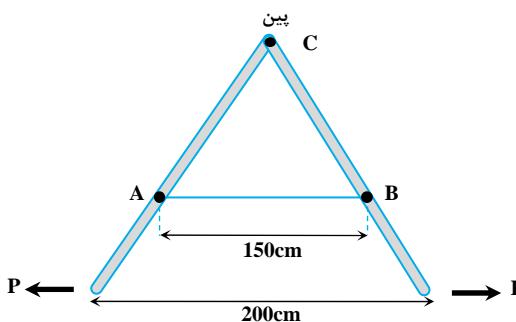
- (۱) ۱۹۲  
 (۲) ۲۰۰  
 (۳) ۱۰۰  
 (۴) مقدار  $\gamma$  قابل محاسبه نیست.

**۳۴** - اگر مقدار ضریب الاستیسیته معادل  $(\text{Pa})^{1/5} = 7 \times 10^5$  و ضریب پواسون معادل  $0.25$  و مقدار تنش برشی  $0.025\text{ Pa}$  باشد، آنگاه مقدار کرنش برشی چقدر است؟  
 (مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)

- (۱)  $0/0125$  (۴)  $0/025$  (۳)  $0/0025$  (۲)  $0/00125$  (۱)

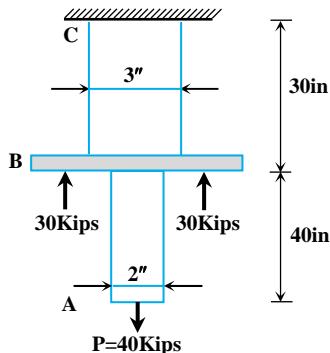
### درسنامه (۳): تغییرات طول میله تحت بارگذاری‌های محوری

**۳۵** - سطح مقطع کابل AB،  $1/5$  سانتیمتر مربع و مدول الاستیسیته آن  $10 \times 10^4 \text{ kg/cm}^2$  می‌باشد. چنانچه تغییر طول آن  $2\text{ میلیمتر}$  باشد نیروی P کدام است؟ (بر حسب کیلوگرم)  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۰)



- (۱) ۸۵  
 (۲) ۱۵۰  
 (۳) ۲۱۰  
 (۴) ۳۰۰

**۲۶** - دو میله استوانه‌ای توپر مطابق شکل در B به هم وصل و بارگذاری شده‌اند. میله‌ی AB از فولاد  $E = 29 \times 10^6 \text{ Psi}$  و میله‌ی BC از برنج (مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۲) با  $E = 15 \times 10^6 \text{ Psi}$  ساخته شده است. مطلوب است کل تغییر شکل میله مركب ABC.



$$\delta = \frac{22}{9} \times 10^{-3} \text{ in } (1)$$

$$\delta = \frac{23}{4} \times 10^{-3} \text{ in } (2)$$

$$\delta = +\frac{11}{9} \times 10^{-3} \text{ in } (3)$$

$$\delta = -\frac{22}{9} \times 10^{-3} \text{ in } (4)$$

**۲۷** - تغییر طول انتهای آزاد میله‌ای دایره‌ای بر حسب  $P$  و  $d$  و  $L$  چقدر است؟ (از وزن صرف نظر شود) (مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۲)



**۲۸** - میله‌ای استوانه‌ای به وزن  $P$  تحت تأثیر وزن خود آویزان است، چه نیرویی باید بر مرکز ثقل آن به طرف بالا وارد نماییم تا تغییر مکان انتهای آزاد آن صفر شود؟ (مهندسی معدن - سراسری ۸۲)

$$\frac{P}{2} \quad (4)$$

$$4P \quad (3)$$

$$2P \quad (2)$$

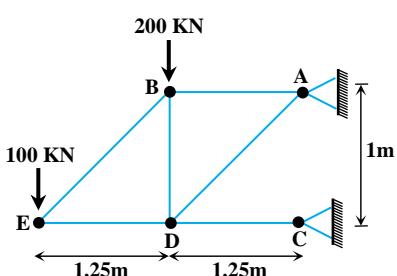
$$P \quad (1)$$

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۳)

**۲۹** - با توجه به شکل و اطلاعات داده شده، مقدار حرکت عمودی نقطه‌ی B برابر است با:



**۴۰** - اگر خرپای زیر از میله‌های فولادی به قطر ۲۵ میلی‌متر ساخته شده باشد؛ برای بارگذاری نشان داده شده افزایش طول میله BD چقدر خواهد بود؟ (مهندسی معدن - سراسری ۸۳) (از وزن میله صرف نظر کنید).



$$\delta_{BD} = 0 / 30.56 \times 10^{-3} \text{ m } (1)$$

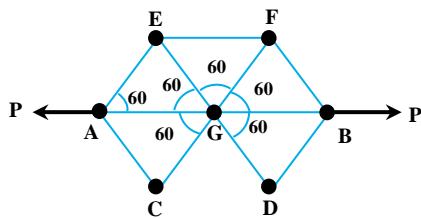
$$\delta_{BD} = 3 / 0.56 \text{ dm } (2)$$

$$\delta_{BD} = 3 / 0.56 \text{ cm } (3)$$

$$\delta_{BD} = 3 / 0.56 \text{ mm } (4)$$



**۴۱** در شکل زیر کلیه میله‌ها به طول  $L$ ، به سطح مقطع  $A$ ، به مدول ارجاعی  $E$  می‌باشند. تغییر مکان نسبی  $A$  به  $B$  چقدر است؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۴)



$$\frac{\sqrt{PL}}{EA} \quad (۱)$$

$$\frac{PL}{EA} \quad (۲)$$

$$\frac{\sqrt{PL}}{EA} \quad (۳)$$

$$\frac{\sqrt{PL}}{EA} \quad (۴)$$

**۴۲** ستونی به ارتفاع  $h$  و با سطح مقطع  $A$  در اثر نیروی وزن خود چه مقدار کاهش طول خواهد داشت؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)

$$\frac{\gamma h^2}{AE} \quad (۱)$$

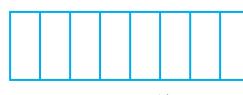
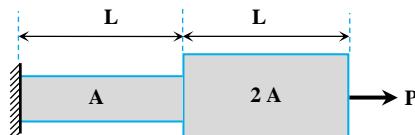
$$\frac{\gamma h}{AE} \quad (۲)$$

$$\frac{\gamma h}{E} \quad (۳)$$

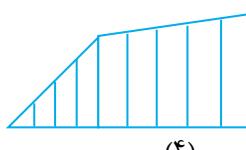
$$\frac{\gamma h^2}{2E} \quad (۴)$$

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)

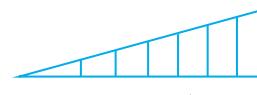
**۴۳** نمودار جابجایی طولی میله منشوری نشان داده شده، کدام است؟



(۱)



(۲)



(۳)

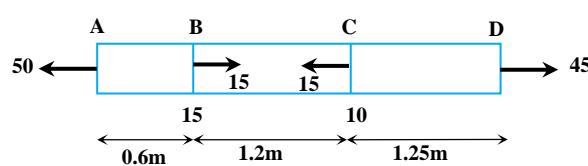
**۴۴** یک میله‌ی فولادی با سطح مقطع ثابت  $A = 500\text{mm}^2$  تحت تأثیر نیروهای نمایش داده شده در شکل قرار گرفته است. تغییر مکان نسبی نقاط  $B$  و  $C$  چگونه است؟  
(مهندسی معدن - سراسری ۸۴)

(۱) نقاط  $B$  و  $C$  به مقدار  $84\text{mm}$  از هم دور می‌شوند.

(۲) نقاط  $B$  و  $C$  به مقدار  $84\text{mm}$  به هم نزدیک می‌شوند.

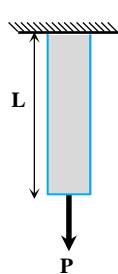
(۳) نقاط  $B$  و  $C$  به مقدار  $42\text{mm}$  به هم نزدیک می‌شوند.

(۴) نقاط  $B$  و  $C$  به مقدار  $42\text{mm}$  از هم دور می‌شوند.



**۴۵** مقدار تغییر مکان انتهای آزاد میله شکل زیر تحت اثر نیروی  $P$ ، واقع در انتهای پایین آن کدام گزینه است؟  
(وزن واحد طول میله  $W$  مدول الاستیسیته آن  $E$  و طول و سطح مقطع میله به ترتیب  $L$  و  $A$  می‌باشند).

(مهندسی معدن - سراسری ۸۵)



$$\frac{L}{AE}(W + P) \quad (۱)$$

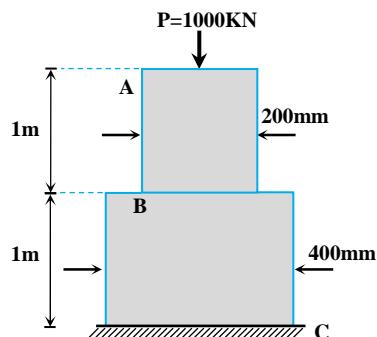
$$\frac{L}{2AE}(WL + P) \quad (۲)$$

$$\frac{L}{AE}\left(\frac{WL}{2} + P\right) \quad (۳)$$

$$\frac{L}{AE}\left(\frac{WL}{4} + P\right) \quad (۴)$$

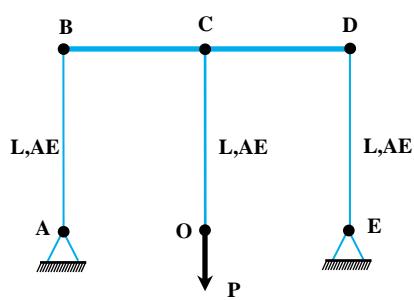


**۴۶** دو میله‌ی استوانه‌ای توپر  $AB$  و  $BC$  مطابق شکل زیر به هم متصل شده‌اند که قطر  $AB$  نصف  $BC$  است ولی طول‌های آن‌ها برابر است. اگر نیروی عمودی  $p = 1000\text{KN}$  در نقطه‌ی  $A$  وارد شود و  $E = 200\text{GPa}$  برای میله‌ی  $AB$  باشد، نسبت تغییر شکل میله‌ی  $BC$  به تغییر شکل در میله‌ی  $AB$  کدام است؟  
(مهندسی نفت - سراسری ۸۵)



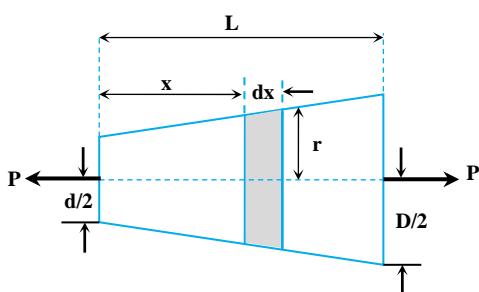
- ۱ (۱)  
۳ (۲)  
۱ (۳)  
۳ (۴)

**۴۷** تغییر مکان نقطه  $O$  در صورت صلب بودن عضو  $BCD$  چقدر است؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۶)



- $\frac{PL}{AE}$  (۱)  
 $\frac{2PL}{2AE}$  (۲)  
 $\frac{PL}{2AE}$  (۳)  
 $\frac{PL}{3AE}$  (۴)

**۴۸** اگر تغییر طول میله مخروطی نشان داده شده تحت تأثیر نیروی  $P$  برابر  $\delta \times d$  کدام است؟ (مدول الاستیسیته جنس میله برابر  $E$  فرض می‌شود)  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۶)

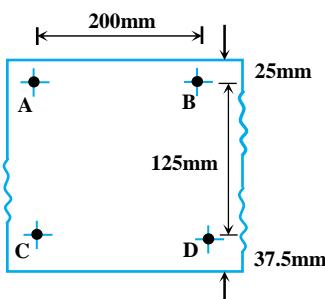


- $\frac{PL}{\pi \cdot \delta \cdot E}$  (۱)  
 $\frac{2PL}{\pi \cdot \delta \cdot E}$  (۲)  
 $\frac{PL}{4\pi \cdot \delta \cdot E}$  (۳)  
 $\frac{4PL}{\pi \cdot \delta \cdot E}$  (۴)

**۴۹** کاهش ارتفاع مکعبی در اثر نیروی وزن خود برابر است با:

$$\frac{\gamma h^4}{2E} \quad (۱) \quad \frac{\gamma h^3}{3E} \quad (۲) \quad \frac{\gamma h^2}{E} \quad (۳) \quad \frac{\gamma h^2}{2E} \quad (۴)$$

**۵۰** چنانچه مقطع طولی سازه زیر تحت اثر نیروهای عمودی قرار داشته و فواصل بین نقاط  $A$  و  $B$  به اندازه یک میلی‌متر افزایش و بین  $C$  و  $D$  به مقدار ۹ میلی‌متر کاهش یابد مقدار تغییر طول در قسمت فوقانی آن چند میلی‌متر است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۶)

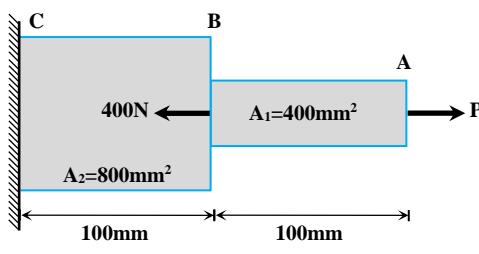


- ۳ (۱)  
۱۰ (۲)  
۱۲ (۳)  
۱۳/۸ (۴)



(مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۶)

۵۱- برای صفر بودن تغییر مکان نقطه A، نیروی P باید کدام مقدار را دارا باشد؟



$$\frac{100}{3} \quad (1)$$

$$\frac{200}{3} \quad (2)$$

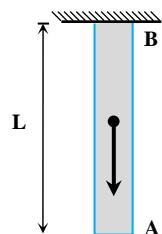
$$\frac{500}{3} \quad (3)$$

$$\frac{400}{3} \quad (4)$$

۵۲- تغییر مکان انتهای آزاد AB میله‌ی A-B تحت اثر وزن خودش کدام است؟ سطح مقطع میله ثابت و برابر A است و وزن واحد طول آن برابر

(مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۶)

می‌باشد.



$$\frac{wL^3}{AE} \quad (1)$$

$$\frac{wL^3}{2AE} \quad (2)$$

$$\frac{wL}{2AE} \quad (3)$$

$$\frac{wL}{AE} \quad (4)$$

۵۳- تغییر طول میله‌ای به طول L و به مدول ارتعاعی E زیر اثر نیروی محوری F چقدر است؟ (مساحت مقطع میله متغیر است در یک طرف میله A و در طرف دیگر ۲A است و تغییرات مساحت در طول میله خطی است).

(مهندسی عمران - سراسری ۸۷)

$$\frac{FL}{A_o E} \log 3 \quad (1)$$

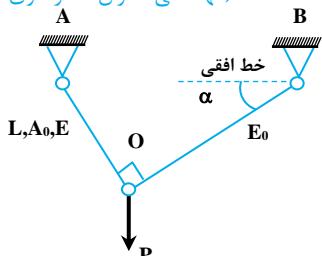
$$\frac{2FL}{3A_o E} \quad (2)$$

$$\frac{FL}{A_o E} \log 2 \quad (3)$$

$$\frac{FL}{2A_o E} \quad (4)$$

۵۴- در سازه نشان داده شده در شکل زیر، سطح مقطع میله OB را تعیین نمایید به صورتی که تحت اثر بار قائم P مفصل O تغییر مکان افقی ندهد.

(مهندسی عمران - سراسری ۸۷)



$$A_o \frac{E}{E_o} \cot \alpha \quad (1)$$

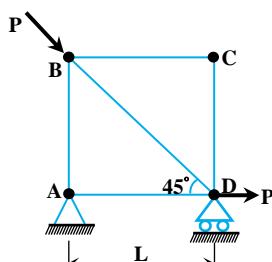
$$A_o \tan \alpha \quad (2)$$

$$A_o \cot \alpha \quad (3)$$

$$A_o \frac{E}{E_o} \tan \alpha \quad (4)$$

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۶ و ۸۷)

۵۵- در شکل زیر، تغییر طول میله BD برابر است با:



$$\frac{PL}{EA} \quad (1)$$

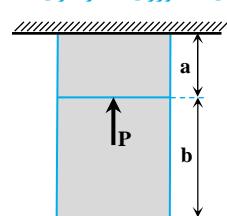
$$\sqrt{2} \frac{PL}{EA} \quad (2)$$

$$\frac{PL}{\sqrt{2} EA} \quad (3)$$

$$\sqrt{2} \frac{PL}{EA} \quad (4)$$

۵۶- میله‌ای با مقطع یکنواخت مطابق شکل بارگذاری شده است. مقدار جابجایی قسمت آزاد آن چقدر است؟ W وزن واحد حجم میله است.

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)



$$\frac{w(a+b)^3}{2E} - \frac{Pb}{AE} \quad (1)$$

$$\frac{w(a+b)^3}{2EA} - \frac{Pa}{AE} \quad (2)$$

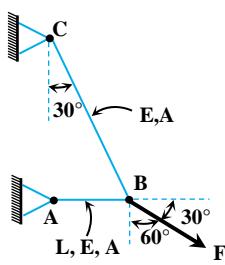
$$\frac{w(a+b)^3}{2EA} - \frac{Pb}{AE} \quad (3)$$

$$\frac{w(a+b)^3}{2E} - \frac{Pa}{AE} \quad (4)$$



(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)

۵۷- با توجه به شکل و اطلاعات ارائه شده، میزان حرکت افقی نقطه B چقدر می‌باشد؟



$$\frac{3}{2} \frac{FL}{AE} \quad (1)$$

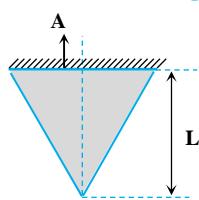
$$\sqrt{3} \frac{FL}{AE} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2} \frac{FL}{AE} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2} \frac{FL}{AE} \quad (4)$$

۵۸- یک جسم مخروطی شکل که از سمت قاعده آن آویزان شده است، تحت اثر وزن خود افزایش طولی می‌دهد. چنانچه ارتفاع مخروط برابر L و سطح قاعده آن برابر A و وزن مخصوص آن ۲ فرض شود. مطلوبست محاسبه افزایش طول مخروط؟

(مهندسی هواپضا - سراسری ۸۵ و ۸۸ و مهندسی عمران - سراسری ۸۹)



$$\Delta = \frac{\gamma L^2}{6E} \quad (2)$$

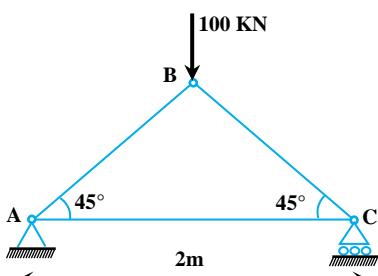
$$\Delta = \frac{\gamma L^2}{3EA} \quad (1)$$

$$\Delta = \frac{2\gamma L}{A} \quad (4)$$

$$\Delta = \frac{\gamma L}{6EA} \quad (3)$$

۵۹- یک خرپا مطابق شکل زیر مفروض است. کلیه اعضای تشکیل‌دهنده خرپا دارای سطح مقطع  $100 \text{ mm}^3$  و از جنس فولاد با ضریب ارتعاشی  $E = 2 \times 10^5 \frac{\text{N}}{\text{mm}^2}$  می‌باشند، تغییر مکان افقی مفصل C بر حسب میلی‌متر چقدر است؟

(مهندسی هواپضا - سراسری ۸۸)



$$3/25 \quad (1)$$

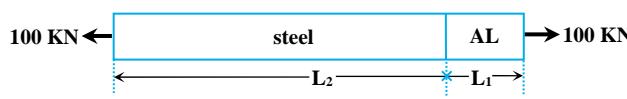
$$5 \quad (2)$$

$$7/5 \quad (3)$$

$$10 \quad (4)$$

۶۰- یک استوانه توپر به قطر  $50 \text{ mm}$  و طول  $900 \text{ mm}$  میلی‌متر تحت اثر نیروی کششی  $100 \text{ kN}$  قرار دارد. قسمتی از این استوانه به طول  $L_2$  از جنس فولاد و قسمتی از جنس آلمینیوم و به طول  $L_1$  می‌باشد. طول  $L_1$  طوری که افزایش طول دو مصالح یکسان باشد، بر حسب میلی‌متر چقدر است؟ ( $E_{\text{Al}} = 7 \times 10^5 \text{ MPa}$  و  $E_s = 2 \times 10^5 \text{ MPa}$  مگاپاسکال می‌باشد).

(مهندسی هواپضا - سراسری ۸۸)



$$245 \quad (2)$$

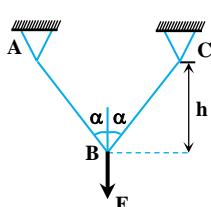
$$234 \quad (1)$$

$$252 \quad (4)$$

$$250 \quad (3)$$

۶۱- تغییر مکان قائم مفصل B، با فرض اینکه صلیبت محوری هر دو عضو خرپای نمایش داده شده در شکل EA باشد، کدام است؟

(مهندسی مکانیک جامدات - سراسری ۸۹)



$$\frac{Fh}{EA \cos^3 \alpha} \quad (2)$$

$$\frac{Fh}{EA \cos^3 \alpha} \quad (1)$$

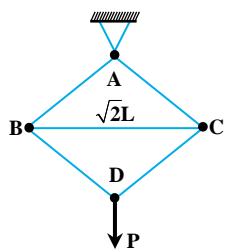
$$\frac{Fh}{2EA \cos^3 \alpha} \quad (4)$$

$$\frac{Fh}{2EA \cos^3 \alpha} \quad (3)$$



**۶۲** در سازه نشان داده شده میله BC صلب است. جایه جایی نقطه D کدام است؟ (AE و L برای کلیه اعضای مورب ثابت است).

(مهندسی عمران - سراسری ۸۹)



$$\frac{\gamma PL}{AE} \quad (۱)$$

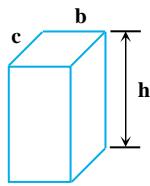
$$\frac{PL}{AE} \quad (۲)$$

$$\frac{\sqrt{2}PL}{AE} \quad (۳)$$

$$\frac{PL}{2AE} \quad (۴)$$

**۶۳** بلوک زیر تحت اثر وزن خود قرار دارد. مقدار تغییر طول آن چقدر است؟ (γ وزن مخصوص جسم می‌باشد)

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۹)



$$\frac{\gamma h}{2E} \quad (۱)$$

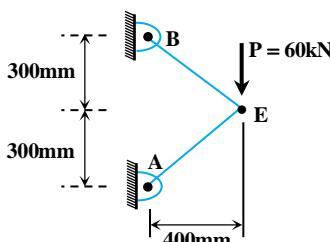
$$\frac{\gamma h}{E} \quad (۲)$$

$$\frac{\gamma h^3}{2E} \quad (۳)$$

$$\frac{\gamma^3 h}{2E} \quad (۴)$$

**۶۴** هر یک از دو عضو خرپای شکل زیر فولادی (E = 200 GPa) و با سطح مقطع ۱۰۰ mm<sup>۲</sup> می‌باشند. تغییر مکان عمودی نقطه E در اثر نیروی

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۹)



$$0/9 \quad (۱)$$

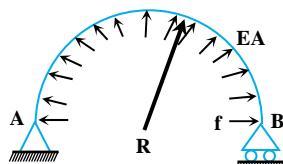
$$1/5 \quad (۲)$$

$$2/1 \quad (۳)$$

$$2/5 \quad (۴)$$

**۶۵** در شکل زیر جایه جایی افقی نقطه B را محاسبه نمایید.

(حلقه تحت فشار داخلی یکنواخت f بوده و خمس وجود نداشته و از برش نیز صرف نظر نمایید).



$$\frac{fR^2}{2EA} \quad (۱)$$

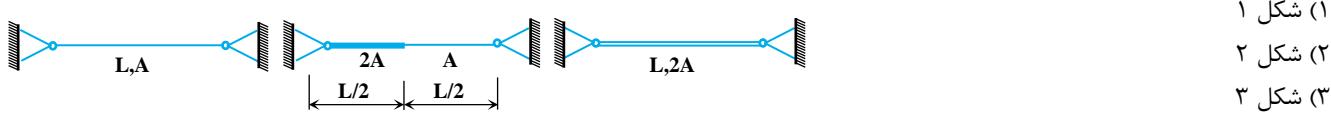
$$\frac{fR^2}{EA} \quad (۲)$$

$$2 \frac{fR^2}{EA} \quad (۳)$$

$$4 \frac{fR^2}{EA} \quad (۴)$$

#### درستنامه (۴): تنش و کرنش حرارتی

**۶۶** در میله‌های شکل زیر که از یک جنس می‌باشند درجه حرارت، T Δ افزایش می‌یابد. تنش ماکزیمم در کدام میله بیشتر است؟ (مهندسی عمران - سراسری ۸۲)



شکل (۱)

شکل (۲)

شکل (۳)

۴) تنش هر سه میله مساوی است.

**۶۷** تنش در میله‌های شکل زیر به شرح زیر است:  $\sigma_2 = 0^\circ$ ,  $\sigma_1 = \sigma_3 = 100 \text{ MPa}$  درجه حرارت هر سه میله  $20^\circ$  درجه سانتی‌گراد افزایش می‌یابد.

(مهندسی عمران - سراسری ۸۲)

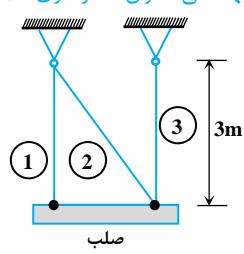
تنش در هر میله بر حسب MPa چقدر است؟ ( $\alpha = 11 \times 10^{-6}/^\circ\text{C}$ ,  $E = 2 \times 10^5 \text{ MPa}$ )

$$\sigma_2 = 0^\circ \quad \sigma_1 = \sigma_3 = 100 \quad (۱)$$

$$\sigma_2 = 44^\circ \quad \sigma_1 = \sigma_3 = 144 \quad (۲)$$

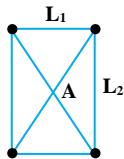
$$\sigma_2 = -44^\circ \quad \sigma_1 = \sigma_3 = 56 \quad (۳)$$

$$\sigma_2 = -56^\circ \quad \sigma_1 = 0^\circ \quad \sigma_3 = 144 \quad (۴)$$





**۶۸** در شکل زیر جنس و سطح مقطع همه میله‌ها یکی است. دو میله مایل در A به هم اتصالی ندارند. در اثر افزایش درجه حرارت چه تنشی در میله‌ها به وجود می‌آید؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۳)



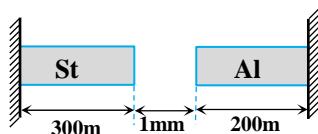
۱) تنشی ایجاد نمی‌شود.

۲) در تمام میله‌ها تنش فشاری ایجاد می‌شود.

۳) در میله‌های مایل تنش کششی و در بقیه میله‌ها تنش فشاری ایجاد می‌شود.

۴) در میله‌های مایل تنش فشاری و در بقیه میله‌ها تنش کششی ایجاد می‌شود.

**۶۹** در شکل زیر در صورتی که هر دو میله به اندازه C ° ۸۰ حرارت داده شوند چه وضعیتی حاصل می‌شود؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۳)



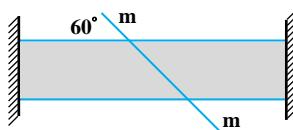
۱) دو میله به یکدیگر نمی‌رسند و تنش نیز ایجاد نخواهد شد.

۲) دو میله به یکدیگر می‌رسند و تحت تنش قرار می‌گیرند.

۳) افزایش طول دو میله بیش از فاصله آزادی بین آن‌ها خواهد بود.

۴) افزایش طول دو میله یکسان و نصف فاصله آزاد بین خود را پر می‌کنند.

**۷۰** در شکل زیر میله فلزی در دمای ۲۴ °C دقیقاً در بین تکیه‌گاه‌های صلب قرار می‌گیرد اگر دما را به ۹۷ °C افزایش دهند تنش عمودی در مقطع مایل mm چند بار است؟ (ضریب انبساط حرارتی میله  $E = 21 \times 10^5$  و ضریب ارتعاشی آن  $\alpha = 12 \times 10^{-6}$  بار است).  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)



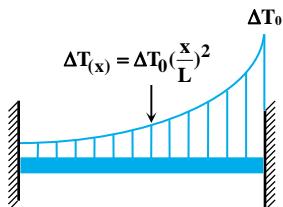
۱) ۱۳۶۲/۴ (۲)

۲) ۱۳۵۷/۶

۳) ۱۳۶۵/۳

۴) ۱۳۷۹/۷

**۷۱** میله‌ای را که بین دو تکیه‌گاه ثابت قرار دارد مطابق شکل به طور غیریکنواخت حرارت داده‌ایم. مقدار تنش عمودی در میله شکل زیر برابر است با:  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)



$$\frac{E\alpha\Delta T_0}{2} \quad (۱)$$

$$\frac{E\alpha\Delta T_0}{4} \quad (۲)$$

**۷۲** مقدار جابجایی نوک سوزن نسبت به نقطه O برای هنگامی که افزایش درجه حرارت معادل C ° ۵ باشد چند میلی‌متر است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)

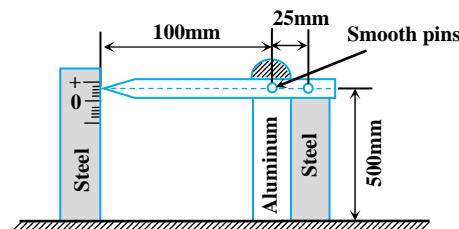
$$\alpha = 23 \times 10^{-6} \text{ °C} \quad (\text{آلومینیم می‌باشد})$$

۱) ۰/۸

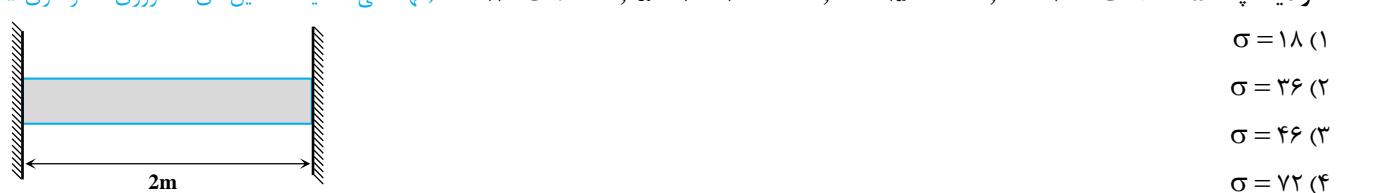
۲) ۳/۱

۳) ۱/۴

۴) ۲/۶



**۷۳** میله‌ای مطابق شکل توسط دو عدد تکیه‌گاه نگه داشته شده است، چنانچه درجه‌ی حرارت از ۲۰۰ °K به ۲۸۵ °K نزول کند، میزان تنش ایجاد شده در میله چند MPa است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)



۱)  $\sigma = 18$

۲)  $\sigma = 36$

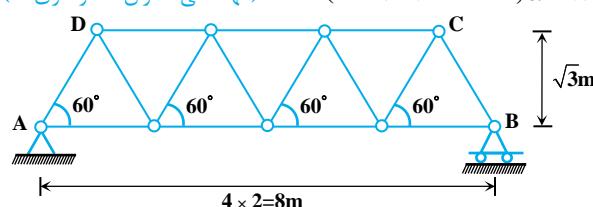
۳)  $\sigma = 46$

۴)  $\sigma = 72$



(مهندسی عمران - سراسری ۸۶)

$(E = 2 \times 10^5 \text{ MPa}, \alpha = 11 \times 10^{-6} \text{ }^\circ\text{C})$



(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۶)

۲) کرنش‌های برشی متناسب با عکس تغییرات درجه حرارت می‌باشد.

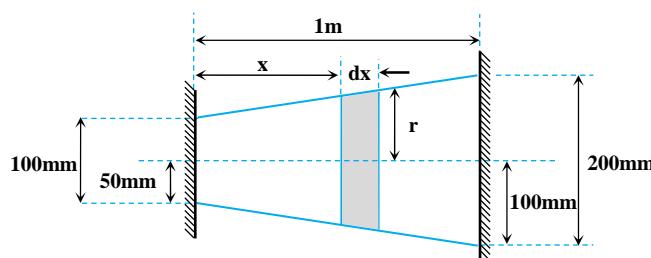
۴) تغییر درجه حرارت هیچ‌گونه کرنش برشی تولید نمی‌کند.

۱) کرنش‌های برشی متناسب با تغییرات درجه حرارت می‌باشد.

۳) کرنش‌های برشی متناسب با مجذور تغییرات درجه حرارت می‌باشد.

۷۶- میله‌ای مخروطی از جنس فولاد مطابق شکل بین دو تکیه‌گاه نگهداری می‌شود. اگر درجه حرارت  $20^\circ\text{K}$  کاهش یابد، حداکثر تنش قائم ایجاد شده در میله چند MPa است؟ ( $E = 200 \text{ GPa}$  و  $\alpha = 12 \times 10^{-6} \text{ }^\circ\text{K}^{-1}$ )

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۶)



۷۷- در شکل زیر اگر درجه حرارت محیط افزایش یابد به طوری که میله‌های برنجی و فولادی به یکدیگر برسند و به هم نیرو وارد کنند، کدام یک از پاسخ‌ها صحیح است؟ ( $E_{St} > E_{Br}$ ) (ضریب انبساط حرارتی  $\alpha_{St} > \alpha_{Br}$ ) (سطح مقطع  $A_{St} = A_{Br}$ )

(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۶)



۷۸- میله‌ای در دمای اولیه  $T_1 = 20^\circ\text{C}$  بین دو تکیه‌گاه صلب قرار دارد بدون آنکه نیرویی به آن وارد شود. دمای میله را به تدریج افزایش می‌دهیم در لحظه تسلیم دمای میله ( $T_2$ ) بر حسب درجه سانتی‌گراد چقدر است؟ (تنش تسلیم میله  $E = 200 \text{ GPa}$  و  $\sigma_y = 240 \text{ MPa}$ , ضریب انبساط حرارتی  $\alpha = 12 \times 10^{-6} \text{ }^\circ\text{C}^{-1}$  و طول میله  $L = 200 \text{ mm}$  می‌باشد.)

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)



$$\text{حرارتی} \frac{1}{\text{C}} = 12 \times 10^{-6} \text{ و طول میله} L = 200 \text{ mm می‌باشد.}$$

۱۴۰ (۲)

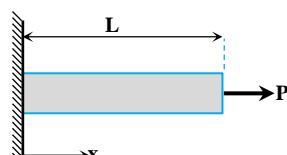
۱۰۰ (۱)

۱۸۰ (۴)

۱۲۰ (۳)

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)

۷۹- در مصالح ایزوتروپیک، تغییر درجه حرارت، چه تغییری در کرنش‌های برشی به وجود می‌آورد؟



۱) هیچ‌گونه کرنش برشی تولید نمی‌کند.

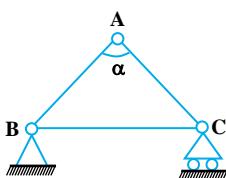
۲) متناسب با تغییرات درجه حرارت می‌باشد.

۳) متناسب با عکس تغییرات درجه حرارت می‌باشد.

۴) متناسب با مجذور تغییرات درجه حرارت می‌باشد.



**۸۰**- خربای نشان داده شده از سه عضو یکسان مطابق شکل تشکیل شده است. اگر دمای عضو  $BC$  را به اندازه  $\Delta T$  افزایش دهیم، کدام یک از عبارت‌های داده شده بیانگر تنش صحیح در میله‌ها می‌باشد.  
(۸۹) مهندسی مکانیک جامدات - سراسری



$$\sigma_{AB} = \sigma_{AC} = \frac{\sqrt{3}}{2} \sigma_{BC} \quad (1)$$

$$\sigma_{AB} = \sigma_{AC} = \sigma_{BC} = 0 \quad (2)$$

$$\sigma_{AB} = \sigma_{AC} \neq \sigma_{BC} = 0 \quad (3)$$

$$\sigma_{AB} = \sigma_{AC} = 0 \quad \sigma_{BC} > 0 \quad (4)$$

**۸۱**- ریل‌های راه آهن فولادی ( $C = 11/2 \times 10^{-6}$ ) ( $E = 200$  GPa,  $\alpha = 11/2 \times 10^{-6}$ ) به طول هر یک  $12m$  در دمای  $1^{\circ}C$  نصب شده است. اگر فاصله خالی بین دو ریل  $6mm$  باشد، در دمای  $52^{\circ}C$  تنش عمودی در ریل بر حسب MPa چقدر است?  
(۸۹) مهندسی هوافضا - سراسری

$$-48 \quad (4)$$

$$-36 \quad (3)$$

$$-24 \quad (2)$$

$$-12 \quad (1)$$

#### درستنامه (۵): بارگذاری عمومی

**۸۲**- صفحه‌ای مربعی و نازک به ابعاد  $200 \times 200$  میلی‌متر در جهت  $x$  و  $y$  میلی‌متر در جهت  $x$  و  $y$  ضخامت یک میلی‌متر تحت اثر تنش‌های  $\sigma_x$  و  $\sigma_y$  روی لبه‌ها و در راستای طولی صفحه واقع شده است. چنانچه تحت اثر تنش‌های فوق صفحه مزبور در جهات  $x$  و  $y$  به ترتیب  $4$  و  $2$  میلی‌متر تغییر طول داده باشند، تنش‌های  $\sigma_x$  و  $\sigma_y$  برابرند با: (مدول یانگ =  $E$ ، ضریب پواسون =  $\nu$ )  
(۸۰) مهندسی هوافضا - سراسری

$$\sigma_y = \frac{\nu / 0.4}{E} \left( \frac{1 + \nu}{1 - \nu} \right) \quad (1)$$

$$\sigma_x = \frac{\nu / 0.2}{E} \left( \frac{1 + \nu}{1 - \nu} \right) \quad (2)$$

$$\sigma_y = \frac{\nu / 0.4}{E} \left( \frac{1 + \nu}{1 - \nu} \right) \quad (3)$$

$$\sigma_x = \frac{\nu / 0.2}{E} \left( \frac{1 + \nu}{1 - \nu} \right) \quad (4)$$

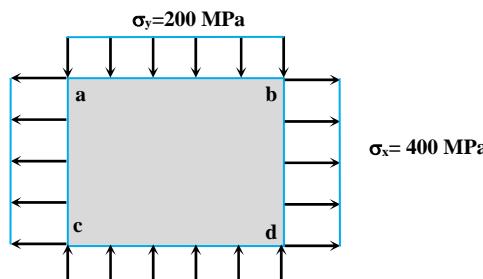
$$\sigma_y = \frac{\nu / 0.4}{E} \left( \frac{1 - \nu}{1 + \nu} \right) \quad (1)$$

$$\sigma_x = \frac{\nu / 0.2}{E} \left( \frac{1 - \nu}{1 + \nu} \right) \quad (2)$$

$$\sigma_y = \frac{\nu / 0.4}{E} \left( \frac{1 - \nu}{1 + \nu} \right) \quad (3)$$

$$\sigma_x = \frac{\nu / 0.2}{E} \left( \frac{1 - \nu}{1 + \nu} \right) \quad (4)$$

**۸۳**- یک ورق فولادی به مساحت  $15 \text{ cm}^2$  و ضخامت  $1\text{cm}$  تحت اثر تنش‌های یکنواختی مطابق شکل قرار گرفته است. مقدار تغییر مساحت بر حسب  $\text{mm}^2$  کدام است؟ ( $E = 200 \text{ Gpa}$ ,  $\nu = 0.25$ )  
(۸۱) مهندسی عمران - سراسری



$$4/80 \quad (1)$$

$$5/82 \quad (2)$$

$$10/5 \quad (3)$$

$$11/25 \quad (4)$$

**۸۴**- در یک میله منشوری که تحت تأثیر تنش کششی قرار گرفته، نسبت افزایش حجم در واحد حجم به تغییرات سطح مقطع عرضی در واحد سطح  $\frac{3}{4}$  است. حجم اولیه میله را حساب کنید و در صورتی که افزایش کل حجم  $236 \text{ cm}^3$  سانتیمتر مکعب و کرنش طولی  $0.035 \text{ m}$  است:  
(۸۱) مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری

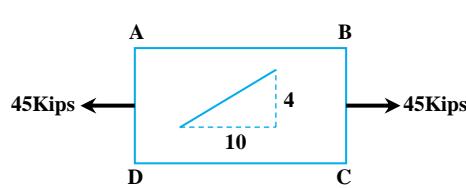
$$238 \quad (4)$$

$$232 \quad (3)$$

$$224 \quad (2)$$

$$218 \quad (1)$$

**۸۵**- روی ورقی از برنج زرد به پهنای  $6\text{ in}$  و طول خط  $AB = 8\text{ in}$  و ضخامت  $\frac{1}{4}\text{ in}$  خطی به شیب  $10:4$  کشیده شده است. به کمک داده‌های زیر وقتی که ورق در معرض بار  $45 \text{ kips}$  نشان داده قرار می‌گیرد، شیب این خط را باید.  
(۸۲) مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری



$$0/128 \times 10^{-3} \quad (1)$$

$$0/3272 \times 10^{-3} \quad (2)$$

$$0/398 \times 10^{-3} \quad (3)$$

$$0/339 \times 10^{-3} \quad (4)$$



**۸۶** یک میله به سطح مقطع دایروی به مساحت  $A$  و یک میله به سطح مقطع مربع به مساحت  $A$  تحت بار محوری  $F$  قرار دادند. تغییر سطح کدام میله کمتر است؟ (مقدار  $v$  و  $E$  برای هر دو یکسان است) (۸۲)

۲) میله استوانه‌ای است.

۱) میله منشوری است.

۴) اگر  $F$  کششی باشد میله استوانه‌ای و اگر فشاری باشد میله منشوری است.

۳) تغییر سطح هر دو میله مساوی هستند.

**۸۷** مکعبی فلزی تحت اثر فشار هیدرولاستاتیک  $E = 200 \text{ MPa}$  و  $v = 1/5$  قرار دارد. اگر کرنش حجمی آن معادل  $-1^\circ$  باشد و مقدار  $\Delta V$  شود، مقدار مدول کشیدگی (ضریب انبساط حجمی) آن چند  $\text{MPa}$  است؟ (۸۳)

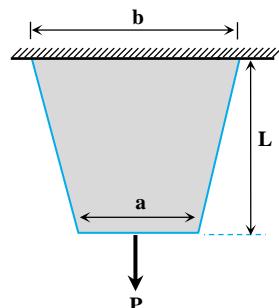
۲۰۰ (۴)

۱۵۰ (۳)

۲۰ (۲)

۱۵ (۱)

**۸۸** در شکل زیر، در صورتی که  $E$  ضریب ارتقای قطعه و  $v$  ضریب پواسون باشد، کدام گزینه برای اضافه حجم  $\Delta V$  میله درست است؟ (مهدنسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۳)



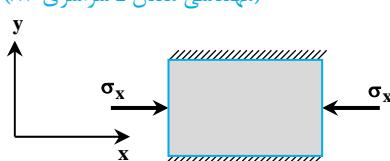
$$\Delta V = \frac{PL}{E} (1 - 2v) \quad (1)$$

$$\Delta V = \frac{P}{E} (1 - 2v) \quad (2)$$

$$\Delta V = \frac{E}{PL} (1 - 2v) \quad (3)$$

$$\Delta V = \frac{PL}{E} (\varepsilon_x - 2v) \quad (4)$$

**۸۹** یک جسم دو بعدی را مطابق شکل تحت تأثیر تنش  $\sigma_x$  در راستای  $x$  قرار می‌دهیم، با فرض اینکه تغییر مکان در راستای  $y$  مطابق شکل مهار شده است. کدام گزینه رابطه‌ی بین  $\sigma_x$  و کرنش در جهت  $x$  ( $\varepsilon_x$ ) را نشان می‌دهد؟ (ضرایب الاستیک مصالح صفحه،  $E$  و  $v$  می‌باشند). (مهدنسی معدن - سراسری ۸۳)



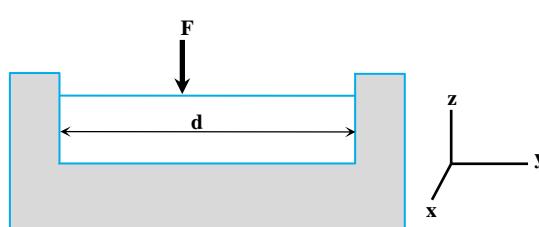
$$\sigma_x = \frac{E \cdot \varepsilon_x}{(1 + v)} \quad (2)$$

$$\sigma_x = \frac{E \cdot \varepsilon_x}{(1 + v^2)} \quad (4)$$

$$\sigma_x = E \cdot \varepsilon_x \quad (1)$$

$$\sigma_x = \frac{(1 + v)E \cdot \varepsilon_x}{(1 - v^2)} \quad (3)$$

**۹۰** استوانه‌ای لاستیکی به قطر  $d$  در داخل استوانه‌ای فولادی با نیروی  $F$  بارگذاری می‌شود. کدام یک از روابط زیر جهت بیان مقدار فشار  $P$  بین لاستیک و دیواره استوانه فولادی صحیح است؟ (۸۴)



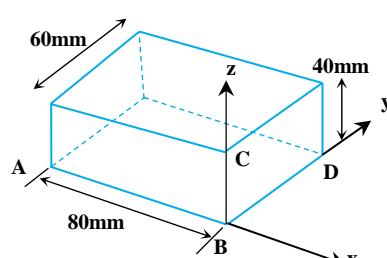
$$\frac{4vF}{\pi d^2} \quad (2)$$

$$\frac{4F}{\pi d^2 (1 + v)} \quad (4)$$

$$\frac{4vF}{\pi d^2 (1 - v)} \quad (1)$$

$$\frac{4vF}{\pi d^2 (1 + v)} \quad (3)$$

**۹۱** قطعه‌ای فولادی با  $E = 2 \times 10^5 \text{ MPa}$  و  $v = 0.29$  به ابعاد نشان داده در عمق معینی از یک سیال قرار گرفته است. تحت تأثیر فشار سیال طول ضلع  $AB$  به اندازه  $24 \text{ mm}$  کاسته شده است، فشار سیال ( $P$ ) چند مگاپاسکال است؟ (۸۴)



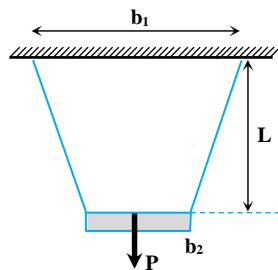
۳۶ (۱)

۲۱/۴ (۲)

۱۴۲/۸۵ (۳)

۱۸۰ (۴)

**۹۲** با توجه به شکل زیر چنانچه تغییر حجم  $\Delta V$  بعد از بارگذاری به وجود آید، مقدار  $P$  اعمالی چقدر خواهد بود؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)



$$\frac{E}{(1-\nu)} \quad (2)$$

$$\frac{E\Delta V}{(1-\nu)} \quad (1)$$

$$\frac{E\Delta V}{L(1-\nu)} \quad (4)$$

$$\frac{\Delta V}{L(1-\nu)} \quad (3)$$

**۹۳** میله‌ای آلومینیومی با مقطع مربع به ضلع  $50\text{ mm}$  و به طول  $250\text{ mm}$  تحت تأثیر نیروی محوری قرار گرفته است. اگر کرنش در راستای بار  $100\text{ kN}$  باشد و ضریب پواسون آلومینیوم  $0.3$  باشد، میزان تغییر حجم چند  $\text{mm}$  است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)

$$\Delta V = 425 \quad (4)$$

$$\Delta V = 212/5 \quad (3)$$

$$\Delta V = 106/25 \quad (2)$$

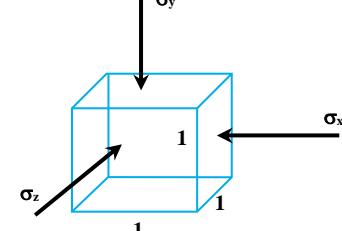
$$\Delta V = 53/125 \quad (1)$$

**۹۴** کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با تغییر حجم نسبی (ضریب حجم) صادق است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)

- (۱) کرنش‌های برشی موجب بیشترین تغییرات در حجم می‌گردند.
- (۲) تغییر حجم نسبی متناسب با جمع جبری تمام تنش‌های قائم نیست.
- (۳) کرنش‌های برشی هیچ‌گونه تغییری در حجم به وجود نمی‌آورند.
- (۴) هیچ‌کدام

**۹۵** در شکل زیر مدول کشیدگی (نسبت تنش هیدرولاستاتیکی به کرنش حجمی) به ازای  $\nu = \frac{1}{3}$  چقدر است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)

نمونه استوانه‌ای شکل زیر با قطر و ارتفاع  $D$  زیر اثر نیروی محوری  $P$  که به طور یکنواخت در مقطع تقسیم شده از بالا و پایین قرار گرفته است.  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۶)



$$\frac{E}{3} \quad (1)$$

$$E \quad (2)$$

$$3E \quad (3)$$

$$\frac{2}{3}E \quad (4)$$

**۹۶** در صورتی که از تغییر شکل جانبی استوانه جلوگیری شود، مطلوبست تغییر طول استوانه:

$$\Delta_z = \frac{4P}{\pi D^3 \cdot E} \cdot \frac{1-\nu-2\nu^2}{1-\nu} \quad (1)$$

$$\Delta_z = \frac{4P}{\pi D^3 \cdot E} \cdot \frac{1-\nu}{1-\nu-2\nu^2} \quad (2)$$

$$\Delta_z = \frac{4P}{\pi D \cdot E} \cdot \frac{1-\nu-2\nu^2}{1-\nu} \quad (3)$$

$$\Delta_z = \frac{4P}{\pi D \cdot E} \cdot \frac{1-\nu}{1-\nu-2\nu^2} \quad (4)$$

**۹۷** اگر جسمی تحت اثر برش مطلق باشد آنگاه مقدار تغییر حجم نسبی آن .....  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۶)

- (۱) صفر می‌شود.
- (۲) نصف می‌شود.
- (۳) دو برابر می‌شود.
- (۴) سه برابر می‌شود.

**۹۸** برای جسمی که تحت فشار هیدرولاستاتیکی قرار دارد و ضریب پواسون آن  $\nu = \frac{1}{3}$  باشد، آنگاه مقدار مدول کشیدگی برابر کدام است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۶)

$$E \quad (4)$$

$$\sigma \quad (3)$$

$$E \quad (2)$$

$$\nu \quad (1)$$

**۹۹** کاهش حجم یک کره توپر فولادی به قطر  $25\text{ cm}$  تحت اثر فشار هیدرولاستاتیکی یکنواخت معادل  $(20\text{ Pa})$  چقدر است؟ (ضریب پواسون  $0.3$  و ضریب الاستیسیته  $Pa^{0.5} \times 10^{-5}$  فرض شود).  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)

$$-0/0013 \quad (4)$$

$$0/0012 \quad (3)$$

$$-0/0005 \quad (2)$$

$$-0/0004 \quad (1)$$



**۱۰۰**- میله‌ای با سطح مقطع  $5 \times 5 \text{ mm}^2$  تحت تأثیر نیروی کششی  $20 \text{ KN}$  قرار دارد. اگر  $E = 200 \text{ GPa}$  و  $\nu = 0.25$  باشد، نسبت انبساط حجمی آن برابر خواهد بود با:

$$2/8 \times 10^{-3} \quad (4)$$

$$1/4 \times 10^{-3} \quad (3)$$

$$8 \times 10^{-4} \quad (2)$$

$$4 \times 10^{-4} \quad (1)$$

**۱۰۱**- اگر  $K$  معرف مدول حجمی و  $E$  معرف ضریب الاستیسیته و  $\nu$  ضریب پواسون باشد، آنگاه برای شرایط هیدرواستاتیک خواهیم داشت:

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)

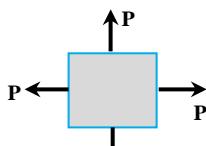
$$K = \frac{E}{3}(1-2\nu) \quad (4)$$

$$E = 3K(1-2\nu) \quad (3)$$

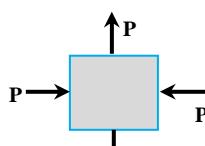
$$E = \frac{3}{K}(1-2\nu) \quad (2)$$

$$K = 3E(1-2\nu) \quad (1)$$

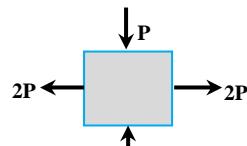
(مهندسی معدن - سراسری ۸۷)



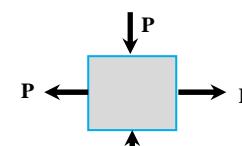
(۴)



(۳)



(۲)



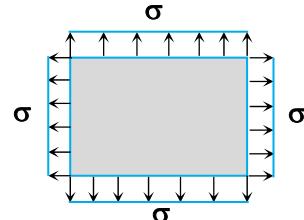
(۱)

**۱۰۲**- در کدام یک از المان‌های زیر تغییر حجم آن ماقزیم است؟

**۱۰۳**- یک ورق نازک به ضخامت  $6 \text{ mm}$  مطابق شکل تحت تنش  $\sigma = 100 \text{ MPa}$  در لبه‌های خود قرار دارد. اگر ضریب ارجاعی ورق

(مهندسی نفت - سراسری ۸۷)

$$\nu = 0.25, E = 2 \times 10^5 \frac{\text{N}}{\text{mm}^2}$$

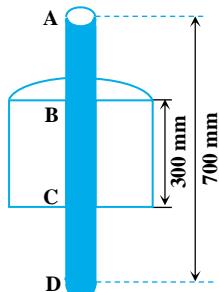


- ۰/۰۰۲۱ (۱)
- ۰/۰۰۳۵ (۲)
- ۰/۰۰۵ (۳)
- ۰/۰۰۱۵ (۴)

**۱۰۴**- میله برنجی  $AD$  در محدوده  $BC$  تحت فشار هیدرواستاتیکی  $60 \text{ MPa}$  قرار دارد. تغییر طول میله  $AD$  با فرض  $E = 100 \text{ GPa}$  و  $\nu = \frac{1}{3}$

(مهندسی نفت - سراسری ۸۷)

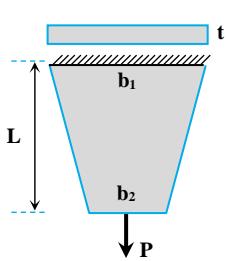
در کدام گزینه صحیح می‌باشد؟



- طول  $\delta_y = 0.3 \times 10^{-3} \text{ m}$  (۱)
- طول  $\delta_y = 0.12 \times 10^{-3} \text{ m}$  (۲)
- طول  $\delta_y = 0.15 \times 10^{-3} \text{ m}$  (۳)
- طول  $\delta_y = 0.27 \times 10^{-3} \text{ m}$  (۴)

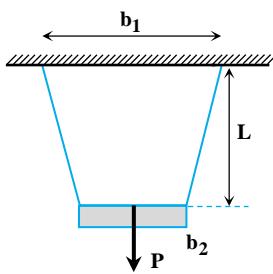
**۱۰۵**- یک ورق فولادی با ضریب ارجاعی  $E$ ، ضریب پواسون  $\nu$ ، ضخامت ثابت  $t$  و عرض متغیر نشان داده شده در شکل که از وزن آن صرف نظر گردیده است تحت اثر نیروی محوری  $P$  قرار گرفته است. تغییر حجم آن چقدر است؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۸)



- $\frac{PL}{E}(1-\nu)$  (۱)
- $\frac{PL}{E}(1-2\nu)$  (۲)
- $\frac{PL}{2E}(1-\nu)$  (۳)
- $\frac{(b_1+b_2)PL}{2Et}(1-2\nu)$  (۴)

**۱۰۶** - میله‌ی شکل زیر با مدول یانگ  $E$  و سطح مقطع  $A$  و ضریب پواسون  $\nu$  تحت بار محوری  $P$  قرار گرفته و همزمان به اندازه  $\Delta T$  دمای آن تغییر می‌کند. تغییر حجم میله چقدر خواهد بود؟ (از وزن میله صرف نظر می‌شود).  
(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)



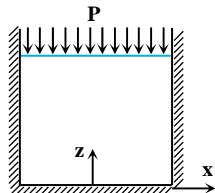
$$\frac{PL}{E} + 3AL\alpha\Delta T \quad (1)$$

$$\frac{PL}{E}(1-2\nu) + 3AL\alpha\Delta T \quad (2)$$

$$\frac{1-\nu}{E}PL + 3\alpha\Delta T \quad (3)$$

$$\frac{1-\nu}{E}PL + 3AL\alpha\Delta T \quad (4)$$

**۱۰۷** - قطعه‌ای فلزی مطابق شکل در داخل قالب مکعبی صلبی قرار دارد و از بالا توسط پرس فشار  $p$  به سطح آن اعمال می‌شود. اگر توزیع فشار یکنواخت باشد، مقدار تنفس  $\sigma_x$  چقدر است؟  
(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۸)



$$-\frac{\nu P}{1-\nu} \quad (2)$$

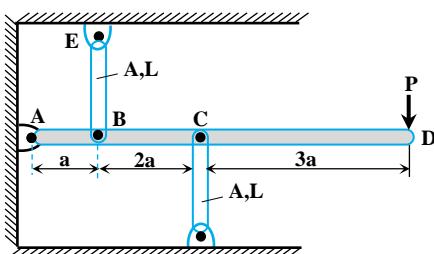
$$-\frac{\nu P}{1-2\nu} \quad (4)$$

$$-\frac{P(1+\nu)}{1-\nu} \quad (1)$$

$$-\frac{P(1+\nu)}{1-2\nu} \quad (3)$$

#### درستنامه (۶): سازه‌های نامعین استاتیکی

**۱۰۸** - میله‌ی صلب  $ABCD$  که در نقطه  $A$  لولا است، در نقاط  $B$  و  $C$  توسط دو میله الاستیک  $BE$  و  $CF$  به دیوارهای بالا و پایین وصل شده و در انتهای  $D$  بار  $P$  را تحمل می‌کند. با فرض اینکه دو میله  $BE$  و  $CF$  از یک جنس، با طول و سطح مقطع یکسان باشند (دو میله همسان)، نسبت قدر مطلق تنفس دو میله کدام است؟ (با صرف نظر از کمانش)  
(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۰)



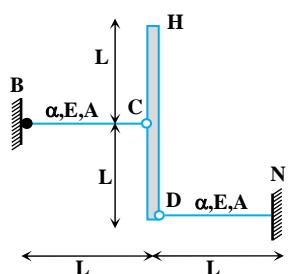
$$\frac{\sigma_{BE}}{\sigma_{CF}} = \frac{1}{2} \quad (2)$$

$$\frac{\sigma_{BE}}{\sigma_{CF}} = \frac{1}{3} \quad (1)$$

$$\frac{\sigma_{BE}}{\sigma_{CF}} = 1 \quad (4)$$

$$\frac{\sigma_{BE}}{\sigma_{CF}} = 3 \quad (3)$$

**۱۰۹** - در شکل زیر میله صلب  $HD$  توسط میله‌های مشابه  $BC$  و  $DN$  نگهداری شده است. اگر درجه حرارت میله  $BC$  به اندازه  $+\Delta T$  افزایش یابد، عکس العمل تکیه‌گاه  $H$ ، کدام است؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۰)



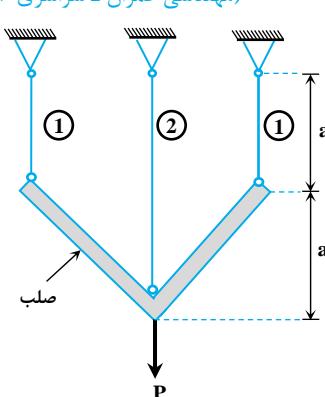
$$H_x = 0 / 4\Delta TEA\alpha \quad (1)$$

$$H_x = 0 / 5\Delta TEA\alpha \quad (2)$$

$$H_x = \Delta TEA\alpha \quad (3)$$

$$H_x = 2\Delta TEA\alpha \quad (4)$$

**۱۱۰** - جنس میله‌های ۱ و ۲ یکسان و سطح مقطع آنها مساوی است. زیر اثر بار  $P$  نیروهای  $(F_1, F_2)$  وارد بر میله‌های (۱) و (۲) چقدر است؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۰)



$$F_1 = F_2 = \frac{P}{3} \quad (1)$$

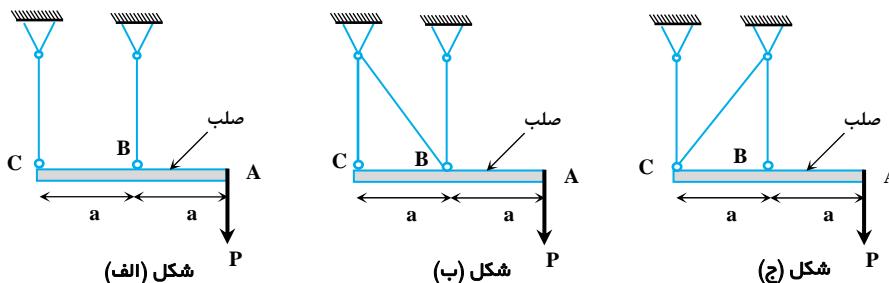
$$F_1 = 0, F_2 = P \quad (2)$$

$$F_1 = \frac{P}{4}, F_2 = \frac{P}{2} \quad (3)$$

$$F_1 = 0 / 4P, F_2 = 0 / 2P \quad (4)$$



۱۱۱- در سه شکل زیر، میله‌ها همه از یک جنس و یا یک سطح مقطع می‌باشند. کدام عبارت در مورد تغییر مکان نقطه A زیر اثر بار p، صادق است؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۰)



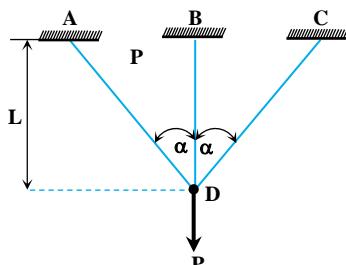
- ۱) در هر سه شکل نقطه A فقط به طرف پایین تغییر مکان می‌دهد.
- ۲) در شکل (الف) نقطه A تغییر مکان افقی ندارد و تغییر مکان‌های افقی نقطه A در دو شکل دیگر مخالف همیگر است.
- ۳) در شکل (الف) نقطه A فقط تغییر مکان به طرف پایین دارد و در دو شکل دیگر نقطه A به طرف پایین و به طرف چپ حرکت می‌کند.
- ۴) در شکل (الف) نقطه A تغییر مکان افقی دارد و در دو شکل دیگر که میله مایل وجود دارد و مانند بازبند عمل می‌کند نقطه A تغییر مکان افقی ندارد.

(مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۰)

۱۱۲- سازه نامعین به سازه‌ای گفته می‌شود که:

- ۱) تعداد مجهول‌ها بیشتر از تعداد معلوم‌ها باشد.
- ۲) تعداد مجهول‌ها بیشتر از تعداد معادلات تعادل باشد.
- ۳) تعداد معلوم‌ها بیشتر از تعداد معادلات تعادل باشد.

۱۱۳- سه میله به صورت نشان داده شده به هم متصل شده و دارای جنس و سطح مقطع برابر می‌باشند. تغییر مکان نقطه D چقدر است?  
 (مهندسی مکانیک - سراسری ۸۱)



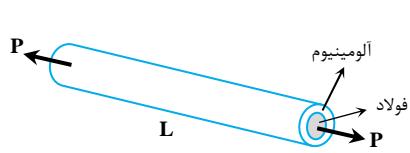
$$\Delta = \frac{PL}{AE(2 + \cos^3 \alpha)} \quad (2)$$

$$\Delta = \frac{PL}{AE(1 + 2\cos^3 \alpha)} \quad (1)$$

$$\Delta = \frac{2PL}{AE(1 + 2\cos^3 \alpha)} \quad (4)$$

$$\Delta = \frac{PL}{AE(1 + \cos^3 \alpha)} \quad (3)$$

۱۱۴- یک میله فولادی داخل یک لوله‌ی آلمینیومی جا زده شده و مجموعه تحت بار محوری P قرار گرفته است. فرض می‌شود که ضمن اعمال بار محوری دو میله از هم جدا نشوند. طول میله L، سطح مقطع لوله‌ی آلمینیومی A<sub>a</sub> و مدول الاستیسیته آن E<sub>a</sub> و مدول الاستیسیته میله فولادی A و مدول الاستیسیته آن E<sub>s</sub> می‌باشد. نسبت بار وارد به میله آلمینیومی (P<sub>a</sub>) به بار کل (p) چقدر است؟  
 (مهندسی مکانیک - سراسری ۸۱)



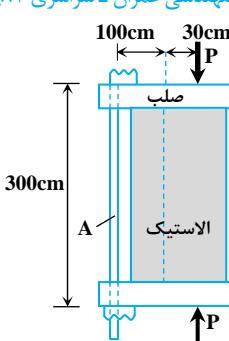
$$\frac{P_a}{P} = \frac{A_a}{A_a + A_s} \quad (2)$$

$$\frac{P_a}{P} = \frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{P_a}{P} = \frac{E_a A_a}{E_a A_a + E_s A_s} \quad (4)$$

$$\frac{P_a}{P} = \frac{E_a A_a}{E_s A_s} \quad (3)$$

۱۱۵- در دو طرف یک مکعب مستطیل الاستیک دو جسم صلب قرار گرفته و بار ۲۰ t = ۲۰ × ۹۸۱ N به اجسام صلب وارد می‌شود. پیچ A به طول سه متر و به گام یک میلی‌متر (فاصله دندانه‌ها) مطابق شکل دو جسم صلب را به هم وصل می‌کند. از حالت تماس بدون تنفس مهره را چند دور باید پیچاند تا تنفس وارد به جسم الاستیک یکنواخت باشد؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۱)



$$E = 2 \times 10^6 \text{ kg/cm}^2 \quad (5)$$

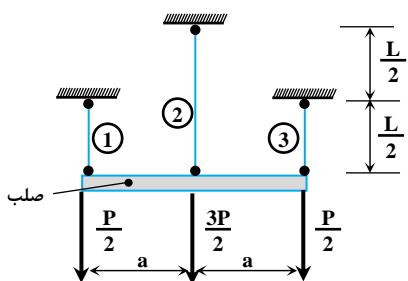
۴) با دوران مهره نمی‌توان تنفس در مکعب مستطیل را یکنواخت کرد.

۱/۲ (۱)

۱/۸ (۲)

۶ (۳)

**۱۱۶** در شکل زیر میله‌های ۱، ۲ و ۳ با جنس و سطح مقطع یکسان تحت اثر نیروهای واردہ قرار گرفته‌اند. نیروی واردہ به هر کدام از میله‌ها چقدر است؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۱)



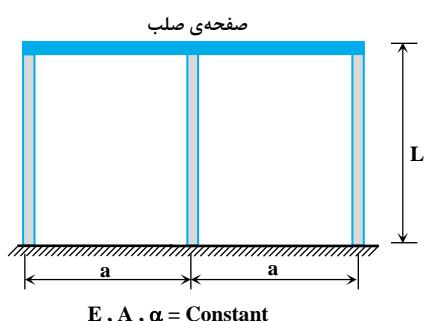
$$P, \circ / \Delta P, P \quad (1)$$

$$\frac{P}{2}, \frac{3P}{2}, \frac{P}{2} \quad (2)$$

$$\frac{5P}{8}, \frac{5P}{4}, \frac{5P}{8} \quad (3)$$

$$\frac{5P}{6}, \frac{5P}{6}, \frac{5P}{6} \quad (4)$$

**۱۱۷** صفحه‌ی صلبی بر سه میله با شرایط یکسان و مطابق شکل اتکا دارد. چنانچه میله‌ی وسطی به اندازه‌ی  $\Delta T$  گرم شود، تنش در میله‌های کناری کدام است؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۱)



$$E, A, \alpha = \text{Constant}$$

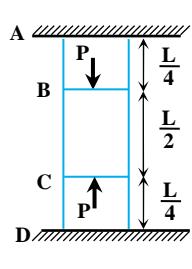
$$\alpha \cdot E \cdot \Delta T \quad (1)$$

$$\frac{1}{2} \alpha \cdot E \cdot \Delta T \quad (2)$$

$$\frac{1}{3} \alpha \cdot E \cdot \Delta T \quad (3)$$

$$\frac{2}{3} \alpha \cdot E \cdot \Delta T \quad (4)$$

**۱۱۸** میله‌ای با سطح مقطع A به دو تکیه‌گاه صلب مطابق شکل متصل است. تنش در قسمت میانی BC میله چقدر است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۱)



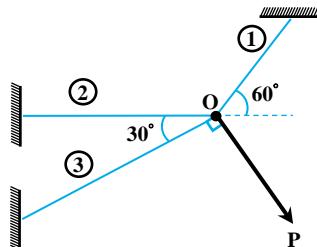
$$\sigma = \frac{P}{2A} \quad (1)$$

$$\sigma = \frac{3}{4} \frac{P}{A} \quad (2)$$

$$\sigma = \frac{1}{4} \frac{P}{A} \quad (3)$$

$$\sigma = \frac{P}{A} \quad (4)$$

**۱۱۹** سه میله مشابه به طول L و سطح مقطع A و مدول الاستیسیته E در نقطه O قرار گرفته است. نیرویی که میله اتحمل می‌کند چقدر است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۱)



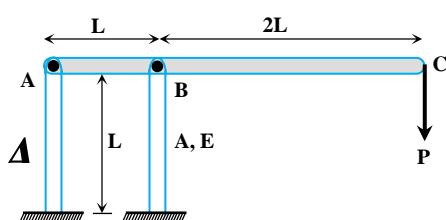
$$\circ / 33P \quad (1)$$

$$\circ / 74P \quad (2)$$

$$\circ / 67P \quad (3)$$

$$P \quad (4)$$

**۱۲۰** در شکل زیر شبیه میله صلب ABC پس از اعمال بار P در نقطه‌ی C چقدر است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۱)



$$\frac{3P}{AE} \quad (2)$$

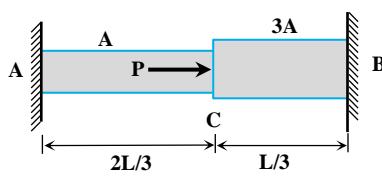
$$\frac{2P}{AE} \quad (1)$$

$$\frac{5P}{AE} \quad (4)$$

$$\frac{4P}{AE} \quad (3)$$



(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۱)



ک) ۱۲۱- تغییر مکان نقطه C کدام است؟

$$\frac{2PL}{9AE} \quad (2)$$

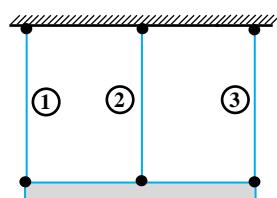
$$\frac{2PL}{21AE} \quad (1)$$

$$\frac{PL}{9AE} \quad (4)$$

$$\frac{5PL}{54AE} \quad (3)$$

ک) ۱۲۲- سه میله فولادی کاملاً شبیه هم مطابق شکل قرار گرفته‌اند. میله ۲ را  $40^\circ$  گرم می‌کنیم. اگر ضریب انبساطی فولاد  $\alpha = 12 \times 10^{-6}$  باشد، تنفس حاصله در میله ۲ چند بار است؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۱)



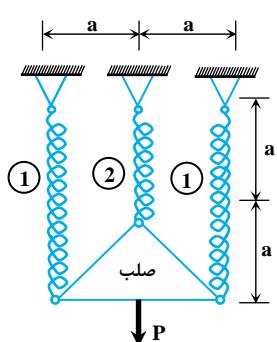
۶۷۲ (۱)

۶۵۱ (۲)

۶۳۰ (۳)

۷۱۴ (۴)

(مهندسی عمران - سراسری ۸۲)



ک) ۱۲۳- در شکل زیر سختی هر سه فنر مساوی است. نیروی وارد به هر فنر چقدر است؟

$$F_1 = F_2 = \frac{P}{3} \quad (1)$$

$$F_1 = 0, F_2 = P \quad (2)$$

$$F_1 = \frac{P}{4}, F_2 = \frac{P}{3} \quad (3)$$

$$F_1 = \frac{P}{6}, F_2 = \frac{2P}{3} \quad (4)$$

(مهندسی عمران - سراسری ۸۳)

ک) ۱۲۴- در شکل زیر میله‌های OB و OC الاستیک و یکسان می‌باشند. نیروی وارد به میله‌ها کدام است؟

$$(1) \text{ نیروهای هر کدام از میله‌ها} \frac{P}{\sqrt{2} + \sqrt{3}}$$

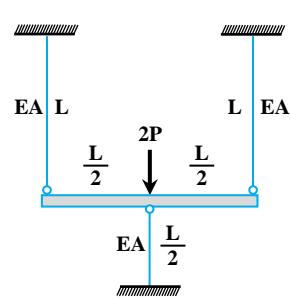
$$(2) \text{ میله‌های الاستیک} \frac{P}{2\sqrt{2}}, \text{ میله‌های صلب} \frac{P}{2\sqrt{3}}$$

$$(3) \text{ میله‌های الاستیک} \frac{P}{\sqrt{3}}, \text{ میله‌های صلب صفر}$$

$$(4) \text{ میله‌های الاستیک صفر، میله‌های صلب} \frac{P\sqrt{2}}{2}$$

(مهندسی عمران - سراسری ۸۳)

ک) ۱۲۵- میله صلب ABC توسط سه میله مطابق شکل نگاه داشته شده است، نیروی سه میله به ترتیب برابر است با:



$$\frac{P}{3}, \frac{4P}{3}, \frac{P}{3} \quad (1)$$

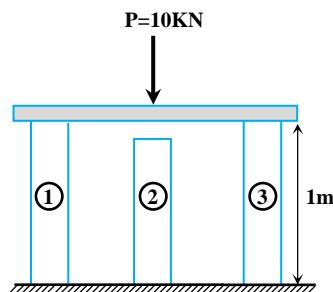
$$\frac{2P}{3}, \frac{2P}{3}, \frac{2P}{3} \quad (2)$$

$$\frac{2P}{4}, \frac{P}{2}, \frac{3P}{4} \quad (3)$$

$$\frac{P}{2}, P, \frac{P}{2} \quad (4)$$

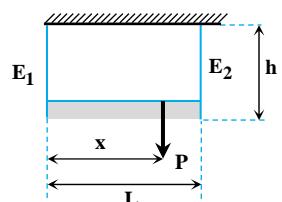


**۱۲۶** سه میله فولادی به صورت شکل با سطح مقطع  $100 \text{ mm}^2$  و مدول الاستیسیته  $210 \text{ GPa}$  به فاصله مساوی از هم قرار گرفته‌اند. اگر طول میله وسطی  $1\text{mm}$  کوچک‌تر از دو میله کناری باشد، به ازای  $P = 10\text{KN}$  که بر صفحه صلب بالایی وارد می‌شود، نیروی وارد بر میله وسطی چند KN مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری (۸۳) خواهد بود؟



- ۱/۶ (۱)  
۱/۹ (۲)  
۲/۲ (۳)  
۱/۶ (۴)

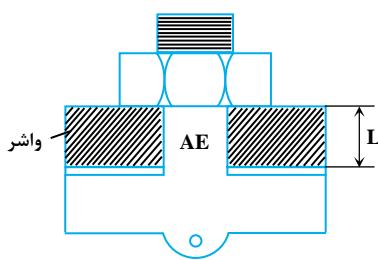
**۱۲۷** میله‌ی  $AB$  توسط دو کابل با طول و مساحت یکسان ولی مدول الاستیسیته مختلف نگهداری می‌شود. برای آنکه میله‌ی  $AB$  پس از اعمال بار  $P$  افقی باقی بماند فاصله  $x$  ( محل اثر بار  $P$  تا نقطه A ) کدام است؟ مهندسی معدن - سراسری (۸۳)



$$x = \frac{E_1 L}{E_1 + E_2} \quad (۲) \quad x = \frac{E_1 L}{E_1 + 2E_2} \quad (۱)$$

$$x = \frac{2E_2 L}{2E_1 + E_2} \quad (۴) \quad x = \frac{E_2 L}{E_1 + E_2} \quad (۳)$$

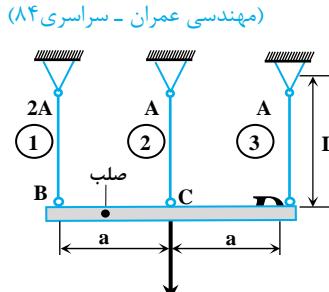
**۱۲۸** مهره را به اندازه  $n$  دور سفت کرده‌ایم. با فرض پیچ و واشر به سختی  $k$  مطلوب است نیروی ایجاد شده در واشر؟ مهندسی مکانیک - سراسری (۸۴)



$$\frac{n\lambda}{k + \frac{AE}{L}} \quad (۲) \quad \frac{k + \frac{AE}{L}}{n\lambda} \quad (۱)$$

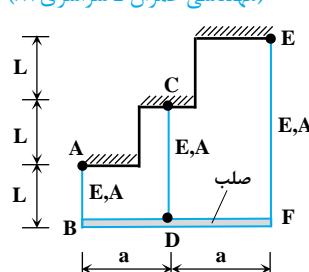
$$\frac{n\frac{\lambda}{2}}{\frac{1}{k} + \frac{L}{AE}} \quad (۴) \quad \frac{n\lambda kAE}{kL + AE} \quad (۳)$$

**۱۲۹** در شکل زیر طول و جنس هر سه میله یکسان ولی سطح مقطع میله (۱) دو برابر هر کدام از میله‌های دیگر است. نسبت  $\frac{\delta_D}{\delta_B}$  چقدر است؟ مهندسی عمران - سراسری (۸۴)



- ۰/۵ (۱)  
۱ (۲)  
۱/۵ (۳)  
۲ (۴)

**۱۳۰** در شکل زیر چنانچه حرارت میله CD به اندازه  $\Delta T$  افزایش یابد، میزان تغییر مکان نقطه D چقدر می‌باشد؟ مهندسی عمران - سراسری (۸۴)

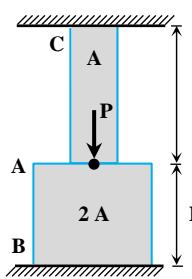


- $\alpha L \Delta T$  (۱)  
 $\frac{1}{3} \alpha L \Delta T$  (۲)  
 $2\alpha L \Delta T$  (۳)  
 $\frac{2}{3} \alpha L \Delta T$  (۴)



(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)

۱۳۱- برای سازه زیر، مقدار جابجایی میله در مقطع A کدام است؟



$$\frac{PL}{5AE} \quad (1)$$

$$\frac{4PL}{5AE} \quad (2)$$

$$\frac{PL}{5AE} \quad (3)$$

$$\frac{2PL}{5AE} \quad (4)$$

۱۳۲- در شکل زیر دو میله ۱ و ۲ از یک جنس، با یک سطح مقطع و با یک طول می‌باشند. چه نسبتی بین نیروی وارد به این میله‌ها وجود دارد؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)

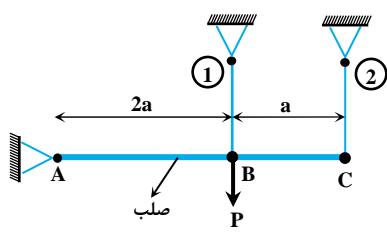
$$\text{دارد } \left( \frac{P_1}{P_2} \right) ?$$

۱ (۱)

$\frac{1}{2}$  (۲)

$\frac{2}{3}$  (۳)

$\infty$  (۴)



۱۳۳- سه میله با سطح مقطع و جنس یکسان مطابق شکل زیر اثر نیروی P قرار گرفته‌اند. برای آنکه نیروی هر سه میله برابر شود:

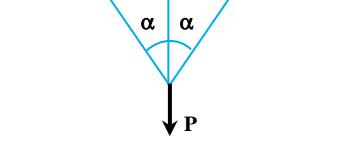
(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)

۱) حرارت سازه را کاهش داد.

۲) حرارت سازه را افزایش داد.

۳) نیروها از ابتدا برابرند و نیاز به تغییر درجه حرارت نیست.

۴) با تغییر درجه حرارت امکان ندارد نیروی هر سه میله مساوی شود.



(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)

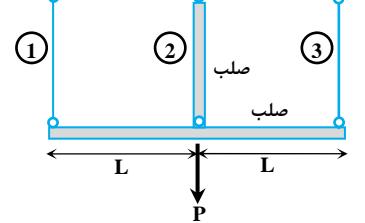
۱۳۴- در شکل زیر میله افقی و میله قائم وسطی صلب هستند. نیروی وارد به هر میله قائم چقدر است؟

۱ (۱)

$\frac{1}{2}$  (۲)

$\frac{2}{3}$  (۳)

$\infty$  (۴)



۱۳۵- تیر صلب CD توسط دو میله AC و BD آویزان شده است. موقعیت وزنه W را بر روی تیر به گونه‌ای تعیین نمایید، که تیر در وضعیت افقی باقی بماند.

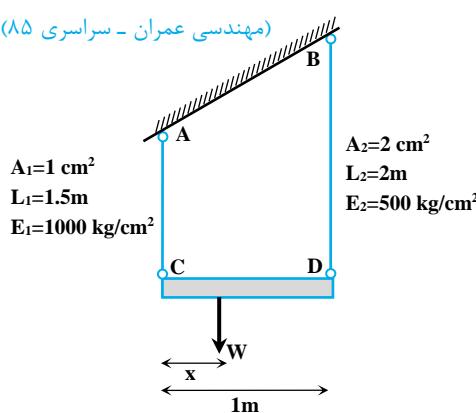
(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)

$$\frac{1}{2} m \quad (1)$$

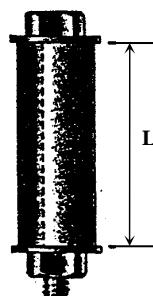
$$\frac{3}{5} m \quad (2)$$

$$\frac{1}{3} m \quad (3)$$

$$\frac{3}{7} m \quad (4)$$



**۱۳۶** - اگر مهره به اندازه نصف دور چرخانده شود (سفت شود) و در نتیجه چرخش آن مهره به اندازه  $\Delta$  در راستای طول پیچ حرکت کند. مقدار نیرو در پیچ و استوانه توخالی اطراف آن (sleeve) چقدر است؟  
(مهندسی هواپا - سراسری ۸۵)



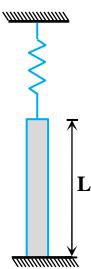
E<sub>s</sub> : مدول الاستیسیته استوانه توخالی یا sleeve  
A<sub>b</sub> : سطح مقطع پیچ  
F<sub>s</sub> : نیرو در استوانه توخالی  
F<sub>b</sub> : نیرو در پیچ

$$F_s = -F_b = \frac{(\Delta L)^2 E_b E_s}{(A_b E_b + A_s E_s)} \quad (۱)$$

$$F_s = -F_b = \frac{\Delta A_s E_s A_b}{(A_b E_b + A_s E_s) L} \quad (۲)$$

$$F_b = \frac{\Delta A_b E_b A_s}{L(A_b E_b + A_s E_s)} , \quad F_s = \frac{-\Delta A_s E_s A_b}{L(A_b E_b + A_s E_s)} \quad (۳)$$

**۱۳۷** - میله فولادی به یک فنر مطابق شکل متصل شده است. ابتدا میله و فنر تحت هیچ‌گونه تغییر شکلی نیستند. اگر دمای میله  $\Delta T$  °C افزایش یابد، نیروی حاصل در فنر کدام است؟ (ضریب انبساط حرارتی، سطح مقطع، مدول یانگ و طول میله به ترتیب برابر است با:  $\alpha$ , E, A, L و  $\alpha$  و نیز ضریب سختی فنر K می‌باشد).  
(مهندسی نفت - سراسری ۸۵)



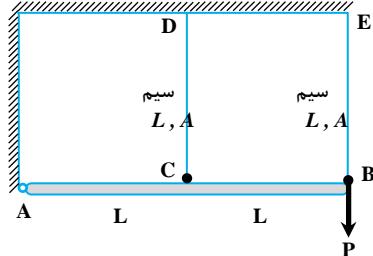
$$\alpha \cdot K \cdot L \cdot \Delta T \quad (۱)$$

$$\frac{\alpha \cdot L \cdot \Delta T}{K} \quad (۲)$$

$$A \cdot E \cdot \alpha \cdot \Delta T \quad (۳)$$

$$\frac{\alpha \cdot L \cdot \Delta T}{\frac{1}{K} + A \cdot E} \quad (۴)$$

**۱۳۸** - یک میله‌ی صلب AB به طول  $2L$  در A لولا است و با دو سیم (هر یک به طول L و سطح مقطع A) به سقف بسته است. در حالت بی‌بار میله AB افقی است. بعد از اعمال بار در انتهای میله، نیروهای وارد به سیم‌ها را پیدا کنید.  
(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۶)



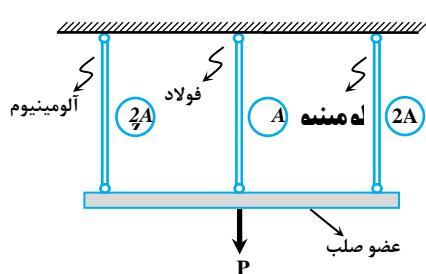
$$F_{BE} = \frac{4P}{5} \quad F_{CD} = \frac{2P}{5} \quad (۱)$$

$$F_{BE} = \frac{2P}{3} \quad F_{CD} = \frac{P}{3} \quad (۲)$$

$$F_{BE} = \frac{P}{2} \quad F_{CD} = \frac{P}{2} \quad (۳)$$

$$F_{BE} = P \quad F_{CD} = 0 \quad (۴)$$

**۱۳۹** - مطلوبست تعیین نیروهای داخلی در هر یک از اعضاء قائم شکل زیر. کل سیستم تحت اثر نیروی P قرار گرفته است.  
(آلومینیوم عمران - سراسری ۸۶)



$$F_{Al} = \frac{2}{5} P , \quad F_{st} = \frac{1}{5} P \quad (۱)$$

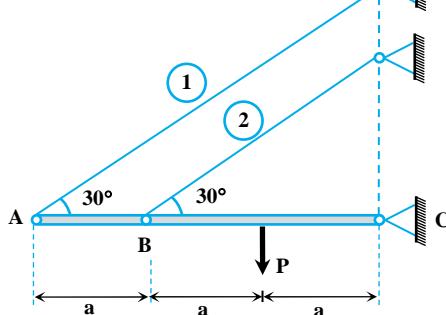
$$F_{Al} = \frac{1}{5} P , \quad F_{st} = \frac{3}{5} P \quad (۲)$$

$$F_{Al} = \frac{3}{7} P , \quad F_{st} = \frac{1}{7} P \quad (۳)$$

$$F_{Al} = \frac{2}{7} P , \quad F_{st} = \frac{3}{7} P \quad (۴)$$

(مهندسی عمران - سراسری ۸۶)

**۱۴۰** - اگر نیروهای داخلی میله‌های ۱ و ۲ به ترتیب  $F_1$  و  $F_2$  باشد، نسبت  $\frac{F_1}{F_2}$  چقدر است؟



$$\circ / ۵ \quad (۱)$$

$$۰ / ۶۶۷ \quad (۲)$$

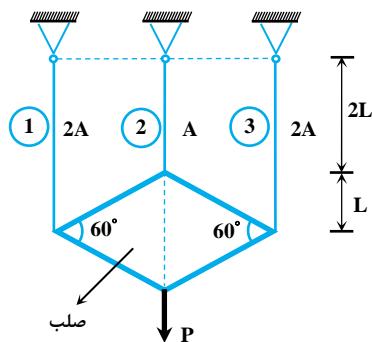
$$۱ \quad (۳)$$

$$۱ / ۵ \quad (۴)$$



**۱۴۱** - جسم صلبی به شکل لوزی که از وزن آن صرف نظر می شود از سه میله آویزان شده که جنس آنها یکسان است. نیروی  $P$  به رأس (مهندسي عمران - سراسري ۸۶)

چهارم لوزی آویزان است، نیروی وارد به هر میله چقدر است؟



$$F_1 = F_2 = F_3 = \frac{P}{3} \quad (1)$$

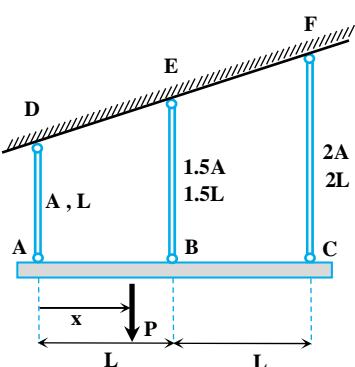
$$F_2 = P, F_1 = F_3 = 0 \quad (2)$$

$$F_1 = F_3 = \frac{P}{4}, F_2 = \frac{P}{2} \quad (3)$$

$$F_1 = F_3 = \frac{4P}{11}, F_2 = \frac{3P}{11} \quad (4)$$

**۱۴۲** - تیر صلب ABC توسط ۳ میله مطابق شکل آویزان شده است. موقعیت بار  $P$  را به گونه ای تعیین نمایید که تیر در وضعیت کاملاً افقی که از (مهندسي عمران - سراسري ۸۶)

ابتدا قرار داشته است باقی بماند.



$$x = L \quad (1)$$

$$x = \frac{L}{2} \quad (2)$$

$$x = \frac{3L}{2} \quad (3)$$

$$x = \frac{5L}{3} \quad (4)$$

**۱۴۳** - در شکل زیر طول میله های افقی و قائم باهم برابرند و میله های مایل (به زاویه ۴۵ درجه) از روی هم بدون اتصال عبور کرده اند. سطح مقطع و (مهندسي عمران - سراسري ۸۶)

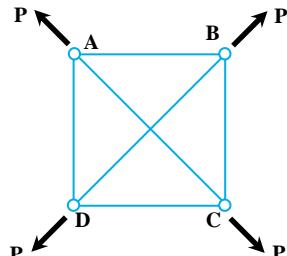
جنس تمام میله ها یکسان است. نیروی داخلی میله ها چقدر است؟

۱) نیروی همه میله ها برابر و مساوی  $(1/\sqrt{2})P$  است.

۲) نیروی میله های افقی و قائم  $\frac{P}{4\sqrt{2}}$  و نیروی میله های مایل  $\frac{P}{2}$  است.

۳) نیروی میله های افقی و قائم صفر و نیروی میله های مایل  $P$  است.

۴) نیروی میله های افقی و قائم  $\frac{P}{2\sqrt{2}}$  و نیروی میله های مایل  $\frac{P}{2}$  است.



(مهندسي عمران - سراسري ۸۶)

**۱۴۴** - نیرو در عضو BE کدام است؟ (قطعه ABC صلب می باشد)



$$P \quad (1)$$

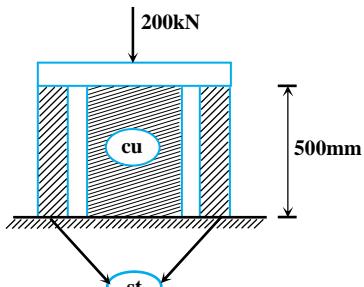
$$\frac{P}{2} \quad (2)$$

$$\frac{2P}{3} \quad (3)$$

$$\frac{4P}{10} \quad (4)$$

**۱۴۵** - دو میله مطابق شکل بر هم پرس شده  $200\text{kN}$  بر آن وارد می شود. چه مقدار اختلاف درجه حرارت بین دو میله لازم است تا کل بار صرفه  $(\Delta T = ?)$  توسط میله مسی حمل شود؟  
(مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۶)

$$(\alpha_{cu} = 2 \times 10^{-6} \text{ K}^{-1}, \alpha_{st} = 12 \times 10^{-6} \text{ K}^{-1}) (E_{cu} = 120 \text{ GNm}^{-2}, E_{st} = 200 \text{ GNm}^{-2}) (A_{cu} = 5000 \text{ mm}^2, A_{st} = 2000 \text{ mm}^2)$$



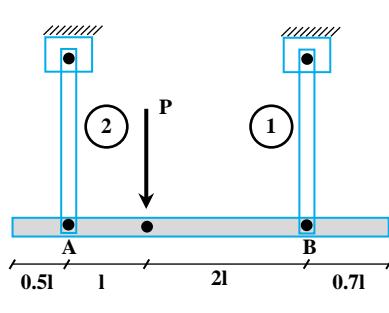
$$\Delta T = 22 \text{ K} \quad (1)$$

$$\Delta T = 82 \text{ K} \quad (2)$$

$$\Delta T = 41/6 \text{ K} \quad (3)$$

$$\Delta T = 141/6 \text{ K} \quad (4)$$

**۱۴۶** - نسبت ضرایب الاستیک دو میله‌ی ۱ و ۲ چقدر باشد تا بعد از اعمال نیروی مشخص  $P$  تیر افقی  $AB$  همچنان افقی باقی بماند؟ سطح مقطع و طول دو میله‌ی ۱ و ۲ مساوی و تیر  $AB$  نیز بسیار سبک و غیرقابل خمش می‌باشد.  
(مهندسی معدن - سراسری ۸۶)



$$\frac{E_1}{E_2} = \frac{1}{\sqrt{2}} \quad (1)$$

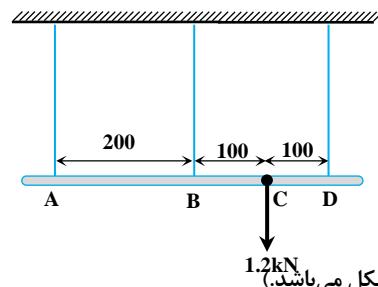
$$\frac{E_1}{E_2} = \frac{1}{2} \quad (2)$$

$$\frac{E_1}{E_2} = 2 \quad (3)$$

$$\frac{E_1}{E_2} = \frac{1}{\sqrt{2}} \quad (4)$$

(مهندسی نفت - سراسری ۸۶)

**۱۴۷** - نیروی کششی در کابل متصل به نقطه  $B$  از میله صلب  $ABD$  برابر است با:



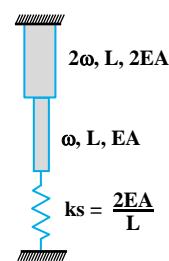
$$100\text{N} \quad (1)$$

$$400\text{N} \quad (2)$$

$$600\text{N} \quad (3)$$

$$700\text{N} \quad (4)$$

(مهندسی عمران - سراسری ۸۷)



$$3\omega \quad (1)$$

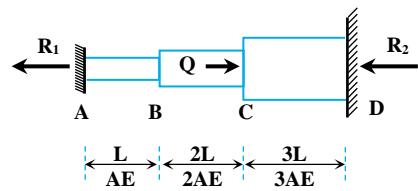
$$\frac{3}{4}\omega \quad (2)$$

$$\frac{1}{2}\omega \quad (3)$$

$$\frac{1}{3}\omega \quad (4)$$

(مهندسی عمران - سراسری ۸۷)

**۱۴۹** - کدام رابطه بین واکنش‌های سازه برقرار است؟



$$R_2 = R_1 \quad (1)$$

$$R_2 = 2R_1 \quad (2)$$

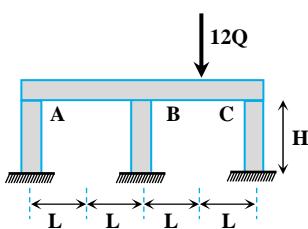
$$R_2 = 3R_1 \quad (3)$$

$$R_2 = 4R_1 \quad (4)$$



(مهندسی عمران - سراسری ۸۷)

۱۵۰- تیر صلب ABC بر روی سه ستون کوتاه کشسان همانند قرار دارد. کدام نیروی محوری ستون صحیح است؟



$$N_A = 2Q \quad (1)$$

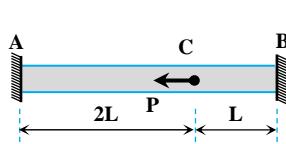
$$N_A = 3Q \quad (2)$$

$$N_C = 6Q \quad (3)$$

$$N_C = 7Q \quad (4)$$

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)

۱۵۱- در شکل زیر میله AB با سطح مقطع S در نقطه C تحت تأثیر نیروی P قرار گرفته است، تنש ماکزیمم چقدر است؟



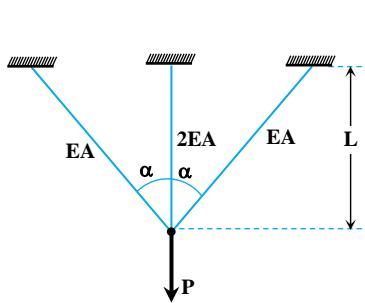
$$\frac{3P}{4S} \quad (1)$$

$$\frac{P}{3S} \quad (2)$$

$$\frac{P}{4S} \quad (3)$$

$$\frac{2P}{3S} \quad (4)$$

۱۵۲- در خربای نشان داده شده سختی کششی عضو میانی ۲ برابر اعضای جانبی کششی برابر دارد) نسبت نیروی موجود در عضو میانی به نیروی موجود در هر یک از اعضای جانبی چقدر است؟



$$\frac{\cos^2 \alpha}{2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{\cos^2 \alpha} \quad (2)$$

$$2 \cos^2 \alpha \quad (3)$$

$$\frac{2}{\cos^2 \alpha} \quad (4)$$

۱۵۳- برای سیستم نشان داده شده در نتیجه‌ی اعمال بار P، کرنش در میله‌ی C برابر  $5 \times 10^{-4}$  حاصل گردیده است. میزان تنش ایجاد شده در میله (E =  $2 \times 10^5$  MPa) برابر چند مگا پاسکال است؟

(مهندسی معدن - سراسری ۸۷)

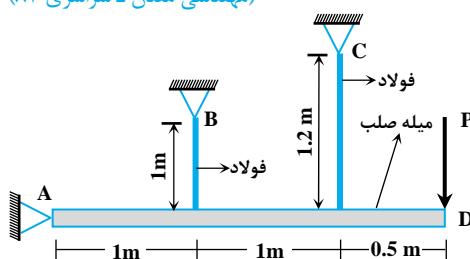
$$(E = 2 \times 10^5 \text{ MPa}) \quad (1)$$

$$60 \quad (1)$$

$$100 \quad (2)$$

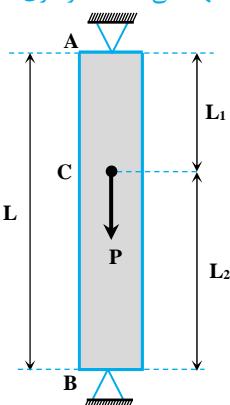
$$120 \quad (3)$$

$$240 \quad (4)$$



(مهندسی نفت - سراسری ۸۷)

۱۵۴- مطلوبست محاسبه تنش در مرکز قطعات AC و BC؟



$$\sigma_{BC} = -\frac{PL_1}{AL} \quad \sigma_{AC} = \frac{PL_2}{AL} \quad (1)$$

$$\sigma_{BC} = \frac{PL_1}{AL} \quad \sigma_{AC} = -\frac{PL_2}{AL} \quad (2)$$

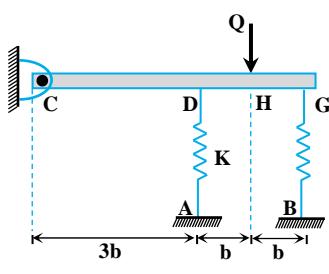
$$\sigma_{BC} = \frac{PL_1}{AL} \quad \sigma_{AC} = \frac{PL_2}{AL} \quad (3)$$

$$\sigma_{BC} = \frac{PL_1}{2AL} \quad \sigma_{AC} = \frac{PL_2}{AL} \quad (4)$$



(مهندسی عمران - سراسری ۸۸)

۱۵۵- در سازه شکل زیر نسبت  $Q$ ، به خیز  $H$  را حساب کنید. تیر  $CG$  صلب است.



$$\frac{18}{\lambda} K \quad (1)$$

$$\frac{17}{\lambda} K \quad (2)$$

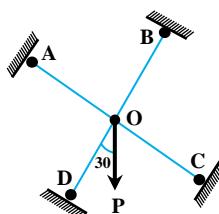
$$\frac{16}{\lambda} K \quad (3)$$

$$\frac{15}{\lambda} K \quad (4)$$

۱۵۶- چهار میله هم صفحه  $OA$ ,  $OB$ ,  $OC$ ,  $OD$  هر کدام به طول  $L$ , سطح مقطع  $A$  و مدول الاستیسیته  $E$  و در  $O$  به هم مفصل شده‌اند.

(مهندسی عمران - سراسری ۸۸)

زاویه‌های تشکیل شده در  $O$  قائم‌هاند. تغییر مکان  $O$  برابر است با:



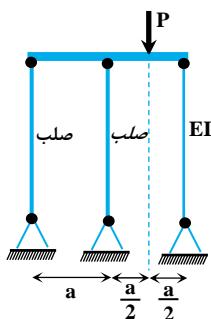
$$O \text{ فقط در امتداد قائم به مقدار } \frac{PL}{2AE} \text{ حرکت می‌کند.}$$

$$O \text{ فقط در امتداد قائم به اندازه‌ی } \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}\right) \text{ حرکت می‌کند.}$$

$$O \text{ در امتداد قائم به مقدار } \frac{PL}{4AE} \text{ و در امتداد افقی به مقدار } \frac{PL}{2AE} \text{ حرکت می‌کند.}$$

$$O \text{ در امتداد قائم به اندازه } \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}\right) \text{ و در امتداد افقی به مقدار } \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}\right) \text{ حرکت می‌کند.}$$

۱۵۷- در شکل زیر میله افقی و دو میله‌ی سمت چپ صلب می‌باشند. میله‌ی سمت راست دارای طول  $L$  و سطح مقطع  $A$  و مدول ارتعاضی  $E$  می‌باشد. نیروی وارد به آن چقدر است؟ (مهندسی عمران - سراسری ۸۸)



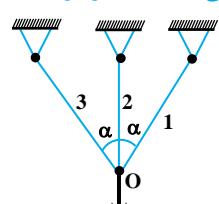
$$(1) \text{ صفر}$$

$$\frac{PL}{AE} \quad (2)$$

$$\frac{PL}{2AE} \quad (3)$$

$$\frac{PL}{3AE} \quad (4)$$

۱۵۸- در شکل زیر جنس تمامی میله‌ها یکسان و  $A_1 < A_2 < A_3$  می‌باشد، تغییر مکان نقطه  $O$  در اثر نیروی قائم  $P$  چگونه است؟ (مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)



$$(1) \text{ پایین}$$

$$(2) \text{ چپ}$$

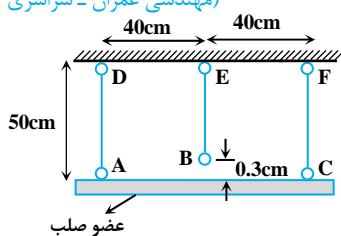
$$(3) \text{ راست و پایین}$$

$$(4) \text{ چپ و پایین}$$

۱۵۹- در سازه شکل زیر برای اتصال سه میله عمودی به صفحه صلب، نقطه  $B$  به اندازه  $3cm/\sqrt{3}$  کوتاه می‌باشد. در صورتی که عضو  $BE$  از تحت کشش به صفحه صلب متصل شود، نیروی داخلی هر یک از اعضاء را بر حسب kg به دست آورید. سطح مقطع و مدول ارتعاضی هر سه میله عمودی به ترتیب

(مهندسی عمران - سراسری ۸۹)

$$\text{برابر } 4 \times 10^5 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}, 5\text{cm}^2 \text{ می‌باشد!}$$



$$F_{AD} = F_{CF} = 2000, F_{BE} = 4000 \quad (1)$$

$$F_{AD} = F_{CF} = 4000, F_{BE} = 8000 \quad (2)$$

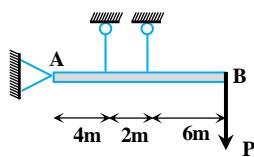
$$F_{AD} = F_{CF} = 8000, F_{BE} = 16000 \quad (3)$$

$$F_{AD} = F_{CF} = 10000, F_{BE} = 2000 \quad (4)$$



**۱۶۰-** مطابق شکل تیر صلب AB توسط دو میله که دارای سطح مقطع  $20\text{cm}^2$  و تنش مجاز  $\frac{\text{kg}}{\text{cm}}$  می‌باشند، نگهداری شده و نیروی P به آن وارد می‌شود. مقدار بار مجاز P وارد بر سازه بر حسب kg چقدر است؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۹)



۲۵۰ (۱)

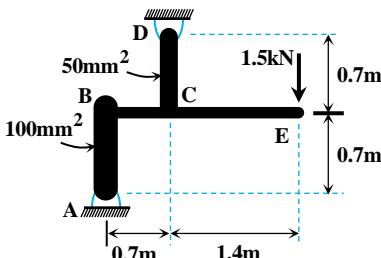
۵۲۰ (۲)

۸۷۰ (۳)

۷۸۰ (۴)

**۱۶۱-** عضوهای سازه‌ای که در شکل نشان داده شده است از آلومینیوم ( $E = 70\text{GPa}$ ) می‌باشد. با فرض صلب بودن (عدم خمش) اهرم BCE

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۹)



۰/۹۵ (۱)

۱/۴۳ (۲)

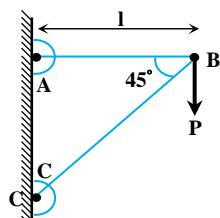
۲/۰۱ (۳)

۳/۳ (۴)

#### درسنامه (۷): تغییر شکل‌های پلاستیک

**۱۶۲-** در سیستم خربای شکل زیر سطح مقطع میله‌های AB و BC باهم مساوی بوده و برابر  $5\text{cm}^2$  می‌باشد و نیز طول  $l = 60\text{cm}$  است در صورتی که رابطه تنش و تغییر طول نسبی ماده غیرخطی و به صورت  $\sigma = 200\sqrt{\epsilon}$  باشد، تغییر مکان قائم نقطه B در اثر نیروی  $P = 60\text{kN}$  چند سانتی‌متر است؟

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۱)



۱/۱cm (۱)

۱/۶cm (۲)

۱/۹۸۵cm (۳)

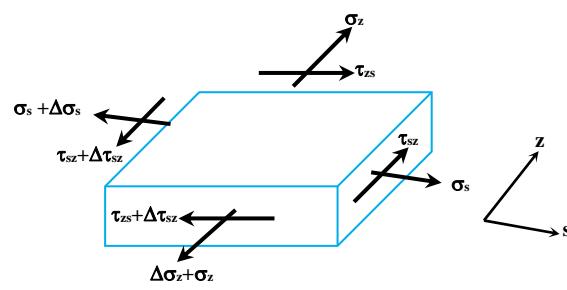
۲/۳cm (۴)

**۱۶۳-** معادله بای هارمونیک  $\ddot{\phi} = \nabla^2\phi$  که در آن  $\phi$  تابع تنش تعريف شده است، تحت چه شرایطی صادق می‌باشد؟ (مهندسی هواشناسی - سراسری ۸۱)

- (۱) در شرایطی که فقط نیروهای حجمی صفر باشد.
- (۲) در حال الاستیک و صفر بودن نیروهای حجمی
- (۳) فقط در تپرهای خمیده
- (۴) در تمام شرایط

(مهندسی هواشناسی - سراسری ۸۳)

**۱۶۴-** برای المان پوسته‌ای که در شکل نشان داده شده است، مطلوبست تعیین معادله تعادل در جهت Z.



$$\frac{\partial q}{\partial s} + t \frac{\partial \sigma_z}{\partial z} = 0 \quad (1)$$

$$\frac{\partial \sigma_z}{\partial s} + \frac{\partial q}{\partial z} = 0 \quad (2)$$

$$\frac{\partial \sigma_z}{\partial s} + t \frac{\partial q}{\partial z} = 0 \quad (3)$$

$$\frac{\partial q}{\partial s} + t \frac{\partial \sigma_s}{\partial z} = 0 \quad (4)$$

## پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل اول

### درسنامه (۱): معرفی انواع تنش‌ها

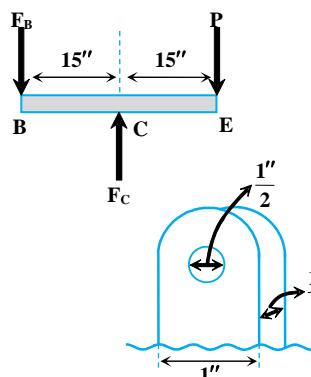
**۱- گزینه «۴»** ضریب تمرکز تنش در میله (۱) مساوی ۱/۷۵ می‌باشد، در نتیجه تنش ماکزیمم در این میله مساوی است با:

$$\left. \begin{aligned} \sigma_{\max_1} &= K \frac{F}{A} = 1/75 \frac{F}{A} \\ \sigma_{\max_2} &= \frac{F}{A} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{\sigma_{\max_1} - \sigma_{\max_2}}{\sigma_{\max_2}} \times 100 = \frac{1/75 - 1}{1} \times 100 = 75\%$$

تحت اعمال بارهای مساوی، میله‌ی (۲) نسبت به میله‌ی (۱) ۷۵٪ بیشتر تحمل می‌کند. چون مقدار تنش ماکزیمم در میله (۲) کمتر از تنش ماکزیمم در میله (۱) است، لذا میله (۱) در برابر نیروهای مساوی ضعیفتر می‌باشد.

**۲- گزینه «۱»** ابتدا با استفاده از گشتاورگیری، ارتباط بین نیرو در میله‌های AB و CD با نیروی خارجی P تعیین می‌شود.

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow F_C \times 10 - P \times 25 = 0 \Rightarrow P = \frac{2}{5} F_C \quad (1) ; \quad \sum M_C = 0 \Rightarrow F_B \times 10 - P \times 15 = 0 \Rightarrow P = \frac{2}{3} F_B \quad (2)$$



تنش در مقطعی که در میله‌ها سوراخ ایجاد شده است ماکزیمم است، در نتیجه:

$$\left. \begin{aligned} F_B &= A \sigma_{\text{all}} \Rightarrow F_B = \left(1 - \frac{1}{2}\right) \times \frac{1}{4} \times 25000 = 3125 \text{ Lb} \\ F_C &= A \sigma_{\text{all}} \Rightarrow F_C = \left(1 - \frac{1}{2}\right) \times \frac{1}{4} \times 25000 = 3125 \text{ Lb} \end{aligned} \right\} \xrightarrow{(1)} P = \frac{2}{5} \times 3125 = 1250 \text{ Lb}$$

از بین دو ضریب  $\frac{2}{5}$  و  $\frac{2}{3}$  در روابط (۱) و (۲) مقدار کوچکتر را باید انتخاب کرد تا نیروی حداقل برای P به دست آید.

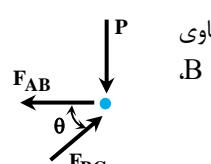
**۳- گزینه «۴»** مقاومت مستقل از شکل و ابعاد هندسی و نیروهای خارجی است و فقط به جنس و فرآیند آن وابسته است.

**۴- گزینه «۳»** تنش برشی مجاز all τ در پرجها به صورت زیر محاسبه می‌شود: (N تعداد پیچ‌ها می‌باشد).

$$\tau_{\text{all}} = \frac{\tau_{\max}}{n} = \frac{F}{NA} \Rightarrow \frac{\tau_{\max}}{n} = \frac{F}{\frac{3}{4} \times \frac{\pi}{4} d^3} \Rightarrow d = \sqrt{\frac{4F \times n}{3 \times \pi \times \tau_{\max}}} = \sqrt{\frac{4 \times 120000 \times 3}{3 \pi \times 100 \times 10^6}} \Rightarrow d = 39/1 \text{ mm}$$

در صورتی که ضریب اطمینان مساوی یک در نظر گرفته شود، جواب d = 22/5 mm شده و گزینه (۲) صحیح خواهد بود. ولی d = 39/1 mm در گزینه‌ها وجود نداشته اما به عدد ۴۱ نزدیکتر است.

**۵- گزینه «۳»** برای مینیمم شدن حجم میله BC باید حجم BC را بر حسب زاویه θ یافته و از آن نسبت به θ مشتق گرفته و مساوی صفر قرار داده شود یا از روی همان رابطه حجم، θ را طوری تعیین نماییم تا حجم حداقل شود. ابتدا با توجه به دیاگرام آزاد مفصل B، نیروی میله BC محاسبه می‌گردد.

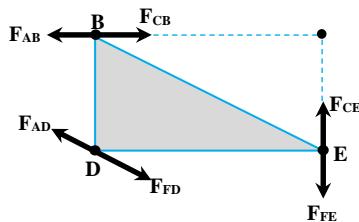


$$\sum F_y = 0 \Rightarrow P - F_{BC} \sin \theta = 0 \quad ; \quad F_{BC} = \frac{P}{\sin \theta} \quad ; \quad \left\{ \begin{array}{l} \sigma = \frac{F_{BC}}{A_{BC}} \Rightarrow A_{BC} = \frac{F_{BC}}{\sigma} \Rightarrow A_{BC} = \frac{P}{\sin \theta} = \frac{P}{\sigma \sin \theta} \\ V_{BC} = A_{BC} L_{BC} = \frac{P}{\sigma \sin \theta} \times \frac{L}{\cos \theta} = \frac{PL}{\sigma \sin \theta} \end{array} \right.$$

هرگاه  $\sin 2\theta$  مساوی یک شود، حجم میله BC مینیمم خواهد شد. به عبارت دیگر  $\frac{\pi}{4} = \theta$ . (در معادله بالا فرض شده است که طول میله AB برابر L و مقدار ثابتی باشد).



۶- گزینه «۱»



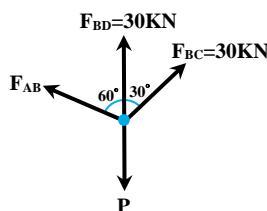
$$\sum M_C = 0 \Rightarrow F_{AD} = F_{FD}$$

با نوشتن معادلات تعادل برای مفصل D می‌توان نتیجه گرفت که اعضای BD و DE صفر نیرویی می‌باشند چون نیروهای F<sub>AD</sub> و F<sub>FD</sub> مساوی و مختلف‌الجهت بوده و یکدیگر را خنثی می‌کنند، همچنین دو نیروی F<sub>DE</sub>, F<sub>BD</sub> نیز بر یکدیگر عمود بوده و برای حفظ تعادل مفصل D بایستی عضو خنثی باشند.

$$k_t = \frac{\sigma_{\max}}{\sigma_{\text{nom}}}$$

۷- گزینه «۱» تمرکز تنش برابر نسبت ماکزیمم تنش بر تنش اسمی یا نامی می‌باشد.

۸- گزینه «۲» فرض می‌شود دو میله BC, BD حداکثر مجاز نیروی خود را تحمل می‌کنند، در این حالت در مسئله دو مجھول وجود داشته که به ترتیب F<sub>AB</sub> و P می‌باشند. اکنون با استفاده از معادلات تعادل نیروی P به دست می‌آید.



$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} \sin 30^\circ = F_{AB} \sin 60^\circ \Rightarrow F_{AB} = \frac{30 \times \frac{1}{2}}{\frac{\sqrt{3}}{2}} = 17/\sqrt{2} \text{ kN}$$

$$\begin{aligned} \sum F_y = 0 &\Rightarrow F_{AB} \cos 60^\circ + F_{BC} \cos 30^\circ + F_{BD} - P = 0 \\ &\Rightarrow P = 17/\sqrt{2} \cos 60^\circ + 30 \cos 30^\circ + 30 = 64/\sqrt{2} \approx 65 \text{ kN} \end{aligned}$$

۹- گزینه «۳» در صورت مسئله، زاویه بین دو پایه داریست مشخص نشده است. اگر زاویه بین دو پایه را ۱۲۰° در نظر بگیریم، نیروی تحمل شده به وسیله هر پایه مساوی نیروی خارجی (۵۰ kN) می‌باشد.

$$F = 50 \cos 30^\circ$$

$$\tau_{\max} = \frac{F}{A} \Rightarrow 43 \text{ MPa} = \frac{50 \text{ kN} \times 10^3 \cos 30^\circ}{50 \times a}$$

$$a = 20/14 \text{ mm} \text{ یا } 2/01 \text{ cm}$$

۱۰- گزینه «۳» در صورتی که P فشار داخل مخزن باشد، آنگاه پیچ‌ها باید نیروی F برای خنثی نمودن آن اعمال کنند تا سرپوش باز نشود. نیروی ناشی از فشار برابر است با حاصل ضرب فشار در مساحت در پوش که این نیرو برابر نیرویی است که چهار پیچ باید آن را تأمین کنند.

$$F = AP \Rightarrow F = \frac{\pi}{4} \times 180^\circ \times 4 = 6400\pi \text{ Kg}$$

$$f = \frac{F}{4} = \frac{6400\pi}{4} = 1600\pi \text{ Kg}$$

$$n = \frac{\tau_{\text{all}}}{\tau_{\max}}, \quad \begin{cases} \tau_{\max} = \frac{F}{A} \Rightarrow f = \frac{\tau}{n} A \Rightarrow 1600\pi = \frac{12 \times 100}{2} \frac{\text{Kg}}{\text{cm}^2} \times \pi \times 2/2 \times h \Rightarrow h = 1/21 \text{ cm} = 12/1 \text{ mm} \\ \tau_{\text{all}} = \tau \end{cases}$$

۱۱- گزینه «۱» در مقاطعی که فاصله آن‌ها از دو انتهای عضو، مساوی یا بیشتر از عرض عضو باشد، توزیع تنش‌ها یکسان خواهد بود (نحوه اعمال بار طبق اصل سنت و نانت تأثیر چندانی ندارد).

$$\tau_{\max} = \frac{F}{A_{\min}}$$

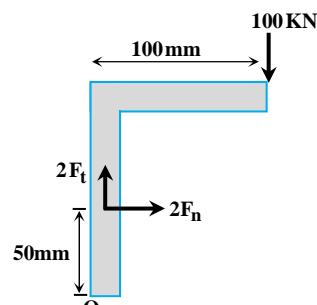
از درس طراحی اجزای ماشین به خاطر داریم که تنش بر بشی در جوش گوشه مساوی است با:

که در آن A<sub>min</sub> مساحت گلوی جوش نامیده می‌شود و مساوی  $\frac{\sqrt{2}}{2} hL$  است.

$$\frac{kg}{cm^3} = \frac{31/82 \times \frac{1000}{9/81}}{\frac{\sqrt{2}}{2} \times 1 \times (L+L)} \Rightarrow L = 2/5 \text{ cm}$$

ارتفاع جوش، L: طول قسمت جوشکاری شده) با جایگذاری نتیجه می‌گیریم:

ضریب  $\eta/81$  برای تبدیل واحد  $N$  به  $kg$  وارد شده است تا واحدها در دو طرف معادله آنها یکسان باشد. اگر نیرو به جای  $31/82 kN$  مقدار  $31/82 ton$  تعریف شده باشد گزینه «۲» صحیح است.



۱۳- گزینه «۳» ابتدا گشتاور نیروها حول لبه پایینی نبشی گرفته شده تا نیروی محوری هر پیچ به دست آید.

$$\sum M_O = 0 \Rightarrow 100 \times 10^3 - 2F_t \times 50 = 0 \Rightarrow F_t = 50 kN$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 2F_n = 100 \Rightarrow F_n = 50 kN$$

: نیروی برشی وارد بر هر پیچ است و  $F_n$  نیروی محوری وارد بر هر پیچ است.

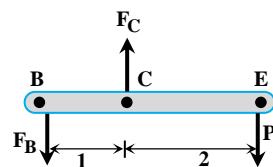
$$\sigma = \frac{F_n}{A} = \frac{100 \times 10^3}{200} = 500 MPa$$

$$\tau = \frac{F_t}{A} = \frac{50 \times 10^3}{200} = 250 MPa$$

$\Rightarrow \frac{\sigma}{\tau} = 2$

۱۴- گزینه «۴» اثرات لنگر خمشی ناشی از نیروها یکدیگر را خنثی می‌کنند و فقط نیروی محوری در تنش تأثیرگذار است:

$$\sigma_D = \frac{F}{A} = \frac{P}{\gamma A} = \frac{-1000 \times 10^3}{8 \times 10^{-3} \times 10^6} = -125 MPa$$



۱۵- گزینه «۲»

$$\left\{ \begin{array}{l} \sum M_B = 0 \Rightarrow F_C \times 1 - 3P = 0 \Rightarrow F_C = 3P \\ \sum F_y = 0 \Rightarrow F_C - F_B - P = 0 \Rightarrow F_B = 2P \end{array} \right. \Rightarrow \frac{F_{AB}}{F_{CD}} = \frac{F_B}{F_C} = \frac{2}{3}$$

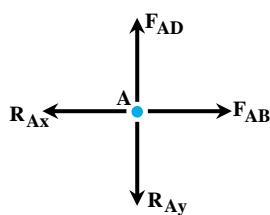
۱۶- گزینه «۲» ابتدا تعادل کل سازه را بررسی می‌کنیم تا نیروهای تکیه‌گاهی به دست آید:

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow R_B \times L = P \times \frac{3}{4}L \Rightarrow R_B = \frac{3}{4}P$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow R_{Ax} = P$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_{Ay} = R_B = \frac{3}{4}P$$

با نوشتن معادلات تعادل برای مفصل C می‌توان نتیجه گرفت که  $F_{BC} = F_{CD} = 0$  است. از طرفی با نوشتن معادلات تعادل برای مفاصل A و D می‌توان نتیجه گرفت:



D : مفصل  $\sum F_x = 0 \Rightarrow P = F_{BD} \sin \theta$

$$\sin \theta = \frac{L}{\sqrt{L^2 + (\frac{3}{4}L)^2}} = \frac{4}{5}L$$

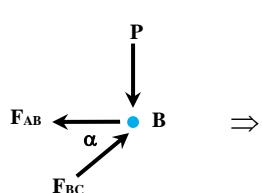
A : مفصل  $\sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} = R_{Ax} = P$

$$F_{AD} = \frac{3}{4}P, F_{AB} = P, F_{BD} = \frac{5}{4}P$$

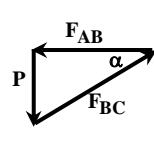


$$\sigma_{AB} = \frac{F_{AB}}{A} = \frac{P}{A}$$

$$\sigma_{BD} = \frac{F_{BD}}{A} = \frac{\frac{5}{4}P}{A} = \frac{5P}{4A} = \frac{1/25P}{A}$$



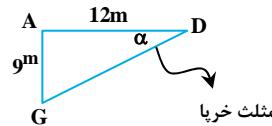
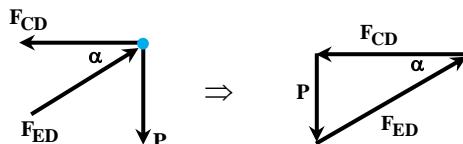
۱۷- گزینه «۳» معادله تعادل برای مفصل B را نوشته، تا نیروی BC بر حسب P محاسبه شود:



$$F_{BC} = \frac{P}{\sin \alpha} \Rightarrow \sigma = \frac{F_{BC}}{A} = \frac{P}{A \sin \alpha} = \frac{P}{A \sin \alpha} \Rightarrow A = \frac{P}{\sigma \sin \alpha}$$



**۱۸- گزینه «۳»** با استفاده از تشابه مثلث خربا و مثلث نیروها می‌توان نیروهای داخلی در میله AB را به دست آورد. البته نیرو در اعضای BF, BE, CE, AF مساوی صفر است، بنابراین:



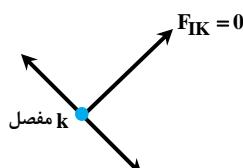
$$F_{CD} = F_{BC} = F_{AB} \Rightarrow \frac{F_{AB}}{P} = \frac{AD}{AG}$$

$$\frac{F_{AB}}{180 \times 10} = \frac{12}{9} \Rightarrow F_{AB} = 24000 \text{ N}$$

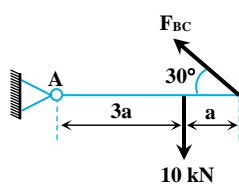
$$\sigma_{\max} = \frac{F_{AB}}{A_{AB}} = \frac{24000}{\frac{\pi}{4} \times 15^2} = 135/\text{MPa}$$

$$\sigma_y = \frac{F}{A} = \frac{90000}{\frac{\pi}{4} \times 20^2} = \frac{90000}{100\pi} = 300 \text{ MPa}$$

**۱۹- گزینه «۴»**



**۲۰- گزینه «۲»** با مشاهده مفصل k می‌توان نتیجه گرفت که عضو IK عضو صفر نیرویی می‌باشد، در نتیجه تنش در آن مساوی صفر است.



$$\sum M_A = 0 \Rightarrow F_{BC} \sin 30^\circ \times 4a - 10 \times 3a = 0 \Rightarrow F_{BC} = 15 \text{ KN}$$

$$\sigma_{BC} = \frac{F_{BC}}{A_{BC}} = \frac{15000 \text{ N}}{1000 \text{ mm}^2} = 15 \text{ MPa}$$

**۲۱- گزینه «۳»** از بررسی تعادل میله AB، نیروی عضو BC محاسبه می‌شود:

**۲۲- گزینه «۴»**

روش اول: در بین میله‌ها، میله شماره (۲) بار بیشتری تحمل می‌کند. در نتیجه این میله زودتر به حد تسلیم می‌رسد. برای رسیدن به جواب صحیح می‌توان از گزینه‌ها استفاده نمود.

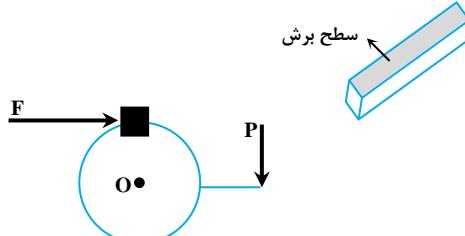
$$\frac{F_B}{A} = \frac{0/9\sigma_w}{\frac{5}{2/7}} = \frac{2/7\sigma_w}{5} \Rightarrow x \frac{F_B}{A} = \sigma_w \Rightarrow x \times \frac{2/7\sigma_w}{5} = \sigma_w \Rightarrow x = \frac{5}{2/7}$$

روش دوم:

$$\sigma = \frac{F}{A} \Rightarrow 56 \text{ kPa} = \frac{4536 \text{ N}}{mn_1 \times b} \Rightarrow mn_1 = \frac{4536}{56 \times 10^3 \times 0/254} \Rightarrow mn_1 = 0/3188 \text{ m} = 31/8 \text{ cm}$$

**۲۳- گزینه «۲»** اولاً تنش‌ها در صورت مسئله باید بر حسب kPa باشند، ثانیاً شکل مسئله واضح نمی‌باشد.

**۲۴- گزینه «۳»** نیروی F وارد بر خار، در اثر نیروی P ایجاد شده است. گشتاور حول مرکز اهرم گرفته می‌شود تا نیروی وارد بر خار به دست آید.



$$\sum M_O = 0 \Rightarrow P \times 100 = F \times 2 \Rightarrow F = \frac{100P}{2} = 50P$$

$$\tau = \frac{50P}{A} \Rightarrow 60 \times 10^6 \text{ Pa} = \frac{50 \times P}{(1/25 \times 10^{-2} \times 5 \times 10^{-2})} \Rightarrow P = 750 \text{ N}$$

برای رسیدن به جواب دقیق‌تر باید نیروی P در فاصله ۱۰۲ cm ضرب شود که با این فاصله جواب نهایی P مساوی ۷۳۵ N می‌شود.



**۲۵- گزینه «۲»** تحمل تاب باربری میله نشان داده شده باید بر اساس قطر حداقل میله محاسبه گردد. در نتیجه:

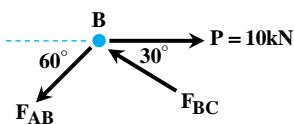
$$S.F. = \frac{\sigma_u}{\sigma_{all}} \Rightarrow \sigma_{all} = \frac{\sigma_u}{S.F.} = \frac{500}{2} = 250 \text{ MPa}$$

$$\sigma_{all} = \frac{F}{A_{min}} \Rightarrow F = \sigma_{all} \cdot A_{min} = 250 \times \frac{\pi}{4} \times 10^3$$

$$(\pi \approx 3) \Rightarrow F = 250 \times \frac{3}{4} \times 10^3 = 18750 \text{ N} = 18.75 \text{ kN}$$

**۲۶- گزینه «۱»** در مواد ایزوتrop خواص مواد مستقل از جهت است. (در تمامی جهات، ساختمان بلوری جسم به گونه‌ای است که خواص مکانیکی جسم ثابت می‌باشد).

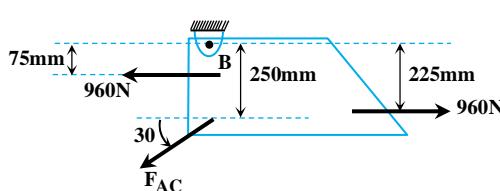
**۲۷- گزینه «۲»** از نوشتن معادله تعادل برای پین B می‌توان نیروی کششی عضو AB را به دست آورد.



$$F_{AB} \sin 60^\circ = F_{BC} \sin 30^\circ \Rightarrow F_{BC} = \sqrt{3} F_{AB}$$

$$F_{AB} \cos 60^\circ + F_{BC} \cos 30^\circ = 10 \Rightarrow F_{AB} = \frac{10}{\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}} = 5 \text{ KN}$$

برای محاسبهٔ حداکثر تنش در میله AB، کوچکترین سطح مقطع از آن را در نظر می‌گیریم. این سطحی است که سوراخ پین به قطر ۱۲ میلی‌متر در آن تعبیه شده است.



**۲۸- گزینه «۲»** میله AC عضو دو نیرویی است که نیروی داخلی آن را می‌توان توسط گشتاورگیری نیروها حول تکیه‌گاه B به دست آورد.

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -960 \times 75 + 960 \times 225 - F_{AC} \cos 30^\circ \times 250 = 0$$

$$\Rightarrow F_{AC} = 665 \text{ N} \Rightarrow \sigma_{AC} = \frac{F_{AC}}{A} = \frac{665}{3 \times 12} = 18.47 \text{ MPa}$$

## درسنامه (۲): انواع گرفش‌ها

**۲۹- گزینه «۴»**

روش اول: با نوشتن معادلهٔ تعادل برای مفاصل B و D می‌توان نتیجه گرفت که نیرو در میله‌های مایل، مساوی صفر است. در نتیجه تمامی نیرو به عضو افقی A وارد می‌شود.

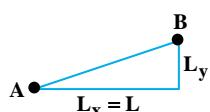
$$\Delta_{AC} = \frac{P \times 2L}{AE} = \frac{2PL}{AE}$$

از طرفی قطر BD کوچک‌تر می‌شود و کاهش آن متناسب با افزایش طول قطر AC است.

روش دوم:

$$L_{AB} = L_x + L_y \Rightarrow 2L_{AB} \times \Delta L_{AB} = 2L_x \Delta L_x + 2L_y \Delta L_y$$

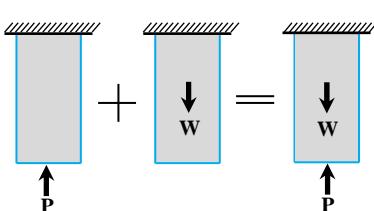
اما چون میله AB یک عضو صفر نیرویی است بنابراین تغییر طول نخواهد داد.



$$0 = 2 \times (L) \frac{PL}{AE} + 2 \frac{L}{2} \Delta L_y = 0 \Rightarrow \Delta L_y = -\frac{2PL}{AE} \Rightarrow \Delta L_{BD} = 2 \Delta L_y = \frac{4PL}{AE}$$

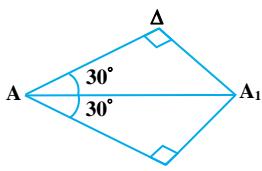
**۳۰- گزینه «۲»** از قاعدهٔ جمع آثار مسئله را حل می‌کنیم. تغییر مکان انتهای تیر تحت بارگذاری مرکب برابر با حاصل جمع تغییر طول میله ناشی از نیروی وزن و بار فشاری P است.

$$\Delta = 0 \Rightarrow -\frac{PL}{AE} + \frac{WL}{2AE} = 0 \Rightarrow P = \frac{W}{2}$$





**۳۱- گزینه «۴»** با توجه به شکل می‌توان نوشت: جابجایی مفصل A تحت نیروی افقی P برابر ۲mm است. رابطه بین  $\Delta$  و جابجایی مفصل A را می‌توان به صورت زیر نوشت:



$$AA_1 = 2 \text{ mm} \Rightarrow \Delta = 2 \cos 30^\circ = \sqrt{3} \text{ mm}$$

$$\varepsilon = \frac{\Delta}{L} = \frac{\sqrt{3}}{30} = 5/8 \times 10^{-3} \frac{\text{mm}}{\text{mm}}$$

**۳۲- گزینه «۲»** شب ابتدایی منحنی تنش - کرنش، مساوی مدول الاستیسیته می‌باشد.

**۳۳- گزینه «۱»** برای محاسبه  $\tau$  مقدار G مجهول است، پس ابتدا مدول یانگ را از طریق رابطه بین تنش و کرنش عمودی محاسبه می‌کنیم:

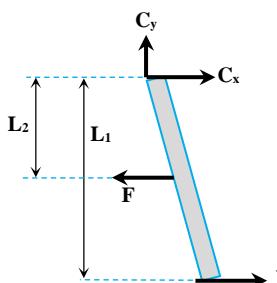
$$E = \frac{\sigma_x}{\varepsilon_x} = \frac{\sigma_x L}{\Delta} = \frac{40 \times 1000}{4} = 10000 \text{ MPa}$$

$$\tau = G\gamma = \frac{E}{2(1+\nu)} \gamma = \frac{10000}{2(1+0/3)} \times 0/0.5 = 192/3 \text{ MPa}$$

**۳۴- گزینه «۲»** مقدار کرنش برشی در محدوده ارتجاعی توسط قانون هوك تعیین می‌شود.

$$\tau = G\gamma \Rightarrow \gamma = \frac{\tau}{G}, G = \frac{E}{2(1+\nu)} \Rightarrow \gamma = \frac{2(1+\nu)}{E} \tau \Rightarrow \gamma = 0.0025 \times \frac{2(1+0/25)}{7 \times 10^5} = 0/0025 \text{ rad}$$

### درسنامه (۳): تغییرات طول میله تحت بارگذاری‌های محوری



**۳۵- گزینه «۲»** ابتدا از طریق جابجایی داده شده نیروی ایجاد شده در میله AB را محاسبه می‌کنیم:

$$\delta = \frac{FL}{AE} \Rightarrow F = \frac{AE}{L} \delta = \frac{1/5 \times 10 \times 10^4}{150} \times 0/2 = 200 \text{ kg}$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow -P \times L_1 + F \times L_2 = 0 \Rightarrow P = F \times \frac{L_2}{L_1} = 200 \times \frac{150}{200} \Rightarrow P = 150 \text{ Kg}$$

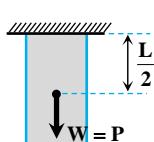
طبق قانون تشابه مثلث مساوی  $\frac{L_2}{L_1} = \frac{150}{200}$  می‌باشد.

**۳۶- گزینه «۳»** میله AB تحت کشش و نیروی داخلی آن ۴۰ kips و میله BC تحت فشار و نیروی داخلی آن ۲۰ kips می‌باشد.

$$\Delta_{ABC} = \Delta_{AB} + \Delta_{BC} = \frac{40000 \times 40}{\frac{\pi}{4} \times 2^2 \times 29 \times 10^6} - \frac{20000 \times 30}{\frac{\pi}{4} \times 3^2 \times 15 \times 10^6} \Rightarrow \Delta_{ABC} = 0/0119 \text{ in}$$

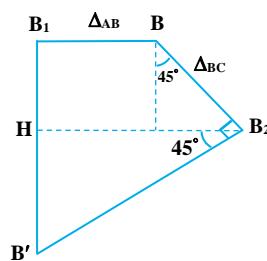
$$\Delta = \frac{PL}{\frac{\pi}{4} d^3 E} + 0 = \frac{4PL}{\pi Ed^3}$$

**۳۷- گزینه «۴»** در بخش قطعه میله، نیروی داخلی صفر بوده در نتیجه تغییر طول آن قسمت میله صفر است.



**۳۸- گزینه «۱»** در صورتی که نیروی P بر مرکز ثقل آن وارد کنیم تأثیر افزایش طول ناشی از نیروی وزن را خنثی

می‌کند. تغییر طول ناشی از نیروی وزن در میله استوانه‌ای مساوی است با  $\delta = \frac{WL}{2AE}$  چرا که می‌توان نیروی وزن را به صورت یک بار متوجه مرکز ثقل آن در نظر گرفت.

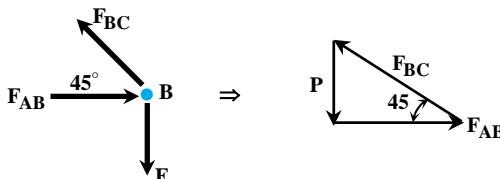


**۴۹- گزینه ۴۹** میله BC تحت کشش بوده و افزایش طول می‌دهد اما میله AB تحت فشار بوده و کاهش طول می‌دهد. نیروها با استفاده از نمودار آزاد برای مفصل B به صورت زیر به دست می‌آیند:

با استفاده از معادله تعادل برای مفصل B می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} \cos 45^\circ = F_{AB} \Rightarrow F_{AB} = \frac{\sqrt{2}}{2} \times \sqrt{2}F = F & (C) \\ \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BC} \sin 45^\circ = F_{AB} \Rightarrow F_{BC} = \frac{F}{\cos 45^\circ} = \sqrt{2}F & (T) \end{cases}$$

تغییر طول میله‌ها عبارتند از:



$$BB_1 = \Delta_{AB} = \frac{F_{AB}L_{AB}}{AE} = \frac{FL}{AE}$$

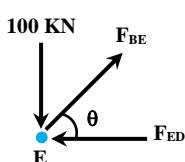
$$BB_2 = \Delta_{BC} = \frac{F_{BC}L_{BC}}{AE} = \frac{\sqrt{2}F \times \sqrt{2}L}{AE} = \frac{2FL}{AE}$$

اگر B موقعیت اولیه مفصل و B' موقعیت ثانویه آن باشد بنابراین جابه‌جایی عمودی مفصل B برابر است با:

$$B_1B' = B_1H + HB' \Rightarrow B_1B' = B_1H + B_2H \times \text{Cotg} 45^\circ$$

$$\Rightarrow B_1B' = \Delta_{BC} \cos 45^\circ + (\Delta_{AB} + \Delta_{BC} \sin 45^\circ) \cot g 45^\circ \Rightarrow B_1B' = \frac{2FL}{AE} \times \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{FL}{AE} + \frac{2FL}{AE} \times \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$B_1B' = 2\sqrt{2} \frac{FL}{AE} + \frac{FL}{AE} = \frac{FL}{AE} (1 + 2\sqrt{2})$$



**۴۰- گزینه ۴۰** برای محاسبه جابه‌جایی میله BD باید نیروی داخلی این عضو را بیابیم. بنابراین با نوشتند معادلات تعادل برای مفاصل E و B، نیروی F\_BD به دست می‌آیند:

$$\sin \theta = \frac{1}{\sqrt{1^2 + 1/25^2}}$$

$$E : \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BE} \sin \theta - 100 = 0 \Rightarrow F_{BE} = \frac{100}{\sqrt{1 + 1/25^2}} = 160 \text{ kN}$$

$$B : \sum F_y = 0 \Rightarrow -200 + F_{BD} - F_{BE} \sin \theta = 0$$

$$F_{BD} = F_{BE} \sin \theta + 200 = 160 \frac{1}{\sqrt{1 + 1/25^2}} + 200$$

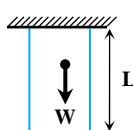
$$F_{BD} = 300 \text{ KN} \Rightarrow \delta_{BD} = \frac{F_{BD}L_{BD}}{ABDE_{BD}} = \frac{\frac{300 \times 10^3 \times 10^3}{200 \times 10^3 \times \frac{\pi}{4} \times 25^2}}{mm} = 30.56 \text{ mm}$$

عضو BD تحت فشار بوده و مقدار کاهش طول آن مساوی  $\delta_{BD}$  است.

**۴۱- گزینه ۴۱** با مشاهده مفاصل C و D نتیجه‌گیری می‌شود که اعضای متصل به این مفاصل، صفر نیرویی می‌باشند بنابراین می‌توان آن‌ها را در نظر نگرفت. به همین ترتیب با نوشتند معادله تعادل برای مفاصل A و B اعضا AE و BF نیز صفر نیرویی هستند، سپس با نوشتند معادله تعادل برای مفاصل

$$\Delta_{AB} = \frac{\gamma PL}{AE}$$

و F، نیرو در اعضا EF, FG, EG باقی می‌مانند که تحت بار محوری P قرار گرفته‌اند.



$$\Delta = \frac{W \times \frac{L}{2}}{AE} \Rightarrow \Delta = \frac{WL}{2AE} = \frac{\gamma VL}{2AE} = \frac{\gamma(AL)L}{2AE} = \frac{\gamma L^2}{2E}$$

**۴۲- گزینه ۴۲**

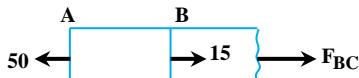


$$d\delta x = \frac{F dx}{AE}$$

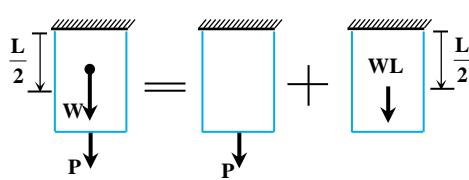
«۴-گزینه ۴» خیز میله تحت بار محوری با طول رابطه مستقیم و با سطح مقطع نسبت عکس دارد.

بنابراین تغییرات خیز به صورت خطی است، از طرفی در محل تغییر سطح مقطع تغییری در شیب خط به وجود می‌آید.

«۴-گزینه ۴» نیروی داخلی در قسمت BC مساوی ۳۵kN می‌باشد، در نتیجه:



$$\delta_{BC} = \frac{F_{BC}L_{BC}}{E_{BC}A_{BC}} = \frac{35kN \times 120\text{mm}}{200\text{GPa} \times 500\text{mm}^2} = 0.42\text{mm}$$



$$\delta = \frac{PL}{AE} + \frac{(WL)\frac{L}{2}}{AE} = \frac{L}{AE}(P + \frac{WL}{2})$$

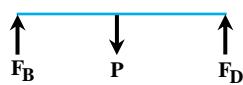
$$\delta = \frac{PL}{AE} \Rightarrow \frac{\delta_{BC}}{\delta_{AB}} = \frac{\frac{1000 \times 10^3 \times 1}{100 \times \frac{\pi}{4} \times 400^2}}{\frac{1000 \times 10^3 \times 1}{200 \times \frac{\pi}{4} \times 200^2}} = \frac{200^2 \times 2}{400^2} = \frac{1}{2}$$

«۴-گزینه ۲» طبق رابطه جابجایی بر حسب نیروی محوری می‌توان نوشت:

«۴-گزینه ۲» جابجایی نقطه O مساوی مجموع افزایش طول میله OC و کاهش طول میله AB است. رابطه تعادل

$$\delta_O = \delta_{O/C} + \delta_{C/B} + \delta_{B/A}, \quad \delta_{C/B} = 0 \Rightarrow \delta_O = \frac{PL}{AE} + \frac{(\frac{P}{2})L}{AE} = \frac{3}{2} \frac{PL}{AE}$$

$\delta_C$  به دلیل آن صفر است که دو نقطه C و B متعلق به میله صلب می‌باشند و نسبت به هم خیز ندارند.



به دلیل تقارن، به هر یک از میله‌های جانسی AB, DE نیروی فشاری  $\frac{P}{2}$  اعمال می‌شود.

«۴-گزینه ۴» با استفاده از انتگرال  $\delta = \int \frac{Pdx}{AE}$  می‌توان تغییر طول میله استوانه‌ای را به دست آورد. با استفاده از

$$\frac{h}{D-d} = \frac{x}{L} \Rightarrow h = \frac{D-d}{2} \frac{x}{L}$$

رابطه تشابه مثلث مقدار h بر حسب x به دست می‌آید.

$$d(x) = d + rh = d + (D-d) \frac{x}{L} \Rightarrow r(x) = \frac{d}{2} + \frac{(D-d)}{2} \frac{x}{L}$$

$$\delta = \int_0^L \frac{Pdx}{AE} = \frac{P}{E} \int_0^L \frac{dx}{A} \quad (1); \quad A = \pi r^2 = \pi \left[ \frac{d}{2} + \frac{(D-d)}{2} \frac{x}{L} \right]^2 = \frac{\pi}{4} (d + (D-d) \frac{x}{L})^2$$

برای محاسبه انتگرال، از تغییر متغیر u به صورت زیر استفاده می‌شود. از آن‌جا که حدود x از ابتدای محور توسط رابطه زیر قابل محاسبه است.

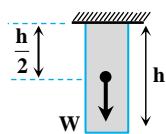
$$d + (D-d) \frac{x}{L} = u \Rightarrow dx = \frac{Ldu}{(D-d)} \quad (1) \Rightarrow \delta = \frac{P}{E} \int_d^D \frac{4}{\pi} \frac{Ldu}{(D-d)u^2} = \frac{4LP}{\pi E(D-d)} \left( \frac{1}{d} - \frac{1}{D} \right)$$

$$\Rightarrow \delta = \frac{4PL}{\pi E(D-d)} \frac{(D-d)}{Dd} = \frac{4PL}{\pi dDE} \Rightarrow Dd = \frac{4PL}{\pi \delta E}$$

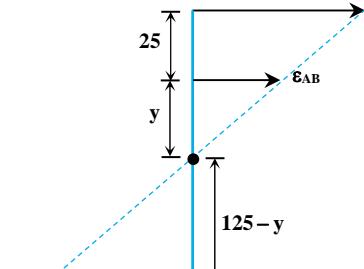


**۴۹- گزینه «۱»** وزن جسم به عنوان یک نیروی متتمرکز در مرکز ثقل جسم قرار داده می‌شود بنابراین می‌توان نوشت:

$$\Delta h = \frac{wh}{2AE} = \frac{\gamma Vh}{2AE} = \frac{\gamma Ah \times h}{2AE} = \frac{\gamma h^3}{2E} \quad (\text{وزن استوانه})$$



**۵۰- گزینه «۱»** تغییرات کرنش جسم تحت بارگذاری عمودی در محدوده ارتجاعی یک توزیع خطی دارد. بنابراین می‌توان از رابطه تشابه مثلث برای تعیین کرنش در نقاط دیگر جسم استفاده نمود.



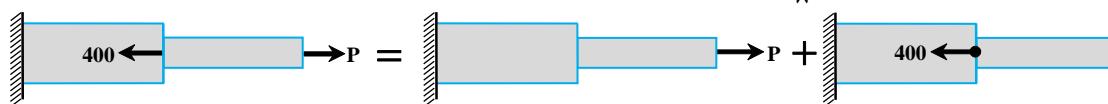
$$\varepsilon_{AB} = \frac{\Delta_{AB}}{L_{AB}} = \frac{1}{200} \quad \varepsilon_{CD} = \frac{\Delta_{CD}}{L_{CD}} = -\frac{9}{200}$$

$$\therefore \frac{\varepsilon_{AB}}{y} = \frac{\varepsilon_{CD}}{125-y} \Rightarrow \frac{1}{y} = \frac{9}{125-y} \Rightarrow y = 12.5 \text{ mm}$$

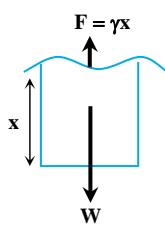
$$\frac{\varepsilon_{max}}{\varepsilon_{AB}} = \frac{25+y}{y} \Rightarrow \frac{\varepsilon_{max}}{\varepsilon_{AB}} = \frac{25+12.5}{12.5} \Rightarrow \varepsilon_{max} = 3 \text{ mm}$$

**۵۱- گزینه «۴»** با توجه به روش جمع آثار می‌توان تغییر طول میله را به دست آورد.

$$\frac{P \times 100}{400E} + \frac{P \times 100}{800E} - \frac{400 \times 100}{800E} = 0 \Rightarrow \frac{P}{4} + \frac{P}{8} - \frac{400}{8} = 0 \Rightarrow P \left( \frac{1}{4} + \frac{1}{8} \right) = 50 \Rightarrow P = \frac{50}{\frac{3}{8}} \Rightarrow P = \frac{400}{3} \text{ N}$$



**۵۲- گزینه «۱»** اگر  $\gamma$  وزن مخصوص میله باشد، آنگاه نیروی داخلی در یک مقطع دلخواه باید مساوی وزن بخش پایینی مقطع باشد، که در نتیجه مقدار آن برابر است با:



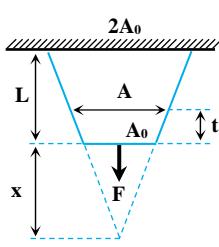
$$F = W = \gamma V = \gamma Ax \Rightarrow \frac{F}{A} = \gamma x \quad ; \quad \delta = \int_0^L \frac{F dx}{AE} = \int_0^L \frac{\gamma x}{E} dx = \frac{\gamma L^3}{2E}$$

$$F = mg = \rho V g = \gamma V = \gamma AL \Rightarrow \gamma = \frac{F}{AL} = \frac{wL}{AL} = \frac{w}{A} \Rightarrow \delta = \frac{wL^3}{2AE}$$

$$\delta = \int_0^L \frac{F dt}{AE} = \frac{F}{E} \int_0^L \frac{dt}{A}$$

**۵۳- گزینه «۲»** چون سطح مقطع متغیر است، از رابطه انتگرالی برای محاسبه تغییر طول استفاده می‌شود:

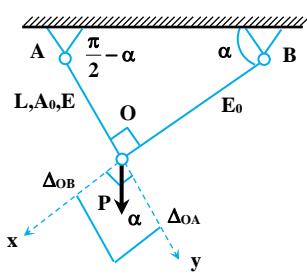
با توجه به اینکه تغییرات مساحت خطی است، می‌توان با استفاده از تشابه مثلث مقدار مساحت را در یک فاصله دلخواه  $x$  از انتهای میله محاسبه نمود. اگر مساحت مقطع مذکور با  $A$  نشان داده شود می‌توان نوشت:



$$\frac{A_o}{x} = \frac{2A_o}{L+x} \Rightarrow x = L$$

$$\frac{A}{x+t} = \frac{A_o}{x} \Rightarrow A = A_o \left( \frac{x+t}{x} \right) = A_o \left( 1 + \frac{t}{x} \right) \Rightarrow A = \left( 1 + \frac{t}{L} \right) A_o$$

$$\delta = \frac{F}{E} \int_0^L \frac{dt}{A_o \left( 1 + \frac{t}{L} \right)} = \frac{FL}{A_o E} \left[ L \ln \left( 1 + \frac{t}{L} \right) \right]_0^L \Rightarrow \delta = \frac{FL}{A_o E} \ln 2$$



۵۴- گزینه «۱» با نوشتن رابطه تعادل برای مفصل O، نیرو در میله‌های OA و OB به دست می‌آید:

$$\sum F_{x,y} = 0 \Rightarrow F_{OA} = P \cos \alpha, F_{OB} = P \sin \alpha$$

$$\Delta_{OA} = \frac{F_{OA} L}{A_o E} = \frac{P \cos \alpha L}{A_o E}$$

$$\Delta_{OB} = \frac{F_{OB} L_{OB}}{AE_o} = \frac{P \sin \alpha \times L \cot g\alpha}{AE_o}$$

برای آنکه مفصل O تغییر مکان افقی نداشته باشد، باید تغییر مکان‌های OA و OB در راستای افقی یکدیگر را خنثی کنند، لذا:

$$\Delta_{OA} \sin \alpha = \Delta_{OB} \cos \alpha \Rightarrow \frac{P \cos \alpha L}{A_o E} \sin \alpha = \frac{P \sin \alpha L \cot g\alpha}{AE_o} \cos \alpha \Rightarrow \frac{1}{A_o E} = \frac{\cot g\alpha}{AE_o} \Rightarrow A = \frac{A_o E}{E_o} \cot g\alpha$$

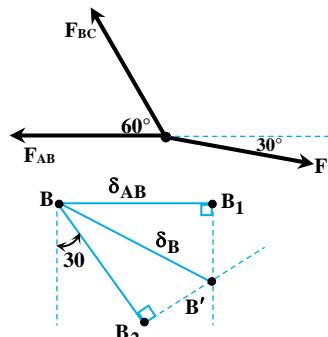
۵۵- گزینه «۳» نیرو در اعضای BC و CD مساوی صفر است. از طرفی با گشتاورگیری نیروها حول تکیه‌گاهی D، نیروی تکیه‌گاهی y A نیز مساوی صفر

$$\delta_{BD} = \frac{F_{BD} L_{BD}}{AE} = \frac{P \times \sqrt{3}L}{AE} = \sqrt{3} \frac{PL}{AE}$$

است، پس عضو AB نیرو تحمل نمی‌کند و عضو BD تمام نیروی خارجی P را متحمل می‌شود.

۵۶- گزینه «۳» میله‌ای به طول L و وزن مخصوص W و مساحت سطح مقطع A افزایش طولی مساوی  $\frac{wL^3}{2E}$  خواهد داشت. طبق حل تست‌های قبلی از

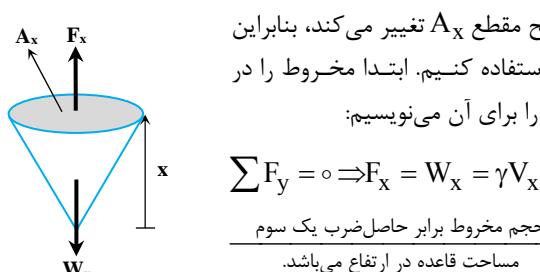
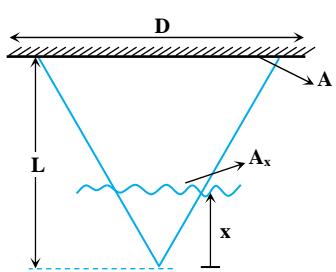
طرفی نیروی P بخش فوقانی میله را تحت فشار قرار داده و کاهش طولی مساوی در آن ایجاد می‌کند. با جمع کردن این تغییرات طول، مقدار  $\delta = \frac{w(a+b)}{2E} - \frac{Pa}{AE}$  جابجایی انتهای آزاد میله به دست می‌آید.



۵۷- گزینه «۴» در هر دو میله نیروی کششی به وجود می‌آید در نتیجه هر دو میله افزایش طول می‌یابد. در صورتی که افزایش طول دو میله را با  $\delta_{AB}$  و  $\delta_{BC}$  نشان دهیم. جابجایی مفصل B مساوی BB' خواهد بود که مطابق شکل رو برو می‌باشد.

همان طور که از شکل مشخص است جابجایی افقی مفصل B مساوی  $\delta_{AB}$  یا  $\delta_{BC}$  می‌باشد. برای محاسبه  $F_{AB}$  از قانون مثلث استفاده می‌کنیم:

$$\frac{F_{AB}}{\sin 15^\circ} = \frac{F}{\sin 60^\circ} \Rightarrow F_{AB} = \frac{F}{\sqrt{3}} \Rightarrow \delta_{AB} = \frac{FL}{\sqrt{3}AE} = \frac{\sqrt{3}}{3} \frac{FL}{AE}$$



۵۸- گزینه «۳» چون با تغییر X نیروی داخلی در سطح مقطع  $A_x$  تغییر می‌کند، بنابراین برای محاسبه تغییرات طول باید از رابطه انتگرالی  $\delta$ ، استفاده کنیم. ابتدا مخروط را در فاصله X از انتهاییش برش می‌زنیم، سپس معادله تعادل را برای آن می‌نویسیم:

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_x = W_x = \gamma V_x$$

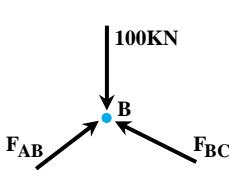
حجم مخروط برابر حاصل ضرب یک سوم مساحت قاعده در ارتفاع می‌باشد.

$$F_x = \frac{\gamma}{3} A_x x \Rightarrow \frac{F_x}{A_x} = \frac{\gamma}{3} x \quad (1)$$

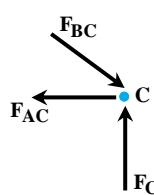
در رابطه‌ی فوق وزن بخش پایینی مقطع را نشان می‌دهد که برابر حاصل ضرب حجم میله  $V$  در وزن مخصوص میله  $\gamma$  است.

$$\delta = \int_0^L \frac{F_x dx}{A_x E} \stackrel{(1)}{\Rightarrow} \delta = \frac{1}{E} \int_0^L \frac{\gamma}{3} \frac{x^2}{2} dx = \frac{\gamma}{2E} \left[ \frac{x^3}{3} \right]_0^L = \frac{\gamma L^3}{6E}$$

۵۹- گزینه «۲» با کمک معادلات تعادل می‌توان نیرو در اعضای خرپا را به دست آورد. همان طور که از شکل صورت مسئله مشخص است، جابجایی مفصل C (تکیه‌گاه C) برابر با مقدار تغییر طول میله AC است. بنابراین کافی است برای تعیین جابجایی تکیه‌گاه C، تغییر طول میله AC تعیین شود.



$$\begin{cases} \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BC} \sin 45^\circ + F_{AB} \sin 45^\circ - 100 = 0 \\ \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{AB} \cos 45^\circ - F_{BC} \cos 45^\circ = 0 \end{cases} \Rightarrow F_{AB} = F_{BC} = \frac{100}{2 \sin 45^\circ} = 50\sqrt{2}$$



$$C: \sum F_x = 0 \Rightarrow F_{BC} \cos 45^\circ - F_{AC} = 0 \Rightarrow F_{AC} = F_{BC} \cos 45^\circ = 50 \times \frac{\sqrt{2}}{2} = 50\text{ kN}$$

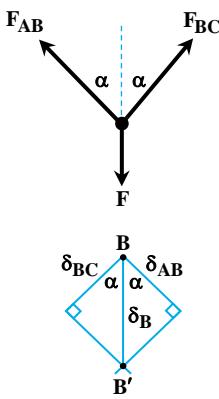
$$\delta_{AC} = \frac{F_{AC}L_{AC}}{AE} = \frac{50 \times 2000}{100 \times 200} = 5\text{ mm}$$

$$L_1 + L_2 = 90\text{ mm}$$

۶۰- گزینه «۱»

$$\text{طبق فرض صورت مسئله } \delta_{AL} = \delta_{st} \Rightarrow \frac{FL_{AL}}{A_{AL}E_{AL}} = \frac{FL_{St}}{A_{St}E_{St}} \Rightarrow \frac{100000L_1}{\frac{\pi}{4} \times 50^2 \times 0.7 \times 10^5} = \frac{100000L_2}{\frac{\pi}{4} \times 50^2 \times 2 \times 10^5} \Rightarrow L_2 = \frac{2}{7}L_1$$

$$\Rightarrow L_1 + \frac{2}{7}L_1 = 90 \Rightarrow L_1 = 234\text{ mm}$$



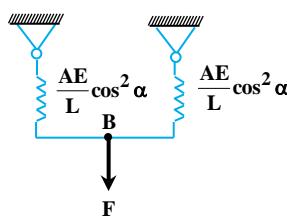
روش اول: اعضای AB و CD تحت نیروی خارجی افزایش طولی مساوی داشته که برابر است با:

$$\Sigma F_y = 0 \Rightarrow F_{AB} = F_{BC} = \frac{F}{\gamma \cos \alpha}$$

$$\delta_{AB} = \delta_{BC} = \frac{F_{AB}L_{AB}}{AE} = \frac{\left(\frac{F}{\gamma \cos \alpha}\right)\left(\frac{h}{\cos \alpha}\right)}{AE} = \frac{Fh}{2AE \cos^2 \alpha} \quad (1)$$

اما رابطه خیز مفصل B با  $\delta_{AB}$  یا  $\delta_{BC}$  مطابق زیر می‌باشد:

$$\delta_B = \frac{\delta_{AB}}{\cos \alpha} = \frac{Fh}{2AE \cos^3 \alpha}$$



روش دوم: هر یک از دو میله را می‌توان مانند یک فنر در نظر گرفت چون نیروی خارجی با میله زاویه  $\alpha$  تشکیل داده است، بنابراین سختی هر میله مساوی  $\frac{AE}{L} \cos^2 \alpha$  می‌باشد.

$$\delta_B = \frac{F}{K_{eq.}} \quad (2)$$

$$K_{eq.} = \frac{AE}{L} \cos^2 \alpha + \frac{AE}{L} \cos^2 \alpha = \frac{2AE}{L} \cos^2 \alpha = \frac{2AE}{h} \cos^2 \alpha \quad (2) \quad \text{چون دو میله مانند دو فنر موازی رفتار می‌کنند، بنابراین داریم:}$$

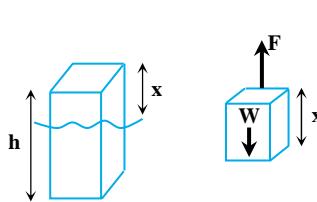
$$(1), (2) \Rightarrow \delta_B = \frac{Fh}{2AE \cos^3 \alpha}$$

۶۲- گزینه «۲» چون میله BC صلب است بنابراین فاصله B تا C ثابت بوده و می‌توان نیمی از سازه نشان

داده شده را به شکل روپردازی نظر گرفت. می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$\delta_D = \frac{PL}{2AE \cos^2 45^\circ} = \frac{PL}{AE}$$

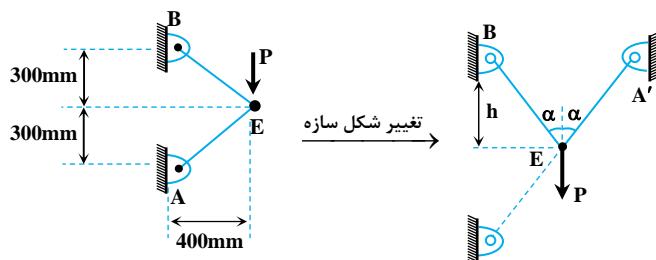
اما خیز نقطه D در سازه صورت مسئله به دلیل تقارن آن دو برابر خیز فوق می‌باشد.



۶۳- گزینه «۴» نیروی F در مقطع بالایی بلوك برابر وزن بخش پایینی بلوك است بنابراین نیروی F بر حسب وزن مخصوص بلوك ( $\gamma$ ) برابر است با:

$$F = W = \gamma V = \gamma Ax \quad (1)$$

$$\delta = \int_0^h \frac{F dx}{AE} \xrightarrow{(1)} \int_0^h \frac{\gamma x dx}{E} = \frac{\gamma h^2}{2E}$$



**۶۴- گزینه «۳»** با یک تغییر جزئی در شکل سازه می‌توان سازه را به صورتی تبدیل نمود که خیز نقطه E به راحتی و با توجه به مثال‌های حل شده در فصل اول به دست آید.

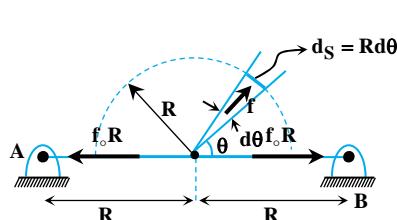
$$\cos \alpha = \frac{300}{500} = \frac{3}{5}$$

$$\delta_E = \frac{Ph}{2AE \cos^2 \alpha} = \frac{60 \times 10^3 \times 300}{2 \times 100 \times 200 \times 10^3 \times \left(\frac{3}{5}\right)^2} = 2/08 \text{ mm} \approx 2/1 \text{ mm}$$

**۶۵- گزینه «۱»** چون از اثر برش و خمش صرف‌نظر شده است می‌توان از انحنای میله صرف‌نظر نموده و آن را مانند یک میله مستقیم با طول  $2R$  و تحت

$$F = \int f_o \cos \theta ds = \int_0^{\pi} f_o \cos \theta \times R d\theta = f_o R$$

بار محوری F در نظر گرفت.



پس می‌توان بین بازه از  $0$  تا  $\pi$  که نصف تیر است، تیر مستقیم با بار  $f_o R$  در وسط آن در نظر گرفت. برای نیمه دیگر نیز همین مقدار نیرو و در خلاف جهت نیروی قبلی وجود خواهد داشت:

$$\delta = \frac{FL}{AE} = \frac{f_o R \left( \frac{R}{2} + \frac{R}{2} \right)}{AE} = \frac{f_o R^2}{AE}$$

مقدار جابجایی نقطه B برابر خواهد شد با:

#### درسنامه (۴): تنش و کرنش حرارتی

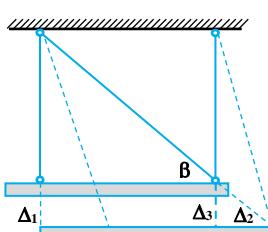
**۶۶- گزینه «۲»** رابطه سازگاری در سه میله به ترتیب به صورت زیر نوشته می‌شود: (در هر سه میله تغییرات طول کل برابر صفر می‌باشد بنابراین از طرف تکیه‌گاه‌ها باید نیروی فشاری بر میله اعمال گردد تا افزایش طول ناشی از دما را خنثی کند).

$$\alpha L \Delta T - \frac{FL}{AE} = 0 \Rightarrow \alpha \Delta T - \left( \frac{F}{A} \right) \frac{1}{E} = 0 \Rightarrow \sigma_1 = \alpha E \Delta T \quad \text{میله (۱)}$$

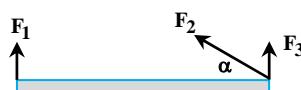
در میله (۲)، تنش ماکزیمم در مقطع با سطح مقطع A اتفاق می‌افتد.

$$\alpha L \Delta T - \frac{FL/2}{AE} - \frac{FL/2}{2AE} = 0 \Rightarrow \alpha \Delta T = \left( \frac{F}{A} \right) \left( \frac{1}{2E} + \frac{1}{4E} \right) \Rightarrow \sigma_2 = \frac{4}{3} \alpha E \Delta T \quad \text{میله (۲)}$$

$$\alpha L \Delta T - \frac{FL}{2AE} = 0 \Rightarrow \alpha \Delta T - \left( \frac{F}{2A} \right) \frac{1}{E} = 0 \Rightarrow \sigma_3 = \alpha E \Delta T \quad \text{میله (۳)}$$



**۶۷- گزینه «۱»** با نوشتمن معادله تعادل برای میله صلب افقی نتیجه گرفته می‌شود که  $F_2 = 0$  و  $\sigma_2 = 0$  یا  $F_2 = 0$  و اما دو میله‌ی قائم نیز می‌توانند آزادانه افزایش طول دهنند، لذا تغییری در تنش‌های میله‌ها به وجود نمی‌آید.



$$\sum F_x = 0 \Rightarrow -F_2 \cos \alpha = 0 \Rightarrow F_2 = 0$$

**۶۸- گزینه «۱»** ابتدا فرض می‌شود که میله‌ها می‌توانند آزادانه تغییر طول دهنند، در نتیجه:

$$\Delta L_2 = \alpha L_2 \Delta T \quad \text{تغییر طول میله عمودی} \quad \Delta L_1 = \alpha L_1 \Delta T \quad \text{تغییر طول میله افقی}$$

تغییر قطر مستطیل در اثر تغییر طول اضلاع مستطیل

$$\sqrt{(L_2 + \alpha L_2 \Delta T)^2 + (L_1 + \alpha L_1 \Delta T)^2} - \sqrt{L_1^2 + L_2^2}$$

$$= \sqrt{L_2^2 (1 + \alpha \Delta T)^2 + L_1^2 (1 + \alpha \Delta T)^2} - \sqrt{L_1^2 + L_2^2} = (1 + \alpha \Delta T) \sqrt{L_1^2 + L_2^2} - \sqrt{L_1^2 + L_2^2} = \alpha \Delta T \sqrt{L_1^2 + L_2^2} \quad (1)$$

$$= \text{تغییر طول قطر} \times \alpha \times \Delta T \Rightarrow \sqrt{L_1^2 + L_2^2} = \alpha \Delta T \sqrt{L_1^2 + L_2^2} \quad (2)$$

همان‌طور که مشاهده می‌شود، مقادیر (۱) و (۲) برابر بوده و تغییر طول در میله‌ها به گونه‌ای است که باعث هیچ‌گونه فشار یا کششی در قطر مستطیل نخواهد شد.

۶۹- گزینه «۱» ابتدا باید افزایش طول دو میله ناشی از تغییرات محاسبه شود.

$$\Delta_{st} + \Delta_{AL} = 300 \times 11 \times 10^{-6} \times 80 + 200 \times 23 \times 10^{-6} \times 80 = 0.632 < 1 \text{ mm}$$

دو میله به یکدیگر برخورد نکرده و هیچ‌گونه تنشی در این دو میله به وجود نمی‌آید.

۷۰- گزینه «۴» تغییر طول میله در اثر افزایش دما صفر است. لذا از طرف تکیه‌گاه‌ها نیروی فشاری برای جبران انبساط میله در اثر حرارت به آن اعمال می‌شود.



$$\Delta = 0 \Rightarrow \alpha L \Delta T - \frac{FL}{AE} = 0 \Rightarrow \frac{F}{A} = E \alpha \Delta T \Rightarrow \sigma = E \alpha \Delta T$$

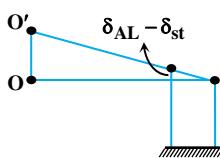
تنش در صفحه قائم مساوی  $E \alpha \Delta T$  است و در صفحات مایل با زاویه  $\theta$  مساوی است با: ( $\theta$  زاویه صفحه مایل با خط عمود بر تیر است.)

$$\sigma_\theta = \sigma_0 \cos^2 \theta = E \alpha \Delta T \times \cos^2 30 = 21 \times 10^5 \times 12 \times 10^{-6} (97 - 24) \times \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 \Rightarrow \sigma_\theta = 1379 / 7 \text{ Bar}$$

۷۱- گزینه «۳» مسئله نامعین استاتیکی است، بنابراین برای حل آن می‌توان از روش نیرو استفاده نمود. یعنی یکی از تکیه‌گاه‌ها برداشته شده و به جای آن نیرو گذاشته شود. تغییرات طول ناشی از دما و نیروی تکیه‌گاهی برابر صفر است. چون تغییرات دما در طول میله یکنواخت نیست بنابراین برای محاسبه تغییر طول ناشی از تغییرات دما از انتگرال زیر استفاده می‌شود:

$$\delta_T = \int_0^L d\delta_x = \int_0^L \alpha \Delta T_0 \left(\frac{x}{L}\right)^3 dx = \frac{\alpha \Delta T_0}{L^3} \times \frac{L^3}{3} = \frac{\alpha L \Delta T_0}{3}$$

$$\delta_T - \delta_F = 0 \Rightarrow \frac{\alpha \Delta T_0 L}{3} = \frac{FL}{AE} \Rightarrow \sigma = \frac{\alpha E \Delta T_0}{3}$$



۷۲- گزینه «۳» اختلاف انبساط حرارتی دو میله باعث جابجایی نوک عقربه می‌شود. در نتیجه:

$$\frac{\delta_A - \delta_S}{OO'} = \frac{25}{125} \Rightarrow OO' = (\delta_A - \delta_S) \times \frac{125}{25} = (\alpha_{AL} - \alpha_{st}) L \Delta T \times \frac{125}{25}$$

$$= (23 \times 10^{-6} - 12 \times 10^{-6}) \times 500 \times 50 \times \frac{125}{25} \Rightarrow OO' = 1/375 = 1/4 \text{ mm}$$

۷۳- گزینه «۲» با توجه به رابطه سازگاری  $\delta = 0$  در یک میله دو سر گیردار تحت افزایش دما، مقدار تنفس حرارتی ایجاد شده برابر است با:

$$\delta = 0 \Rightarrow \frac{FL}{AE} - \alpha L \Delta T = 0 \Rightarrow \sigma = E \alpha \Delta T = 120 \times 10^3 \times 20 \times 10^{-6} \times 15 = 36 \text{ MPa}$$

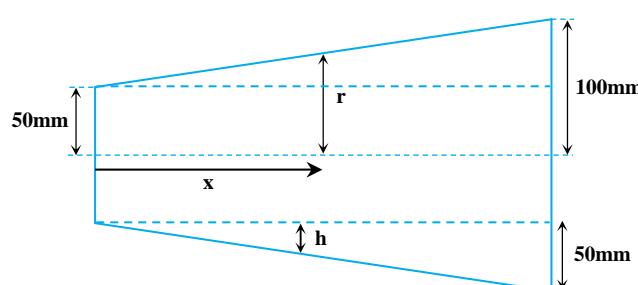
۷۴- گزینه «۱» سازه معین استاتیکی بوده بنابراین تحت تغییرات دما می‌تواند آزادانه تغییر طول دهد، در نتیجه مقدار دو فاصله دو تکیه‌گاه به اندازه زیر افزایش می‌یابد. در چنین سازه‌هایی هیچ‌گونه تنشی ایجاد نمی‌شود.

۷۵- گزینه «۴» در مصالح ایزوتروپیک تغییر درجه حرارت تنها در سازه مقید می‌تواند تولید تنفس قائم کند.

۷۶- گزینه «۳» چون میله بین دو تکیه‌گاه صلب مقید شده است، مجموع تغییرات طول میله مساوی صفر است.

$$\delta = \alpha L \Delta T - \int \frac{F dx}{AE} = 0 \Rightarrow 12 \times 10^{-6} \times 1000 \times 20 - \frac{F}{200 \times 10^3 \times \pi} \int \frac{dx}{r^2} = 0 \quad (1)$$

شعاع و مقطع دلخواه از مخروط به فاصله  $X$  از قاعده آن، برابر  $h = 50 + r$  است که طبق رابطه زیر به دست می‌آید:



$$\frac{h}{50} = \frac{x}{1000} \Rightarrow h = \frac{50x}{1000}$$

بنابراین شعاع در مقطع مذکور برابر می‌گردد با:

$$r = 50 + h = 50 + \frac{x}{1000} \times 50 \Rightarrow r = 50 \left(1 + \frac{x}{1000}\right)$$



$$1 + \frac{x}{1000} = u \Rightarrow dx = 1000 du \Rightarrow \int_0^{1000} \frac{dx}{(1 + \frac{x}{1000})^2} = \int_1^2 \frac{1000 du}{u^2} = 1000 \left[ -\frac{1}{u} \right]_1^2 = 500$$

$$\int \frac{dx}{r^2} = \int \frac{dx}{50^2 (1 + \frac{x}{1000})^2} = \frac{1}{2500} \int_0^{1000} \frac{dx}{(1 + \frac{x}{1000})^2} = \frac{1}{2500} \times 500$$

$$(1) \Rightarrow 24 \times 10^{-2} = \frac{F}{2 \times 10^4} \times \frac{1}{\pi} \times \frac{1}{2500} \times 500 \Rightarrow F = 0.72 \times 10^6 N \Rightarrow \sigma_{max} = \frac{0.72 \times 10^6}{\frac{\pi}{4} \times 100^2} = 96 MPa$$

**۷۷- گزینه «۱»** نیروی واردہ به دو میله طبق قانون سوم نیوتون مساوی بوده و از طرفی مساحت دو میله نیز یکسان است، بنابراین تنش در میله‌ها یکسان می‌باشد.

$$\Rightarrow \sigma = E\alpha\Delta T \Rightarrow \sigma_y = E\alpha\Delta T \Rightarrow \Delta T = \frac{\sigma_y}{E\alpha}$$

$$\Delta T = \frac{240 \text{ MPa}}{200000 \text{ MPa} \times 12 \times 10^{-6} \frac{1}{\text{C}}} = 100^\circ \text{C} \Rightarrow T_2 = T_1 + \Delta T = 20 + 100 = 120^\circ \text{C}$$

**۷۸- گزینه «۳»** تنش ایجاد شده ناشی از حرارت در میله دو سر گیردار مساوی است با:

**۷۹- گزینه «۱»** تغییرات درجه (میله) حرارت در مواد ایزوتropیک تنها تولید کرنش قائم می‌کند.

**۸۰- گزینه «۳»** خرپای نشان داده شده یک سازه معین است که با کاهش دمای یکی از اعضای آن مانند عضو BC به دیگر اعضاء نیرویی وارد نمی‌شود. تنها تغییر ایجاد شده در خرپا کاهش طول عضو BC و کاهش زاویه  $\alpha$  خواهد بود. (در سازه معین در اثر تغییرات درجه حرارت تنشی در اعضاء ایجاد ننمی‌شود).

$$\delta = 6 \text{ mm}$$

**۸۱- گزینه «۲»** با افزایش دما فاصله بین ریل‌ها کمتر شده تا در نهایت به یکدیگر برخورد نموده و یکدیگر را تحت فشار قرار می‌دهند. در این حالت رابطه سازگاری را می‌توان به صورت رویرونوشت:

$$\delta = 6 = \underbrace{\alpha L \Delta T}_{\text{انسیاط حرارتی ریل}} - \underbrace{\frac{FL}{AE}}_{\text{کاهش ناشی از نیروی فشار}} \Rightarrow 6 = 11/7 \times 10^{-6} \times 12000 \times 53 - \sigma \times \frac{12000}{200 \times 10^3} \Rightarrow \sigma = 24 \text{ MPa}$$

اما این تنش به دلیل نیروی ایجاد شده در بین ریل‌ها از نوع فشاری است.

#### درسنامه (۵): بارگذاری عمومی

**۸۲- هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.** چون صفحه نازک است، پس دو بعدی است و  $\sigma_z = 0$  است:

$$\begin{cases} \varepsilon_x = \frac{1}{E} (\sigma_x - v \sigma_y) \\ \varepsilon_y = \frac{1}{E} (\sigma_y - v \sigma_x) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \sigma_x - v \sigma_y = E \varepsilon_x \\ \sigma_y - v \sigma_x = E \varepsilon_y \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \sigma_x - v \sigma_y = E \times \frac{4}{200} \\ \sigma_y - v \sigma_x = E \times \frac{2}{100} \end{cases} \Rightarrow \sigma_x (1 - v^2) = 0.02 E (2 + v)$$

$$\sigma_x = 0.02 E \frac{(2+v)}{1-v^2}, \quad \sigma_y = 0.02 E \frac{(1+2v)}{1-v^2}$$

مقادیر تنش با مدول الاستیسیته نسبت مستقیم دارند، که در هیچ گزینه‌ای وجود ندارد.

$$\varepsilon_A = \frac{\Delta A}{A} = \varepsilon_x + \varepsilon_y$$

$$\Rightarrow \Delta A = A(\varepsilon_x + \varepsilon_y), \quad \varepsilon_x = \frac{1}{E} (\sigma_x - v \sigma_y), \quad \varepsilon_y = \frac{1}{E} (\sigma_y - v \sigma_x) \Rightarrow \Delta A = \frac{A}{E} (\sigma_x + \sigma_y)(1 - v)$$

$$\Rightarrow \Delta A = 150 \times 10^3 \times \frac{1}{200 \times 10^3} (400 - 200)(1 - 0.2) = 10/5 \text{ mm}^3$$

**۸۳- گزینه «۳»** کرنش سطحی برابر است با:

$\sigma_y$  منفی بوده چرا که تحت نیروی فشاری قرار گرفته است.



**۸۴- گزینه «۲»** طبق توضیحات ارائه شده در متن درس، کرنش‌های حجمی و سطحی بر حسب کرنش‌های قائم به صورت زیر نوشته می‌شوند. (لازم به ذکر است که محور طولی جسم در راستای  $x$  می‌باشد). از آن‌جا که تغییر حجم افزایش یافته و کرنش طولی مثبت است، بنابراین سطح مقطع کاهش یافته است. در نتیجه نسبت  $\frac{\Delta V}{\Delta A}$  برابر  $\frac{3}{4}$  است.

$$\varepsilon_V = \varepsilon_x + \varepsilon_y + \varepsilon_z, \quad \varepsilon_A = \varepsilon_y + \varepsilon_z, \quad \varepsilon_y = -v\varepsilon_x, \quad \varepsilon_z = -v\varepsilon_x$$

$$\frac{\varepsilon_V}{\varepsilon_A} = \frac{\varepsilon_x + \varepsilon_y + \varepsilon_z}{(\varepsilon_y + \varepsilon_z)} = -\frac{3}{4} \Rightarrow \frac{\varepsilon_x(1-2v)}{-\varepsilon_x \times 2v} = -\frac{3}{4} \Rightarrow v = \frac{2}{7} \Rightarrow V_o = \frac{\Delta V}{\varepsilon_V} = \frac{0/336}{0/035(1-2 \times \frac{2}{7})} = 224$$

**۸۵- گزینه «۳»** نسبت پواسون با استفاده از مدول الاستیسیته و مدول برشی توسط رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$G = \frac{E}{2(1+v)} \Rightarrow v = \frac{E}{2G} - 1 = \frac{15 \times 10^6}{2 \times 5 / 6 \times 10^6} - 1 = 0/33928$$

$$\delta_x = \varepsilon_x L_x = \frac{L_x}{E} [\sigma_x] = \frac{L_x}{E} \times \frac{F_x}{A} = \frac{1}{15 \times 10^6} \left( \frac{45000}{6 \times \frac{1}{4}} \right) \times 10 = 0/02$$

تغییر طول خط‌چین افقی برابر است با:

$$\delta_y = \varepsilon_y L_y = \frac{L_y}{E} [-v\sigma_x] = -\frac{L_y \times v \times F_x}{E \times A} = \frac{1}{15 \times 10^6} \left( \frac{-0/339 \times 45000}{6 \times \frac{1}{4}} \right) \times 4 = -0/002712$$

$$\text{شیب ثانویه} = \frac{4 - 0/00712}{10 + 0/02} = 0/39893$$

$$\Delta\theta = 0/4 - 0/39893 = 0/00107$$

$$\sigma_x = E\varepsilon_x \Rightarrow \varepsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} = \frac{F}{AE} \Rightarrow \varepsilon_y = \varepsilon_z = -v\varepsilon_x \Rightarrow \varepsilon_A = \varepsilon_z + \varepsilon_y = -2v\varepsilon_x$$

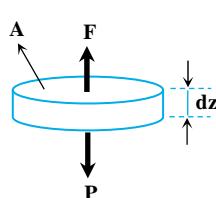
**۸۶- گزینه «۳»**

از رابطه فوق مشخص است که تغییر سطح مقطع دو میله به کرنش‌های  $\varepsilon_y$  و  $\varepsilon_z$  بستگی دارد و این دو کرنش برای هر دو میله مساوی می‌باشند.

$$\varepsilon_V = -\frac{P}{K} \Rightarrow K = -\frac{1/5}{-10^{-5}} = 1/5 \times 10^5 \text{ MPa} = 1/5 \times 10^2 \text{ GPa} \Rightarrow K = 150 \text{ GPa}$$

**۸۷- هیچ‌کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.**

مدول حجمی یا مدول بالک مساوی  $150 \text{ GPa}$  می‌باشد که در جواب مسئله  $150 \text{ MPa}$  قید شده است.



**۸۸- گزینه «۱»** یک المان کوچک از میله را در نظر گرفته، سپس تغییر حجم آن، ناشی از بار محوری محاسبه می‌شود.

$$\sigma_x = \frac{P}{A}, \quad \sigma_y = \sigma_z = 0$$

در صورتی که  $x$  راستای محوری باشد، مؤلفه‌های تنش قائم برابر است با:

$$dV = \varepsilon_V V = \frac{(\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z)}{E} (1-2v) V = \frac{P}{AE} (1-2v) Adz \Rightarrow dV = \frac{P}{E} (1-2v) dz$$

$$\Rightarrow V = \int dV = \frac{P}{E} (1-2v) \int_0^L dz = \frac{PL}{E} (1-2v)$$

طبق نتیجه فوق تغییر حجم مخروط تابعی از مساحت سطح مقطع عرضی نمی‌باشد.

**۸۹- هیچ‌کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.** چون میله در راستای  $y$  مقید شده است، بنابراین تغییرات طول آن صفر می‌باشد. ( $\delta_y = 0$ )

$$\delta_y = 0 \Rightarrow \varepsilon_y = 0 = \frac{1}{E} \{ \sigma_y - v\sigma_x \} \Rightarrow \sigma_y = v\sigma_x$$

$$\varepsilon_x = \frac{1}{E} \{ \sigma_x - v\sigma_y \} = \frac{1}{E} \{ \sigma_x - v(v\sigma_x) \} = \frac{\sigma_x}{E} (1-v^2) \Rightarrow \sigma_x = \frac{E\varepsilon_x}{1-v^2}$$



$$\sigma_z = \frac{F}{\frac{\pi}{4} d^2} = \frac{4F}{\pi d^2}$$

«۹۰-گزینه ۱» ابتدا تنש واردہ به استوانه در جهت Z را می‌یابیم:

$$\sigma_x = \sigma_y = P$$

به دلیل تقارن استوانه در جهات Y و X، تنش در این دو راستا مساوی است. بنابراین:

به دلیل آنکه استوانه در جهت شعاعی مقید است می‌توان نوشت:

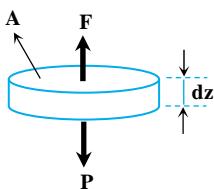
$$\epsilon_y = \frac{1}{E} \{ \sigma_y - v(\sigma_z + \sigma_x) \} \Rightarrow \sigma_y - v\sigma_x = v\sigma_z \Rightarrow P(1-v) = \frac{4vF}{\pi d^2} \Rightarrow P = \frac{4vF}{\pi d^2 (1-v)}$$

$$\epsilon_x = \frac{1}{E} \{ \sigma_x - v(\sigma_y + \sigma_z) \} = -\frac{P}{E} (1-2v), \quad \epsilon_x = \frac{\delta}{L} = \frac{-\Delta / 1024}{80}$$

«۹۱-گزینه ۳»

در عمق سیال تنش‌های ناشی از فشار هیدرواستاتیک برابر  $\sigma_x = \sigma_y = \sigma_z = -P$  است.

$$\Rightarrow -P = \frac{E\epsilon_x}{1-2v} = \frac{2 \times 10^4}{1-2 \times 0.29} \times \frac{-\Delta / 1024}{80} \Rightarrow P = 142 / 8 \text{ MPa}$$



«۹۲-گزینه ۴» چون سطح مقطع متغیر است برای محاسبه تغییر حجم کل از المان‌گیری استفاده می‌شود:

$$\text{تغییر حجم المان شکل روبرو} dV = \epsilon_V \times V = \frac{(\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z)(1-2v)}{E} V$$

$$\Rightarrow dV = \frac{\sigma_x}{E} (1-2v) V = \frac{P}{AE} (1-2v) Adz = \frac{P(1-2v)}{E} dz \Rightarrow \Delta V = \int dV = \int_0^L \frac{P}{E} (1-2v) dz = \frac{PL(1-2v)}{E} \Rightarrow P = \frac{E \Delta V}{L(1-2v)}$$

$$\epsilon_V = \epsilon_x + \epsilon_y + \epsilon_z, \quad \epsilon_y = -v\epsilon_x, \quad \epsilon_z = -v\epsilon_x \Rightarrow \epsilon_V = \epsilon_x (1-2v) = 0.001 \times (1-2 \times 0.29) = 0.34 \times 10^{-3} \quad «۹۳-گزینه ۳»$$

$$\Rightarrow \Delta V = V \epsilon_V = 50 \times 250 \times 0.34 \times 10^{-3} = 212 / 5 \text{ mm}^3$$

«۹۴-گزینه ۲» تغییرات حجم مناسب با جمع کرنش‌های قائم است و کرنش‌های برشی تأثیری در آن ندارند.

$$\epsilon_V = -\frac{P}{K} \Rightarrow K = -\frac{P}{\epsilon_V}, \quad \epsilon_V = -\frac{3P(1-2v)}{E} \Rightarrow K = \frac{E}{3(1-2v)} = \frac{E}{3(1-2 \times \frac{1}{3})} = E \quad «۹۵-گزینه ۲»$$

$$\sigma_z = \frac{P}{\frac{\pi}{4} D^2} = \frac{4P}{\pi D^2} \quad «۹۶-گزینه ۳» \text{ تنش در راستای محوری را می‌توان از تقسیم نیرو بر مساحت سطح مقطع استوانه به دست آورد.}$$

چون استوانه در جهات جانبی مقید است، بنابراین کرنش در جهت شعاعی و محیطی مساوی صفر می‌باشد.

$$\begin{aligned} \epsilon_\theta &= \frac{1}{E} \{ \sigma_\theta - v(\sigma_z + \sigma_r) \} \Rightarrow \begin{cases} \sigma_\theta - v\sigma_r = v\sigma_z \\ \sigma_r - v\sigma_\theta = v\sigma_z \end{cases} \Rightarrow \sigma_r = \frac{v}{1-v} \sigma_z, \quad \sigma_\theta = \frac{v}{1-v} \sigma_z \quad (1) \\ \epsilon_r &= \frac{1}{E} \{ \sigma_r - v(\sigma_z + \sigma_\theta) \} \end{aligned}$$

$$\epsilon_z = \frac{\Delta z}{D}, \quad \epsilon_z = \frac{1}{E} (\sigma_z - v(\sigma_r + \sigma_\theta)) \stackrel{(1)}{\Rightarrow} \frac{\Delta z}{D} = \frac{1}{E} \left\{ \frac{4P}{\pi D^2} - v \left( \frac{v}{1-v} \sigma_z + \frac{v}{1-v} \sigma_z \right) \right\} \quad \text{اما کرنش در راستای طولی برابر است با:}$$

$$\Rightarrow \Delta z = \frac{4P}{\pi DE} \left( 1 - \frac{v^2}{1-v} - \frac{v^2}{1-v} \right) = \frac{4P}{\pi DE} \left( \frac{1-v-2v^2}{1-v} \right)$$

«۹۷-گزینه ۱» تغییر حجم در اثر برش مطلق مساوی صفر است. چرا که مجموع تنش‌های قائم در این حالت مساوی صفر است.

$$K = \frac{E}{3(1-2v)} = \frac{E}{3(1-2 \times \frac{1}{3})} = E$$

«۹۸-گزینه ۴» اگر منظور از مدول کشیدگی همان مدول حجمی باشد، می‌توان نوشت:



۹۹- هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست. کاهش حجم یک کره را می‌توان توسط محاسبه کرنش حجمی در کره به دست آورد.

$$\Delta V = \varepsilon_V \times V_0 = \frac{(1-2\nu)}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \times \frac{4}{3} \pi R^3$$

$$\Rightarrow \Delta V = \frac{(1-2\nu/3)}{21 \times 10^5} (-700 - 700 - 700) \times \frac{4}{3} \pi \times 10 / 125^3 = -3 / 27 \times 10^{-4} \text{ m}^3$$

$$\varepsilon_V = \frac{(1-2\nu)}{E} \times (-3P) = \frac{0/4}{21 \times 10^5} (-2100) = -0/0004$$

اما کرنش حجمی کره مساوی است با:

در گزینه ۱ مقدار کرنش حجمی داده شده در حالی که در صورت تست تغییر حجم کره خواسته شده است.

۱۰۰- گزینه «۲» نسبت انبساط حجمی همان کرنش حجمی بوده که توسط رابطه زیر قابل محاسبه است:

$$\varepsilon_V = \frac{(1-2\nu)}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) = \frac{(1-2\nu)}{E} \left( \frac{F}{A} \right)$$

از آنجا که میله فقط در راستای محوری اش، کشیده می‌شود، پس فقط مؤلفه تنش در این راستا وجود خواهد داشت که برابر با  $\frac{F}{A}$  می‌گردد و در دو راستای دیگر، مؤلفه‌های تنش صفر خواهد بود. اگر راستای محوری را  $X$  فرض کنیم نتیجه می‌شود:

$$\varepsilon_V = \frac{(1-2\nu/3)}{200} \times \frac{20}{50} = 8 \times 10^{-4}$$

۱۰۱- گزینه «۳» به توضیحات متن درسنامه در بخش مدول حجمی مراجعه شود.

۱۰۲- گزینه «۴» با توجه به رابطه  $\varepsilon_V = \frac{(1-2\nu)}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z)$  آن المانی تغییر حجمش بیشتر است که مجموع تنش‌های قائم آن بیشتر باشد.

۱۰۳- گزینه «۴» برای محاسبه تغییر ضخامت ورق، ابتدا باید کرنش ورق در راستای ضخامت با استفاده از قانون عومومی هوک تعیین شود.

$$\varepsilon_z = \frac{\Delta t}{t} \Rightarrow \Delta t = t\varepsilon_z, \quad \varepsilon_z = \frac{1}{E} (\sigma_z - v(\sigma_x + \sigma_y)) \Rightarrow \Delta t = \frac{t}{E} (\sigma_z - v(\sigma_x + \sigma_y))$$

$$\Delta t = \frac{6}{2 \times 10^5} \{0 - 0 / 25 (100 + 100)\} = -0 / 0015 \text{ mm}$$

۱۰۴- گزینه «۲» تغییر طول میله  $AD$  با قسمت  $BC$  برابر است چون در قسمت  $AB$  و  $CD$  میله نیرویی وارد نمی‌شود و تغییر طولی نیز نخواهد داشت. در فاصله  $BC$  بر روی میله تنش شعاعی فشاری وارد شده بنابراین  $\sigma_x = \sigma_y = -60 \text{ MPa}$  و از طرفی در راستای طولی بر میله تنشی وارد نمی‌شود، بنابراین  $\sigma_z = 0$  است.

$$\delta_{AD} = \delta_{BC} = L_{BC} \varepsilon_{BC}, \quad \varepsilon_{BC} = \frac{1}{E} (\sigma_z - v(\sigma_x + \sigma_y))$$

$$\Rightarrow \delta_{AD} = 0 / 3 \left( \frac{1}{100000} (0 - \frac{1}{3} ((-60) + (-60))) \right) = 12 \times 10^{-5} \text{ m} = 0 / 12 \times 10^{-3} \text{ m}$$

۱۰۵- گزینه «۲» برای محاسبه تغییر حجم میله می‌توان از حاصل ضرب کرنش حجمی در حجم اولیه جسم، استفاده نمود.

$$\Delta V = \varepsilon_V \times V_0 = \frac{(1-2\nu)}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) V_0 \quad (1)$$

حجم اولیه المان برابر حاصل ضرب مساحت ذوزنقه نشان داده شده در شکل مسئله، در ضخامت ورق است.

چون تغییرات سطح مقطع میله خطی است از این رو می‌توان تنش را در مساحت میانگین محاسبه نمود. مساحت میانگین ورق از حاصل ضرب عرض میانگین ورق در ضخامت ورق به دست می‌آید.

$$\sigma_x = \frac{P}{\frac{b_1 + b_2}{2} t} = \frac{2P}{(b_1 + b_2)t}, \quad \sigma_y = \sigma_z = 0 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} \Delta V = \frac{(1-2\nu)}{E} PL$$



۱۰۶- گزینه «۲» تغییرات حجم میله مساوی حاصل ضرب کرنش حجمی در حجم اولیه میله است.

$\Delta V = \varepsilon_V \times V$  حجم اولیه  $\times$  (کرنش حجمی ناشی از تغییر دما + کرنش حجمی ناشی از بارگذاری)

$$\Delta V = (\varepsilon_{V_1} + \varepsilon_{V_2})V \Rightarrow \Delta V = \left[ \frac{(1-2\nu)}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) \right] V + 3\alpha \Delta T V$$

$$\varepsilon_{V_1} = \frac{(1-2\nu)}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) = \frac{(1-2\nu)}{E} \left( \frac{P}{A} + \circ + \circ \right) = \frac{(1-2\nu)P}{AE}$$

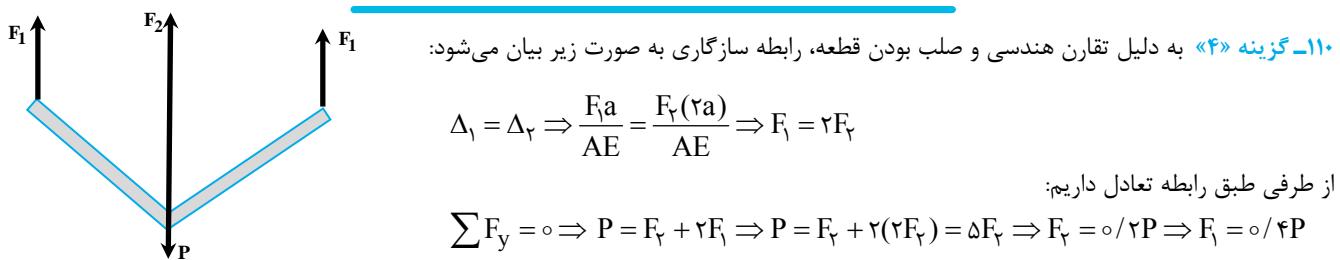
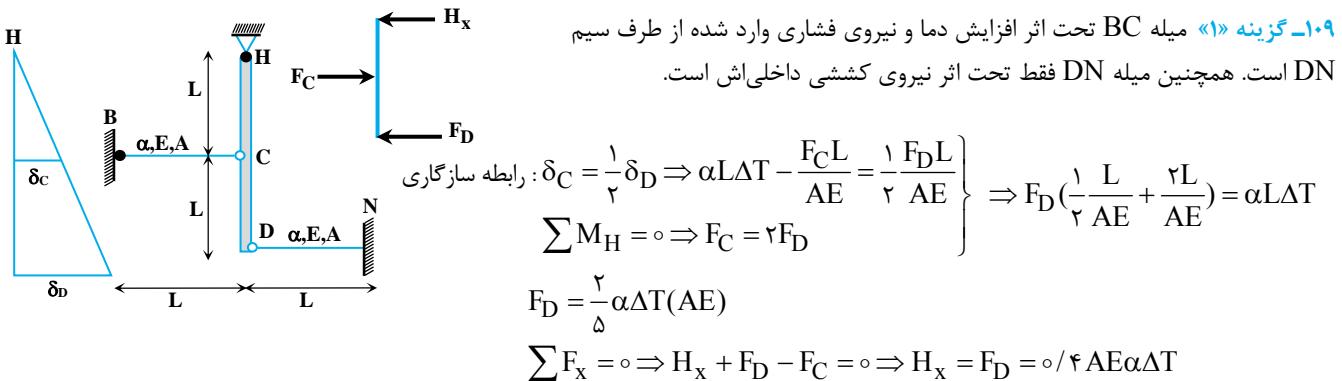
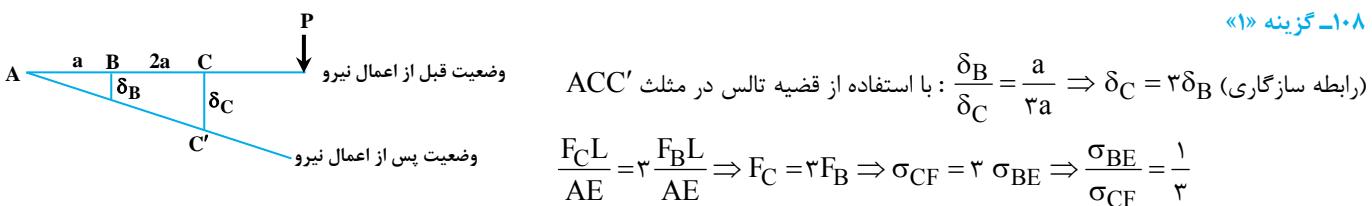
$$\varepsilon_{V_2} = \varepsilon_x + \varepsilon_y + \varepsilon_z = \alpha \Delta T + \alpha \Delta T + \alpha \Delta T = 3\alpha \Delta T$$

$$\Rightarrow \Delta V = (\varepsilon_{V_1} + \varepsilon_{V_2})V = \frac{(1-2\nu)}{E} \times \frac{P}{A} \times AL + 3\alpha \Delta T AL \Rightarrow \Delta V = \frac{PL}{E} (1-2\nu) + 3AL\alpha \Delta T$$

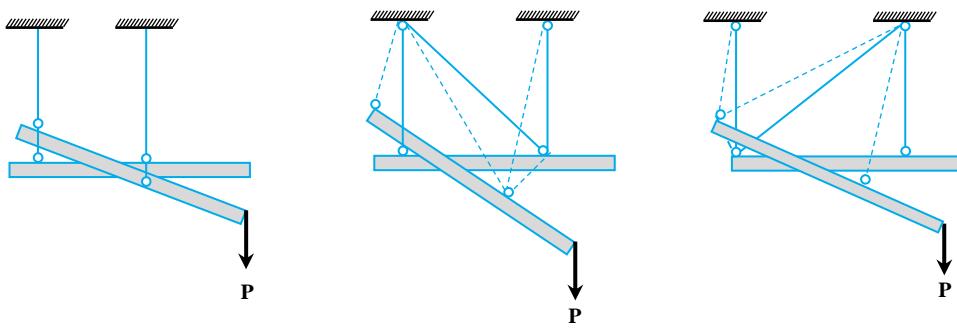
۱۰۷- گزینه «۳» جسم در راستای x و y مقید می‌باشد بنابراین کرنش در این جهات برابر صفر است. با نوشتن روابط هوک، می‌توان با حل معادلات، تنش در راستای x را به دست آورد.

$$\begin{cases} \varepsilon_x = \frac{1}{E} \{ \sigma_x - \nu(\sigma_y + \sigma_z) \} = 0 \\ \varepsilon_y = \frac{1}{E} \{ \sigma_y - \nu(\sigma_x + \sigma_z) \} = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \sigma_x - \nu(\sigma_y - P) = 0 \\ \sigma_y - \nu(\sigma_x - P) = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \sigma_x - \nu\sigma_y = -\nu P \\ \sigma_y - \nu\sigma_x = -\nu P \end{cases} \Rightarrow \sigma_x = \frac{-\nu P}{1-\nu}$$

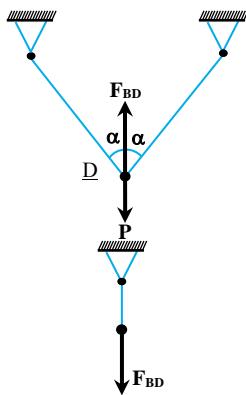
#### درسنامه (۶): سازه‌های نامعین استاتیکی



۱۱۱- گزینه «۳»: اگر معادله تعادل در راستای x برای هر سه میله نوشته شود، نیرو در میله‌های مایل شکل‌های (ب) و (ج) مساوی صفر خواهد شد. در نتیجه این میله‌ها تغییر طولی نخواهند داد. به عبارت دیگر تغییر مکان نقطه B عمود بر میله مایل خواهد بود. از طرفی چون میله در سمت راست تحت کشش می‌باشد، لذا تنها گزینه صحیح، گزینه (۳) خواهد بود.



۱۱۲- گزینه «۴» به سازه‌ای نامعین گفته می‌شود که تعداد مجھولات تکیه‌گاهی بیش از تعداد معادلات تعادل باشد.



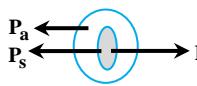
$$\Delta_D : \text{جابجایی مفصل } D \text{ تحت بار } P \text{ و نیروی } F_{BD} \quad (1)$$

$$\Delta_D : \text{جابجایی میله } BD \text{ تحت نیروی } F_{BD} \quad (2)$$

اما طبق رابطه سازگاری باید مقادیر  $\Delta_D$  در رابطه (۱) و (۲) باهم برابر باشند.

$$\frac{(P - F_{BD})L}{2AE\cos^3\alpha} = \frac{F_{BD}L}{AE} \Rightarrow F_{BD} = \frac{P}{1 + 2\cos^3\alpha} \Rightarrow \Delta_D = \frac{PL}{AE(1 + 2\cos^3\alpha)}$$

۱۱۳- گزینه «۱» می‌توان نوشت:



$$\Delta_a = \Delta_s \Rightarrow \frac{P_a L}{A_a E_a} = \frac{P_s L}{A_s E_s} \Rightarrow \frac{P_s}{P_a} = \frac{A_s E_s}{A_a E_a} \quad (1)$$

$$P = P_a + P_s \xrightarrow{(1)} \frac{P_s}{P_a} = \frac{P - P_a}{P_a} = \frac{A_s E_s}{A_a E_a} \Rightarrow P A_a E_a = P_a (A_s E_s + A_a E_a) \Rightarrow \frac{P_a}{P} = \frac{E_a A_a}{E_a A_a + E_s A_s}$$

۱۱۴- گزینه «۴» تغییر طول دو میله برابر است، از این رو رابطه سازگاری به شکل زیر نوشته می‌شود:

$$F = K\delta = \frac{AE}{L}(n \times \circ / 1) \quad (2)$$

$n$  تعداد دور سفت کردن مهره را مشخص می‌کند. (به ازای هر دور سفت کردن مهره، تغییر طولی به اندازه یک گام ایجاد خواهد شد). برای برقراری تنش یکنواخت در جسم باید گشتاور دو نیروی  $F$  و  $P$  حول محور مرکزی جسم الاستیک یکدیگر را خنثی نمایند.

$$\frac{n \times \circ / 1 \times AE}{L} \times 100 = 30 \times P \Rightarrow n = \frac{30 \times 20000 \times 300}{1 \times 5 \times 2 \times 10^6 \times 100} = \frac{18 \times 10^7}{10^8} = 1.8$$

۱۱۵- گزینه «۲» در صورتی که نیروی وارد بر جسم الاستیک به صورت محوری باشد، توزیع تنش یکنواخت خواهد بود. نیروی به وجود آمده در پیچ در اثر سفت کردن مهره مساوی است با:

$$\Delta_1 = \Delta_2 = \Delta_3 \Rightarrow \frac{F_1 L / 2}{AE} = \frac{F_2 L / 2}{AE} = \frac{F_3 L / 2}{AE} \Rightarrow F_1 = F_2 = F_3 = 2F_2$$

$$F_1 + F_2 + F_3 = \frac{5P}{2} \Rightarrow 2F_2 + 2F_2 = \frac{5P}{2} \Rightarrow F_2 = \frac{P}{2} \Rightarrow F_1 = F_3 = \frac{P}{2} \times 2 = P$$

۱۱۶- گزینه «۱» به دلیل تقارن هندسی سازه و تقارن در بارگذاری تغییر طول‌های سه میله برابر می‌باشد.

$$\Delta_1 = \Delta_2 = \Delta_3 \Rightarrow \frac{F_1 L / 2}{AE} = \frac{F_2 L / 2}{AE} = \frac{F_3 L / 2}{AE} \Rightarrow F_1 = F_2 = F_3 = 2F_2$$

$$F_1 + F_2 + F_3 = \frac{5P}{2} \Rightarrow 2F_2 + 2F_2 = \frac{5P}{2} \Rightarrow F_2 = \frac{P}{2} \Rightarrow F_1 = F_3 = \frac{P}{2} \times 2 = P$$

۱۱۷- گزینه «۳» میله وسطی تحت افزایش دما و نیروی فشاری وارد از طرف میله‌های جانبی است، بنابراین رابطه سازگاری به شکل روبرو نوشته می‌شود:

$$(F_2 - \delta_1) = F_1 \quad (3)$$

(تغییر طول میله‌های جانبی تحت نیروی کششی  $F_2 - \delta_1$ ؛ (تغییر طول میله وسطی تحت افزایش دما و نیروی  $F_1$ )

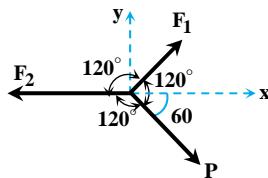
$$\delta_1 = \delta_2 = \delta_3 \Rightarrow \alpha L \Delta T - \frac{F_1 L}{AE} = \frac{F_2 L}{AE} \quad (4)$$

$$F_1 = 2F_2 \xrightarrow{(3)} \alpha L \Delta T = \frac{2F_2 L}{AE}, \sigma = \frac{F_2}{A} \Rightarrow \sigma = \frac{1}{3} \alpha E \Delta T$$



۱۱۸- گزینه «۱» مسئله نامعین بوده و به روش نیرو حل می‌شود:

$$\begin{aligned} \text{Diagram: } & P = R_D + P - P \\ & \Delta_D = \frac{P L}{AE} - \frac{P \frac{3L}{4}}{AE} + \frac{R_D L}{AE} \Rightarrow \Delta_D = \frac{R_D L}{AE} - \frac{3PL}{4AE} + \frac{PL}{4AE} = 0 \Rightarrow R_D = \frac{P}{\frac{3}{4}} \\ & \sigma = \frac{(R_D - P)}{A} = -\frac{P}{\frac{2}{3}A} \end{aligned}$$



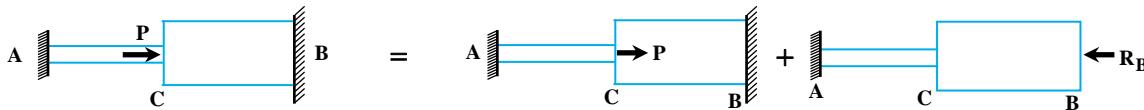
۱۱۹- گزینه «۴» نیروهای داخلی  $F_1$  و  $F_2$  با نیروی خارجی  $P$  زوایای مساوی می‌سازند بنابراین سهم یکسانی از نیروی خارجی را تحمل می‌کنند. از طرفی چون نیروی  $P$  بر میله ۳ عمود است، لذا نیرو در این میله صفر است،  $F_3 = 0$  و اما امتداد نیروی  $P$  با راستای میله‌های ۱ و ۲  $120^\circ$  می‌باشد در نتیجه داریم:

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow P \sin 60^\circ = F_1 \sin 60^\circ \Rightarrow F_1 = P$$

$$\begin{aligned} \text{Diagram: } & \text{Truss ABC with supports A and B. Internal forces } F_A, F_B, F_C \text{ are shown.} \\ & \Delta_A \leftarrow, \Delta_B \uparrow, \Delta_C \downarrow. \quad \sum M_A = 0 \Rightarrow F_B L - \frac{3}{4}PL = 0 \Rightarrow F_B = \frac{3}{4}P \\ & \sum F_y = 0 \Rightarrow F_A = \frac{1}{2}P \\ & \text{Equations from truss: } \frac{\Delta_A}{L-x} = \frac{\Delta_B}{x} \Rightarrow \frac{F_A L}{AE(L-x)} = \frac{F_B L}{(x)AE} \Rightarrow \frac{F_A}{L-x} = \frac{F_B}{x} \Rightarrow \frac{1}{2}P = \frac{3}{4}P \Rightarrow x = \frac{3}{5}L \\ & \Rightarrow \frac{\Delta_B}{x} = \frac{F_B L / AE}{x} = \frac{\frac{3}{4}PL}{AE \times \frac{3}{5}L} = \frac{5P}{AE} \end{aligned}$$

۱۲۰- گزینه «۴» از نوشتن تعادل برای میله ABC، نیرو در میله‌های A و B به دست می‌آید:

روش اول: مسئله نامعین استاتیکی است و به روش نیرو می‌توان نیروی تکیه‌گاه B را به دست آورد.



$$\Rightarrow \Delta_{C/B} = \frac{R_B \times \frac{L}{3}}{\frac{1}{3}AE} = \frac{\frac{1}{3}P \times \frac{L}{3}}{\frac{1}{3}AE} = \frac{\frac{1}{9}PL}{\frac{1}{3}AE} = \frac{1}{3}PL = \Delta_C$$

روش دوم: میله AB و CB به دلیل یکسان بودن تغییر طولشان مانند دو فنر موازی رفتار می‌کنند. بنابراین تغییر مکان مقطع C را می‌توان توسط رابطه  $\Delta_C = \frac{P}{k_{eq}} = \frac{P}{(k_{AC} + k_{BC})}$  روبرو به دست آورد.

۱۲۲- گزینه «۱» در این حالت چون میله ۲ نمی‌تواند آزادانه افزایش طول دهد، میله ۲ تحت فشار قرار می‌گیرد و میله‌های ۱ و ۳ تحت کشش قرار می‌گیرند. همچنین طبق تعادل، نیروی وارد بر میله ۲ دو برابر نیروی وارد بر میله‌های ۱ و ۳ است.



بنابراین رابطه‌ی سازگاری را می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$\alpha L \Delta T - \Delta_2 = \Delta_1 \Rightarrow \Delta_1 + \Delta_2 = \alpha L \Delta T \Rightarrow \frac{FL}{AE} + \left( \frac{\frac{1}{2}FL}{AE} \right) = \alpha L \Delta T \Rightarrow \frac{\frac{3}{2}F}{AE} = \alpha \Delta T \Rightarrow \frac{F}{A} = \frac{1}{3}E \alpha \Delta T$$

$$\sigma_2 = \frac{F_2}{A} = \frac{2F}{3} = \frac{2}{3}E \alpha \Delta T \Rightarrow \sigma = \frac{2}{3} \times 21 \times 10^5 \times 12 \times 10^{-6} \times 40 \Rightarrow \sigma = 67200000 \text{ Pa} \Rightarrow \sigma = 672 \text{ Bar}$$

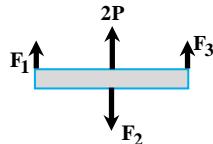
۱۲۳- گزینه «۱» به دلیل تقارن در بارگذاری و یکسان بودن سختی فرها تغییرات طول سه فنر باهم مساوی است، در نتیجه:

$$\Delta_1 = \Delta_2 = \Delta_3 \Rightarrow \frac{F_1}{K} = \frac{F_2}{K} = \frac{F_3}{K} \Rightarrow F_1 = F_2 = F_3 \quad (1)$$

$$F_1 + F_2 + F_3 = P \xrightarrow{(1)} F_1 = F_2 = F_3 = \frac{P}{3}$$

**۱۲۴- گزینه «۴»** به دلیل اینکه میله‌های صلب تحت اثر نیرو هیچ‌گونه تغییر مکانی نمی‌دهند لذا مفصل O جایجا نمی‌شود، در نتیجه تغییر طول در میله‌های الاستیک برابر صفر بوده و به این دلیل هیچ نیرویی تحمل نکرده و تمامی نیرو ب مریله‌های صلب اعمال می‌شود. (چون مقدار نیروی تحمل شده توسط میله‌های الاستیک با مقدار تغییر طولشان متناسب است  $(F = K\Delta)$ )

$$2F \cos 45^\circ = P \Rightarrow F = \frac{P}{2\sqrt{2}} = \frac{P}{\sqrt{2}} = \frac{P\sqrt{2}}{2}$$



**۱۲۵- گزینه «۴»** به دلیل تقارن در بارگذاری و هندسه سازه، تغییرات طول سه میله باهم مساوی است.

$$\Delta_1 = \Delta_2 = \Delta_3 \Rightarrow \frac{F_1 L}{AE} = \frac{F_2 L / 2}{AE} = \frac{F_3 L}{AE} \Rightarrow F_1 = F_3 = \frac{F_2}{2} \quad (1)$$

$$F_1 + F_2 + F_3 = 2P \xrightarrow{(1)} F_1 + 2F_2 + F_1 = 2P \Rightarrow 4F_1 = 2P \Rightarrow F_1 = \frac{P}{2} = F_3, \quad F_2 = 2F_1 = 2 \times \frac{P}{2} = P \quad \text{از طرفی:}$$

**۱۲۶- گزینه «۲»** ابتدا باید رابطه سازگاری بین جابجایی‌های دو میله (۱) و (۲) محاسبه شود، با توجه به شکل مسئله می‌توان گفت که تغییر طول میله‌های (۱) و (۳) نسبت به میله (۲) به اندازه  $1mm / 10^\circ$  بیشتر می‌باشد. بنابراین رابطه سازگاری به صورت زیر نوشته می‌شود:

$$\Delta_2 + 0/1 = \Delta_1 \Rightarrow \frac{F_2 L}{AE} + 0/1 = \frac{F_1 L}{AE} \Rightarrow F_2 L - F_1 L = -0/1 AE \quad (1)$$

$$F_1 + F_2 + F_3 = P \Rightarrow 2F_1 + F_2 = 10000N \Rightarrow F_1 = \frac{10^4 - F_2}{2} \quad (2) \quad \text{و اما:}$$

توجه شود که به علت تقارن نیروی میله‌های (۱) و (۳) باهم برابرند.

$$(1), (2) \Rightarrow (F_1 - \frac{10^4 - F_2}{2})L = -0/1 AE \Rightarrow \frac{3F_2 - 10^4}{2} = -0/1 AE$$

$$\Rightarrow 1/5 F_2 = 5000 - \frac{0/1 \times 100 \times 210 \times 10^3}{1000} = 5000 - 2100 = 2900 \Rightarrow F_2 = 1933 N \approx 1/9 KN$$

**۱۲۷- گزینه «۳»**

**روش اول:** برای آنکه میله AB افقی بماند، باید تغییرات طول دو کابل مساوی باشند. نیرو باید بر مرکز سختی دو میله اثر کند.

$$\delta_A = \delta_B \Rightarrow \frac{F_1 L}{AE_1} = \frac{F_2 L}{AE_2} \Rightarrow \frac{F_1}{F_2} = \frac{E_1}{E_2} \quad (1)$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_1 + F_2 = P \xrightarrow{(1)} F_1 = \frac{P}{1 + \frac{E_2}{E_1}} = \frac{E_1}{E_1 + E_2} P$$

$$F_2 = \frac{E_2}{E_1 + E_2} P \quad ; \quad \sum M_A = 0 \Rightarrow -xP + F_2 \times L = 0 \Rightarrow x = \frac{E_2 L}{E_1 + E_2}$$

**روش دوم:** برای این که میله AB به طور افقی جابجا شود، نیروی P باید بر مرکز سختی دو میله اثر کند. طول مرکز سختی مقدار  $\bar{x}$  به دست می‌آید:

$$\bar{x} = \frac{\sum x_i k_i}{\sum k_i} = \frac{\sum x_i \frac{AE_i}{L}}{\sum AE_i} = \frac{\sum x_i E_i}{\sum E_i} = \frac{0 \times E_1 + L \times E_2}{E_1 + E_2} = \frac{E_2 L}{E_1 + E_2}$$

**۱۲۸- گزینه «۳»**

**روش اول:** در اثر سفت کردن مهره، پیچ تحت کشش قرار گرفته و واشر تحت فشار قرار می‌گیرد، مجموع این تغییرات طول باید مساوی n برابر پیشروی مهره باشد.

$$\Delta = n\lambda \Rightarrow \frac{FL}{AE} + \frac{F}{k} = n\lambda \Rightarrow F = \frac{n\lambda}{\frac{L}{AE} + \frac{1}{k}} = \frac{n\lambda AE k}{kL + AE}$$

(به ازای گردش یک دور مهره، پیشروی مهره در راستای پیچ برابر  $\lambda$  می‌باشد).

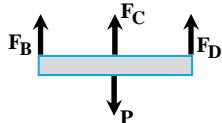


روش دوم: می‌توان پیچ و واشر را مانند دو فنر سری در نظر گرفت. سختی معادل آن‌ها برابر می‌گردد:

$$\frac{1}{k_{eq}} = \frac{1}{k_{پیچ}} + \frac{1}{k_{واشر}} = \frac{1}{EA} + \frac{1}{k} = \frac{L}{AE} + \frac{1}{k} \Rightarrow k_{eq} = \frac{1}{\frac{L}{AE} + \frac{1}{k}}$$

$$F = k_{eq} \cdot \Delta \Rightarrow F = \frac{n\lambda}{\frac{L}{AE} + \frac{1}{k}} = \frac{n\lambda k AE}{Lk + AE}$$

مجموع جابجایی دو فنر، برابر با حرکت مهره ( $n\lambda$ ) می‌باشد پس:



$$\sum M_C = 0 \Rightarrow F_B \times a = F_D \times a \Rightarrow F_B = F_D \Rightarrow \frac{\delta_D}{\delta_B} = \frac{\frac{F_D L}{AE}}{\frac{F_B L}{2AE}} = 2$$

۱۲۹- گزینه «۴»

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow F_B = F_F$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_D = 2F_B$$

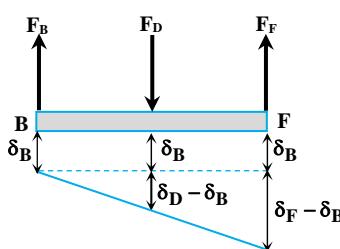
۱۳۰- گزینه «۴» با حل معادلات تعادل برای میله صلب افقی می‌توان نتیجه گرفت:

به دلیل آنکه طول میله EF از میله AB بزرگ‌تر است، بنابراین تغییر طول آن بیشتر خواهد بود. از طرفی تغییر طول میله CD میانگین تغییر طول میله‌های EF، AB است. (به دلیل آنکه میله در وضعیت ثانویه یک شیب خطی دارد.)

$$\frac{\delta_D - \delta_B}{\delta_F - \delta_B} = \frac{L}{2L} \Rightarrow \delta_D - \delta_B = \frac{1}{2}(\delta_F - \delta_B)$$

$$\delta_D = 2L\alpha\Delta T - \frac{F_D(2L)}{AE}, \quad \delta_B = \frac{F_B L}{AE}, \quad \delta_F = \frac{3F_F L}{AE} \Rightarrow 2L\alpha\Delta T - \frac{F_D \times 2L}{AE} - \frac{F_B L}{AE} = \frac{1}{2} \left( \frac{3F_F L}{AE} - \frac{F_B L}{AE} \right)$$

$$\Rightarrow 2\alpha L \Delta T - \frac{F_D(2L)}{AE} = \frac{1}{2} \left( \frac{F_B L}{AE} + \frac{F_F(3L)}{AE} \right) \\ \Rightarrow 2\alpha L \Delta T = \frac{4F_B L}{AE} + \frac{1}{2} \frac{F_B L}{AE} + \frac{3}{2} \frac{F_B L}{AE} = \frac{6F_B L}{AE} \Rightarrow \frac{F_B L}{AE} = \frac{1}{3} \alpha L \Delta T \\ \Delta_D = 2\alpha L \Delta T - \frac{4F_D L}{AE} = 2\alpha L \Delta T - \frac{4(2F_B)L}{AE} = 2\alpha L \Delta T - 4 \left( \frac{1}{3} \alpha L \Delta T \right) \\ \Rightarrow \Delta_D = \alpha L \Delta T \left( 2 - \frac{4}{3} \right) = \frac{2}{3} \alpha L \Delta T$$



۱۳۱- گزینه «۴» مسئله نامعین استاتیکی است و با استفاده از روش نیرو می‌توان مسئله را حل نمود.

ابتدا تکیه‌گاه B برداشته شده و نیروی تکیه‌گاهی  $R_B$  قرار داده می‌شود.

$$\Delta_B = 0 \Rightarrow \frac{P(2L)}{AE} - \frac{R_B(L)}{2AE} - \frac{R_B(2L)}{AE} = 0$$

$$\Delta_{A/B} = \Delta_A = \frac{R_B L}{2AE} = \frac{(\frac{4}{5}P)L}{2AE} = \frac{2PL}{5AE}$$

$$\Rightarrow 2P = \frac{R_B}{2} + 2R_B = \frac{5}{2}R_B \Rightarrow R_B = \frac{4P}{5}$$

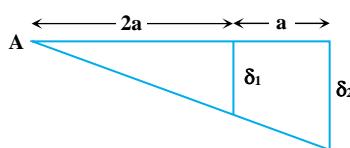
این مسئله را به روش سختی نیز می‌توان حل نمود.

۱۳۲- گزینه «۳» در اثر اعمال نیرو میله ABC مایل شده و با وضعیت اولیه خود یک مثلث ایجاد می‌کند. می‌توان قانون تشابه مثلث را برای آن به صورت

$$\frac{\delta_1}{\delta_2} = \frac{2a}{3a} = \frac{2}{3}$$

روبرو نوشت:

همچنین اگر که میله‌ها را مانند یک فنر در نظر بگیریم می‌توان نوشت:



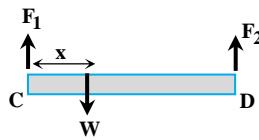
$$\frac{P_1}{P_2} = \frac{k_1 \delta_1}{k_2 \delta_2} \Rightarrow \frac{P_1}{P_2} = \frac{\delta_1 \frac{AE}{L}}{\delta_2 \frac{AE}{L}} = \frac{\delta_1}{\delta_2} = \frac{2a}{3a} = \frac{2}{3}$$

(۱) نیرو در میله شماره (۱)  
(۲) نیرو در میله شماره (۲)



**۱۳۳- گزینه «۱»** در حالتی که فقط نیروی  $P$  اعمال شود هر سه میله تحت کشش می‌باشند، اما نیرو در میله وسطی بیشتر است. باید تغییر دما به گونه‌ای باشد که میله‌های جانبی همچنان تحت کشش قرار گرفته و میله وسطی تحت فشار قرار گیرد. اگر دمای سازه را کم نماییم نیروها در هر سه میله می‌توانند مساوی شوند. چون در این حالت میله‌های جانبی تحت کشش و میله وسطی تحت فشار خواهد بود.

**۱۳۴- گزینه «۴»** چون میله صلب تغییر طولی نخواهد داشت، در نتیجه میله‌های جانبی نیز بر طولشان افزوده نشده و نیرویی تحمل نخواهد کرد. در این حالت تمامی نیروی خارجی را میله‌ی صلب تحمل می‌نماید.



**۱۳۵- گزینه «۴»** روش اول: تیر در حالتی در وضعیت افقی می‌ماند که جابجایی هر دو میله باهم برابر باشد:

$$\delta_1 = \delta_2 \Rightarrow \frac{F_1 \times 1/5}{1 \times 1000} = \frac{F_2 \times 2}{2 \times 500} \Rightarrow F_1 = \frac{4}{3} F_2$$

از رابطه تعادل برای میله صلب CD نتیجه می‌شود:

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_1 + F_2 = W \Rightarrow F_2 = \frac{3}{7} W$$

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow xW - \frac{3W}{7} \times 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{3}{7} m$$

$$\bar{x} = \frac{\sum x_i k_i}{\sum k_i} = \frac{\frac{0 \times 1000 \times 1}{1/5} + \frac{2 \times 500 \times 1}{2}}{\frac{1000 \times 1}{1/5} + \frac{2 \times 500}{2}} = \frac{3}{7} m$$

روش دوم: با استفاده از تعیین موقعیت مرکز سختی میله‌ها می‌توان نوشت:

مقدار جابجایی مهره برابر اختلاف فشردگی استوانه و کشیدگی میله می‌باشد. بنابراین:

$$\Delta_s - \Delta_b = \Delta \Rightarrow \frac{F_s L}{A_s E_s} - \frac{F_b L}{A_b E_b} = \Delta \xrightarrow{\text{نیرو در استوانه و پیچ، عمل و عکس العمل بوده در نتیجه } F_s = -F_b \text{ می‌باشد.}} F_s \left( \frac{L}{A_s E_s} + \frac{L}{A_b E_b} \right) = \Delta$$

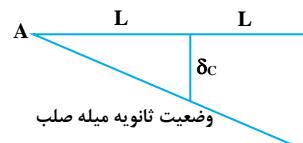
$$\Rightarrow F_s = \frac{\Delta}{\frac{L}{A_s E_s} + \frac{L}{A_b E_b}} \Rightarrow F_s = -F_b = \frac{\Delta A_s E_s A_b E_b}{L(A_b E_b + A_s E_s)}$$

**۱۳۷- گزینه «۴»** افزایش طول میله مساوی کاهش طول فنر است. اما افزایش طول میله مساوی تفاضل انبساط میله ناشی از حرارت و کاهش طول میله ناشی از نیروی فشاری است.

$$\alpha L \Delta T - \frac{FL}{AE} = \frac{F}{K} \Rightarrow F \left( \frac{1}{K} + \frac{L}{AE} \right) = \alpha L \Delta T \Rightarrow F = \frac{\alpha L \Delta T}{\frac{1}{K} + \frac{L}{AE}}$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow -P \times 2L + F_C \times L + F_B \times 2L = 0 \Rightarrow F_C + 2F_B = 2P \quad (1)$$

پس از اعمال نیرو، میله به صورت زاویدار درآمده و این باعث می‌شود که مثلثی مطابق شکل زیر ایجاد شود.



$$\frac{F_B L}{AE} = 2 \Rightarrow \frac{F_B}{F_C L} = 2 \Rightarrow \frac{F_B}{F_C} = 2 \quad (2)$$

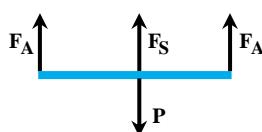
$$(1), (2) \Rightarrow F_C + 2(2F_C) = 2P \Rightarrow 5F_C = 2P$$

$$\Rightarrow F_C = \frac{2}{5} P \xrightarrow{(1)} F_B = \frac{4}{5} P$$

**۱۳۹- گزینه «۴»**

$$2F_A + F_s = P \quad (1)$$

روش اول: به دلیل تقارن در بارگذاری، میله صلب به صورت افقی جابجا می‌شود و تغییر طول میله‌های فولادی و آلومینیومی یکسان است.



$$\delta_A = \delta_s \Rightarrow \frac{F_A L}{2AE_a} = \frac{F_s L}{AE_s} \Rightarrow \frac{F_A}{2E_a} = \frac{F_s}{E_s} \Rightarrow F_A = \frac{2}{3} F_s \quad (2)$$

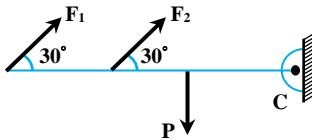
$$(1), (2) \Rightarrow 2 \times \frac{2}{3} F_s + F_s = P \Rightarrow F_s = \frac{3}{5} P \quad F_A = \frac{2}{3} P$$



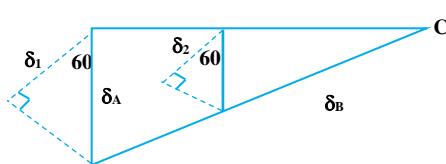
روش دوم: با توجه به اینکه تغییر طول میله‌ها باهم برابر است، بنابراین سه میله را می‌توان مانند سه فنر موازی در نظر گرفت، در چنین حالتی به عنوان مثال برای تعیین نیرو در میله آلومینیومی می‌توان به روش زیر عمل نمود:

$$F_A = \frac{k_A}{k_{eq}} P = \frac{k_A}{2k_A + k_s} \times P = \frac{\frac{A_A E_A}{L_A}}{\frac{A_A E_A}{L_A} + \frac{A_S E_S}{L_S}} P = \frac{A_A E_A}{2A_A E_A + A_S E_S} P = \frac{2}{4+3} P = \frac{2}{7} P$$

۱۴۰- گزینه «۳»: نحوه‌ی جابجایی میله ABC به گونه‌ای است که میله صلب در وضعیت ثانویه‌اش با وضعیت اولیه، یک مثلث مطابق شکل زیر ایجاد می‌کند که می‌توان رابطه تشابه مثلث را برای آن نوشت.  
اما تغییر طول میله‌های (۱) و (۲) (یعنی  $\delta_1$  و  $\delta_2$ ) در راستای خود میله‌ها بوده که با  $\delta_A$  و  $\delta_B$  رابطه دارند.



$$\frac{\delta_A}{\delta_B} = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{\frac{\delta_1}{\cos 60^\circ}}{\frac{\delta_2}{\cos 60^\circ}} = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{\delta_1}{\delta_2} = \frac{3}{2}$$



$$\Rightarrow \frac{\frac{F_1 \times \frac{3a}{\cos 60^\circ}}{AE}}{\frac{F_2 \times \frac{2a}{\cos 60^\circ}}{AE}} = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{F_1 \times 3}{F_2 \times 2} = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{F_1}{F_2} = 1$$

#### ۱۴۱- گزینه «۴»:

روش اول: جسم صلب پس از اعمال نیرو به صورت افقی جابجا می‌شود، چرا که میله‌های نگهدارنده آن دارای تقارن هستند، بنابراین رابطه همسازی را می‌توان به شکل زیر نوشت:

$$\delta_1 = \delta_2 = \delta_3 \Rightarrow \frac{F_1 \times 3L}{2AE} = \frac{F_2 \times 2L}{AE} = \frac{F_3 \times (3L)}{2AE} \Rightarrow \frac{3}{2} F_1 = 2F_2 = \frac{3}{2} F_3 \Rightarrow \begin{cases} F_1 = F_3 \\ F_2 = \frac{3}{4} F_1 \end{cases} \quad (1)$$

$$F_1 + F_2 + F_3 = P \xrightarrow{(1)} 2F_1 + \frac{3}{4} F_1 = P \Rightarrow \frac{11}{4} F_1 = P \Rightarrow F_1 = \frac{4}{11} P = F_3 \quad F_2 = \frac{3}{11} P$$

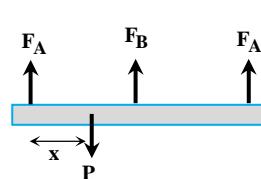
روش دوم: می‌توان از رابطه فنر معادل برای یافتن نیرو در میله‌ها، استفاده نمود:

$$F_1 = \frac{k_1}{k_{eq}} P = \frac{k_1}{k_1 + k_2 + k_3} P = \frac{\frac{(2A)E}{3L}}{\frac{2AE}{3L} + \frac{AE}{2L} + \frac{2AE}{3L}} P = \frac{\frac{2}{3} P}{\frac{11}{6}} = \frac{4}{11} P$$

#### ۱۴۲- گزینه «۱»:

روش اول: چون میله صلب به صورت افقی جابجا می‌شود بنابراین تغییر طول میله‌ها باهم برابر است.

$$\delta_A = \delta_B = \delta_C \Rightarrow \frac{F_A L}{AE} = \frac{F_B \times 1/5 L}{1/5 AE} = \frac{F_C \times 2L}{2AE} \Rightarrow F_A = F_B = F_C$$



$$\text{وابط تعادل: } \begin{cases} \sum F_y = 0 \Rightarrow F_A + F_B + F_C - P = 0 \Rightarrow F_A = F_B = F_C = \frac{P}{3} \\ \sum M_A = 0 \Rightarrow F_B \times L + F_C \times 2L = xP \\ \Rightarrow \frac{P}{3} L + \frac{2P}{3} L = xP \Rightarrow x = L \end{cases}$$

روش دوم: به روش مرکز سختی نیز می‌توان موقعیت بار P را به دست آورد:

$$\bar{x} = \frac{\sum x_i k_i}{\sum k_i} = \frac{x_1 k_1 + x_2 k_2 + x_3 k_3}{k_1 + k_2 + k_3} = \frac{0 + L \times \frac{1/5 AE}{1/5 L} + 2L \times \frac{2AE}{2L}}{\frac{AE}{L} + \frac{1/5 AE}{1/5 L} + \frac{2AE}{2L}} = L$$



**۱۴۳- گزینه «۱»** به دلیل تقارن هندسی سازه جابجایی مفصل A در امتداد دو قطر آن است. برای آنکه تغییر مکان A در راستای  $45^\circ$  یا نیروی P باشد باید مؤلفه‌های افقی و عمودی جابجایی این مفصل باهم برابر باشد.

$$\delta_{Ax} = \delta_{Ay} \Rightarrow \frac{F_{AD}L}{AE} = \frac{F_{AB}L}{AE} \Rightarrow F_{AD} = F_{AB} \quad (1)$$

از طرفی با توجه به شکل رسم شده می‌توان رابطه بین جابجایی برآیند مفصل A و جابجایی افقی آن را به صورت زیر نوشت:

$$\delta_A = \sqrt{2}\delta_{Ax}$$

$$\frac{F_{AC}\sqrt{2}L}{AE} = \sqrt{2} \frac{F_{AB}L}{AE} \Rightarrow F_{AC} = F_{AB} \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow F_{AB} = F_{AC} = F_{AD}$$

$$A : \sum F_x = 0 \Rightarrow 2F_{AB} \cos 45 + F_{AC} = P$$

$$F_{AB} = \frac{P}{\sqrt{2}+1} = P(\sqrt{2}-1)$$

**۱۴۴- گزینه «۱»** به دلیل تقارن هندسی سازه و تقارن در بارگذاری، خیز عمودی مفاصل A, B, C مساوی یکدیگر می‌باشند.

$$\delta_A = \delta_B = \delta_C \Rightarrow \frac{F_A(2L)}{AE} = \frac{F_B L}{AE} = \frac{F_C(2L)}{AE} \Rightarrow F_A = F_C = \frac{F_B}{2} \quad (1)$$

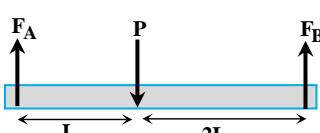
$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_A + F_B + F_C - 2P = 0 \quad (2)$$

از طرفی طبق معادله تعادل می‌توان نوشت:

$$(1), (2) \Rightarrow \frac{F_B}{2} + F_B + \frac{F_B}{2} - 2P = 0 \Rightarrow F_B = P$$

**۱۴۵- گزینه «۳»** در صورتی که کل نیرو توسط میله مسی تحمل شود رابطه سازگاری زیر برقرار خواهد بود، در این حالت هر دو میله انبساط حرارتی داشته اما تنها میله مسی نیروی فشاری تحمل می‌کند. از طرفی با توجه به شکل می‌توان گفت تغییر طول دو میله یکسان است.

$$\Delta_{cu} = \Delta_{st} \Rightarrow -\frac{FL}{AE} + \alpha_{cu} L \Delta T = \alpha_{st} L \Delta T \Rightarrow \frac{-200 \times 500}{120 \times 5000} + 20 \times 10^{-6} \times 500 \times \Delta T = 12 \times 10^{-6} \times 500 \times \Delta T \Rightarrow \Delta T = 41/6^\circ K$$



**۱۴۶- گزینه «۲»** با نوشتمن معادله تعادل برای میله AB می‌توان نیرو در میله‌ها را به دست آورد:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -F_A \times 3L + P \times 2L = 0 \Rightarrow F_A = \frac{P \times 2L}{3L} = \frac{2}{3}P ; \quad F_B = \frac{P}{3}$$

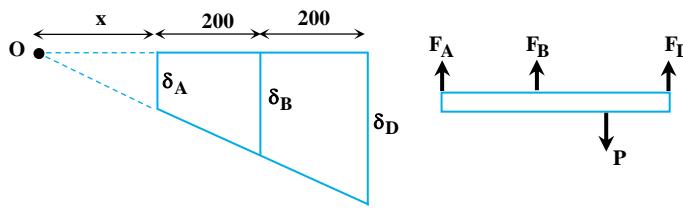
از طرفی چون میله AB دارای جابجایی افقی است، می‌توان رابطه همسازی را به شکل زیر نوشت:

(تغییر طول میله‌ها باهم برابر بوده تا تیر AB همچنان افقی باقی بماند).

$$\frac{\delta_A}{\delta_B} = \frac{\frac{F_A L}{AE_A}}{\frac{F_B L}{AE_B}} = \frac{F_A}{F_B} \times \frac{E_B}{E_A} = 1 \Rightarrow \frac{E_B}{E_A} = \frac{F_B}{F_A} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{E_1}{E_2} = \frac{1}{2}$$

نسبت ضرایب الاستیک را می‌توان به روش دیگر نیز محاسبه نمود. چون میله AB به صورت عمودی جابجا می‌شود، بنابراین نقطه اثر نیروی P مرکز سختی بوده و طبق رابطه مرکز سختی می‌توان نسبت ضرایب الاستیک را مشخص نمود.

$$\bar{x} = \frac{\sum x_i k_i}{\sum k_i} \Rightarrow L = \frac{\frac{0 \times A_A E_A}{L} + 3L \times \frac{A_B E_B}{L}}{\frac{A_A E_A}{L} + \frac{A_B E_B}{L}} \Rightarrow L = \frac{3E_1 L}{E_2 + E_1} \Rightarrow E_2 + E_1 = 3E_1 \Rightarrow \frac{E_1}{E_2} = \frac{1}{2}$$



ابتدا معادله تعادل برای میله ABD نوشته می‌شود:

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_A + F_B + F_D - \frac{P}{2} = 0$$

$$\Rightarrow F_A + F_B + F_D = \frac{P}{2} \quad (1)$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow F_B \times 200 + F_D \times 400 - \frac{P}{2} \times 300 = 0$$

$$\Rightarrow F_B + 2F_D = \frac{P}{8} \quad (2)$$

به دلیل آنکه نیروی P در وسط میله صلب افقی اثر نمی‌کند، میله صلب به صورت زاویه دار درآمده و امتداد حالت ثانویه آن با امتداد حالت اولیه، همدیگر را در یک نقطه‌ی مانند O قطع می‌کنند که می‌توان رابطه تشابه مثلث را برای آن می‌توان نوشت.

از روی شکل رسم شده برای تغییر طول میله‌های متصل به میله ABD، رابطه سازگاری به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\frac{\delta_A}{x} = \frac{\delta_B}{200+x} = \frac{\delta_D}{400+x} \quad \frac{\delta = \frac{FL}{AE}}{\text{تشابه مثلث}} \Rightarrow \frac{F_A}{x} = \frac{F_B}{200+x} = \frac{F_D}{400+x} \Rightarrow F_A = \frac{x}{200+x} F_B \quad (3)$$

$$F_D = \frac{400+x}{200+x} F_B \quad (4)$$

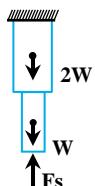
$$(1), (2), (3), (4) \Rightarrow x = 66.6 \text{ mm} \Rightarrow F_B = 0.4 \text{ kN} ; \quad F_A = 0.1 \text{ kN} ; \quad F_D = 0.7 \text{ kN}$$

روش دیگر این است که رابطه تشابه مثلث به صورت زیر نوشته شود:

$$\frac{\delta_B - \delta_A}{\delta_D - \delta_A} = \frac{200}{400} \Rightarrow 2(\delta_B - \delta_A) = (\delta_D - \delta_A)$$

$$\Rightarrow 2\delta_B - \delta_D = \delta_A \quad \frac{\delta = \frac{FL}{AE}}{AE} \Rightarrow 2 \frac{F_B L}{AE} - \frac{F_D L}{AE} = \frac{F_A L}{AE} \Rightarrow 2F_B - F_D = F_A \quad (5)$$

$$(1), (2), (5) \Rightarrow F_B = 400 \text{ N} , \quad F_A = 100 \text{ N} , \quad F_D = 700 \text{ N}$$

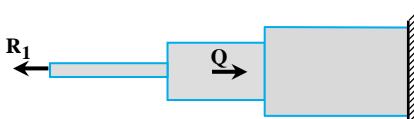


۱۴۸- گزینه «۲» تغییر طول فنر = کاهش طول دو میله ناشی از نیروی فنر - افزایش طول دو میله ناشی از نیروی وزن

$$\frac{2W \times \frac{L}{2}}{2AE} + \frac{WL}{2AE} + \frac{W \frac{L}{2}}{AE} - \frac{F_s L}{AE} - \frac{F_s L}{2AE} = \frac{F_s}{K} \Rightarrow \frac{3WL}{2AE} = \frac{F_s L}{AE} + \frac{F_s L}{2AE} + \frac{F_s L}{2AE} = \frac{2F_s L}{AE} \Rightarrow F_s = \frac{3}{4} W$$

۱۴۹- گزینه «۱» از روش نیرو برای حل مسئله نامعین استاتیکی زیر استفاده می‌شود. ابتدا تکیه‌گاه A برداشته شده و به جای آن نیروی تکیه‌گاهی R<sub>1</sub>

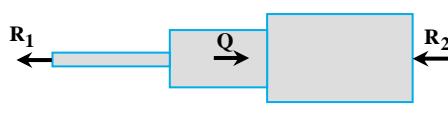
قرار داده می‌شود سپس با استفاده از روش جمع آثار، مجموع تغییرات طول ناشی از نیروهای خارجی و نیروهای تکیه‌گاهی R<sub>1</sub> نوشته شده و برابر صفر قرار داده می‌شوند.



$$\Delta_A = 0 \Rightarrow \frac{R_1 L}{AE} + \frac{R_1 (2L)}{2AE} + \frac{R_1 (3L)}{2AE} - \frac{QL}{2AE} - \frac{Q(2L)}{2AE} = 0$$

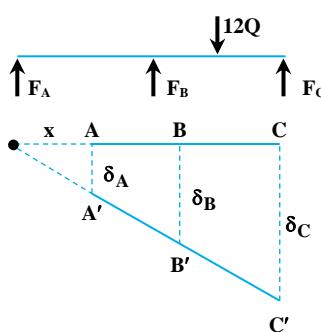
$$\Rightarrow 3R_1 - \frac{3}{2} Q = 0 \Rightarrow R_1 = \frac{Q}{2}$$

$$\text{معادله تعادل: } \sum F_x = 0 \Rightarrow R_1 + R_2 = Q$$



$$\Rightarrow \frac{Q}{2} + R_2 = Q \Rightarrow R_2 = \frac{Q}{2} \Rightarrow \frac{R_1}{R_2} = \frac{\frac{Q}{2}}{\frac{Q}{2}} = 1 \Rightarrow R_1 = R_2$$

روش اول: ابتدا معادلات تعادل نوشته می‌شوند.



$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_A + F_B + F_C = 12Q \quad (1)$$

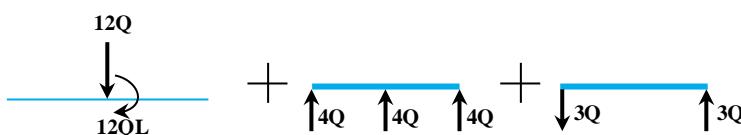
$$\sum M_A = 0 \Rightarrow F_B \times 2L + F_C \times 4L - 12Q \times 2L = 0 \Rightarrow F_B + 2F_C = 18Q \quad (2)$$

$$\frac{\delta_A}{x} = \frac{\delta_B}{2L} = \frac{\delta_C}{4L} : \text{رابطه همسازی براساس تشابه مثلث}$$

$$\Rightarrow \frac{F_A}{x} = \frac{F_B}{2L} = \frac{F_C}{4L} \Rightarrow \begin{cases} F_B = \frac{x+2L}{x} F_A \\ F_C = \frac{x+4L}{x} F_A \end{cases} \quad (3)$$

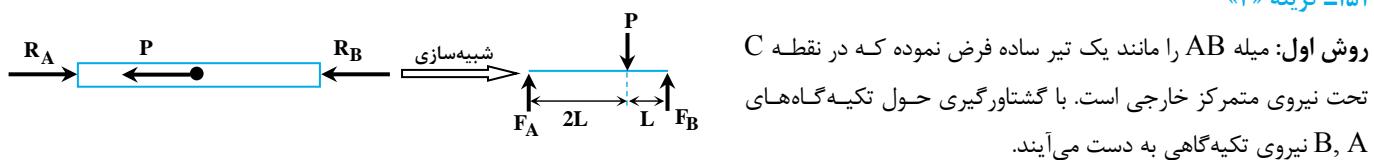
$$\Rightarrow \begin{cases} F_A \left(1 + \frac{x+4L}{x} + \frac{x+2L}{x}\right) = 12Q \\ F_A \left(\frac{x+2L}{x} + \frac{2x+4L}{x}\right) = 18Q \end{cases} \Rightarrow \frac{3x+6L}{3x+10L} = \frac{2}{3} \Rightarrow x = \frac{2}{3}L \Rightarrow F_A = Q, F_C = 7Q$$

روش دوم: نیروی ۱۲Q را به وسط میله صلب B منتقل نموده، در اثر انتقال نیرو یک گشتاور ساعتگرد ۱۲QL ایجاد می‌شود. در اشکال زیر مجموع سه بارگذاری وارد بر میله صلب ایجاد تعادل می‌کند.



در اثر نیروی ۱۲Q به هر میله نیروی فشاری ۴Q اعمال می‌شود اما در اثر کوبل ۱۲QL، میله وسطی نیرویی تحمل نمی‌کند، اما میله‌های A, C هر کدام نیروی ۳Q تحمل می‌کنند. میله C تحت نیروی ۳Q فشاری و میله A تحت نیروی ۳Q کششی می‌باشد بنابراین:

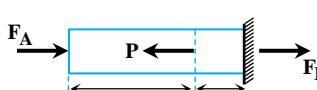
$$F_A = 3Q - 4Q = -Q, \quad F_B = 0 - 4Q = -4Q, \quad F_C = -3Q - 4Q = -7Q$$



روش اول: میله AB را مانند یک تیر ساده فرض نموده که در نقطه C تحت نیروی متغیر کز خارجی است. با گشتاورگیری حول تکیه‌گاه‌های A, B نیروی تکیه‌گاهی به دست می‌آید.

$$AE \underline{A=S} SE = \text{ ثابت} \Rightarrow \begin{cases} \sum M_B = 0 \Rightarrow F_A(3L) = PL \Rightarrow F_A = \frac{P \times L}{3L} = \frac{P}{3} \\ \sum M_A = 0 \Rightarrow F_B(3L) = P(2L) \Rightarrow F_B = \frac{P \times 2L}{3L} = \frac{2}{3}P \end{cases} \Rightarrow F_B > F_A \Rightarrow \sigma_{\max} = \frac{F_B}{S} = \frac{2}{3} \frac{P}{S}$$

روش دوم: از اصل جمع آثار استفاده می‌نماییم، به این صورت که به جای تکیه‌گاه A، نیروی متناظر F\_A را قرار می‌دهیم. از آن‌جا که نقطه‌ی A جابجایی‌اش صفر است، پس جمع جابجایی این نقطه ناشی از دو نیروی F\_A و P باید برابر صفر باشد، بنابراین:



$$\delta_A = \delta_P + \delta_{F_A} = 0 \quad \text{ناشی از نیروی P} \quad \text{ناشی از نیروی } F_A$$

$$\Rightarrow \frac{PL}{AE} - \frac{F_A(3L)}{AE} = 0 \Rightarrow F_A = \frac{P}{3}$$

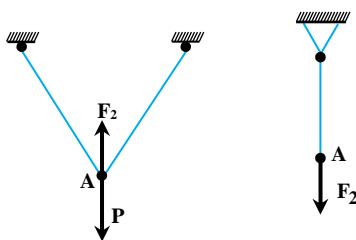
$$\sum F_x = 0 \Rightarrow F_A + F_B = P \Rightarrow \frac{P}{3} + F_B = 0 \Rightarrow F_B = \frac{2P}{3}$$

$$F_B > F_A \Rightarrow \sigma_{\max} = \sigma_B = \frac{F_B}{S} = \frac{2P}{3S}$$

از طرفی طبق معادله تعادل داریم:

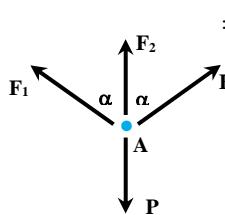


«۱۵۲-گزینه ۴»



روش اول: (حل مسئله به روش نیرو) خیز مفصل A در سازه دو میله‌ای شکل روبرو برابر است:

$$\Delta_A = \frac{(P - F_Y)L}{2AE \cos^3 \alpha} \quad (1)$$



$$\Delta_Y = \frac{F_Y L}{2AE} \quad (2)$$

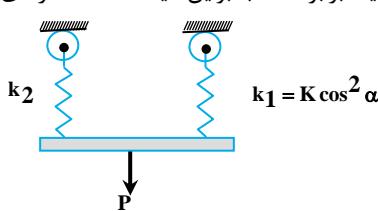
طبق رابطه همسازی می‌توان روابط (1) و (2) را مساوی هم قرار داد.

$$(1) = (2) \Rightarrow \frac{(P - F_Y)L}{2AE \cos^3 \alpha} = \frac{F_Y L}{2AE} \Rightarrow \frac{(P - F_Y)}{\cos^3 \alpha} = \frac{F_Y}{1} \Rightarrow F_Y(1 + \frac{1}{\cos^3 \alpha}) = \frac{P}{\cos^3 \alpha} \Rightarrow F_Y = \frac{P}{1 + \cos^3 \alpha}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 2F_Y \cos \alpha + F_Y = P \Rightarrow 2F_Y \cos \alpha = P(1 - \frac{1}{1 + \cos^3 \alpha})$$

$$F_Y = \frac{\cos^3 \alpha \times P}{2 \cos \alpha (1 + \cos^3 \alpha)} = \frac{\cos^3 \alpha \times P}{2(1 + \cos^3 \alpha)} \Rightarrow \frac{F_Y}{F_1} = \frac{\frac{P}{1 + \cos^3 \alpha}}{\frac{\cos^3 \alpha \times P}{2(1 + \cos^3 \alpha)}} = \frac{2}{\cos^3 \alpha}$$

روش دوم: (حل مسئله با استفاده از معادل‌سازی میله‌ها با فنر) به دلیل آنکه جابجایی مفصل A برای هر سه میله برابر است بنابراین میله‌ها مانند فنرهای موازی رفتار نموده، و نسبت نیروی میله وسطی به میله جانبی مساوی نسبت سختی آن‌ها می‌باشد.



$$\frac{F_Y}{F_1} = \frac{k_2}{k_1} \Rightarrow \frac{F_Y}{F_1} = \frac{\frac{2AE}{L}}{\frac{AE}{L \cos^3 \alpha}} = \frac{2}{\cos^3 \alpha}$$

«۱۵۳-گزینه ۱» بارگذاری بر روی میله صلب افقی AD به گونه‌ای است که تحت نیروی خارجی P میله صلب اندکی به سمت پایین مایل می‌شود. در این حالت با حالت اولیه‌اش یک مثلثی ایجاد می‌کند که می‌توان برای آن قانون تشابه مثلث را به کار برد. طبق قانون تشابه مثلث‌ها می‌توان نوشت:

$$\begin{aligned} A &\xleftarrow{1m} \xleftarrow{1m} \xleftarrow{0.5m} \\ \delta_B &= \frac{1}{2} \delta_C \Rightarrow \delta_B = \frac{1}{2} \delta_C \Rightarrow \epsilon_B = \frac{\delta_B}{L_B} = \frac{\frac{1}{2} \delta_C}{1} = \frac{1}{2} \delta_C = \frac{1}{2} \epsilon_C L_C \\ \Rightarrow \epsilon_B &= \frac{1}{2} \times 5 \times 10^{-4} \times 1/2 = 3 \times 10^{-4} \Rightarrow \sigma_B = E \epsilon_B = 2 \times 10^5 \times 3 \times 10^{-4} \Rightarrow \sigma_B = 60 \text{ MPa} \end{aligned}$$

«۱۵۴-گزینه ۱» چون مساحت سطح مقطع ثابت بوده و جنس قطعه همگن است در نتیجه نیروهای تکیه‌گاهی را می‌توان با فرض تیر ساده به صورت زیر محاسبه کرد. چون تنش در بخش BC میله از نوع فشاری است. بنابراین علامت آن منفی شده است.

«۱۵۵-گزینه ۲» چون مسئله نامعین استاتیکی است برای حل آن باید از معادله تعادل و معادل همسازی نیز استفاده نمود.

$$\begin{aligned} Q &\downarrow \\ C &\uparrow F_D \quad \uparrow F_G \quad \uparrow \delta_H \\ \sum M_C = 0 &\Rightarrow F_D + 2b + F_G \times 5b - Q \times 4b = 0 \Rightarrow 3F_D + \delta F_G = 4Q \\ \frac{\delta G}{5b} &= \frac{\delta D}{3b} = \frac{\delta H}{4b} \Rightarrow \delta_G = \frac{5}{3} \delta_D \xrightarrow{\delta = \frac{F}{k}} \\ \frac{F_G}{k} &= \frac{5}{3} \frac{F_D}{k} \Rightarrow F_G = \frac{5}{3} F_D \Rightarrow 3F_D + 5 \times \frac{5}{3} F_D = 4Q \Rightarrow F_D = \frac{6}{17} Q \Rightarrow F_G = \frac{10}{17} Q \end{aligned}$$

اما مقدار خیز نقطه H را نیز می‌توان توسط قانون تشابه مثلث به صورت زیر تعیین نمود.

$$\delta_H = \frac{4b}{\Delta b} \delta_G = \frac{4}{\Delta} \times \frac{F_G}{k} = \frac{4}{\Delta} \times \frac{\frac{1}{17} Q}{k} = \frac{4}{\Delta k} Q \Rightarrow \frac{Q}{\delta_H} = \frac{17}{4} k$$

**۱۵۶- گزینه «۱»** میله‌های OA و OC و همچنین OB و OD به دلیل یکسان بودن خیزشان در نقطه O موازی می‌باشند پس ثابت سختی آن‌ها باهم جمع می‌شود.

$$K_{AC} = K_{OA} + K_{OC} = \frac{2AE}{L} \quad K_{BD} = K_{OB} + K_{OD} = \frac{2AE}{L}$$

نیروی  $P \sin 30^\circ$  در امتداد ضلع AC بوده بنابراین تغییر طول میله در راستای خود میله است.

$$\delta_{O_1} \text{ در راستای میله AC } = \frac{P \sin 30^\circ}{2AE} = \frac{PL}{4AE}$$

نیروی  $P \cos 30^\circ$  در امتداد ضلع BD بوده بنابراین تغییر طول میله در راستای خود میله می‌باشد.

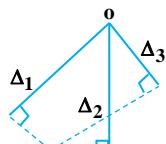
$$\delta_{O_1} \text{ در راستای میله BD } = \frac{P \cos 30^\circ}{2AE} = \frac{\sqrt{3}PL}{4AE}$$

$$\delta_O = \sqrt{\delta_{O_1}^2 + \delta_{O_2}^2} = \frac{PL}{AE} \sqrt{\left(\frac{1}{4}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}}{4}\right)^2} = \frac{PL}{2AE}$$

$$\tan \theta = \frac{\delta_{O_1}}{\delta_{O_2}} = \frac{\frac{PL}{4AE}}{\frac{\sqrt{3}PL}{4AE}} = \frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow \theta = 30^\circ$$

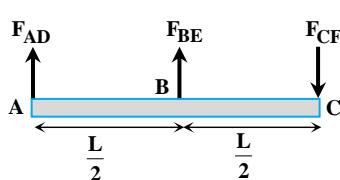
پس تغییر مکان نقطه‌ی O، در راستای نیروی P می‌باشد که راستای عمودی است.

**۱۵۷- گزینه «۱»** چون میله‌های صلب تغییر طول نمی‌دهند در نتیجه میله سمت راست نیز تغییر طول نداده که همین باعث می‌شود نیرویی در آن به وجود نیاید. (چون نیروی به وجود آمده در میله الاستیک متناسب با تغییرات طولش است). ( $F = k\delta$  ;  $\delta = 0 \Rightarrow F = 0$  هرگاه)



**۱۵۸- گزینه «۴»** به دلیل تقارن هندسی سازه، نیرو در اعضای (۱) و (۳) مساوی بوده از طرفی چون  $A_1 < A_3$  است در نتیجه میله شماره (۱) تغییر طول بیشتری خواهد داشت که این باعث می‌شود مفصل O به سمت پایین و چپ جابجا شود.

**۱۵۹- گزینه «۲»** برای اتصال میله BE به عضو صلب باید بر آن نیروی کششی  $F_{BE}$  اعمال شود، اما این میله در برابر افزایش طول مقاومت نشان داده که این باعث خواهد شد که میله‌های جانبی تحت فشار قرار گیرند. طبق تعادل نیروی میله وسطی دو برابر نیرو در میله‌های جانبی است.



$$\sum F_y = 0 \Rightarrow F_{AD} + F_{CF} = F_{BE} \quad (1)$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow F_{AD}L = F_{CF}L \Rightarrow F_{AD} = F_{CF} \quad (2)$$

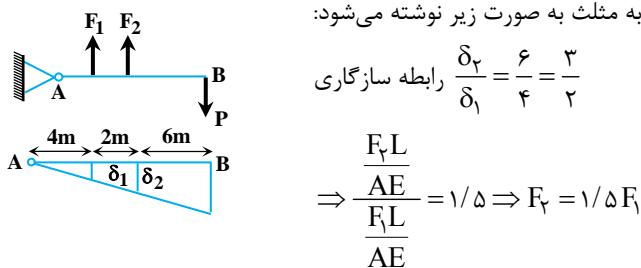
$$(1) \text{ و } (2) \Rightarrow F_{AD} + F_{AD} = F_{BE} \Rightarrow F_{AD} = \frac{F_{BE}}{2}$$

رابطه سازگاری  $\delta_{BE} + \delta_{AD} = 0/3$

$$\Rightarrow \frac{F_{BEL}}{AE} + \frac{\left(\frac{F_{BE}}{2}\right)L}{AE} = 0/3 \Rightarrow \frac{3F_{BEL}}{2AE} = 0/3 \Rightarrow F_{BE} = \frac{0/3 \times 2 \times 5 \times 4 \times 10^5}{3 \times 50} \Rightarrow F_{BE} = 1000 \text{ kg} \Rightarrow F_{AD} = F_{CF} = 400 \text{ kg}$$



۱۶۰- گزینه «۲» بر اساس جابه‌جایی میله‌ی صلب رابطه‌ی سازگاری بر اساس تشابه مثلث به صورت زیر نوشته می‌شود:



$$\frac{\delta_2}{\delta_1} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$$

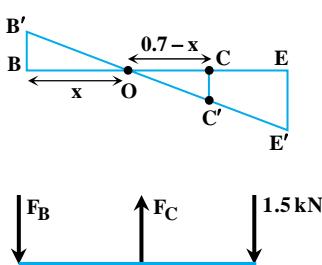
$$\Rightarrow \frac{F_r L}{AE} = 1/5 \Rightarrow F_r = 1/5 F_1$$

چون نیروی میله سمت راست بزرگ‌تر است، بنابراین تنش در این میله زودتر به حد مجاز می‌رسد.

$$F_r = \sigma_{all} A = 36 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} \times 20 \text{ cm}^3 = 720 \text{ kg} \quad (1) \rightarrow F_r = 480 \text{ kg}$$

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow F_r \times 4 + F_r \times 6 - P \times 12 = 0 \Rightarrow P = 520 \text{ kg}$$

۱۶۱- گزینه «۴» با اعمال نیروی خارجی  $1/5 \text{kN}$  هر دو میله  $AB$  و  $CD$  تحت کشش قرار گرفته و وضعیت ثانویه میله  $BCE$  به صورت زیر خواهد بود. فرض می‌شود که در یک نقطه مانند  $O$  و  $C$  خیز برابر صفر است، بنابراین می‌توان رابطه سازگاری را بر اساس تشابه مثلث نوشت:



$$\text{رابطه سازگاری : } \frac{BB'}{CC'} = \frac{x}{0.7-x} \Rightarrow \frac{F_B L}{F_C L} = \frac{x}{0.7-x} \Rightarrow \frac{F_B}{F_C} = \frac{x}{0.7-x} \quad (1)$$

$$\text{تعادل : } \sum M_B = 0 \Rightarrow F_C \times 0.7 = 1/5 \times 2/1 \Rightarrow F_C = 4/5 \text{kN}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow -F_B + 4/5 - 1/5 = 0 \Rightarrow F_B = 3 \text{kN}$$

$$(1) \Rightarrow \frac{3}{2 \times 4/5} = \frac{x}{0.7-x} \Rightarrow x = 0/175 \text{m}$$

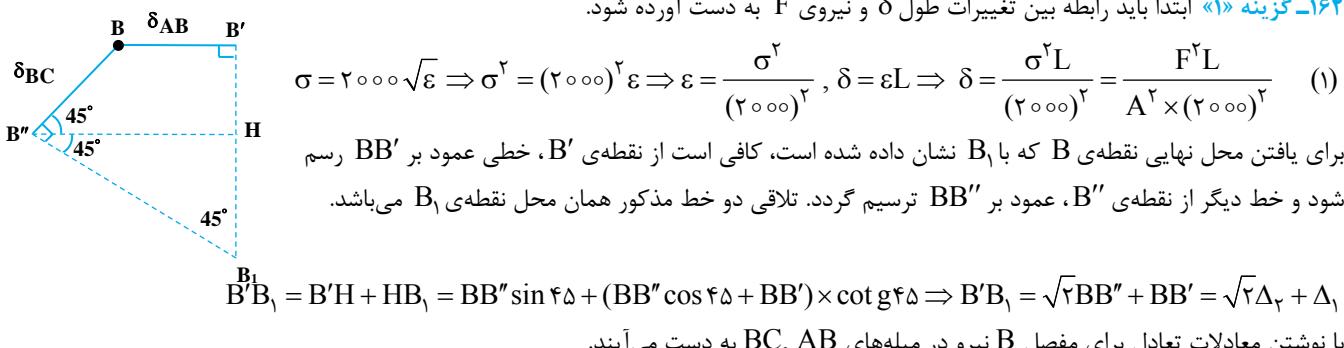
$$\frac{EE'}{CC'} = \frac{2/1-x}{0.7-x} \Rightarrow \frac{EE'}{\delta_C} = 3/66 \Rightarrow EE' = 3/66 \times \frac{4500 \times 700}{50 \times 70 \times 10^3} \Rightarrow EE' = 3/3 \text{ mm}$$

#### درسنامه (۷): تغییر شکل‌های پلاستیک

۱۶۲- گزینه «۱» ابتدا باید رابطه بین تغییرات طول  $\delta$  و نیروی  $F$  به دست آورده شود.

$$\sigma = 2000 \sqrt{\varepsilon} \Rightarrow \sigma^2 = (2000)^2 \varepsilon \Rightarrow \varepsilon = \frac{\sigma^2}{(2000)^2}, \delta = \varepsilon L \Rightarrow \delta = \frac{\sigma^2 L}{(2000)^2} = \frac{F^2 L}{A^2 \times (2000)^2} \quad (1)$$

برای یافتن محل نهایی نقطه  $B$  که با  $B_1$  نشان داده شده است، کافی است از نقطه  $B'$ ، خطی عمود بر  $BB'$  رسم شود و خط دیگر از نقطه  $B''$ ، عمود بر  $BB''$  ترسیم گردد. تلاقی دو خط مذکور همان محل نقطه  $B_1$  می‌باشد.



$B'B_1 = B'H + HB_1 = BB'' \sin 45 + (BB'' \cos 45 + BB') \times \cot 45 \Rightarrow B'B_1 = \sqrt{2} BB'' + BB' = \sqrt{2} \Delta_2 + \Delta_1$   
با نوشتن معادلات تعادل برای مفصل  $B$  نیرو در میله‌های  $BC$ ,  $AB$  به دست می‌آیند.

$$B : \text{مفصل } \sum F_y = 0 \Rightarrow F_{BC} \sin 45 - 600 = 0 \Rightarrow F_{BC} = 600\sqrt{2} \text{ kgf(C)}$$

$$B : \text{مفصل } \sum F_x = 0 \Rightarrow -F_{AB} + F_{BC} \cos 45 = 0 \Rightarrow F_{AB} = 600 \text{ kgf(T)}$$

$$F_{AB} = 600 \xrightarrow{1} \Delta_1 = \frac{(600)^2 \times 60}{(5)^2 \times (2000)^2} = 0/216 \text{ cm}$$

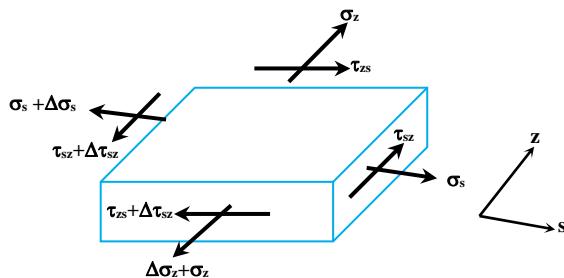
$$F_{BC} = 600\sqrt{2} \xrightarrow{1} \Delta_2 = \frac{(600 \times \sqrt{2})^2 \times 60 \sqrt{2}}{(5)^2 \times (2000)^2} = 0/61 \text{ cm} \Rightarrow B'B_1 = \sqrt{2} \times 0/61 + 0/216 = 1/08 \text{ cm}$$



۱۶۳- گزینه «۲» این تست مربوط به سرفصل‌های درس مقاومت مصالح پیشرفته یا تئوری الاستیسیته است. معادله بای هارمونیک به صورت زیر تعریف می‌شود.

$$\frac{\partial^4 \phi}{\partial x^4} + 2 \frac{\partial^4 \phi}{\partial x^2 \partial y^2} + \frac{\partial^4 \phi}{\partial y^4} = \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}$$

$\phi$ تابع تنش بوده و  $f$  شامل نیروهای حجمی می‌باشد، در صورتی که  $f = 0$  باشد، در نتیجه  $\nabla^4 \phi = 0$  می‌شود، از طرفی معادله بای هارمونیک در محدوده‌ی الاستیک صادق می‌باشد.



۱۶۴- گزینه «۱» برای المان پوسته‌ای معادلات تعادل در جهت  $Z$  و  $S$  نوشته می‌شود.

$$\Sigma F_Z = 0 \Rightarrow -(\sigma_z + d\sigma_z)tds + \sigma_z tds - (\tau_{sz} + d\tau_{sz})tdz + \tau_{sz} tdz = 0$$

$$-d\sigma_z \times tds - d\tau_{sz} t dz = 0 \Rightarrow \frac{d\sigma_z}{dz} + \frac{d\tau_{sz}}{ds} = 0$$

اما  $q$  جریان برش بوده و رابطه آن با تنش برشی برابر است با  $\tau_{sz} = \frac{q}{t}$  در نتیجه:

$$\frac{d\sigma_z}{dz} + \frac{1}{t} \frac{dq}{ds} = 0 \Rightarrow t \frac{\partial \sigma_z}{\partial z} + \frac{\partial q}{\partial s} = 0$$

معادله تعادل در جهت  $S$  نیز برابر می‌شود با:

$$\Sigma F_S = 0 \Rightarrow (\sigma_s + d\sigma_s)tdz - \sigma_s t dz + (\tau_{sz} + d\tau_{sz})tds - \tau_{sz} t ds = 0$$

$$d\sigma_s \times t dz + d\tau_{sz} \times t ds = 0 \Rightarrow \frac{d\sigma_s}{ds} + \frac{d\tau_{sz}}{dz} = 0 \Rightarrow \frac{d\sigma_s}{ds} + \frac{1}{t} \frac{dq}{dz} = 0$$



## فصل دوم

### «پیچش»

#### تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل دوم

##### درسنامه (۱): پیچش محورها با مقاطع دایروی

**ک** ۱- برای انتقال توان  $40 \text{ hp}$  با سرعت دورانی  $600 \text{ rpm}$  از شفتی با تنش برشی مجاز  $4000 \text{ Psi}$  استفاده می‌شود. حداقل قطر شفت چقدر باید باشد؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۱)

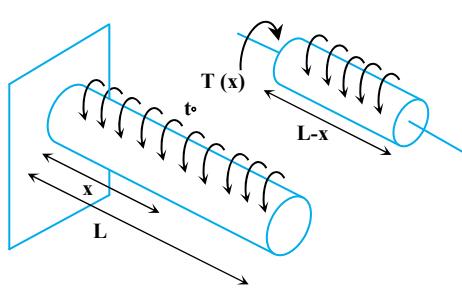
$$2/25 \text{ in} \quad (۱)$$

$$2/0 \text{ in} \quad (۲)$$

$$1/5 \text{ in} \quad (۳)$$

$$1/75 \text{ in} \quad (۴)$$

**ک** ۲- بر میله‌ای استوانه‌ای با سطح مقاطع دایروی با شعاع  $r$  و طول  $L$  گشتاور پیچش  $T(x)$  یکنواخت مانند شکل بر آن وارد گشته است (گشتاور پیچشی به ازای واحد طول) ماکزیمم تنش برشی آن برابر است با:  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۱)



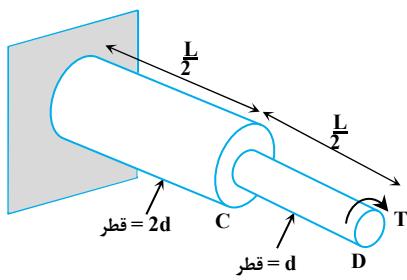
$$\tau_{\max} = \frac{t_o L}{\pi r^3} \quad (۱)$$

$$\tau_{\max} = \frac{t_o L}{\gamma \pi r^3} \quad (۲)$$

$$\tau_{\max} = \frac{\gamma t_o L}{\pi r^3} \quad (۳)$$

$$\tau_{\max} = \frac{t_o}{\pi r^3} \quad (۴)$$

**ک** ۳- سازه‌ی BD تحت تأثیر گشتاور پیچشی  $T$  قرار دارد زاویه پیچش در نقطه‌ی D محل اثر گشتاور پیچشی کدام است?  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۱)



$$\phi_{D/B} = \frac{TL}{GJ} \quad (۱)$$

$$\phi_{D/B} = \frac{\gamma TL}{\gamma GJ} \quad (۲)$$

$$\phi_{D/B} = \frac{18TL}{32GJ} \quad (۳)$$

$$\phi_{D/B} = \frac{17TL}{32GJ} \quad (۴)$$

**ک** ۴- یک محور با مقاطع مدور و به طول "۱۰" از یک سمت کاملاً در گیر و در سمت دیگر تحت تأثیر ممان پیچشی  $T$  واقع شده است به طوری که مقدار  $17/19^\circ$  درجه پیچیده است. چنانکه رفتار ماده الاستیک - کاملاً پلاستیک در نظر گرفته شود و تنش تسلیم آن برابر  $\tau_y = 15000 \text{ KPSI}$  و کرنش برشی متناظر با آن  $\gamma_y = 15/100 = 0.15$  باشد، مطلوب است شعاع محدوده پلاستیک در مقاطع محور؟ شعاع مقاطع محور را برابر یک اینچ فرض کنید.  
(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۱)

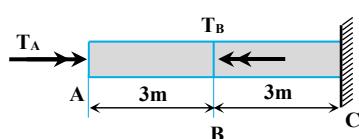
$$r_y = 0/1'' \quad (۱)$$

$$r_y = 0/5'' \quad (۲)$$

$$r_y = 0/6'' \quad (۳)$$

$$r_y = 0/25'' \quad (۴)$$

**ک** ۵- میله فولادی با مقاطع دایروی به قطر  $60 \text{ mm}$  مطابق شکل تحت لنگرهای پیچشی در نقاط A و B قرار گرفته است. لنگر پیچشی اعمال شده در نقطه B برابر است با  $8\pi$  کیلونیوتن متر. اگر دوران مقاطع B صفر باشد دوران مقاطع A چقدر است؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۲)  $(G = 8 \times 10^4 \text{ MPa})$



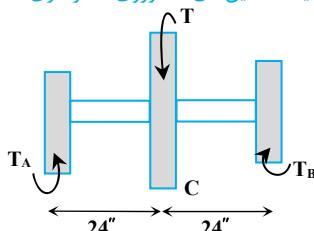
$$0/494 \text{ rad} \quad (۱)$$

$$0/538 \text{ rad} \quad (۲)$$

$$0/672 \text{ rad} \quad (۳)$$

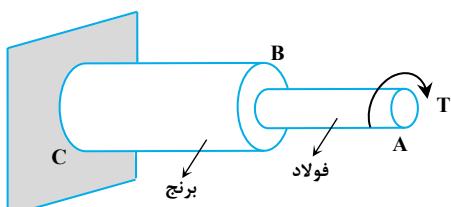
$$0/741 \text{ rad} \quad (۴)$$

**۶**- بر روی محور زیر به قطر "۲" گشتاور  $T = 10000 \text{ lb.in}$  باشد، آنگاه میزان پیچش A نسبت به B کدام است؟ ( $G = 12 \times 10^6 \text{ Psi}$ ) (۸۲)



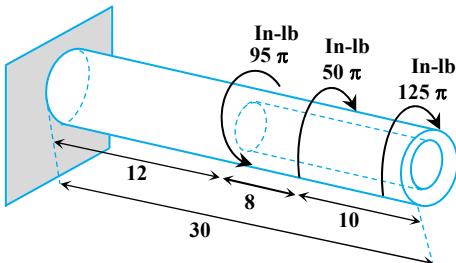
- (۱)  $0/014^\circ$   
 (۲)  $0/146^\circ$   
 (۳)  $0/291^\circ$   
 (۴)  $0/437^\circ$

**۷**- تنش مجاز میله AB مساوی  $120 \text{ MPa}$  و میله BC مساوی  $70 \text{ MPa}$  است. با توجه به این که گشتاور T برابر  $10 \text{ KN.m}$  بر نقطه A اعمال می‌گردد. قطر لازم برای میله‌های AB و BC بر حسب میلی‌متر با تقریب به ترتیب از راست به چپ کدام است؟ (۸۲)



- (۱)  $75^\circ$   
 (۲)  $113^\circ$  و  $75/2^\circ$   
 (۳)  $113^\circ$  و  $94^\circ$   
 (۴)  $90^\circ$  و  $94/2^\circ$

**۸**- نسبت حداکثر تنش برشی در قسمت توخالی به توپر این محور کدام است؟ (۸۲)

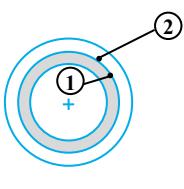


- (۱)  $0/8$   
 (۲)  $1/42$   
 (۳)  $3/23$   
 (۴)  $4/8$

**۹**- بزرگ‌ترین قطر مجاز میله‌ای به طول  $10 \text{ ft}$  ( $G = 11/2 \times 10^6 \text{ psi}$ ) را چنان بباید که میله بتواند بدون تجاوز از تنش برشی  $15 \text{ ksi}$  به اندازه  $90^\circ$  مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری (۸۲) پیچید:

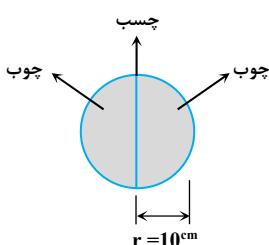
$$d = 0/802 \text{ in} \quad (۴) \qquad d = 0/415 \text{ in} \quad (۳) \qquad d = 0/315 \text{ in} \quad (۲) \qquad d = 0/205 \text{ in} \quad (۱)$$

**۱۰**- میله‌ای از دو جنس مطابق شکل تشکیل یافته است به طوری که  $G_1 = 2G_2$ . شعاع دایره‌ها به ترتیب  $25$ ,  $20$ ,  $18$  میلی‌متر می‌باشد. زیر اثر پیچش، نسبت تنش جنس ۲ به تنش جنس ۱ چقدر است؟ (۸۳)



- (۱)  $1/25$   
 (۲)  $2/2$   
 (۳)  $2/5$   
 (۴)  $25/9$

**۱۱**- عضوی با مقطع دایره‌ای مطابق شکل تحت کوپل پیچشی T قرار گرفته است. مقطع عضو از دو نیم‌دایره با جنس چوب که توسط چسب به یکدیگر متصل شده تشکیل شده است. در صورتی که تنش مجاز چوب  $4 \text{ kg/cm}^2$  و تنش مجاز چسب  $10 \text{ kg/cm}^2$  باشد، مطلوب است حداکثر کوپل پیچشی مجاز مقطع. ( $J = 7854 \text{ cm}^3$ ) (۸۳)



- (۱)  $1257 \text{ kg.cm}$   
 (۲)  $3142 \text{ kg.cm}$   
 (۳)  $7854 \text{ kg.cm}$   
 (۴)  $19635 \text{ kg.cm}$



**۱۲**- اگر در داخل تیر طرهای استوانه‌ای شکل به قطر  $20\text{ cm}$  که ممان پیچشی  $(t-m)\pi$  در انتهای آن اثر می‌کند، سوراخی هم مرکز در طول تیر ایجاد نماییم به طوری که زاویه پیچشی آن  $5\%$  افزایش یابد، حداکثر تنش برشی ایجاد شده در تیر چه مقدار می‌گردد؟ (مهندسی عمران - سراسری ۸۳)

$$210 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} \quad (4)$$

$$200 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} \quad (3)$$

$$190 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} \quad (2)$$

$$100 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} \quad (1)$$

**۱۳**- محور به طول  $100\text{ mm}$  و قطر  $2\text{ mm}$  تحت اثر پیچش به اندازه زاویه  $17/19^\circ$  پیچیده شده است، چنانچه رفتار ماده الاستیک - کاملاً پلاستیک باشد و  $\tau_y = 15 \text{ MPa}$  باشد، مطلوب است محاسبه شعاع منطقه پلاستیک در مرکز یا هسته محور؟ (مهندسی هوافضا - سراسری ۸۳)

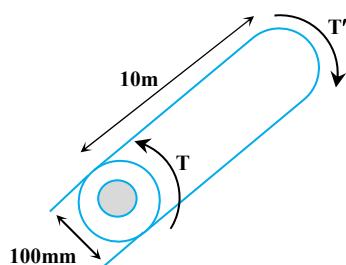
$$\rho_y = 2/0 \text{ mm} \quad (4)$$

$$\rho_y = 1/0 \text{ mm} \quad (3)$$

$$\rho_y = 0/5 \text{ mm} \quad (2)$$

$$\rho_y = 0/25 \text{ mm} \quad (1)$$

**۱۴**- محور توخالی نشان داده شده در شکل با سرعت  $180 \text{ rpm}$  می‌چرخد، اگر زاویه پیچش محوری  $3$  درجه باشد، حداکثر تنش برشی کدام گزینه است؟ (قطر داخلی محور  $6$  میلی‌متر و قطر خارجی آن  $100$  میلی‌متر و مدول برشی فولاد  $G = 77 \text{ GPa}$  می‌باشد). (مهندسی معدن - سراسری ۸۳)



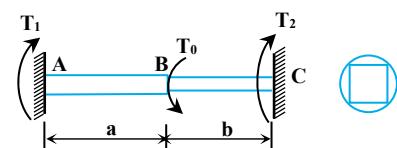
$$\tau_{\max} = 201/600 \text{ kPa} \quad (1)$$

$$\tau_{\max} = 2/016 \text{ MPa} \quad (2)$$

$$\tau_{\max} = 20/160 \text{ MPa} \quad (3)$$

$$\tau_{\max} = 201/600 \text{ MPa} \quad (4)$$

**۱۵**- در شکل زیر قسمت AB با مقطع دایره به شعاع  $R$  و قسمت BC با مقطع مربع به طول  $a' = R\sqrt{2}$  می‌باشد. برای این که  $T_1 = T_2$  باشد، نسبت  $\frac{a}{b}$  کدام است؟ (جواب برای مربع) (مهندسی عمران - سراسری ۸۴)



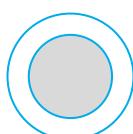
$$2/785 \quad (1)$$

$$1/39 \quad (2)$$

$$1 \quad (3)$$

$$0/359 \quad (4)$$

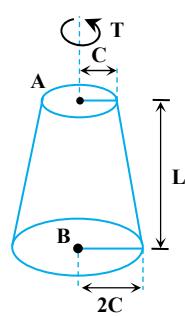
**۱۶**- میله‌ای توپر به مقطع دایره به شعاع  $R$  تحت اثر لنگر پیچشی  $T$  است. مساحت هاشور خورده داخلی به شعاع چقدر باشد، تا لنگر پیچشی  $\frac{T}{2}$  در آن قرار گیرد؟ (مهندسی عمران - سراسری ۸۴)



$$\frac{R}{\sqrt{2}} = 0/794R \quad (2) \quad \frac{R}{2} \quad (1)$$

$$\frac{R}{\sqrt{2}} = 0/707R \quad (4) \quad \frac{R}{\sqrt{2}} = 0/841R \quad (3)$$

**۱۷**- گشتاور  $T$  مطابق شکل بر قطعه‌ی توپر مخروطی شکل وارد می‌شود. زاویه‌ی پیچش A چقدر است؟ (مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)



$$\frac{VTL}{12\pi GC^3} \quad (1)$$

$$\frac{VTL}{12\pi GC^4} \quad (2)$$

$$\frac{12TL}{7\pi GC^3} \quad (3)$$

$$\frac{VTL}{12\pi GC^2} \quad (4)$$

**۱۸**- برای محور توخالی نسبت  $\frac{d}{D} = \frac{1}{2}$  مفروض است. اگر مقادیر  $T = 1000 \text{ kgf.m}$  و  $\tau = 50^\circ$  باشد، مقدار تقریبی D چند سانتی‌متر است؟ (مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)

$$15 \quad (4)$$

$$10 \quad (3)$$

$$6 \quad (2)$$

$$13/61 \quad (1)$$



**۱۹** یک شفت فولادی توپر جهت انتقال قدرت  $375^{\circ}$  کیلو وات باید با سرعت  $29$  هرتز دوران کند. در صورتی که تنش برشی در این شفت از  $25$  مگاپاسکال تجاوز نکند، قطر محور چند میلی‌متر است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)

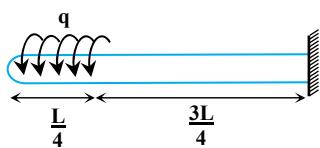
$$d = 8/0 \quad (4)$$

$$d = 6/69 \quad (3)$$

$$d = 4/0 \quad (2)$$

$$d = 3/345 \quad (1)$$

**۲۰** میله‌ای با مقطع دایره‌ای در طول خود تحت اثر گشتاور پیچشی یکنواختی به شدت  $q$  بر واحد طول قرار دارد مقدار زاویه پیچشی انتهای آزاد میله کدام است؟  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)



$$\frac{qL^3}{32GJ} \quad (2)$$

$$\frac{3qL^3}{16GJ} \quad (4)$$

$$\frac{qL^3}{16GJ} \quad (1)$$

$$\frac{qL^3}{8GJ} \quad (3)$$

**۲۱** محور مدور و توپری به طول  $100$  اینچ و قطر  $2$  اینچ تحت اثر گشتاور پیچشی  $T$  واقع شده است به طوری که به اندازه  $3/0$  رادیان پیچ خورده است. چنانچه رفتار مواد الاستیک - کاملاً پلاستیک باشد و  $\tau_y = 15000 \text{ Psi}$  باشد، مطلوب است محاسبه شاعر مقطع محور ( $r_y$ ) در حد الاستیک و پلاستیک؟  
(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۴)



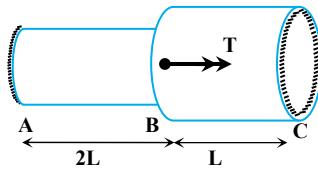
$$r_y = \frac{1}{2}'' \quad (2)$$

$$r_y = 0'' \quad (1)$$

$$r_y = \frac{1}{8}'' \quad (4)$$

$$r_y = \frac{1}{4}'' \quad (3)$$

**۲۲** عضوی با مقطع دایروی مطابق شکل تحت کوپل پیچشی  $T$  در مقطع  $B$  می‌باشد. مطلوب است تعیین عکس‌العمل‌های تکیه‌گاهی نقاط  $A$  و  $C$ . نقاط  $A$  و  $C$  به صورت گیردار کامل می‌باشند)  $J =$  ممان اینرسی قطبی مقطع در ناحیه  $AB$  و  $4J =$  ممان اینرسی قطبی در ناحیه  $BC$   
(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)



$$T_A = \frac{\epsilon T}{\gamma}, T_C = \frac{T}{\gamma} \quad (2) \quad T_A = \frac{T}{9}, T_C = \frac{8T}{9} \quad (1)$$

$$T_A = \frac{T}{\gamma}, T_C = \frac{\epsilon T}{\gamma} \quad (4) \quad T_A = \frac{8T}{9}, T_C = \frac{T}{9} \quad (3)$$

**۲۳** دو میله  $A$  و  $B$  به مقطع دایره موجود است. طول و قطر میله  $A$  دو برابر طول و قطر میله  $B$  می‌باشد. لنگر پیچشی  $2T$  به میله  $A$  و لنگر پیچشی  $T$  به میله  $B$  وارد می‌شود. نسبت تنش‌های برشی مازکیم میله‌ها چقدر است؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)

$$\left( \frac{\tau_{maxA}}{\tau_{maxB}} \right)^2$$

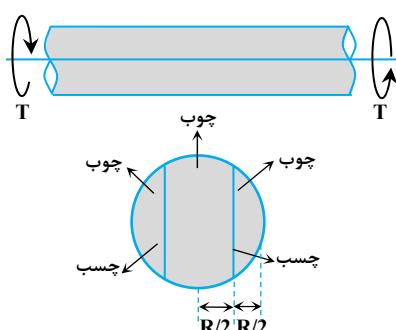
$$\frac{1}{4} \quad (4)$$

$$\frac{1}{8} \quad (3)$$

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

**۲۴** عضوی مطابق شکل تحت کوپل پیچشی  $T$  قرار دارد. مقطع از سه قسمت چوبی که توسط چسب به یکدیگر متصل شده‌اند، تشکیل یافته است. مطلوب است حداکثر کوپل پیچشی قابل تحمل توسط آن:  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)



$$5\tau \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} = \tau \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

$$\frac{2}{3} \cdot \frac{J}{R} \cdot \tau \quad (2)$$

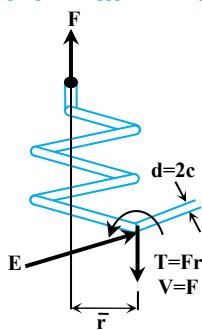
$$\frac{2}{R} \cdot \tau \quad (1)$$

$$\frac{2}{\sqrt{3}} \cdot \frac{J}{R} \cdot \tau \quad (4)$$

$$\frac{5}{\sqrt{3}} \cdot \frac{J}{R} \cdot \tau \quad (3)$$



(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)



۲۵- در فنر مارپیچی نشان داده شده، تنش برشی ماکزیمم ( $\tau_{max}$ ) برابر است با:

$$\frac{F}{(\frac{\pi d^3}{4})} \quad (۱)$$

$$\frac{16F\bar{r}}{\pi d^3} (\frac{d}{4\bar{r}} + 2) \quad (۲)$$

$$\frac{16F\bar{r}}{\pi d^3} (\frac{d}{4\bar{r}} + 1) \quad (۳)$$

۲۶- سیمی آلومینیومی به قطر  $5mm$  یک دور کامل می‌پیچد. اگر مقدار  $G = 26 \times 10^9 N/m^2$  باشد، مقدار طول سیم تقریباً چند متر خواهد شد؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)

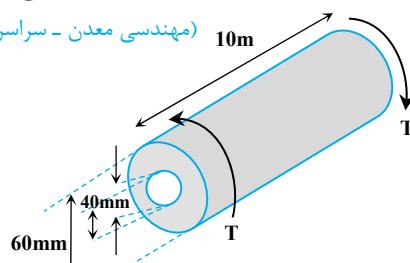
۴۰ (۴)

۱۰ (۳)

۵ (۲)

۱/۶ (۱)

۲۷- یک محور توخالی فولادی به قطر خارجی  $60mm$  میلی‌متر، داخلی  $40mm$  میلی‌متر و طول  $10m$  متر (مطابق شکل زیر) با سرعت  $180 rpm$  می‌چرخد، اگر  $T = 975 Nm$  باشد، تنش برشی ماکزیمم میله ( $\tau_{max}$ ) چند مگاپاسکال است؟ ( $\pi = 3$ )



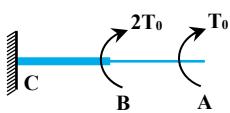
۲۸- با توجه به نمودار تنش - کرنش میله برنجی با قطر  $5mm$ ، اگر زاویه پیچش در طول  $725mm$  از میله، فقط  $5^\circ$  باشد. آنگاه ممان پیچشی (اعمال شده بر حسب  $N.m$ ) در صورتی که  $\pi = 3$  باشد، در کدام گزینه صحیح است؟

(مهندسی نفت - سراسری ۸۵)

- ۱۰۰ (۱)
- ۳۰۰ (۲)
- ۹۰ (۳)
- ۳۰ (۴)

۲۹- در شکل زیر  $AB$  و  $BC$  دارای مقطع دایره به قطر  $D$  و  $2D$  می‌باشند: نسبت تنش‌های برشی ماکزیمم در قسمت  $AB$  به قسمت  $BC$  چقدر است؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۶)

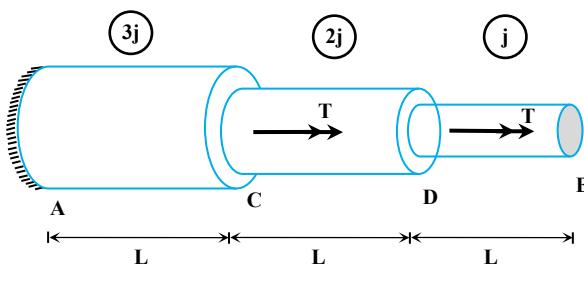


$$\left( \frac{(\tau_{AB})_{max}}{(\tau_{BC})_{max}} \right)$$

- ۲ (۱)
- $\frac{4}{3} (۴)$
- $\frac{8}{3} (۳)$

۳۰- عضو شکل زیر با مقطع دایره‌ای پله‌ای تحت اثر دو لنگر پیچشی  $T$  در نقاط  $C$  و  $D$  قرار گرفته است. نقاط  $A$  و  $B$  به صورت گیردار می‌باشند. مطلوبست عکس العمل‌های تکیه‌گاهی نقاط  $A$  و  $B$ :

(مهندسی عمران - سراسری ۸۶)



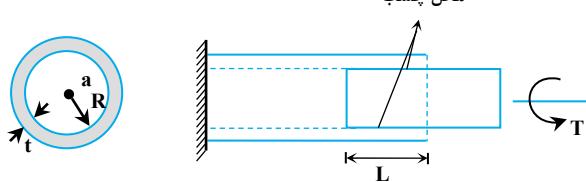
$$T_A = \frac{\Delta}{\gamma} T, \quad T_B = \frac{\gamma}{\Delta} T \quad (۱)$$

$$T_A = \frac{\gamma}{\Delta} T, \quad T_B = \frac{\Delta}{\gamma} T \quad (۲)$$

$$T_A = \frac{\gamma}{11} T, \quad T_B = \frac{15}{11} T \quad (۳)$$

$$T_A = \frac{15}{11} T, \quad T_B = \frac{\gamma}{11} T \quad (۴)$$

**۳۱** یک مقطع دایره‌ای با شعاع  $R$  توسط چسب با تنش برشی مجاز  $\tau$  در داخل مقطع توخالی در طول  $\ell$  متصل شده است. مطلوبست محاسبه طول  $\ell$  به طوری که لنگر پیچشی  $T$  را بتوان از مقطع توبیر به مقطع توخالی منتقل کرد.



$$L = \frac{T}{2\pi R \cdot \tau} \quad (۳)$$

$$L = \frac{T}{\pi R^2 \cdot \tau} \quad (۴)$$

$$L = \frac{T}{\pi R \cdot \tau} \quad (۵)$$

$$L = \frac{T}{2\pi R^2 \cdot \tau} \quad (۶)$$

**۳۲** یک محور مکانیکی گشتاوری برای نیوتون متر با  $36^\circ$  نیوتن متر را انتقال می‌دهد. حداکثر تنش برشی مجاز برای این محور، برابر با  $5^\circ$  نیوتن بر میلی‌متر مربع انتخاب شده است. قطر این محور را محاسبه کنید.

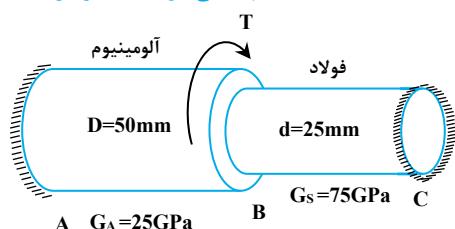
$$2(\sqrt{\frac{216^\circ}{\pi}}) \quad (۷)$$

$$2(\sqrt{\frac{144^\circ}{\pi}}) \quad (۸)$$

$$2(\sqrt{\frac{72^\circ}{\pi}}) \quad (۹)$$

$$2(\sqrt{\frac{36^\circ}{\pi}}) \quad (۱۰)$$

**۳۳** محور نشان داده شده از دو جنس آلومینیوم و فولاد ساخته شده است. زمانی که گشتاور  $T$  باشد، با فرض آنکه طول دو قسمت برابر است، مقدار گشتاور در نقطه C چقدر است؟



$$\frac{5}{16}T \quad (۱۱)$$

$$\frac{3}{16}T \quad (۱۲)$$

$$\frac{1}{16}T \quad (۱۳)$$

$$\frac{7}{16}T \quad (۱۴)$$

**۳۴** در شکل زیر مقطع دایره‌ای تحت تأثیر لنگر پیچشی قرار گرفته است اگر نسبت تنش برشی نقطه C نسبت به نقطه B برابر  $1/2$  و نسبت تنش برشی نقطه A به نقطه B برابر  $4/1$  باشد، در آن صورت ممان اینرسی قطبی مقطع (J) چقدر خواهد بود؟

$$\frac{648}{\pi} \text{ cm}^4 \quad (۱)$$

$$\frac{648}{\pi} \text{ cm}^4 \quad (۲)$$

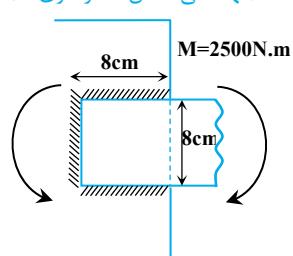
$$324\pi^2 \text{ cm}^4 \quad (۳)$$

$$648\pi \text{ cm}^4 \quad (۴)$$

**۳۵** مرکز هندسی یک جوشی در مرکز مربعی به ضلع ۸ سانتی‌متر می‌باشد، ضخامت جوش  $t = 4 \text{ mm}$  بوده و گشتاوری معادل  $M = 2500 \text{ N.m}$

$$I_x = \frac{M r}{J} = \frac{Mr}{25 \times 10^{-6} \text{ m}^3} \quad (۱۵)$$

(مهندسی معدن - سراسری ۸۶)



$$\tau_{\max} = \frac{20^\circ}{\sqrt{2}} \text{ MPa} \quad (۱۶)$$

$$\tau_{\max} = 200 \text{ MPa} \quad (۱۷)$$

$$\tau_{\max} = \frac{40^\circ}{\sqrt{2}} \text{ MPa} \quad (۱۸)$$

$$\tau_{\max} = 400 \text{ MPa} \quad (۱۹)$$

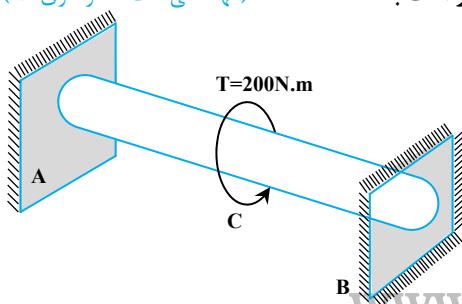
**۳۶** محوری با مقطع دایره‌ای که دو سر آن گیردار است در وسط تحت گشتاور پیچشی  $200 \text{ N.m}$  قرار دارد. در صورتی که طول محور یک متر و  $G \cdot J = 2000 \text{ N.m}^2$  باشد، میزان پیچش مقطع C محل اعمال گشتاور پیچشی نسبت به سر A برابر است با:

$$0/01125 \text{ radian} \quad (۲۰)$$

$$0/025 \text{ radian} \quad (۲۱)$$

$$0/04 \text{ radian} \quad (۲۲)$$

$$0/05 \text{ radian} \quad (۲۳)$$

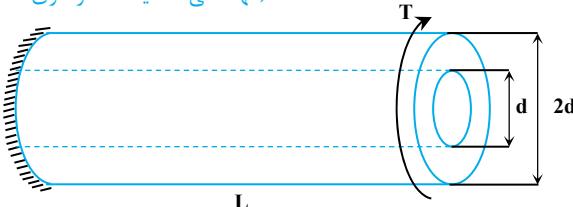




**۳۷**- یک میله‌ی فولادی (St) داخل یک لوله آلمینیومی (Al) مطابق شکل جا زده شده است. قطر میله  $d$  و قطر خارجی لوله  $2d$  و طول آن‌ها است. مجموعاً در یک انتهای گیردار و در انتهای دیگر تحت کوپل پیچش  $T$  قرار دارند. اگر ضمن اعمال کوپل میله و لوله از هم جدا نشده و با هم پیچند است، نسبت کوپل تحمل شده توسط میله فولادی به کوپل لوله آلمینیومی  $\frac{T_{St}}{T_{Al}}$  را به دست آورید.

$$G_{Al} = 8 \cdot \frac{kN}{mm^2}, G_{St} = 200 \cdot \frac{kN}{mm^2} \quad \frac{T_{St}}{T_{Al}} = \frac{1}{3} \quad (۱)$$

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۷)



$$\frac{T_{St}}{T_{Al}} = \frac{1}{3} \quad (۲)$$

$$\frac{T_{St}}{T_{Al}} = \frac{1}{6} \quad (۳)$$

$$\frac{T_{St}}{T_{Al}} = 3 \quad (۴)$$

$$\frac{T_{St}}{T_{Al}} = 1 \quad (۵)$$

**۳۸**- اگر حداقل گشتاور اعمالی براساس محدودیت تنش و محدودیت زاویه پیچش بر روی محوری به ترتیب معادل  $265\text{ N.m}$  و  $32^\circ \text{ N.m}$  باشد، آنگاه حداقل توان قابل انتقال تحت دور ۱۸۰ rpm تقریباً برابر چند کیلووات است؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)

$$3600 \quad (۴)$$

$$3000 \quad (۳)$$

$$60 \quad (۲)$$

$$50 \quad (۱)$$

**۳۹**- یک محور استوانه‌ای توانی برای انتقال  $200 \text{ kNm}$  با سرعت دورانی  $2 \text{ rev/s}$  هر تز به اندازه  $2$  درجه پیچیده می‌شود. در صورتی که طول محور یک متر و قطر داخلی محور نصف قطر خارجی آن باشد. اندازه قطر خارجی آن با تقریب میلی‌متر چقدر است؟ ( $G = 80 \text{ GPa}$ )

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)

$$104 / 3 \text{ mm} \quad (۴)$$

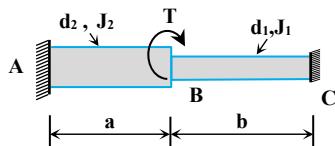
$$104 \text{ mm} \quad (۳)$$

$$90 \text{ mm} \quad (۲)$$

$$88 \text{ mm} \quad (۱)$$

**۴۰**- میله زیر از دو قطعه دور به قطر  $d_1$  و  $d_2$  به هم متصل و از دو سر گیردار است. میله در نقطه B تحت تأثیر کوپل پیچشی  $T$  قرار دارد.

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)



$$T_C = \frac{Ta}{J_1 \left( \frac{b}{J_1} + \frac{a}{J_2} \right)} \quad (۱)$$

$$T_C = \frac{Ta}{J_2 \left( \frac{b}{J_2} + \frac{a}{J_1} \right)} \quad (۲)$$

$$T_C = \frac{Tb}{J_2 \left( \frac{b}{J_1} + \frac{a}{J_2} \right)} \quad (۳)$$

$$T_C = \frac{Tb}{J_1 \left( \frac{a}{J_1} + \frac{b}{J_2} \right)} \quad (۴)$$

**۴۱**- خطکشی فولادی با مقطع عرضی  $8\text{cm} \times 8\text{cm} \times 5\text{cm}$  و به طول  $2/5\text{m}$  به وسیله گشتاورهای وارد بر انتهای آن دچار خمیدگی با قوس  $6^\circ$  درجه شده است. مقدار خمش آن چقدر است؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)

$$3/18 \text{ cm} \quad (۴)$$

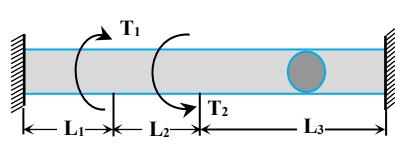
$$2/28 \text{ cm} \quad (۳)$$

$$1/9 \text{ cm} \quad (۲)$$

$$1/19 \text{ cm} \quad (۱)$$

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)

مطلوب است محاسبه عکس العمل سمت چپ محور نشان داده شده:



$$T_1 \frac{L_2 + L_3}{L} - T_2 \frac{L_3}{L} \quad (۱)$$

$$T_1 \frac{L_2 + L_3}{L} - T_2 \frac{L_2}{L} \quad (۲)$$

$$T_1 \frac{L_2 + L_3}{L} - T_2 \frac{L_2}{L} \quad (۳)$$

$$T_1 \frac{L_2}{L} - T_2 \frac{L_3}{L} \quad (۴)$$

**۴۲**- چنانچه دو محور ۱ و ۲ به قطرهای  $D$  و  $3D$  به ترتیب تحت گشتاور پیچشی  $3T$  و  $T$  قرار گیرند، نسبت تنش حداکثر برشی محور ۱ به ۲ چقدر است؟

(مهندسی نفت - سراسری ۸۷)

$$324 \quad (۴)$$

$$243 \quad (۳)$$

$$81 \quad (۲)$$

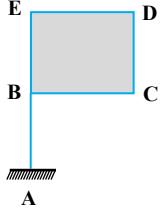
$$9 \quad (۱)$$



**۴۴** صفحه  $BCDE$  به میله  $AE$  که دارای مقطع دایره توپر به شعاع  $5\text{cm}$  است کاملاً متصل است و عمود بر آن صفحه باد وارد می‌شود. به طوری که نیروی وارد صد کیلوگرم بر هر متر مربع است.  $CD = 1/5\text{m}$  و  $BC = 2\text{m}$  می‌باشد. مقدار تنش برشی ماکزیمم حاصل از فقط پیچش در  $AB$  برابر است با:

$$\frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

(مهندسی عمران - سراسری ۸۸)



$$960\pi \quad (2)$$

$$48\pi \quad (1)$$

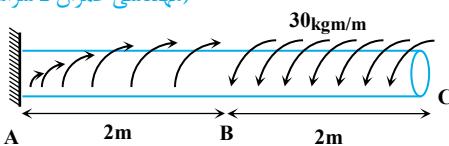
$$\frac{96}{\pi} \quad (4)$$

$$\frac{48}{\pi} \quad (3)$$

**۴۵** میله‌ای به قطر  $4\text{cm}$  تحت اثر لنگر پیچشی مطابق شکل زیر قوار گرفته است. تنش برشی حداکثر بر حسب  $\frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$  در آن چقدر است؟

$$\text{لنگر پیچشی در نیمه‌ی سمت راست با شدت ثابت } \frac{\text{kgm}}{\text{m}} \text{ و در نیمه سمت چپ شدت آن به طور خطی از } 3^\circ \text{ به } 0^\circ \text{ می‌رسد.}$$

(مهندسی عمران - سراسری ۸۸)



$$1500 \quad (2)$$

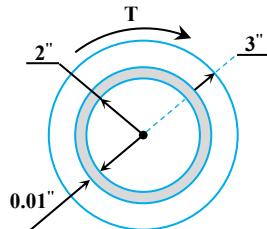
$$1500 \quad (1) \text{ صفر}$$

$$\frac{1500}{\pi} \quad (4)$$

$$\frac{750}{\pi} \quad (3)$$

**۴۶** حداکثر تنش برشی که به صورت یکنواخت بر روی سطح هاشورخورده از محور فولادی توپر زیر اعمال می‌گردد  $900 \text{ psi}$  است. مقدار گشتاور قابل تحمل بر روی این سطح چقدر است؟ ( $\pi = 3$ )

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)



$$360 \text{ (in-lb)} \quad (1)$$

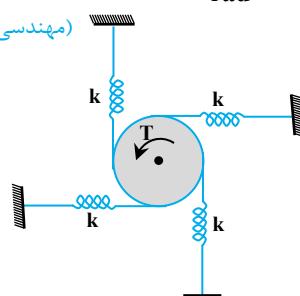
$$720 \text{ (in-lb)} \quad (2)$$

$$1440 \text{ (in-lb)} \quad (3)$$

$$3240 \text{ (in-lb)} \quad (4)$$

**۴۷** سختی پیچشی یک صفحه صلب دایره‌ای متصل به چهار فنر با سختی  $k = 10 \frac{\text{ton}}{\text{rad}}$  است؟ (قطر صفحه  $20\text{cm}$  است).

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)



$$0/2 \quad (1)$$

$$0/3 \quad (2)$$

$$0/4 \quad (3)$$

$$1 \quad (4)$$

**۴۸** طول یک میله استوانه‌ای توپر آلومینیومی به قطر  $d$  چقدر باید باشد تا بدون اینکه تنش برشی در آن از  $\tau_{\max}$  بیشتر گردد بتواند یک دور کامل دوران کند؟ (مدول برشی را  $G$  و لنگر ماند قطبی میله را  $J$  در نظر بگیرید).

(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۸)

$$\frac{\pi GJ}{d\tau_{\max}} \quad (4)$$

$$\frac{\pi Gd}{\tau_{\max}} \quad (3)$$

$$\frac{2\pi G.d}{J.\tau_{\max}} \quad (2)$$

$$\frac{\pi G\tau_{\max}}{d} \quad (1)$$

**۴۹** میله‌ای از جنس چدن با قطر  $1\text{cm}$  در شرایط محیطی تحت بارگذاری پیچشی  $10\text{kN.m}$  قرار دارد، زاویه‌ی شکست در میله مذکور چقدر است؟

(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۸)

۴ در هر زاویه‌ی احتمال دارد.

$$90^\circ \quad (3)$$

$$45^\circ \quad (2)$$

$$0^\circ \quad (1)$$

**۵۰** دو محور استوانه‌ای فولادی، یکی توپر به قطر  $80\text{mm}$  و دیگری توخالی به قطر خارجی  $80\text{mm}$  و قطر داخلی  $40\text{mm}$  توان موتوری معادل  $60\text{kW}$  و سرعت  $3\text{Hz}$  منتقل می‌کند. نسبت تنش برشی محور توپر به توخالی چقدر است؟ عدد  $\pi$  برابر  $4$  فرض شود.

(مهندسی نفت - سراسری ۸۸)

$$\frac{3}{3/2} \quad (4)$$

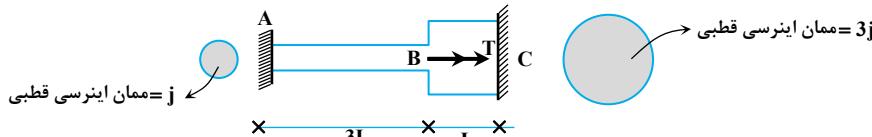
$$\frac{10}{9} \quad (3)$$

$$\frac{4/5}{4} \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$



**۵۱**- عضو با مقطع دایروی مطابق شکل تحت کوبل پیچشی  $T$  در نقطه  $B$  قرار دارد. مطلوبست تعیین عکس العمل های تکیه گاهی در نقاط  $A$  و  $C$ .  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۹)



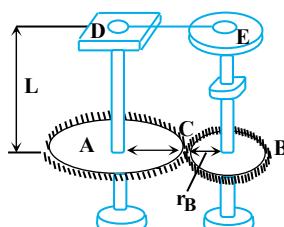
$$T_A = \frac{9T}{10} \quad , \quad T_C = \frac{T}{10} \quad (1)$$

$$T_A = \frac{3T}{10} \quad , \quad T_C = \frac{7T}{10} \quad (2)$$

$$T_A = \frac{T}{10} \quad , \quad T_C = \frac{9T}{10} \quad (3)$$

$$T_A = \frac{7T}{10} \quad , \quad T_C = \frac{3T}{10} \quad (4)$$

**۵۲**- برای مجموعه نشان داده شده اگر  $r_A = 2r_B$  باشد و گشتاوری معادل  $T$  بر انتهای آزاد  $E$  اعمال شود، آنگاه  $\phi_A$  کدام است؟  
(مهندسی ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۹)



$$\frac{\gamma TL}{GJ} \quad (2)$$

$$\frac{TL}{GJ} \quad (1)$$

$$\frac{5TL}{GJ} \quad (4)$$

$$\frac{3TL}{GJ} \quad (3)$$

**۵۳**- یک محور دایره ای توپر (شعاع  $c_1$  و یک لوله دایره ای (با شعاع داخلی  $c_2$  و شعاع خارجی  $c_3$ ) از یک جنس ساخته شده و دارای طول و وزن مساوی است. اگر  $n = c_1/c_2$  باشد مقدار نسبت گشتاور پیچشی در محور به گشتاور پیچشی در لوله ( $T_s/T_p$ ) وقتی تنش برشی بیشینه در اثر پیچش در هر دو مساوی است برابر است با:  
(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۹)

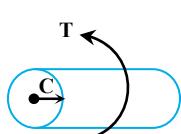
$$\frac{(1-n^2)^{\frac{1}{2}}}{1+n^2} \quad (4)$$

$$\frac{(1-n^2)^{\frac{1}{2}}}{1+n^2} \quad (3)$$

$$\frac{(1-n^2)^{\frac{1}{2}}}{(1+n^2)^{\frac{1}{2}}} \quad (2)$$

$$\frac{(1+n^2)^{\frac{1}{2}}}{1-n^2} \quad (1)$$

**۵۴**- برای محور توپر زیر، که تحت گشتاور پیچشی  $T$  قرار دارد، نسبت گشتاور ( $T$ ) بر تنش برشی ماکزیمم ( $\tau_m$ ) چند متر مکعب است؟ (شعاع  $cm^{10}$  می باشد و  $\pi$  برابر  $3$  فرض می شود)  
(مهندسی معدن - سراسری ۹۲)



$$1/5 \quad (1)$$

$$0/15 \quad (2)$$

$$0/015 \quad (3)$$

$$0/0015 \quad (4)$$

**۵۵**- تنش برشی ماکزیمم میله ای فولادی تحت گشتاور پیچشی  $1000 N.m$  چند مگاپاسکال است؟ (گشتاور ماند قطبی سطح مقطع  $m^4$   $120 \times 10^{-8}$  مدول برشی  $80 GPa$  و شعاع  $3 cm$  می باشد).  
(مهندسی معدن - سراسری ۹۳)

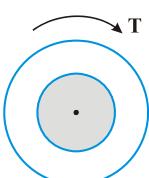
$$200 \quad (4)$$

$$30 \quad (3)$$

$$25 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

**۵۶**- میله توپری با مقطع دایره ای به شعاع  $R$  تحت انر گشتاور پیچشی  $T$  قرار دارد. شعاع مساحت هاشورزده داخلی چقدر باشد تا لنگر پیچشی در داخل آن قرار گیرد؟  
(مهندسی هوافضا - سراسری ۹۳)



$$\frac{R}{\sqrt[3]{2}} \quad (2)$$

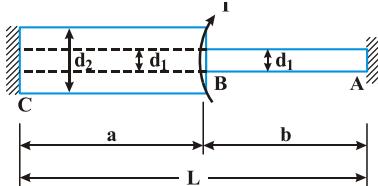
$$\frac{R}{2} \quad (1)$$

$$\frac{R}{\sqrt{2}} \quad (4)$$

$$\frac{R}{\sqrt[4]{2}} \quad (3)$$



**۵۷** میله ABC در دو سر A و C در دیوار محکم می‌باشد و یک گشتاور پیچشی T در محل B بر آن وارد می‌شود. میله از A تا B توپر، با قطر  $d_1$  و از B تا C توخالی، با قطر خارجی  $d_2$  و قطر داخلی  $d_1$  است. نسبت  $\frac{a}{L}$  چقدر باشد تا گشتاور پیچشی در محلهای A و C از نظر عددی مساوی باشند؟ (۹۴)



$$\frac{a}{L} = \left(\frac{d_1}{d_2}\right)^4 \quad (۱)$$

$$\frac{a}{L} = \left(\frac{d_2}{d_1}\right)^4 \quad (۲)$$

$$\frac{a}{L} = \left(\frac{d_1}{d_2}\right)^3 \quad (۳)$$

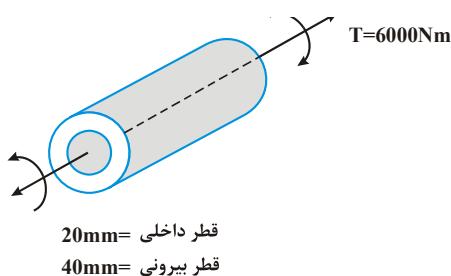
**۵۸** در صورتی که تنש برشی حداکثر مجاز یک محور فولادی توپر با قطر  $20\text{ cm}$ ،  $300\text{ MPa}$  باشد، با درنظر گرفتن ضریب اینمنی ۲، حداکثر گشتاور پیچشی مجاز وارد بر این محور تقریباً چند کیلونیوتون متر خواهد بود؟ ( $\pi = 3$ ) (۹۷)

$$225 \quad (۲) \quad 175 \quad (۱) \quad 150 \quad (۳)$$

(مهندسی اینمنی و بازرسی فنی - سراسری ۹۷)

**۵۹** زاویه پیچش میله گردان توخالی زیر از جنس فولاد به طول  $1\text{ m}$ ، چند رادیان است؟

$$G = 80\text{ GPa}, \pi = 3$$

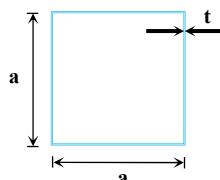


- ۰/۱ (۱)
- ۰/۲ (۲)
- ۰/۳ (۳)
- ۰/۴ (۴)

#### درسنامه (۲): پیچش مقاطع جدار نازک

**۶۰** دو مقطع جدار نازک بسته (مطابق شکل زیر) هستند، که طول ضلع مقطع اول دو برابر مقطع دوم و ضخامت جدار مقطع اول نصف مقطع دوم می‌باشد.

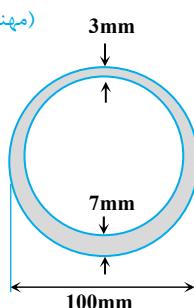
اگر صلبیت پیچشی مقطع اول  $= \beta$  و صلبیت پیچشی مقطع دوم  $= \alpha$  باشد، مقادیر  $\alpha$  و  $\beta$  به ترتیب کدام است؟ (۸۰)



- ۱, ۱ (۱)
- ۴, ۲ (۲)
- ۲, ۲ (۳)
- ۸, ۲ (۴)

**۶۱** چنانچه لنگر پیچشی برابر با  $200\text{ N.m}$  بر یک لوله جداره نازک با سطح مقطع نشان داده شده با ضخامت متغیر وارد شود حداکثر تنش برشی

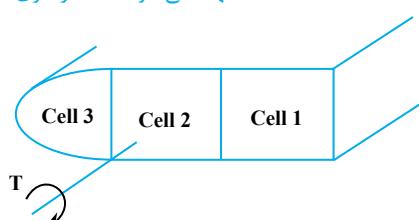
در مقطع چند مگاپاسکال (Mpa) خواهد بود؟ (۸۱)



- ۴/۷ (۱)
- ۵/۲۴ (۲)
- ۷/۸۳ (۳)
- ۱۰/۹۷ (۴)

**۶۲** یک سازه بال هواپیما که مقطع آن در شکل نشان داده شده است، تحت بار پیچشی T قرار گرفته است. مطلوبست تعیین درجه نامعینی این سازه:

(مهندسی هواپیما - سراسری ۸۱)



- ۱) یک
- ۲) دو
- ۳) سه
- ۴) هیچ کدام



**۶۲** - تنش برشی در میله‌ای توخالی جدار نازک با ضخامت  $t$  و مقطع  $n$  ضلعی منتظم تحت اثر پیچش  $T$  چقدر است؟ طول هر ضلع  $n$  ضلعی برابر  $a$  می‌باشد.  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۳)

$$\frac{2T \sin \frac{2\pi}{n}}{na^2 t} \quad (4)$$

$$\frac{2T \sin \frac{\pi}{n}}{na^2 t} \quad (3)$$

$$\frac{4\pi T}{n^2 a^2 t} \quad (2)$$

$$\frac{2T \tan \frac{\pi}{n}}{na^2 t} \quad (1)$$

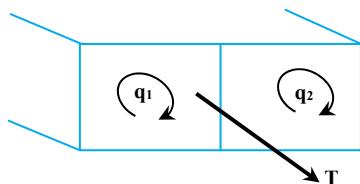
**۶۳** - سازه دو سلولی که سطح مقطع آن در شکل زیر نشان داده شده است تحت بارگذاری پیچشی  $T$  قرار گرفته است. مطلوب است تعیین درجه نامعینی این سازه؟  
 (مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۳)

(۱) سازه معین می‌باشد.

(۲) یک درجه نامعین

(۳) دو درجه نامعین

(۴) سه درجه نامعین



**۶۴** - استوانه جدار نازکی به قطر  $400$  میلی‌متر و ضخامت  $2$  میلی‌متر تحت تأثیر گشتاور پیچشی  $50 \text{ kN.m}$  قرار دارد. تنش قائم ماقزیم چند مگاپاسکال است؟ (عدد  $\pi$  معادل  $3$  فرض شود)  
 (مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)

$$\sigma_{\max} = 147/4 \quad (4)$$

$$\sigma_{\max} = 123 \quad (3)$$

$$\sigma_{\max} = 104 \quad (2)$$

$$\sigma_{\max} = 96 \quad (1)$$

**۶۵** - در بال یک هواپیمای سبک، تیری با مقطع نشان داده شده از جنس آلمینیوم  $G = 25 \frac{\text{GN}}{\text{m}^2}$  تحت لنگ پیچشی  $T = 134 \text{ N.m}$  قرار گرفته است.  
 (مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۴)

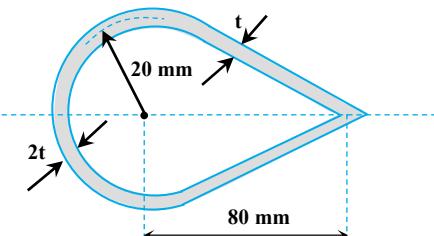
ماقزیم تنش برشی نباید از  $\frac{MN}{m^2}$  تجاوز کند مقدار  $t$  را بیابید.

۰/۵ mm (۱)

۱mm (۲)

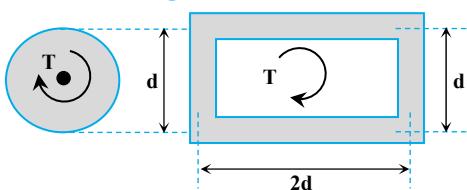
۲ mm (۳)

۲/۵ mm (۴)



**۶۶** - در صورتی که تنش برشی در هر دو مقطع نشان داده شده یکسان باشند حداقل ضخامت ( $t_{\min}$ ) مقطع مستطیلی چقدر است؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)



$$\frac{\pi d}{64} \quad (2)$$

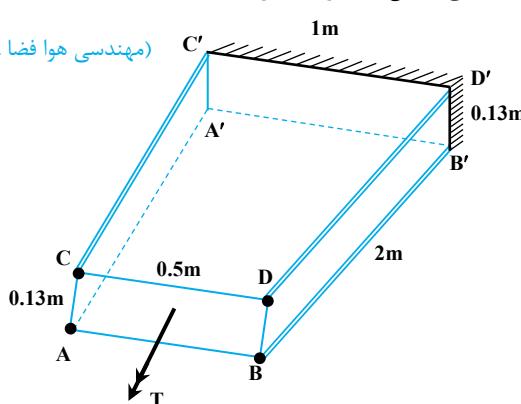
$$\frac{\pi d}{16} \quad (4)$$

$$\frac{\pi d}{128} \quad (1)$$

$$\frac{\pi d}{32} \quad (3)$$

**۶۷** - تیر جعبه‌ای داده شده تحت گشتاور  $T = 1000 \text{ N.m}$  قرار گرفته است. نسبت جریان برشی در مقطع  $ABCD$  نسبت به جریان برش در مقطع  $A'B'C'D'$  چقدر است؟ (هر ضلع تیر از پائل نازک تقویت شده با میله‌های کشش - فشار تشکیل شده است).  
 (مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۶)

(مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۶)



۲ (۱)

۱ (۲)

$\frac{1}{2}$  (۳)

(۴) با اطلاعات داده شده قابل تعیین نیست.



**۶۹** لوله جدار نازکی به ضخامت  $t$  و شعاع بیرونی  $p$  از جنس فولاد تحت گشتاور پیچشی  $T$  قرار دارد. ماکزیمم تنش برشی  $\tau$  برابر است با:

(مهندسی نفت - سراسری ۸۶)

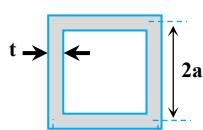
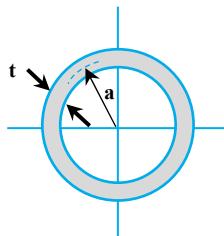
$$\frac{T}{2\pi\rho^2 t} \quad (۱)$$

$$\frac{T}{2\pi\rho^3 t} \quad (۲)$$

$$\frac{T}{2\pi t^3 \ell} \quad (۳)$$

$$\frac{T\rho}{GJ} \quad (۴)$$

**۷۰** دو میله منشوری جدار نازک از یک جنس تحت کوبل پیچشی برابر  $T$  قرار دارند. مقطع دایره‌ای جدار نازک به قطر  $2a$  و ضخامت  $t$  و مقطع مربع جدار نازک به ابعاد  $2a$  و ضخامت  $t$  می‌باشند. نسبت تنش برشی در مقطع دایره‌ای به تنش برشی در مقطع مربع را به دست آورید. (مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۷)



$$\frac{\text{دایره}}{\text{مربع}} = \frac{\pi}{4} \quad (۱)$$

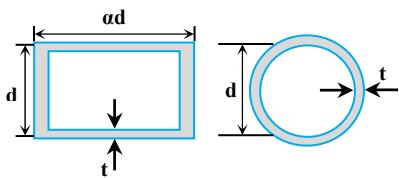
$$\frac{\text{دایره}}{\text{مربع}} = \frac{1}{\pi} \quad (۲)$$

$$\frac{\text{دایره}}{\text{مربع}} = \frac{4}{\pi} \quad (۳)$$

$$\frac{\text{دایره}}{\text{مربع}} = \frac{1}{4} \quad (۴)$$

**۷۱** دو محور جدار نازک یکی با مقطع دایره به قطر میانگین  $d$  و دیگری با مقطع مستطیل به ابعاد میانگین  $d$  و  $ad$  که ضخامت هر دوی آن‌ها می‌باشد، تحت اثر گشتاور پیچشی  $T$  قرار گرفته‌اند. مقدار  $\alpha$  چقدر باشد تا تنش برشی بیشینه وارد بر هر دو محور یکسان باشد؟

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)



$$\frac{\pi}{3} \quad (۱)$$

$$\frac{\pi}{4} \quad (۲)$$

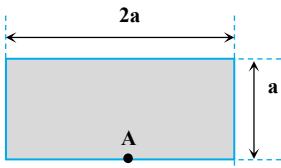
$$\frac{\pi}{6} \quad (۳)$$

$$\frac{\pi}{2} \quad (۴)$$

### درسنامه (۳): پیچش مقاطع غیر مدور و جدار نازک باز

**۷۲** گشتاور ماند قطبی و شعاع ژیراسیون قطبی مستطیل نشان داده شده در شکل، نسبت به نقطه A چقدر است؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۳)



$$\frac{2}{3}a^2 \quad (۱)$$

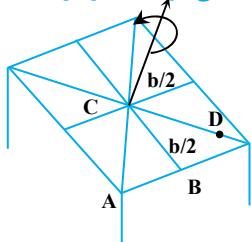
$$\sqrt{\frac{2}{3}}a \quad (۲)$$

$$a\sqrt{\frac{2}{3}} + \frac{4}{3}a^4 \quad (۳)$$

$$\frac{2}{3}a^4 + \frac{4}{3}a^2 \quad (۴)$$

**۷۳** در تیری با مقطع مربع که تحت ممان پیچشی  $T$  قرار دارد، مقدار تنش برشی در کدام محل از محل‌های مشخص شده با حروف صفر است؟

(مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۳)



۱) در محل‌های C و A

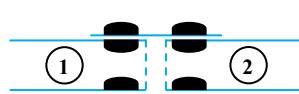
۲) در محل‌های B و C

۳) در محل D و B

۴) در محل C و D

**۷۴** انتهای دو لوله ۱ و ۲ به قطر خارجی  $80\text{ cm}$  مطابق شکل زیر در داخل لوله‌ای به قطر داخلی  $80\text{ cm}$  قرار گرفته‌اند، هر کدام از لوله‌های ۱ و ۲ با  $2^\circ$  عدد پیچ

به قطر  $2\text{ cm}$  به هم وصل شده‌اند. اگر لنگر پیچشی  $T \cdot m$  به مجموعه وارد شود، تنش برشی در پیچ‌ها چقدر است؟



۳۹۸ (۲)

۹۹/۵ (۴)

۷۹۶ (۱)

۱۹۹ (۳)



## پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل دوم

### درسنامه (۱): پیچش محورها با مقاطع دایروی

۱- «گزینه ۱» در سیستم اینچی در صورتی که توان بر حسب اسب بخار بیان شده باشد، آنگاه می‌توان آن را بر حسب گشتاور پیچشی و دور بر دیقه به

$$H = P = \frac{2\pi n T}{33000} \Rightarrow T = \frac{40 \times 33000}{2\pi \times 600} = 350 / 14 \text{ lb.ft}$$

$$\tau_{\max} = \frac{TR}{J} = \frac{16T}{\pi d^3} \Rightarrow d = \sqrt{\frac{16 \times 350 / 14 \times 12}{\pi \times 4000}} = 1 / 7489 \approx 1 / 75$$

در رابطه فوق عدد ۱۲ در زیر رادیکال به دلیل تبدیل فوت به اینج آورده شده است.

$$\left. \begin{aligned} \tau_{\max} &= \frac{TR}{J} = \frac{2T_{\max}}{\pi R^3} \\ T(x) &= t_o(L - x) \xrightarrow{x=0} T_{\max} = t_o L \end{aligned} \right\} \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{2t_o L}{\pi R^3}$$

### «گزینه ۳»

در  $x = 0$  یا همان تکیه‌گاه گشتاور پیچشی ماکزیمم شده در نتیجه تنفس برشی نیز در تکیه‌گاه ماکزیمم می‌شود.

۳- «گزینه ۴» با روش جمع آثار زوایای پیچش در بخش‌های CD و BC، می‌توان زاویه پیچش کل را به دست آورد.

$$\begin{aligned} T_{CD} &\quad J_{CD} = J = \frac{\pi d^4}{32} \quad ; \quad J_{AB} = \frac{\pi(2d)^4}{32} = 16J \quad ; \quad T_{CD} = T \quad ; \quad T_{BC} = T \\ T_{BC} &\quad \phi_{D/B} = \phi_{D/C} + \phi_{C/B} = \frac{T \frac{L}{2}}{GJ} + \frac{T \frac{L}{2}}{G(16J)} = \frac{TL}{2GJ} + \frac{TL}{32GJ} = \frac{17TL}{32GJ} \end{aligned}$$

۴- «گزینه ۳» شاعر هسته‌الاستیک که بیانگر محدوده پلاستیک نیز می‌باشد با توجه به رابطه زیر به دست می‌آید:

$$r_y \phi = \gamma_y L \Rightarrow r_y = \frac{0.0015 \times 100}{17/9 \times \frac{\pi}{180}} = 0 / 5''$$

۵- «گزینه ۴» چون طبق فرض مسئله مقطع B هیچ گونه دورانی ندارد، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که لنگر پیچشی داخلی در مقطع BC مساوی صفر است. در این حالت لنگر پیچشی  $T_B$  گشتاور پیچشی  $T_A$  را خنثی می‌کند، در نتیجه  $T_A = 8\pi$  می‌باشد.

$$\begin{aligned} \phi_A &= \phi_{A/B} + \phi_{B/C} = \phi_{A/B} + 0 = \phi_{A/B} = \frac{T_A L_{AB}}{GJ} \\ \phi_A &= \frac{(8\pi \times 10^3 \text{ N.m}) \times 3}{(8 \times 10^4 \times 10^6) \frac{\pi}{32} (0/06)^4} = 0/7407 = 0/741 \text{ rad} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} T_{BC} &= 4000 \text{ lb.in} , \quad T_{AC} = 10000 \text{ lb.in} \quad \Rightarrow T_{AC} = 10000 - 4000 = 6000 \text{ lb.in} \\ T_B &= 4000 \text{ lb.in} \quad \quad \quad T_B &= 4000 \text{ lb.in} \end{aligned}$$

### «گزینه ۲»

چون جهت گشتاور پیچشی در مقطع BC خلاف جهت گشتاور پیچشی در مقطع AB است، بنابراین در محاسبه زاویه پیچش مقطع A نسبت به علامت جمله  $\phi_{C/B}$  مخالف علامت جمله  $\phi_{A/C}$  است.

$$\phi_{A/B} = \phi_{A/C} + \phi_{C/B} = \frac{T_{AC} L_{AC}}{G_{AC} J_{AC}} - \frac{T_{BC} L_{BC}}{G_{BC} J_{BC}} = \frac{6000 \times 24}{12 \times 10^6 \times \frac{\pi}{32} \times 24} - \frac{4000 \times 24}{12 \times 10^6 \times \frac{\pi}{32} \times 24}$$

$$\Rightarrow \phi_{A/B} = 2 / 5465 \times 10^{-3} \text{ rad} \times \frac{180}{\pi} = 0/146^\circ$$

$$AB: \tau_{max} = \frac{T_{AB}R}{J} \Rightarrow \tau_{max} = \frac{16T_{AB}}{\pi d_{AB}^3} \Rightarrow d_{AB} = \sqrt[3]{\frac{16 \times 10 \times 10^6}{\pi \times 120}} = 75 \text{ mm}$$

$$BC: \tau_{max} = \frac{16T_{BC}}{\pi d_{BC}^3} \Rightarrow d_{BC} = \sqrt[3]{\frac{16 \times 10 \times 10^6}{\pi \tau_{max}}} = \sqrt[3]{\frac{16 \times 10 \times 10^6}{\pi \times 20}} = 89/9 \approx 90 \text{ mm}$$

۸- هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست. با برش زدن در بخش توخالی و توپر محور ابتدا گشتاورهای پیچشی داخلی به دست آورده می‌شوند، سپس از فرمول تنش برشی ماکزیمم حداکثر تنش برشی در دو بخش نامبرده محاسبه می‌شود.

$$T_1 = 125\pi + 50\pi - 95\pi = 80\pi \text{ N.m} ; \quad T_2 = 50\pi + 125\pi = 175\pi \text{ N.m}$$

$$\frac{\tau_{max_2}}{\tau_{max_1}} = \frac{\frac{T_2 R_2}{J_2}}{\frac{T_1 R_1}{J_1}} = \frac{T_2}{T_1} \times \frac{R_2}{R_1} \times \frac{J_1}{J_2} = \frac{175\pi}{80\pi} \times \frac{R_2}{R_1} \times \frac{R_1^4}{(R_2^4 - R_1^4)}$$

قطر داخلی و خارجی محور در شکل مشخص نشده است.

$$\phi R = \gamma L \Rightarrow R = \frac{\gamma L}{\phi}$$

۹- گزینه «۹» رابطه زاویه پیچش و کرنش برشی به صورت رو به رو است:

$$\gamma = \frac{\tau}{G} \Rightarrow R = \frac{\tau L}{G \phi} = \frac{15000 \times (10 \times 12)}{11/2 \times 10^6 \times \frac{\pi}{2}} \Rightarrow R = 0/1023 \text{ in} \Rightarrow d = 2R = 0/2046 \text{ in}$$

توجه شود که ضریب ۱۲ برای تبدیل واحد از in می‌باشد. همچنین دقت گردد که واحد φ همواره بر حسب رادیان است.

$$\frac{\tau_{max_2}}{\tau_{max_1}} = \frac{T_2 R_2 / J_2}{T_1 R_1 / J_1} = \frac{T_2}{T_1} \frac{R_2}{R_1} \frac{J_1}{J_2} \quad (1)$$

۱۰- گزینه «۱۰»

در صورتی که دو محور داخل هم به شکل پرسی جا زده شده باشند زوایای پیچش آن‌ها تحت لنگر خارجی مساوی خواهد بود. بنابراین:

$$\phi_1 = \phi_2 \Rightarrow \frac{T_1 L}{G_1 J_1} = \frac{T_2 L}{G_2 J_2} \Rightarrow \frac{T_2}{T_1} = \frac{G_2}{G_1} \frac{J_2}{J_1} \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow \frac{\tau_{max_2}}{\tau_{max_1}} = \frac{G_2}{G_1} \frac{J_2}{J_1} \frac{R_2}{R_1} \frac{J_1}{J_2} = 2 \times \frac{25}{20} = 2/5$$



۱۱- گزینه «۱۱» در بیشترین فاصله شعاعی از محور تنش برشی ماکزیمم می‌باشد، طبق تعادل المان A بر روی محیط محور، در صفحات طولی (همانند صفحات عرضی) که همان سطح چسب خورده است نیز تنش برشی ماکزیمم وجود دارد، چون چسب قادر به تحمل تنش برشی کمتری است، بنابراین حداکثر لنگر مجاز با توجه به تنش برشی مجاز چسب محاسبه می‌شود.

$$\tau_{max} = \frac{TR}{J} \Rightarrow T_{max} = \tau_{max} \times \frac{J}{R} = 4 \times \frac{7854}{10} = 3142 \text{ Kg.cm}$$

۱۲- گزینه «۱۲» بین حالت اول و دوم T و G و L تغییر نکرده و فقط J تغییر می‌کند، اگر قطر سوراخ داخلی مساوی d باشد، آنگاه طبق رابطه

$$\phi_2 = \frac{J_1}{J_2} = 1/5 \Rightarrow \frac{\frac{\pi}{32} 20^4}{\frac{\pi}{32} (20^4 - d^4)} = 1/5 \Rightarrow d = 9/34 \text{ cm}$$

می‌توان نوشت:

$$\tau_{max} = \frac{TR}{J} = \frac{TR_2}{\frac{\pi}{32} (d_2^4 - d^4)} = \frac{(\pi \times 10^3 \times 10^3) \times 10}{\frac{\pi}{32} (20^4 - 9/34^4)} \cong 210 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$



۱۳- گزینه «۲» شعاع هسته الاستیک  $\rho_y$  را محاسبه می‌نماییم:

$$\rho_y \phi = \gamma y L \Rightarrow \rho_y = \frac{\pi / 100 \times 100}{17 / 9 \times \frac{\pi}{180}} = 0.5 \text{ mm}$$

۱۴- گزینه «۳» رابطه بین کرنش برشی و زاویه پیچش را می‌توان به صورت روبرو نوشت:

$$\tau_{\max} = G\gamma = G \times \frac{R\phi}{L} = 77 \times 10^3 \text{ MPa} \times \frac{0.5 \times \frac{\pi}{180}}{1000 \text{ mm}} \Rightarrow \tau_{\max} = 20/160 \text{ MPa}$$

با جایگذاری در رابطه تنش برشی نتیجه می‌شود:

۱۵- گزینه «۱»

روش اول: محورهای AB و BC در مقطع B به هم جوش خورده‌اند، در صورت اعمال لنگر پیچشی به مقطع B زاویه پیچشی به مقطع با

هم برابر است، بنابراین رابطه سازگاری به صورت زیر نوشته می‌شود: (زاویه پیچش برای مقطع غیرمدور برابر با  $\phi = \frac{TL}{C_{ab}G}$  بوده که در این

$$\phi_{B/A} = \phi_{B/C} \Rightarrow \frac{T_1 a}{G \frac{\pi}{4} \times R^4} = \frac{T_2 \times b}{G \times 0.141(R\sqrt{2})^4} \quad (1) \quad \text{سؤال ۱۴۱ و } a = b = R\sqrt{2} \text{ است.}$$

$$\frac{a}{b} = \frac{\frac{\pi}{4} R^4}{0.141 \times 4 R^4} = 2/785 \quad \text{طبق فرض مسئله}$$

روش دوم: چون دو محور در مقطع B به یکدیگر به صورت صلب متصل شده‌اند بنابراین، زاویه پیچش آن‌ها با هم برابر بوده و مانند فترهای موازی رفتار می‌کنند و می‌توان مسئله را به روش معادل‌سازی با فترها حل نمود.

$$\left. \begin{aligned} T_1 &= \frac{k_{AB}T}{k_{eq.}} = \frac{k_{AB}T}{k_{AB} + k_{BC}} \\ T_2 &= \frac{k_{BC}T}{k_{eq.}} = \frac{k_{BC}T}{k_{AB} + k_{BC}} \end{aligned} \right\} \text{طبق صورت فرض مسئله} \Rightarrow \frac{k_{AB}T}{k_{AB} + k_{BC}} = \frac{k_{BC}T}{k_{AB} + k_{BC}} \Rightarrow k_{AB} = k_{BC} \Rightarrow \frac{GJ_{AB}}{a} = \frac{C_2(R\sqrt{2})^4}{b} G$$

$$\Rightarrow \frac{a}{b} = \frac{J_{AB}}{0.141(R\sqrt{2})^4} = \frac{\frac{\pi}{4} R^4}{0.141(R\sqrt{2})^4} \Rightarrow \frac{a}{b} = 2/785$$

۱۶- گزینه «۳»

روش اول:

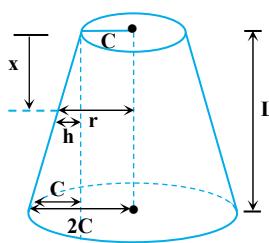
$$\tau_{\max} = \frac{TR}{J} = \frac{\gamma T}{\pi R^4} \quad (1)$$

$$T' = \int r dF = \int r \tau dA = \int_0^r r (\tau_{\max} \frac{r}{R}) (2\pi r dr) = \frac{2\pi \tau_{\max}}{R} \frac{r^4}{4} \xrightarrow{\substack{\text{از طرفی طبق فرض مسئله} \\ \text{و (1)}}} \frac{T'}{\gamma} = \frac{2\pi}{4R} r^4 \times \frac{\gamma T}{\pi R^4}$$

$$\Rightarrow \frac{T'}{\gamma} = \left(\frac{r}{R}\right)^4 T \Rightarrow r = \frac{R}{\sqrt[4]{2}}$$

$$\frac{T'}{T} = \left(\frac{r}{R}\right)^4 \Rightarrow \frac{T'}{T} = \left(\frac{r}{R}\right)^4 \Rightarrow r = \frac{R}{\sqrt[4]{2}}$$

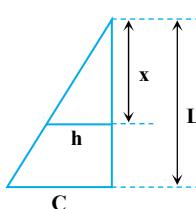
روش دوم: می‌توان نوشت:



**۱۷- گزینه «۲»** به دلیل تغییرات شعاع در محور مخروطی برای محاسبه زاویه پیچش باید از انتگرال گیری استفاده نمود، در یک مقطع دلخواه از محور اگر شعاع با  $x$  نشان داده شود، تغییرات آن بر حسب  $x$  مساوی است با:

$$\frac{h}{C} = \frac{x}{L} \Rightarrow h = \frac{x}{L} C, r = C + h \Rightarrow r = C + C \frac{x}{L} = C(1 + \frac{x}{L})$$

ممان اینرسی قطبی یک مقطع دلخواه از مخروط در فاصله  $x$  از انتهای محور مطابق رابطه زیر محاسبه می‌شود:



$$J = \frac{\pi}{2} r^4 = \frac{\pi}{2} (C + C \frac{x}{L})^4 = \frac{\pi}{2} C^4 (1 + \frac{x}{L})^4$$

$$\phi = \int \frac{Tdx}{GJ} = \frac{\gamma T}{\pi C^4 G} \int_0^L \frac{dx}{(1 + \frac{x}{L})^4} \quad \begin{matrix} z=1+\frac{x}{L} \\ dz=\frac{dx}{L} \end{matrix} \rightarrow \phi = \frac{\gamma TL}{\pi C^4 G} \int_1^r \frac{dz}{z^4}$$

برای تعیین حدود انتگرال گیری با متغیر جدید، به جای  $x$  مقادیر  $0$  و  $L$  را قرار داده و در رابطه  $Z = 1 + \frac{x}{L}$  تعیین شوند.

$$\Rightarrow \phi = \frac{-\gamma TL}{\pi C^4 G} \frac{1}{z^3} \Big|_1^r \Rightarrow \phi = \frac{-\gamma TL}{\pi C^4 G} \left(\frac{1}{r} - 1\right) = \frac{\gamma TL}{12\pi C^4 G}$$

$$J = \frac{\pi}{32} (D^4 - d^4) = \frac{\pi}{32} (D^4 - (\frac{D}{2})^4) = \frac{\pi}{32} (D^4 - \frac{D^4}{16})$$

$$T = 1000 \text{ kgf.m} = 1000 \times 100 \text{ kgf.cm}$$

$$\tau = \frac{TR}{J} \Rightarrow \Delta_{00} = \frac{1000 \times 100 \times \frac{D}{2}}{\frac{\pi}{32} (D^4 - \frac{1}{16} D^4)} \Rightarrow D = 10 / 28 \approx 10 \text{ cm}$$

در صورت رابطه فوق برای تبدیل واحد لنگر پیچشی از kg.cm به kg.m مقدار آن در  $100^\circ$  ضرب شده است.

$$P = \gamma f T \Rightarrow T = \frac{\gamma f \Delta}{2\pi \times 29} = 2/058 \text{ N.m}$$

**«۱۹- گزینه «۳»**

$$\tau_{\max} = \frac{TR}{J} \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{16T}{\pi d^3} \Rightarrow d = \sqrt[3]{\frac{16 \times 2/058 \times 10^3}{\pi \times 35}} = 6/69 \text{ mm}$$

**۲۰- هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.**

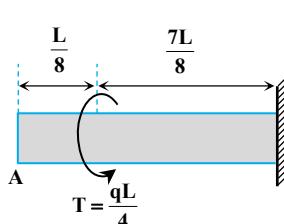
روش اول: چون بارگذاری گسترده وجود دارد از انتگرال گیری استفاده می‌شود:

$$T_1 = qx \quad \text{and} \quad T_2 = q \frac{L}{4}$$

$$\phi = \int_0^{\frac{L}{4}} \frac{T_1 dx}{GJ} + \int_{\frac{L}{4}}^L \frac{T_2 dx}{GJ} \Rightarrow \phi = \int_0^{\frac{L}{4}} \frac{T_1 dx}{GJ} + \frac{T_2 \times \frac{3L}{4}}{GJ}$$

$$= \int_0^{\frac{L}{4}} \frac{qx dx}{GJ} + \frac{(q \frac{L}{4}) \frac{3L}{4}}{GJ} \Rightarrow \phi = \frac{q}{2GJ} \left( \frac{L}{4} \right)^2 + \frac{3qL^2}{16GJ} = \frac{7qL^2}{32GJ}$$

روش دوم: به جای گشتاور پیچشی گسترده، مقدار گشتاور متمرکز معادل آن را در مرکز اثر لنگر گسترده قرار داده و پیچش انتهای میله را محاسبه می‌کنیم:



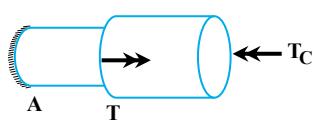
$$\phi_A = \frac{T(\frac{7L}{8})}{GJ} = \frac{\frac{qL}{4} \times \frac{7L}{8}}{GJ} = \frac{7qL^2}{32GJ}$$

**۲۱- گزینه «۲»** رابطه بین کرنش برشی و زاویه پیچش به صورت رویرو قابل بیان است:



«۲۲-گزینه»

روش اول: تکیه‌گاه C را برداشته و به جای آن لنگر تکیه‌گاهی  $T_C$  را قرار می‌دهیم. سپس زاویه پیچش مقطع C تحت لنگر  $T_C$  و لنگر خارجی را محاسبه کرده و مساوی صفر قرار می‌دهیم. در نتیجه لنگر پیچشی  $T_C$  محاسبه خواهد شد.



$$\begin{aligned}\phi_C = 0 &= \frac{T(2L)}{GJ} - \frac{T_C(L)}{G(4J)} - \frac{T_C(2L)}{GJ} = 0 \\ \Rightarrow \frac{T_C L}{GJ} (\frac{1}{4} + 2) &= \frac{T(2L)}{GJ} \Rightarrow T_C = \frac{8T}{9} \Rightarrow T_A = \frac{T}{9}\end{aligned}$$

روش دوم: دو محور BC، AB مانند دو فتر موازی رفتار می‌کنند، برای محاسبه لنگرهای تکیه‌گاهی  $T_C, T_A$  به صورت زیر عمل می‌شود:

$$T_C = \frac{k_{BC}}{k_{AB} + k_{BC}} \times T = \frac{\frac{L}{GJ}}{\frac{2L}{G(4J)} + \frac{L}{GJ}} \times T = \frac{8T}{9}; T_A + T_C = T \Rightarrow T_A = \frac{T}{9}$$

$$J = J_B = \frac{\pi}{2} R^4$$

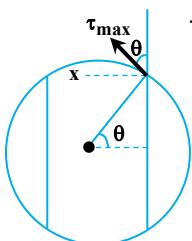
«۲۳-گزینه» اگر ممان اینرسی قطبی در میله نازک‌تر به شعاع R، مساوی J باشد، آنگاه:

$$\frac{\tau_{\max A}}{\tau_{\max B}} = \frac{\frac{T_A R_A}{J_A}}{\frac{T_B R_B}{J_B}} = \frac{\frac{8T \times 2R}{(\frac{\pi}{2} \times (2R)^4)}}{\frac{TR}{J}} = \frac{\frac{4TR}{16(\frac{\pi}{2} R^4)}}{\frac{TR}{J}} = \frac{4J}{16J} = \frac{1}{4}$$

«۲۴-گزینه» گشتاور پیچشی حداکثر به طور جداگانه باید براساس تنش برشی مجاز چوب و چسب محاسبه شود و نتایج با هم مقایسه گردند.

$$\text{کوچک‌ترین جواب به عنوان پاسخ صحیح در نظر گرفته خواهد شد.} \quad \tau_{\max} = \frac{TR}{J} \Rightarrow T = 5\tau \times \frac{J}{R} \quad (1)$$

تنش برشی ماکریم در روی سطح خارجی محور با استفاده از رابطه زیر تعیین می‌شود. این تنش مماس بر سطح مقطع دایره است.



$$\tau_{\max} = \frac{TR}{J}, \cos \theta = \frac{\frac{R}{2}}{R} = \frac{1}{2} \Rightarrow \theta = 60^\circ$$

مؤلفه این تنش برشی در راستای x که عمود بر امتداد چسب می‌باشد، از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$(\tau_{\max})_x = \tau_{\max} \times \sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} \tau_{\max} = \frac{\sqrt{3}}{2} \frac{TR}{J}$$

اما این مؤلفه تنش همان  $\tau_{zx}$  می‌باشد که با مؤلفه تنش برشی  $\tau_{xz}$  در امتداد صفحه طولی برابر است.

$$\tau_{xz} = \tau_{zx} = \frac{\sqrt{3}}{2} \frac{TR}{J}$$

$$\tau = \frac{\sqrt{3}}{2} \frac{TR}{J} \Rightarrow T = \frac{2}{\sqrt{3}} \frac{J}{R} \tau \quad (2)$$

$$T = \frac{2}{\sqrt{3}} \frac{J}{R} \tau$$

از مقادیر موجود در روابط (1) و (2) مقدار کوچک‌تر را به عنوان حداکثر کوپل پیچشی انتخاب می‌کنیم، در نتیجه:

«۲۵-گزینه»

روش اول: در کتاب طراحی اجزاء فرمول تنش برشی در فتر مارپیچی به صورت زیر آورده شده است. این تنش حاصل جمع تنش برشی ناشی از پیچش و تنش برشی ناشی از نیروی برش است.

$$\tau_s = k_s \frac{\lambda F D}{\pi d^3} = \frac{\lambda F (2r)}{\pi d^3} \left(1 + \frac{0.5}{C}\right) \Rightarrow \tau_s = \frac{16Fr}{\pi d^3} \left(1 + \frac{d}{2D}\right) = \frac{16Fr}{\pi d^3} \left(1 + \frac{d}{4r}\right)$$

در این رابطه، ضریب  $C$  برابر است با  $\frac{D}{d}$  که در آن D قطر حلقه فنر و d قطر مفتول فنر می‌باشد. همچنین  $k_s$  ضریبی است که برابر

$$k_s = 1 + \frac{0.5}{C} \text{ می‌باشد.}$$

روش دوم: تنش ناشی از نیروی برش و ناشی از لنگر پیچشی را محاسبه و با هم مطابق رابطه‌ی ذیل جمع می‌کنیم:

$$\tau_{\max} = \frac{V}{A} + \frac{TR}{J} = \frac{F}{\frac{\pi}{4}d^3} + \frac{(Fr) \times \frac{d}{2}}{\frac{\pi}{32}d^4} = \frac{4F}{\pi d^3} + \frac{16Fr}{\pi d^4} = \frac{16Fr}{\pi d^3} (1 + \frac{d}{4r})$$

$$\phi R = \gamma L \Rightarrow \phi R = \frac{\tau}{G} L \Rightarrow L = \frac{\phi RG}{\tau} = \frac{2\pi \times 0.0025 \times 10^3 \text{ mm} \times 26/9 \times 10^3 \text{ MPa}}{42 \text{ MPa}} = 10000 \text{ mm} \approx 10 \text{ m}$$

«۲۶\_گزینه «۳»

$$\tau_{\max} = \frac{TR}{J} = \frac{(975 \times 10^3) \times 3^\circ}{\frac{\pi}{2} (30^\circ - 20^\circ)} \Rightarrow \tau_{\max} = 3^\circ \text{ MPa} (\pi \approx 3)$$

«۲۷\_گزینه «۴»

$$\phi = 5^\circ \times \frac{\pi}{180^\circ} \Rightarrow \phi = \frac{5\pi}{180} \text{ (rad)} \quad \text{ناحیه ارجاعی می‌باشد.}$$

$$R\phi = \gamma L \Rightarrow 25 \times \frac{5\pi}{180} = \gamma \times 225 \Rightarrow \gamma \approx 0.003 \text{ rad} > \gamma_y$$

از آن جا که کرنش برشی به دست آمده، از کرنش برشی تسلیم بیشتر شده پس میله تحت گشتاور T وارد مرحله پلاستیک شده است.  
شعاع هسته الاستیک یک محور را در ناحیه الاستیک - پلاستیک از رابطه زیر می‌توان به دست آورد.

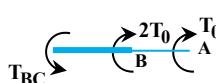
$$\frac{r_y}{R} = \frac{\gamma_y}{\gamma} \Rightarrow \frac{r_y}{25} = \frac{0.0015}{0.003} \Rightarrow r_y = 12.5 \text{ mm}$$

$$\tau_y = \frac{T_y R}{J} \Rightarrow T_y = \tau_y \times \frac{J}{R} = 60 \times \frac{\pi}{2} (25)^3 \approx 1406 \times 10^3 \text{ N.mm} = 1406 \text{ N.m}$$

«۲۹\_گزینه «۳»



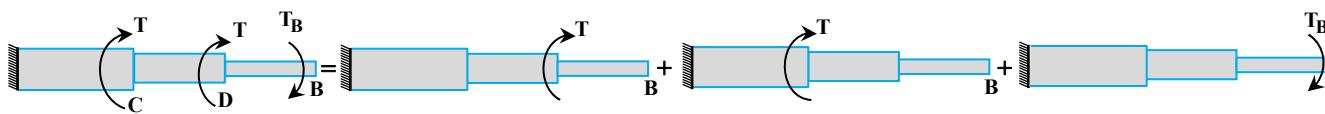
$$T_{AB} = T_o, \quad T_{BC} = T_o + 2T_o = 3T_o$$



$$\frac{(\tau_{\max})_{AB}}{(\tau_{\max})_{BC}} = \frac{\frac{T_{AB}R_{AB}}{J_{AB}}}{\frac{T_{BC}R_{BC}}{J_{BC}}} = \frac{\frac{2T_{AB}}{\pi R_{AB}^3}}{\frac{2T_{BC}}{\pi R_{BC}^3}} = \frac{\frac{2T_o}{\pi R^3}}{\frac{2(3T_o)}{8\pi R^3}} = \frac{1}{3}$$

۳۰\_گزینه «۴» تکیه‌گاه B را برداشته و به جای آن لنگر تکیه‌گاهی T\_B را قرار می‌دهیم. اکنون با استفاده از روش جمع آثار زاویه پیچش مقطع B ناشی از T\_B و لنگرهای خارجی محاسبه شده و نتیجه مساوی صفر قرار داده می‌شود. (چرا که مقطع B به تکیه‌گاه صلب متصل بوده که هیچ دورانی ندارد)

$$\phi_{B/A} = 0 \Rightarrow \frac{T_B L}{GJ} + \frac{T_B L}{\gamma GJ} + \frac{T_B L}{\gamma GJ} - \frac{TL}{\gamma GJ} - \frac{TL}{\gamma GJ} - \frac{TL}{\gamma GJ} = 0 \Rightarrow T_B = \frac{\gamma}{11} T, \quad T_A = 2T - T_B = \frac{10}{11} T$$



«۳۱\_گزینه «۳»

$$\tau = \frac{F}{A} = \frac{F}{2\pi RL} \xrightarrow{\text{صورت و مخرج کسر در R ضرب می‌شود.}} \frac{F}{2\pi RL} \times \frac{R}{R} = \frac{FR}{2\pi R^2 L} = \tau \Rightarrow \tau = \frac{T}{2\pi R^2 L} \Rightarrow L = \frac{T}{2\pi R^2 \tau}$$

$$\tau_{\max} = \frac{TR}{J} = \frac{16T}{\pi d^3} \Rightarrow d = \sqrt[3]{\frac{16T}{\pi \tau_{\max}}} \Rightarrow d = \sqrt[3]{\frac{16 \times 36000}{\pi \times 5^\circ}} = \sqrt[3]{\frac{11520}{\pi}} = 2(\sqrt[3]{\frac{1440}{\pi}}) \text{ mm}$$

«۳۲\_گزینه «۳»



**۳۳- هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.** برای تعیین گشتاور تکیه‌گاه C می‌توان از روش معادل‌سازی میله‌ها با فنرهای پیچشی استفاده کرد یا آنکه تکیه‌گاه C را برداشته و به جای آن گشتاور  $T_C$  قرار داده، سپس با روش جمع آثار لنگر تکیه‌گاه C را به دست آورده.



$$\phi_C = 0 \Rightarrow \frac{T_C L_S}{G_S J_S} + \frac{T_C L_a}{G_a J_a} - \frac{T L_a}{G_a J_a} = 0 \Rightarrow T_C = \frac{\frac{TL_a}{G_a J_a}}{\frac{L_S}{G_S J_S} + \frac{L_a}{G_a J_a}} \xrightarrow{L_a = L_S} T_C = \frac{G_S J_S}{G_a J_a + G_S J_S} T$$

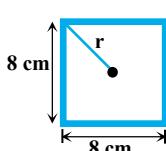
$$\Rightarrow T_C = \frac{\frac{75 \times \frac{\pi}{32} \times 25^4}{75 \times \frac{\pi}{32} \times 25^4 + 25 \times \frac{\pi}{32} \times 50^4}}{75 + 25 \times 16} \times T = \frac{75}{75 + 25 \times 16} T = \frac{3}{3+16} T = \frac{3}{19} T$$

**۳۴- گزینه «۴» در محدوده ارجاعی تنش برشی توزیعی خطی خواهد داشت. بنابراین نسبت تنش برشی در دو نقطه برابر نسبت شعاع دو نقطه مذکور می‌باشد.**

$$\frac{\tau_C}{\tau_B} = \frac{R}{r_B} = 1/2 \Rightarrow R = 1/2 r_B \quad (1)$$

$$\frac{\tau_A}{\tau_B} = \frac{r_A}{r_B} = 0/4 \Rightarrow r_B = \frac{r_A}{0/4} = \frac{2}{0/4} = 5 \xrightarrow{(1)} R = 1/2 r_B = 1/2 \times 5 = 6 \Rightarrow J = \frac{\pi}{2} R^4 = \frac{\pi}{2} \times 6^4 = 648\pi \text{ cm}^4$$

**۳۵- گزینه «۳»** حداقل تنش برشی در بیشترین فاصله از مرکز جوش به وقوع می‌پیوندد، فاصله مرکز جوش تا گوش‌های جوش برابر است با:



$$r = \sqrt{4^2 + 4^2} = 4\sqrt{2} \text{ mm}$$

$$\tau_{\max} = \frac{Tr}{J} = \frac{Mr}{J} = \frac{Mr}{2I_x} \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{(2500 \times 10^3 \text{ N.mm}) \times 40\sqrt{2}}{2 \times 0/25 \times 10^{-6} \times 10^{12} \text{ mm}^4} = \frac{10^8 \sqrt{2}}{0/5 \times 10^6} = \frac{400}{\sqrt{2}} \text{ MPa}$$

**۳۶- گزینه «۲»** میله‌های AC و BC یکسان می‌باشند، در نتیجه گشتاور تکیه‌گاهی مساوی و برابر نصف گشتاور خارجی است.

$$\phi_{C/A} = \frac{T_{AL} L_{AC}}{GJ} = \frac{100 \times \frac{1}{2}}{2000} = 0/025 \text{ rad}$$

**۳۷- گزینه «۱»** چون میله فولادی و لوله آلومینیومی در هم جا زده شده‌اند، بنابراین باهم می‌چرخدند و زاویه پیچش آن‌ها با هم برابر است:

$$\phi_S = \phi_A \Rightarrow \frac{T_S L}{G_S J_S} = \frac{T_A L}{G_A J_A} \Rightarrow \frac{T_S}{T_A} = \frac{G_S J_S}{G_A J_A} \Rightarrow \frac{T_S}{T_A} = \frac{200}{100} \times \frac{\frac{\pi}{32} d^4}{\frac{\pi}{32} [(2d)^4 - d^4]} = \frac{2}{1} \times \frac{1}{15} \Rightarrow \frac{T_S}{T_A} = \frac{1}{6}$$

**۳۸- گزینه «۱»** در بین دو گشتاور اعمالی مقدار کوچک‌تر را باید انتخاب نمود، در نتیجه:

**۳۹- گزینه «۱»**

$$P = 2\pi f T \quad \left\{ \begin{array}{l} \phi = \frac{TL}{GJ} \\ \Rightarrow P = \frac{2\pi f T}{\phi} = \frac{2\pi f \times GJ}{TL} = \frac{200 \times 10^3}{\frac{2\pi}{180}} = \frac{2\pi \times 2 \times 80 \times 10^9 \times \frac{\pi}{32} (d^4 - (\frac{d}{2})^4)}{1} \end{array} \right. \Rightarrow d = 0/0887 \text{ m} \approx 88.7 \text{ mm}$$



«۴۰- گزینه»

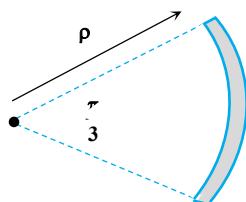
روش اول: دو محور AB و BC در مقطع B دارای زاویه پیچش یکسانی هستند، بنابراین:

$$\begin{cases} T_C + T_A = T & \text{(۱)} \\ \phi_{B/C} = \phi_{B/A} \Rightarrow \frac{T_C b}{GJ_1} = \frac{T_A a}{GJ_2} \Rightarrow \frac{T_C}{T_A} = \frac{a}{b} \frac{J_1}{J_2} \Rightarrow T_A = \frac{b J_2}{a J_1} T_C & \text{(۲)} \\ \text{معادله تعادل} \\ \text{رابطه سازگاری} \end{cases}$$

$$(1), (2) \Rightarrow T_C = \frac{T}{1 + \frac{b J_2}{a J_1}} = \frac{T a}{(a + b \frac{J_2}{J_1})} = \frac{T a}{J_2 (\frac{a}{J_2} + \frac{b}{J_1})}$$

روش دوم: با استفاده از معادل سازی میله‌ها با فنر، گشتاور پیچشی در مقطع C برابر می‌شود با:

$$T_C = \frac{k_C T}{k_{eq.}} = \frac{k_C T}{k_C + k_A} = \frac{\frac{GJ_1}{b} T}{\frac{GJ_1}{b} + \frac{GJ_2}{a}} = \frac{\frac{J_1}{b}}{\frac{J_1}{b} + \frac{J_2}{a}} \times T = \frac{a J_1}{a J_1 + b J_2} \times T = \frac{a T}{J_2 (\frac{a}{J_2} + \frac{b}{J_1})}$$

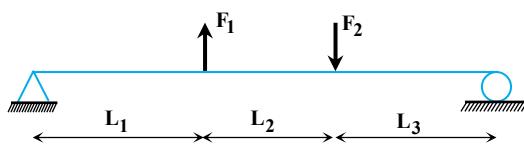


«۴۱- گزینه» ۳ مقدار طول خطکش مساوی طول قوس شکل مقابل می‌باشد. بنابراین:

$$\rho \times \frac{\pi}{3} = L \Rightarrow \rho = \frac{L}{\frac{\pi}{3}} = \frac{2/5 \times 3}{\pi} = 2/38 \text{ cm}$$

شعاع انحنای مساوی است با:

اگر در سؤال منظور از مقدار خمس، شعاع انحنای باشد، گزینه» ۳ صحیح می‌باشد.



«۴۲- گزینه» ۱ چون جنس محور همگن بوده و سطح مقطع محور ثابت می‌باشد در نتیجه گشتاور تکیه‌گاهی را می‌توان توسط رابطه زیر به دست آورد. این حالت شبیه آن است که تیری تحت دو بار متمرکز مختلف الجهت F1 و F2 باشد، برای محاسبه نیروی تکیه‌گاهی A\_y کافی است حول تکیه‌گاه B گشتاور گرفته و مساوی صفر قرار داده شود.

$$\sum M_A = 0 \Rightarrow T_A = \frac{T_1 \times (L_2 + L_3)}{L} - \frac{T_2 \times L_3}{L}$$

در نتیجه: از طریق دیگر نیز می‌توان گشتاور تکیه‌گاهی را به دست آورد:

تکیه‌گاه A را برداشته و بجای آن عکس العمل تکیه‌گاهی A تکیه‌گاهی گذاشته می‌شود. چون سطح مقطع A متصل به تکیه‌گاه صلب است در نتیجه زاویه پیچش این مقطع برابر صفر است.

$$\phi_A = 0 \Rightarrow \frac{T_A \times (L_1 + L_2 + L_3)}{GJ} - \frac{T_1 \times (L_2 + L_3)}{GJ} + \frac{T_2 L_3}{GJ} = 0 \Rightarrow T_A = \frac{T_1 (L_2 + L_3)}{L_1 + L_2 + L_3} - \frac{T_2 L_3}{L_1 + L_2 + L_3} = \frac{T_1 (L_2 + L_3)}{L} - \frac{T_2 L_3}{L}$$

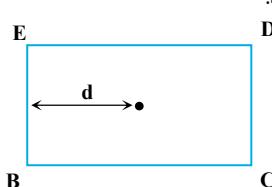
$$\frac{\tau_{max_1}}{\tau_{max_2}} = \frac{\frac{T_1 R_1}{J_1}}{\frac{T_2 R_2}{J_2}} = \frac{T_1}{T_2} \frac{R_1}{R_2} \frac{J_1}{J_2} = \frac{\frac{\pi}{2} T}{T} \times \frac{R}{\frac{\pi}{2} R} \times \frac{\frac{\pi}{2} (3R)^4}{\frac{\pi}{2} R^4} = 81$$

«۴۳- گزینه» ۲

$$\tau_{max} = \frac{TR}{J}$$

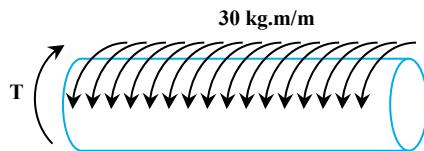
«۴۴- گزینه» ۳

مقدار لنگر پیچشی ناشی از نیروی باد برابر حاصل ضرب نیروی ناشی از فشار باد در فاصله نقطه اثر نیرو تا محور AB می‌باشد.



$$T = Fd = P \times A \times d = (2 \times 1/5 \times 10^4 \text{ kg}) \times 1 \text{ m} = 300 \text{ kg.m} = 3 \times 10^4 \text{ kg.cm}$$

$$\tau_{max} = \frac{\frac{3 \times 10^4}{2} \times 5}{\frac{\pi}{2} \times 5^4} = \frac{480}{\pi} \frac{\text{kg}}{\text{cm}^3}$$

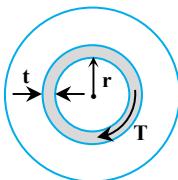


**۴۵- گزینه «۴»** بیشترین تنش برشی در مقطعی رخ می‌دهد که بالاترین لنگر پیچشی داخلی را داشته باشد. مقطع B، مقطعی می‌باشد که بالاترین لنگر پیچشی را دارد چرا که اگر از مقطع B به سمت مقطع A برویم به دلیل آن که گشتاور پیچشی گستردگی در خلاف جهت اعمال می‌شود از مقدار لنگر داخلی می‌کاهد.

$$\tau_{\max} = \frac{T_{\max} R}{J} = \frac{\pi T_{\max}}{\pi R^3}$$

$$T_{\max} = 30 \frac{\text{kg.m}}{\text{m}} \times 2\text{m} = 60 \text{kg.m} = 6000 \text{kg.cm} ; \quad \tau_{\max} = \frac{6000 \times 2}{\pi \times 2^3} = \frac{1500}{\pi} \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

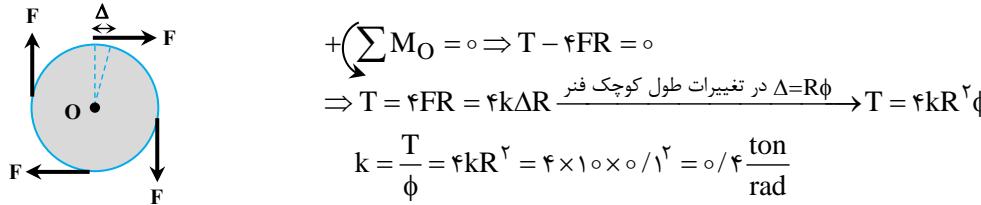
**۴۶- گزینه «۳»** به دلیل آنکه تغییر شعاع در سطح هاشور خورده انداز است، می‌توان مقدار تنش برشی را در این محدوده ثابت فرض نمود در نتیجه:



$$r = 2 \quad \tau = \tau_{\max} \times \frac{r}{R} = 9000 \times \frac{2}{3} = 6000 \text{psi}$$

$$T = rdF = r\tau dA = 2 \times 6000 \times 2\pi \times 2 \times 0/01 \Rightarrow T = 1440(\text{in-lb})$$

**۴۷- گزینه «۳»** فرها در زیر لنگر خارجی از خود مقاومت نشان می‌دهند در نتیجه نیروی کششی F برابر  $k\Delta$  در آن‌ها ایجاد می‌شود.



$$+\left(\sum M_O = 0\right) \Rightarrow T - 4FR = 0 \\ \Rightarrow T = 4FR = 4k\Delta R \xrightarrow{\text{در تغییرات طول کوچک فر}} T = 4kR^2\phi$$

$$k = \frac{T}{\phi} = 4kR^2 = 4 \times 10 \times 0/1^2 = 0/4 \frac{\text{ton}}{\text{rad}}$$

با توجه به متن درس، سختی پیچشی معادل فنر خطی به سختی k به فاصله a از مرکز محور متصل است برابر با  $ka^2$  می‌باشد چون در این سؤال چهار فنر خطی وجود دارد پس سختی پیچشی معادل فنر برابر  $4kR^2$  می‌شود. ( $a = R$ )

$$\begin{aligned} \tau_{\max} &= \frac{TR}{J} \\ \phi &= \frac{TL}{GJ} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{\phi}{\tau_{\max}} = \frac{\frac{TL}{GJ}}{\frac{TR}{J}} = \frac{L}{RG} \Rightarrow L = \frac{\phi \times RG}{\tau_{\max}} \Rightarrow \phi = 2\pi \Rightarrow L = \frac{2\pi \times RG}{\tau_{\max}} = \frac{\pi dG}{\tau_{\max}}$$

**۴۸- گزینه «۳»**

**۴۹- گزینه «۲»** مواد ترد یا شکننده تحت کشش به گونه‌ای گسیخته می‌شوند که سطح مقطع شکست آن‌ها عمود بر راستای طولی بوده، اما تحت اثر لنگر پیچشی در زاویه‌ی  $45^\circ$  گسیخته می‌شوند.

$$\tau = \frac{TR}{J} \Rightarrow \frac{\tau_1}{\tau_2} = \frac{T_1}{T_2} \frac{R_1}{R_2} \frac{J_2}{J_1} \xrightarrow{\text{شعاع خارجی دو محور با هم برابر است}} \frac{\tau_1}{\tau_2} = \frac{T_1}{T_2} \times \frac{J_2}{J_1}$$

**۵۰- گزینه «۴»**

چون توان و فرکانس موتور ثابت است در نتیجه گشتاورهای پیچشی منتقل شده توسط آن‌ها برابر است.

$$P_1 = P_2 \Rightarrow T_1 = T_2 \Rightarrow \frac{\tau_1}{\tau_2} = \frac{J_2}{J_1} = \frac{\frac{\pi}{2}(40^4 - 20^4)}{\frac{\pi}{2} \times 40^4} = 0/9375 = \frac{3}{3/2}$$

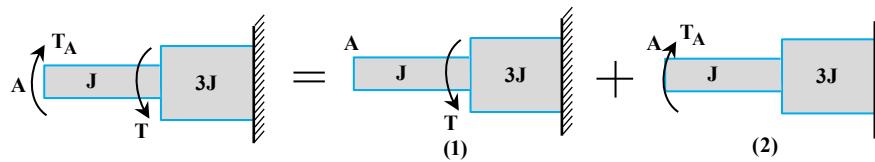
**۵۱- گزینه «۳»**

روش اول: دو محور AB و BC مانند دو فنر موازی رفتار می‌کنند چرا که زاویه پیچش آن‌ها در مقطع B با هم برابر است. بنابراین مقدار گشتاور پیچشی تحمل شده توسط هر محور با سختی پیچشی آن محور متناسب است.

$$T_A = \frac{k_{AB}}{k_{AB} + k_{BC}} T = \frac{\frac{GJ}{2L}}{\frac{GJ}{3L} + \frac{G(3J)}{L}} T = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{1}{3} + \frac{1}{3}} T = \frac{1}{10} T ; \quad T_C = \frac{k_{BC}}{k_{AB} + k_{BC}} T = \frac{\frac{L}{GJ}}{\frac{3L}{GJ} + \frac{L}{G(3J)}} T = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{1}{3} + \frac{1}{3}} T = \frac{9}{10} T$$



روش دوم: از اصل سازگاری استفاده می‌شود:



$$\phi_A = \phi_{(1)} + \phi_{(2)} = 0 \Rightarrow \frac{TL}{G(3J)} - \frac{T_A(3L)}{GJ} - \frac{T_A L}{G(3J)} = 0 \Rightarrow \frac{T}{3} = T_A \left( \frac{1}{3} + \frac{1}{3} \right) \Rightarrow T_A = \frac{T}{10}$$

$$T_A + T_C = T \Rightarrow \frac{T}{10} + T_C = T \Rightarrow T_C = \frac{9T}{10}$$

$$\frac{T_A}{T_B} = \frac{r_A}{r_B} = 2 \Rightarrow T_A = 2T_B = 2T$$

۵۲- گزینه «۲» ارتباط بین گشتاور پیچشی وارد بر دو محور را می‌توان به صورت رو به رو نوشت:

$$\phi_{A/D} = \phi_A = \frac{T_A L}{GJ} = 2 \frac{TL}{GJ}$$

از طرفی زاویه پیچش مقطع A نسبت به تکیه‌گاه D مساوی است با:

در صورتی که زاویه پیچش مقطع E خواسته مسئله باشد می‌توان مقدار آن را مانند روش‌های گفته شده تعیین نمود.

وزن لوله = وزن میله

۵۳- گزینه «۴»

$$\Rightarrow W_s = W_p \Rightarrow A_s L = A_p L \Rightarrow \pi C_o^r = \pi (C_r^r - C_1^r) \Rightarrow C_o^r = C_r^r - C_1^r \xrightarrow{\frac{C_1}{C_r} = n} C_o^r = C_r^r (1 - n^r) \Rightarrow C_o = C_r \sqrt{1 - n^r} \quad (1)$$

$$(\tau_{\max})_s = (\tau_{\max})_p \Rightarrow \frac{T_s C_o}{\frac{\pi}{2} C_o^r} = \frac{T_p \times C_r}{\frac{\pi}{2} (C_r^r - C_1^r)} \Rightarrow \frac{T_s}{T_p} = \frac{C_r}{C_o} \times \frac{C_o^r}{(C_r^r - C_1^r)}$$

$$\xrightarrow{(1)} \frac{T_s}{T_p} = \frac{C_r}{C_r \sqrt{1 - n^r}} \times \frac{(C_r \times \sqrt{1 - n^r})^4}{C_r^r - n^r C_r^r} = \frac{1}{\sqrt{1 - n^r}} \times \frac{C_r^r (1 - n^r)^2}{C_r^r (1 - n^r)} = \frac{(1 - n^r)^{\frac{1}{2}}}{(1 - n^r)(1 + n^r)} = \frac{(1 - n^r)^{\frac{1}{2}}}{1 + n^r}$$

$$\tau_m = \frac{TR}{J} \Rightarrow \frac{T}{\tau_m} = \frac{J}{R} = \frac{\pi}{2} R^3 = \frac{3}{2} \times 0 / 1^3 = 1 / 5 \times 10^{-3} = 0 / 0015$$

۵۴- گزینه «۴»

۵۵- گزینه «۲» حداکثر تنفس برشی در مقطع دایره‌ای تحت اثر گشتاور پیچشی برابر است با:

$$\tau_{\max} = \frac{TR}{J} = \frac{1000 \times 0 / 0^3}{120 \times 10^{-8}} \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{30}{120} \times 10^8 = 25 \times 10^6 \text{ Pa} \Rightarrow \tau_{\max} = 25 \text{ MPa}$$

۵۶- گزینه «۳» طبق توضیحات متن درس گشتاور پیچشی  $T'$  تحمل شده توسط سطح هاشورخورده برابر است با:

$$T' = T \left( \frac{r}{R} \right)^4 \Rightarrow \frac{T}{2} = T \left( \frac{r}{R} \right)^4 \Rightarrow \left( \frac{r}{R} \right)^4 = \frac{1}{2} \Rightarrow r = \frac{R}{\sqrt[4]{2}}$$

۵۷- هیچ‌کدام از گزینه‌ها صحیح نیست. طبق رابطه‌ی سازگاری می‌توان نوشت:

$$\frac{\phi_B}{C} = \frac{\phi_B}{A} \Rightarrow \frac{T_{BC} L_{BC}}{G J_{BC}} = \frac{T_{AB} L_{AB}}{G J_{AB}} \Rightarrow \frac{T_C a}{\frac{\pi}{32} (d_r^4 - d_1^4)} = \frac{T_A (L - a)}{\frac{\pi}{32} d_1^4} \xrightarrow{T_C = T_A} \frac{a}{d_r^4 - d_1^4} = \frac{L - a}{d_1^4} \Rightarrow \frac{L - a}{a} = \frac{d_1^4}{d_r^4 - d_1^4}$$

$$\Rightarrow \frac{L}{a} - 1 = \frac{d_1^4}{d_r^4 - d_1^4} \Rightarrow \frac{L}{a} = \frac{d_1^4}{d_r^4 - d_1^4} + 1 = \frac{d_r^4}{d_r^4 - d_1^4} \Rightarrow \frac{a}{L} = \frac{d_r^4 - d_1^4}{d_r^4} = 1 - \left( \frac{d_1}{d_r} \right)^4$$



**۵۸- گزینه «۳»** در ابتدا حداکثر تنش برشی را با استفاده از ضربی اینمی به دست آورده و سپس حداکثر گشتاور پیچشی را از رابطه  $\tau_{max} = \frac{TR}{J}$

$$\tau_{max} = \frac{300}{2} = 150 \text{ MPa} \quad \text{به دست می‌آوریم.}$$

$$\tau_{max} = \frac{TR}{J} \Rightarrow T_{max} = \frac{\pi}{2} R^3 \tau_{max} = \frac{\pi}{16} d^3 \tau_{max}$$

$$\Rightarrow T_{max} = \frac{\pi}{16} \times 200^3 \times 150 = \frac{15\pi}{2} \times 10^7 = 225 \times 10^6 \text{ N.mm} \Rightarrow T_{max} = 225 \text{ kN.m}$$

**۵۹- گزینه «۳»** زاویه‌ی پیچش مقطع دایروی به طول  $L$  از رابطه‌ی زیر به دست می‌آید:

$$\phi = \frac{TL}{GJ} = \frac{(6000 \times 10^3) \times 1100}{80 \times \frac{\pi}{32} (40^4 - 20^4)} = \frac{32 \times 6 \times 11 \times 10^8}{8 \times (256 - 16) \times 10^5} = 0 / 366$$

چون عدد  $\pi$  با تقریب ۳ در نظر گرفته شده است، بنابراین گزینه (۳) صحیح است.

## درسنامه (۲): پیچش مقاطع جدار نازک

**۶۰- گزینه «۲»** با فرض اینکه شکل نشان داده شده مقطع اول باشد، بنابراین مقطع دوم قوطی جدار نازکی با ابعاد  $\frac{a}{2}$  و ضخامت  $2t$  است. در این حالت

$$k = \frac{GJ}{L} = \frac{T}{\phi} \quad k' = 2A_m t = \frac{T}{\tau} \quad \text{پاسخ تست به صورت مقابل است:}$$

مساحت داخل خطچین مرکزی است که برای قوطی مربعی برابر  $A_m = a^2$  می‌باشد.

$$\beta = \frac{\left(\frac{GJ}{L}\right)_1}{\left(\frac{GJ}{L}\right)_2} = \frac{J_1}{J_2} \quad ; \quad J_1 = \frac{4A_m^2}{\oint ds} = \frac{4(a^2)^2 t}{4a} = a^3 t \quad ; \quad J_2 = \frac{\frac{4}{4} \left(\frac{a^2}{2}\right)^2 (2t)}{\frac{4}{4} \left(\frac{a}{2}\right)} = \frac{a^3 t}{4} \Rightarrow \beta = 4]$$

$$\alpha = \frac{A_{m1} t_1}{A_{m2} t_2} = \frac{a^2 \times t}{\left(\frac{a}{2}\right)^2 \times 2t} = 2$$

**۶۱- گزینه «۱»** حداکثر تنش برشی در محورهای جدار نازک بسته در حداقل ضخامت جداره ایجاد می‌شود.

$$\tau_{max} = \frac{T}{2A_m t_{min}} = \frac{200 \times 10^3 \text{ N.mm}}{2 \times \frac{\pi}{4} \times (100 - 3/5 - 1/5)^2 \times 2} = 4 / 2 \text{ MPa}$$

**۶۲- گزینه «۳»** در مقطع جدار نازک، سه سلوی و یک زاویه پیچش وجود دارد که در مجموع چهار مجھول می‌شود. از طرفی یک معادله تعادل وجود دارد  
تعداد سلویها = معادله تعادل - (۱ + تعداد سلویها) = درجه نامعینی در نتیجه درجه نامعینی ۳ است.

**۶۳- گزینه «۱»** مساحت داخل  $n$  ضلعی منتظم را می‌توان از پیوست B کتاب استخراج نمود. در صورتی که طول  $a$  ضلعی منتظم باشد، آنگاه تنش برشی ماقزیم برابر خواهد بود با:

$$A_m = \frac{na^2}{4} \cotg\left(\frac{\pi}{n}\right) \quad ; \quad \tau_{max} = \frac{T}{2A_m t} = \frac{T}{2 \times \frac{na^2}{4} \cotg\left(\frac{\pi}{n}\right) \times t} = \frac{\sqrt{T} \operatorname{tg}\left(\frac{\pi}{n}\right)}{na^2 t}$$

**۶۴- گزینه «۳»** سازه دارای دو سلوی می‌باشد که دو مجھول محسوب می‌شوند، به اضافه مجھول زاویه پیچش در مجموع سه مجھول وجود دارد، از طرفی یک معادله تعادل داریم، در نتیجه درجه نامعینی سازه مساوی ۲ است.

تعداد سلوی‌های مقطع سازه = درجه نامعینی سازه



**۶۵- گزینه «۲»** تنش قائم ماکزیمم در محور تحت پیچش خالص مساوی با تنش برشی ماکزیمم است و در صفحه‌ای اتفاق می‌افتد که با محور طولی میله تحت پیچش زاویه ۴۵ درجه بسازد.

$$A_m = \pi R^3 = \frac{\pi}{4} d^4$$

$$\sigma_{\max} = \tau_{\max} = \frac{T}{2A_m t} = \frac{50 \times 10^6}{2(\frac{\pi}{4} \times 400^2) \times 2}, \quad \pi = 3 \Rightarrow \sigma_{\max} \approx 104 \text{ MPa}$$

**۶۶- گزینه «۲»** ماکزیمم تنش برشی در مقطع جدار نازک بسته به صورت زیر قابل محاسبه است:

$$\tau_{\max} = \frac{T}{2A_m t_{\min}} \Rightarrow t_{\min} = \frac{T}{\tau_{\max} \times 2A_m} = \frac{134 \times 10^3}{30 \times 2[\frac{\pi}{4} \times 20^2 + 20 \times 80]} = 1 \text{ mm}$$

**۶۷- گزینه «۳»** تنش برشی ماکزیمم در محور مدور توپر از رابطه  $\frac{TR}{J}$  به دست آمده در حالی که در قوطی مستطیلی، تنش برشی ماکزیمم طبق رابطه

$$\frac{T}{2A_m t} \text{ به دست می‌آید.}$$

$$\tau_{\max_1} = \tau_{\max_2} \Rightarrow \frac{TR}{J} = \frac{T}{2A_m t} \Rightarrow \frac{T(\frac{d}{2})^3}{\pi(\frac{d}{2})^4} = \frac{T}{2[2d \times d]t} \Rightarrow \frac{16T}{\pi d^3} = \frac{T}{4d^3 t} \Rightarrow t = \frac{\pi d}{64}$$

**۶۸- گزینه «۱»** به دلیل دو برابر بودن ضلع C'D' نسبت به ضلع CD، مساحت داخل خطچین مرکزی A'B'C'D' دو برابر مساحت خطچین مرکزی ABCD است. بنابراین تحت لنگر پیچشی یکسان خواهیم داشت:

$$\left. \begin{array}{l} q = \tau t \\ \tau = \frac{T}{2A_m t} \end{array} \right\} \Rightarrow T = 2\tau t A_m = 2q A_m \Rightarrow q_{ABCD}(A_m)_{ABCD} = q_{A'B'C'D'}(A_m)_{A'B'C'D'} \Rightarrow q_{ABCD} = 2q_{A'B'C'D'}$$

**۶۹- گزینه «۴»** برای محاسبه تنش برشی ماکزیمم در لوله می‌توان از فرمول  $\frac{T}{2A_m t}$  استفاده نمود که برابر است با:

$$\tau_{\max} = \frac{TR}{J} \quad (1)$$

یا آن که رابطه رو برو را به کار برد:

$$J = \frac{4(\pi r^3)t}{2\pi\rho} = 2\pi\rho^3 t \quad \text{قابل بیان می‌باشد و برابر است با: } \frac{4A_m^3}{\oint \frac{ds}{t}}$$

$$(1) \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{Tp}{2\pi\rho^3 t} = \frac{T}{2\pi\rho^3 t}$$

**۷۰- گزینه «۴»** مقدار تنش برشی در مقاطع جدار نازک توسط رابطه  $\frac{T}{2A_m t}$  قابل محاسبه است. بنابراین:

$$\frac{\tau_{\max}}{\tau_{\max} \text{ دایره مربع}} = \frac{\frac{T}{2A_1 t}}{\frac{T}{2A_1 t}} = \frac{A_2}{A_1} = \frac{4a^3}{\pi a^3} = \frac{4}{\pi}$$

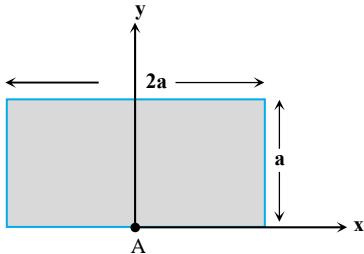
**۷۱- گزینه «۴»** چون دو مقطع جدار نازک می‌باشند بنابراین تنش برشی در آنها از رابطه  $\tau = \frac{T}{2A_m t}$  به دست می‌آید. در نتیجه می‌توان نوشت:

$$\tau_1 = \tau_2 \Rightarrow \frac{T}{2A_1 t} = \frac{T}{2A_2 t} \Rightarrow A_1 = A_2 \Rightarrow \frac{\pi}{4} d^4 = \alpha d \times d \Rightarrow \alpha = \frac{\pi}{4}$$



### درسنامه (۳): پیچش مقاطع غیر مدور و جدار نازک باز

**۷۲- گزینه «۱»** با توجه به جدول پیوست B ممان اینترسی مستطیل به طول  $b$  و عرض  $h$  حول محورهای  $x$ ,  $y$  به صورت زیر محاسبه می‌شود: برای این سؤال  $b = 2a$  و  $h = a$  است.



$$I_x = \frac{bh^3}{3} = \frac{2a \times a^3}{3} = \frac{2}{3}a^4 ; \quad I_y = \frac{hb^3}{12} = \frac{a \times (2a)^3}{12} = \frac{2}{3}a^4$$

$$J_A = I_x + I_y = \frac{4}{3}a^4$$

$$R_A = \sqrt{\frac{J_A}{A}} = \sqrt{\frac{\frac{4}{3}a^4}{2a^2}} = \sqrt{\frac{2}{3}}a$$

**۷۳- گزینه «۱»** تنش برشی ناشی از پیچش در مقاطع مستطیلی علاوه بر آنکه در مرکز مقطع صفر است، در گوشه‌های مقطع مستطیلی نیز صفر می‌باشد.

### «۲- گزینه «۱»

روش اول: لنگر پیچشی باید توسط پیچ‌ها تحمل شود. در صورتی که هر پیچ نیروی  $F$  را متحمل شود، بنابراین هر پیچ لنگر پیچشی مقاوم  $rF$  را نیز متحمل می‌شود، در این حالت چون در مجموع  $20$  عدد پیچ وجود دارد، می‌توان نوشت:

$$\sum T = 20rF = 20t.m = 20 \times 10^3 \times 100 \text{ kg.cm} \Rightarrow 20 \times 40F = 20 \times 10^5 \Rightarrow F = 2/5 \times 10^3 \text{ kg}$$

$$\tau = \frac{F}{A} = \frac{2/5 \times 10^3}{\frac{\pi \times 2^2}{4}} = 796 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

روش دوم: تنش برشی در هر پیچ را می‌توان از این رابطه زیر به دست آورد:

$$\tau_i = \frac{T r_i}{A \sum_{j=1}^{20} r_j} , \quad r_i = 40 \text{ cm} , \quad A = \pi(1)^2 = \text{سطح مقطع هر پیچ}$$

$$\tau = \frac{20 \times 10^3 \times 10^3 (\text{kg.cm}) \times 40}{(\pi \times 1^2) \times (20 \times 40)} = 795 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$



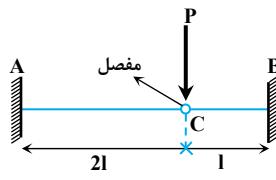
## فصل سوم

### «خمش»

#### تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل سوم

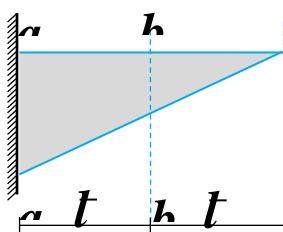
درسنامه (۱): خمس ساده، خمس متقاضان

- ۱**- مقطع تیر (شکل زیر) ثابت است. نسبت تنش عمودی ماکزیمم در مقطع A به تنش عمودی ماکزیمم در مقطع B (منظور تنش خمشی)، چقدر است؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۰)



- ۱ (۱)  
۴ (۲)  
۱ (۳)  
۲ (۴)  
۱۶ (۵)

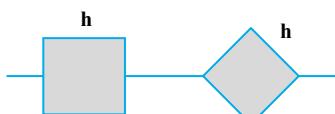
- ۲**- تیر شکل زیر با پهنه‌ای ثابت و ارتفاع متغیر(خطی) تحت اثر وزن خود قرار گرفته است. کدام رابطه در مورد تنش‌های حداکثر، در مقاطع a-a و b-b درست است؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۰)



- $\sigma_{a-a} = \frac{1}{2} \sigma_{b-b}$  (۱)  
 $\sigma_{a-a} = \sigma_{b-b}$  (۲)  
 $\sigma_{a-a} = 2\sigma_{b-b}$  (۳)  
 $\sigma_{a-a} = 4\sigma_{b-b}$  (۴)

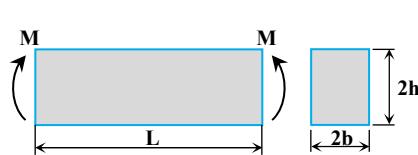
- ۳**- میله‌ای به قطر d زیر اثر لنگر پیچشی  $T_w$  قرار می‌گیرد و در آن تنش برشی  $\tau_w$  به وجود می‌آید. اگر این میله زیر اثر لنگر خمشی  $M_w$  قرار گیرد، در آن تنش عمودی  $\sigma_w$  به وجود می‌آید. با فرض اینکه  $\tau_w = 0/6\sigma_w$  باشد، مقدار  $\alpha$  در رابطه  $T_w = \alpha M_w$  کدام است؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۰)  
 ۰/۶ (۱) ۰/۳ (۲) ۱/۲ (۳) ۰/۸ (۴)

- ۴**- یک مقطع مربع شکل در دو حالت نشان داده شده در حول محور x-x تحت خمش قرار گرفته است. مطلوب است تعیین نسبت لنگر خمشی مجاز هر دو حالت در صورتی که تنش مجاز برای هر دو مقطع یکسان باشد.  
 (مهندسی هوافضا - سراسری ۸۰)



- $\sqrt{3}$  (۱)  $\sqrt{2}$  (۲)  
 $\sqrt{7}$  (۳)  $\sqrt{5}$  (۴)

- ۵**- تیری با مدول یانگ E مطابق شکل زیر تحت گشتاور خمشی M قرار دارد. تغییر طول الیاف پایین تیر ( $\Delta L$ ) را به دست آورید.  
 (مهندسی مکانیک - سراسری ۸۲)



$$\Delta L = \frac{3}{4} \frac{ML}{Ebh^3} \quad (۱)$$

$$\Delta L = \frac{3}{8} \frac{ML}{Ebh^3} \quad (۲)$$

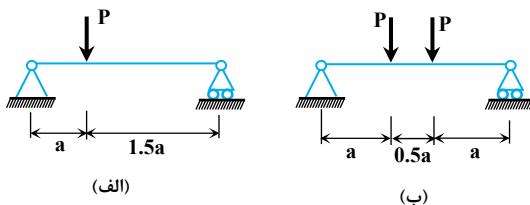
$$\Delta L = \frac{3}{8} \frac{ML}{Ebh^2} \quad (۳)$$

- ۶**- میله‌ای که مقطع آن دایره‌ای است زیر اثر لنگر پیچشی T دارای تنش برشی ماکزیمم  $40 \text{ MPa}$  می‌باشد. اگر همین میله زیر اثر لنگر خمشی M که مقدار آن مساوی T است قرار گیرد، تنش برشی ماکزیمم آن چقدر می‌شود؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۲)

- ۴۰ (۱)  $40\sqrt{2}$  (۲) ۲۰ (۳) ۸۰ (۴)



**۷**- تیرهای شکل زیر از یک جنس و با یک سطح مقطع و رفتار خطی می‌باشند. اگر تنش ماقزیم خمشی در تیر الف مساوی  $60 \text{ MPa}$  باشد، تنش ماقزیم در تیر (ب) چند  $\text{MPa}$  است؟



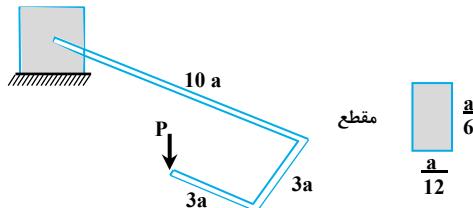
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۲)

- (۱) ۱۰۰
- (۲) ۱۲۰
- (۳) ۱۵۰
- (۴) ۶۰

**۸**- ماقزیم تنش خمشی در تیر زیر برابر است با:

- (۱)  $(12670)p/a^2$
- (۲)  $(14120)p/a^2$
- (۳)  $(16212)p/a^2$
- (۴)  $(18144)p/a^2$

**۹**- تسمه‌ی پهن فولادی روی قرقره‌ای به قطر  $20 \text{ mm}$  عبور داده می‌شود، اگر ضخامت تسمه  $45 \text{ mm}$  و عرض آن  $16 \text{ mm}$  باشد، ماقزیم تنش در تسمه‌ی خم شده چند  $\text{MPa}$  خواهد بود؟ ( $E = 200 \text{ GPa}$ )

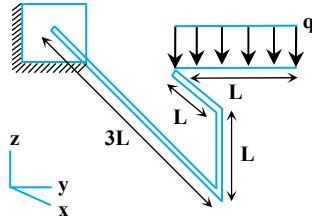


(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۲)

- (۱) ۲۲۵
- (۲) ۳۰۰
- (۳) ۴۵۰
- (۴) ۹۰۰

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۲)

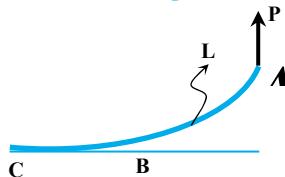
**۱۰**- در شکل زیر ممان خمشی ماقزیم چقدر است؟



- (۱)  $ql^2$
- (۲)  $\frac{3}{2}al^2$
- (۳)  $2ql^2$
- (۴)  $3ql^2$

**۱۱**- صفحه‌ای فولادی مطابق شکل به عرض ۱ متر و طول  $L$  توسط بار قائم  $P$  از نقطه A تا B از زمین بلند شده است، کدام گزینه صحیح است؟

(مهندسی معدن - سراسری ۸۲)



- (۱) لنگر خمشی در B صفر است.
- (۲) لنگر خمشی در B ماقزیم است.
- (۳) لنگر خمشی در A ماقزیم است.
- (۴) لنگر خمشی ماقزیم بین B و C است.

**۱۲**- نسبت تنش مجاز کششی به تنش مجاز فشاری چقدر باشد تا در تیری با مقطع مثلث متساوی الاضلاع که قاعده آن در کشش است، شکست کششی و فشاری در یک زمان اتفاق بیفتد؟

(مهندسی معدن - سراسری ۸۲)

$$\frac{1}{2} \quad (۴)$$

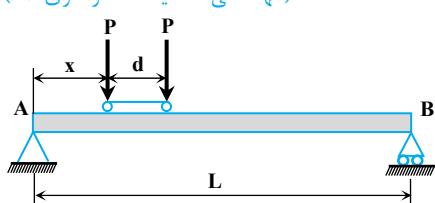
$$3 \quad (۳)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$\frac{1}{3} \quad (۱)$$

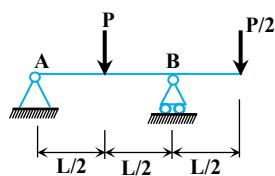
**۱۳**- در شکل دو چرخ متحرک به فاصله  $d = 6 \text{ m}$  بر روی یک تیر به طول  $L = 24 \text{ m}$  حرکت می‌کند. در صورتی که هر یک از چرخ‌ها نیروی  $P = 3 \text{ kN}$  را بر روی تیر وارد نماید، میزان ممان خمشی ماقزیم در تیر فوق چقدر است؟

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۳)



- (۱) ۲۸/۸
- (۲) ۲۸/۲
- (۳) ۲۷/۶
- (۴) ۲۷

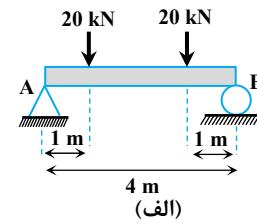
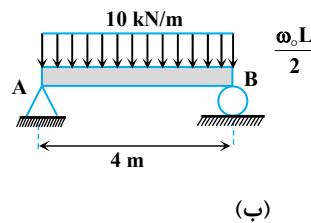
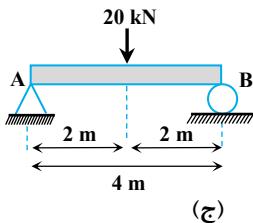
**۱۴-** مقطع تیر شکل زیر مربع مستطیل می‌باشد. تنش مجاز فشاری چند برابر تنش مجاز کششی باشد تا با افزایش  $P$  هردو تنش با هم به مقدار مجاز (مهندسی عمران - سراسری ۸۳) برسند؟



- |               |   |                   |
|---------------|---|-------------------|
| $\frac{1}{2}$ | ۲ | ۱ (۱)             |
| $\frac{1}{5}$ | ۴ | $\frac{1}{4}$ (۳) |

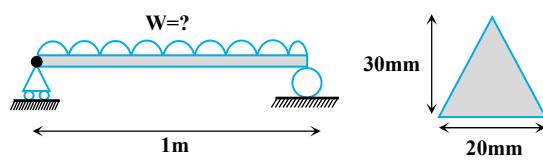
**۱۵-** بیشترین تنش خمشی در تیرهای نشان داده شده که دارای سطح مقطع یکسان هستند، چگونه است؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۳)



- (۱) تیر (الف) بزرگ‌تر از تیر (ب)      (۲) تیر (الف) بزرگ‌تر از تیر (ج)      (۳) در هر سه تیر مساوی است.      (۴) تیر (ج) بزرگ‌تر از تیر (ب)

**۱۶-** تیری با مقطع مثلثی نشان داده شده است در صورتی که حداکثر تنش کششی در مقطع این تیر برابر  $100 \text{ MPa}$  باشد، مقدار  $W$  چند کیلو نیوتون بر متر است؟ (مهندسی معدن - سراسری ۸۳)

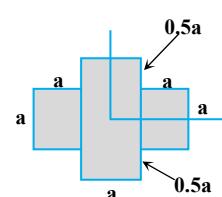


- |           |   |
|-----------|---|
| $W = 1/2$ | ۱ |
| $W = 1/5$ | ۲ |
| $W = 3$   | ۳ |
| $W = 4$   | ۴ |

**۱۷-** برای بالا بردن ظرفیت خمشی یک تیر چوبی، ۵ لایه از آن با عرض و ضخامت یکسان کاملاً به هم متصل شده‌اند. ظرفیت خمشی تیر حول محور افقی چند برابر می‌شود؟ (مهندسی معدن - سراسری ۸۳)



**۱۸-** مقطع تیری مطابق شکل از چسبانیدن سه قسمت به هم تشکیل شده است. اگر لنگر خمشی  $M$  حول محور افقی تنش ماقزیم  $\sigma_1$  و لنگر خمشی  $M$  حول محور قائم تنش ماقزیم  $\sigma_2$  را ایجاد کند، نسبت  $\frac{\sigma_1}{\sigma_2}$  چیست؟ (مهندسی عمران - سراسری ۸۴)



- |               |   |                     |
|---------------|---|---------------------|
| $\frac{2}{3}$ | ۲ | $\frac{15}{28}$ (۱) |
| $\frac{3}{2}$ | ۴ | $\frac{28}{15}$ (۳) |

**۱۹-** دو تیر ۱ و ۲ دارای طول و پهنای یکسان می‌باشند. ارتفاع هردو تیر در تکیه‌گاه یکی است ولی تیر یک با ارتفاع متغیر با تغییرات خطی و تیر دو

با ارتفاع ثابت است. زیر اثر بار گسترده‌ی یکنواخت نسبت  $\frac{\sigma_{1max}}{\sigma_{2max}}$  در وسط طول تیرها چقدر است؟ (مهندسی عمران - سراسری ۸۴)

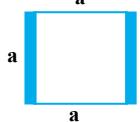




**۲۰**- شکل زیر مقطع تیری است که جدارهای افقی ضخامت  $t_1$  و جدارهای قائم به ضخامت  $t_2$  می‌باشند.  $t_1$  و  $t_2$  بسیار کم هستند. نسبت  $\frac{t_2}{t_1}$  چقدر باشد، تا نصف لنگر خمی در جدارهای قائم و نصف آن در جدارهای افقی قرار گیرد؟

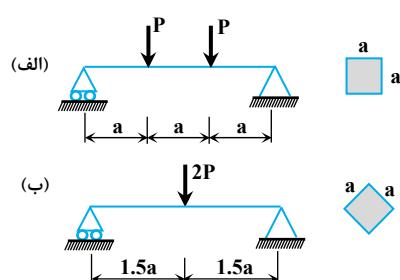
(مهندسی عمران- سراسری ۸۴)

- ۴) ۱
- ۳) ۲
- ۲) ۳
- ۱) ۴



**۲۱**- تیرهای «الف» و «ب» با مقطع مشخص در شکل زیر موجود می‌باشند. نسبت تنش ماکزیمم خمی تیر «ب» به تیر «الف» کدام است؟

(مهندسی عمران- سراسری ۸۴)



- ۱)  $\sqrt{2}$
- ۲)  $2\sqrt{2}$
- ۳)  $3\sqrt{2}$
- ۴)  $\frac{3\sqrt{2}}{2}$

(مهندسی عمران- سراسری ۸۴)

$$\frac{\sigma_a}{\sigma_s} \text{ چیست؟}$$

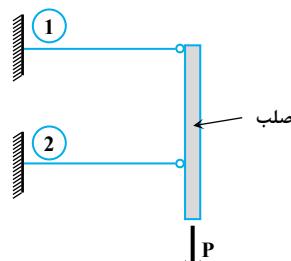
$$(E_s = 3E_a = 2/1 \times 10^6 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}, \gamma_s = 3\gamma_a = 7/8 \frac{\text{t}}{\text{m}^3})$$

- ۱) ۱
- ۲)  $\frac{1}{9}$
- ۳)  $\frac{1}{3}$
- ۴) ۳

**۲۲**- دو تیر ساده‌ی آلومینیومی و فولادی با ابعاد یکسان زیر اثر وزن خود قرار دارند، نسبت  $\frac{\sigma_{\text{max}}}{\sigma_{\text{max}}}$  چقدر است؟

(مهندسی عمران- سراسری ۸۴)

$$\text{نسبت } \frac{\sigma_{\text{max}}}{\sigma_{\text{max}}} \text{ چقدر است؟}$$



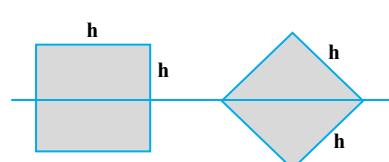
- ۱) ۱
- ۲) ۲
- ۳)  $\frac{1}{2}$
- ۴)  $\frac{1}{8}$

**۲۳**- یک مقطع مربع در دو حالت نشان داده شده در حول محور افقی تحت خمش قرار می‌گیرد. مطلوب است تعیین نسبت لنگر خمی مجاز دو حالت

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)

در صورتی که تنش خمی مجاز برای هر دو مقطع یکسان باشد؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)

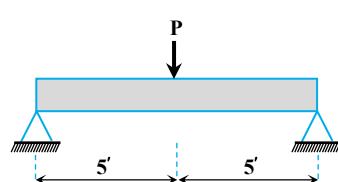


- ۱)  $\frac{\sqrt{2}}{2}$
- ۲)  $\sqrt{2}$
- ۳) ۲
- ۴)  $\sqrt{3}$

**۲۵**- تیر بال باریک  $S10 \times 35$  که مدول مقطع آن  $30000 \text{ (in)}^3$  بوده و  $30000 \text{ (psi)}$  است، مطابق شکل بارگذاری می‌شود. مقدار  $P$  مجاز

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)

$$\text{چقدر است؟ (وزن واحد طول آن } \frac{\text{lb}}{\text{ft}} \text{ می‌باشد)}$$



- ۱) ۱۴۶۱۲(lb)
- ۲) ۲۹۲۲۵(lb)
- ۳) ۲۹۳۸۲(lb)
- ۴) ۲۹۴۰۰(lb)



(مهندسی هواپیما - سراسری ۸۴)

**۲۶**- کدام یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

۱) در مقاطع بسته جدار نازک، مرکز برش (Shear Center) همواره در داخل مقاطع قرار می‌گیرد.

۲) محل تار خنثی (Neutral Axis) علاوه بر هندسه مقاطع، به بارگذاری نیز بستگی دارد.

۳) در یک مقاطع جدار نازک به شکل دایره، در اثر اعمال ممان پیچشی امکان ایجاد Warping وجود ندارد.

۴) به طور کلی، نمی‌توان مسئله مدل‌سازی شده (Idealized Model) برای یک نوع بارگذاری را برای انواع دیگر بارگذاری استفاده نمود.

**۲۷**- در شکل زیر اگر تنش مجاز  $\sigma_{all} = 100 \text{ MPa}$ ,  $C = \bar{y} = 70 \text{ mm}$ ,  $\bar{I} = 10 \times 10^{-5} \text{ m}^4$  باشد، بزرگترین مقدار

(مهندسی معدن - سراسری ۸۴)

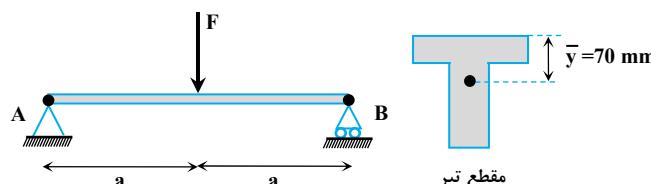
نیروی مجاز  $F$  چند کیلو نیوتون است؟

$$1 / ۱۸۵\circ$$

$$2 / ۱۸۵\circ$$

$$3 / ۲۸۵\circ$$

$$4 / ۱۲۸\circ$$



**۲۸**- دو بار متوجه ۲ تن و ۳ تن که فاصله بین آن‌ها ثابت و برابر  $15 \text{ cm}$  می‌باشد بر روی تیر مطابق شکل در حال حرکت می‌باشند. لنگر خمی مکانیزم در تیر در چند سانتی‌متر از تکیه‌گاه چپ (x) اتفاق می‌افتد؟

(مهندسی معدن - سراسری ۸۴)

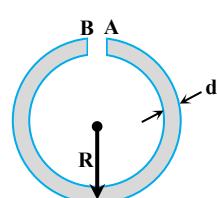
$$1 / ۲۰۵$$

$$2 / ۲۷۰$$

$$3 / ۳۰۰$$

$$4 / ۳۲۰$$

**۲۹**- یک سیم مسی به قطر  $d$  به شکل یک دایره به گونه‌ای خم شده است که دو انتهای آن درست در تماس با یکدیگر نگه داشته شده‌اند. در صورتی که حداکثر کرنش مجاز مس  $\epsilon$  باشد، کمترین طول ( $L$ ) مورد نیاز برای این حالت برابر است با:



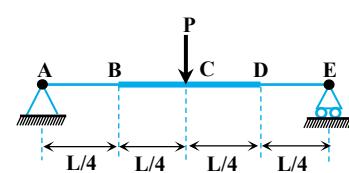
$$\frac{\pi d}{\epsilon}$$

$$1 / \frac{\pi d}{2\epsilon}$$

$$\frac{4\pi d}{\epsilon}$$

$$2 / \frac{2\pi d}{\epsilon}$$

**۳۰**- تیر شکل زیر به مقاطع مستطیل به پهنای ثابت است که ارتفاع قسمت  $BD$  دو برابر ارتفاع قسمت‌های دیگر می‌باشد. اگر تمرکز تنش صرف‌نظر شود تنش مکانیزم مقاطع  $B$  چند برابر تنش مکانیزم مقاطع  $C$  است؟



$$1 / ۲$$

$$2 / ۱$$

$$\frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{2}$$

**۳۱**- در بالا و پایین مقاطع یک تیر مکانیزکرنش‌ها برابر  $200 \text{ mm}$  و  $300 \text{ mm}$  می‌باشد. اگر عمق مقاطع برابر  $300 \text{ mm}$  باشد، احناء آن چقدر است؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)

$$1 / ۷۵ \text{ متر}$$

$$2 / ۶۰ \text{ متر}$$

$$3 / ۵۰ \text{ متر}$$

$$4 / ۴۰ \text{ متر}$$

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)

**۳۲**- در تیر نشان داده شده، لنگر خمی مکانیزم چه مقداری دارد؟

$$\frac{P_0 L^3}{4}$$

$$1 / \frac{P_0 L^3}{8}$$

$$\frac{P_0 L}{8}$$

$$2 / \frac{P_0 L^3}{8}$$

**۳۳**- اگر سیمی فولادی به قطر  $5 \text{ mm}$  به دور قرقره‌ای به قطر  $40 \text{ mm}$  پیچیده شود، تنش خمی حداکثر سیم چند MPa است؟ ( $E = 200 \text{ GPa}$ )

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)

$$1 / ۶۲۵$$

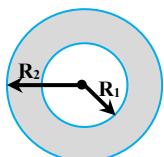
$$2 / ۵۰۰$$

$$3 / ۲۵۰$$

$$4 / ۱۲۵$$



**۳۴** یک لوله‌ی جدار ضخیم با مقطع نشان داده شده در شکل با اعمال کوپل  $M$  حول یک محور افقی خم شده است. اگر تنش مجاز برابر  $20 \text{ MPa}$  باشد، حداقل کوپلی که می‌تواند بر این لوله اعمال شود چند نیوتون متر است؟ ( $\pi = 3/14$ ) ( $r_1 = 40 \text{ mm}$ ,  $r_2 = 20 \text{ mm}$ ) (۸۵)



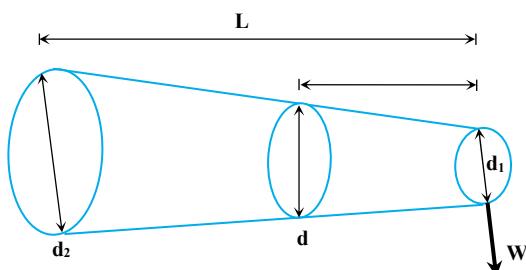
- ۹۴۲۰ (۱)  
۹۴/۲ (۲)  
۹۴۲ (۳)  
۹/۴۲ (۴)

**۳۵** برای تیر نشان داده شده در شکل، اگر تنش مجاز در کشش مساوی  $12 \text{ MPa}$  و تنش مجاز در فشار مساوی  $15 \text{ MPa}$  باشد، بیشترین کوپل  $M$  را که می‌توان بر این تیر وارد کرد چند  $\text{kN.m}$  است؟ ( $C = 200 \text{ mm}$ ,  $\bar{I}_x = 200 \times 10^6 \text{ m}^4$ ) (۸۵)



- ۱۲۰ (۲)  
۱۵۰ (۱)  
۰/۱۲۰ (۴)  
۰/۱۵۰ (۳)

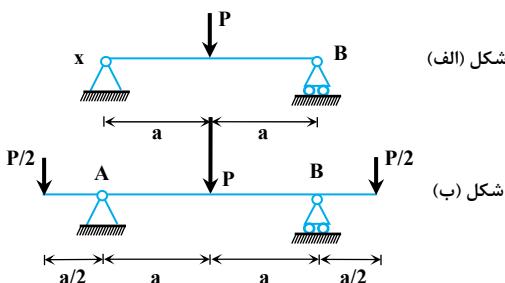
**۳۶** اگر نیروی  $W$  عمود بر محور تیر و در انتهای آزاد آن مطابق شکل وارد شود. ماکزیمم تنش خمشی در مقطعی به فاصله  $x$  از انتهای آزاد آن چه مقدار است؟ (مهندسی نفت - سراسری) (۸۵)



$$\frac{\frac{32W.x}{\pi[d_1 + (d_2 - d_1)(\frac{x}{L})]^3}}{(\frac{64W.x}{\pi[d_1 + (d_2 - d_1)(\frac{x}{L})]^3})} \quad (۲) \quad (۱)$$

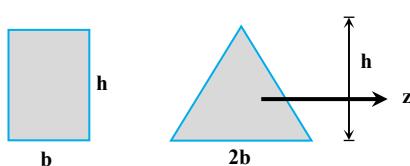
$$\frac{\frac{W.x}{(\frac{\pi}{32})[d_1 + (d_2 - d_1)(\frac{x}{L})]^3}}{(\frac{W.x}{\pi[d_1 + (d_2 - d_1)(\frac{x}{L})]^3})} \quad (۳)$$

**۳۷** اگر  $\sigma_1$  تنش ماکزیمم خمشی در تیر شکل (الف) و  $\sigma_2$  تنش ماکزیمم خمشی در تیر شکل (ب) باشد، نسبت  $\frac{\sigma_1}{\sigma_2}$  چقدر است؟ (مقطع هر دو تیر یکی است) (مهندسی عمران - سراسری) (۸۶)



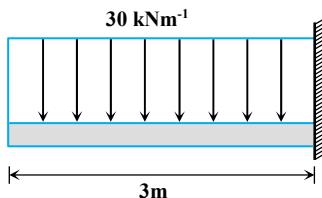
- ۱/۳ (۱)  
۱/۲ (۲)  
۱/۳ (۳)  
۲/۴ (۴)

**۳۸** دو مقطع زیر از ماده‌ای هستند که تنش مجاز فشاری آن دو برابر تنش کششی مجاز آن است. نسبت لنگر خمشی مثبت مجاز وارد به دو مقطع ( $I_z = 2b \times \frac{h^3}{36}$ ) چقدر است؟ (برای مثلث  $\frac{M_1}{M_2}$ ) (مهندسی عمران - سراسری) (۸۶)



- ۱/۲ (۲)  $\frac{1}{4}$  (۱)  
۲ (۴)  $1/3$  (۳)

**۳۹** چنانچه تنش مجاز کششی برای تیر زیر  $15 \text{ MPa}$  باشد، مطلوب است تعیین مشخصات مقطع مستطیلی تیر به میلی‌متر طوری که ارتفاع آن دو برابر پهنای آن باشد؟ (مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری) (۸۶)

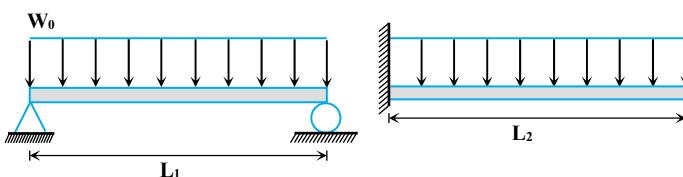


- $b = 110$ ,  $h = 220$  (۱)  
 $b = 55$ ,  $h = 110$  (۲)  
 $b = 50$ ,  $h = 100$  (۳)  
 $b = 22$ ,  $h = 44$  (۴)

**۴۰** دو تیر نشان داده شده به طول های  $L_1$  و  $L_2$  دارای سطح مقطع یکسان تحت تأثیر بار گستره دیگرناخت  $w$  قرار دارند. اگر

(مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۶)

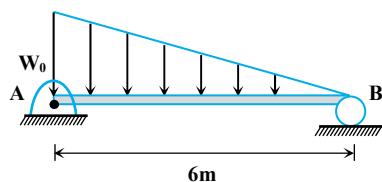
بیشترین تنش خمشی در هر دو یکی باشد، نسبت  $\frac{L_1}{L_2}$  چقدر است؟



- $\sqrt{2}$  (۱)
- $\sqrt{3}$  (۲)
- ۲ (۳)
- $2\sqrt{2}$  (۴)

(مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۶)

**۴۱** گشتاور خمشی مجازیم در چند متري از تکيه گاه A واقع می گردد؟

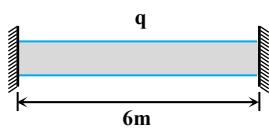


- ۲ (۱)
- ۲/۶ (۲)
- ۲/۸ (۳)
- ۳ (۴)

**۴۲** یک تیر افقی دو سر گیردار تحت تأثیر بار یکنواخت  $q$  قرار گرفته است. اگر مدول مقطع تیر معادل  $10 \times 10^3 \text{ m}^{-3}$  باشد، در صورتی که تنش

(مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۶)

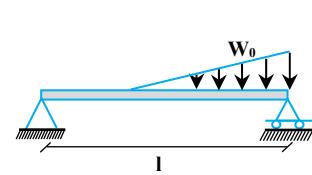
خمشی مجاز معادل  $15^\circ \frac{\text{kN}}{\text{m}^2}$  باشد، شدت بار واردہ برابر است با:



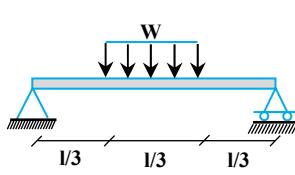
- $33/3 \text{ kN.m}$  (۱)
- $50 \text{ kN.m}$  (۲)
- $66/6 \text{ kN.m}$  (۳)
- $100 \text{ kN.m}$  (۴)

(مهندسی معدن - سراسری ۸۶)

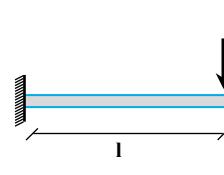
**۴۳** کدام یک از تیرهای نشان داده شده در شکل ۱ تا ۴ دارای منطقه (ناحیه) خمش خالص می باشند؟



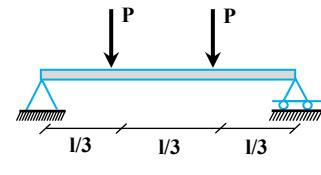
- (۴)
- (۴) شکل (۲) و (۴)



- (۳)
- (۴) شکل (۳) و (۴)



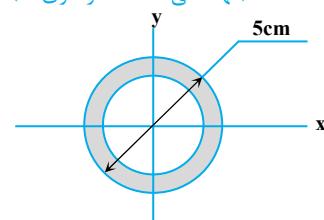
- (۲)
- (۲) شکل (۲)



- (۱)
- (۱) شکل (۱)

**۴۴** در لوله فولادی نشان داده شده در شکل با ضخامت  $5 \text{ cm}$  و تنش خمشی مجاز  $100 \text{ MPa}$ ، ممان خمشی مجاز چند نیوتون متر است؟

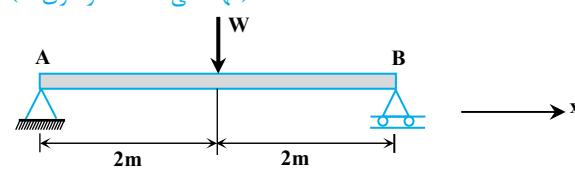
(مهندسی نفت - سراسری ۸۶)



- ۷۱۴ (۱)
- ۷۲۴ (۲)
- ۶۷۵ (۳)
- ۸۰۲/۵ (۴)

**۴۵** در یک تیر ساده با مقطع I که دارای گشتاور ماند سطح برابر  $I_x = 20 \times 10^{-6} \text{ m}^4$  می باشد. اگر طول تیر برابر ۴ متر و عمق سطح مقطع آن ۱۰ سانتی متر و تنش خمشی مجاز آن برابر  $100 \text{ MPa}$  باشد، بار W که در مرکز تیر اعمال می شود چقدر خواهد بود؟ (شکل زیر)

(مهندسی نفت - سراسری ۸۶)

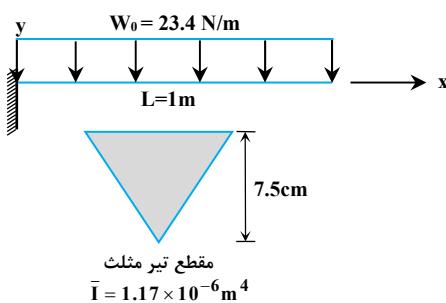


- $4 \text{ kN}$  (۱)
- $40 \text{ kN}$  (۲)
- $4 \text{ MN}$  (۳)
- $400 \text{ kN}$  (۴)



(مهندسی نفت - سراسری ۸۶)

۴۶- برای تیر یک سرگیردار با مقطع نشان داده شده و تحت بار یکنواخت  $W_0 = 23.4 \text{ N/m}$  حداکثر تنش خمشی برابر است با:



$$25.0 \text{ kPa} \quad (1)$$

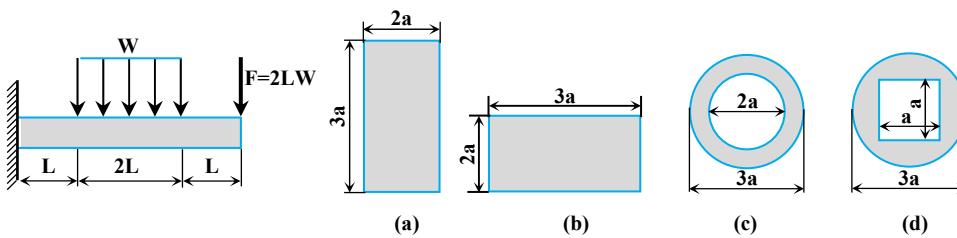
$$50.0 \text{ kPa} \quad (2)$$

$$75.0 \text{ kPa} \quad (3)$$

$$\frac{23/4}{3/75} \times 10^3 \text{ Pa} \quad (4)$$

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۷)

۴۷- یک تیر مطابق شکل بارگذاری شده است، کدام مقطع باعث می‌شود تنش محوری کمتری به تیر وارد شود؟



a) مقطع

b) مقطع

c) مقطع

d) مقطع

۴۸- میله‌ای دارای مقطعی به شکل لوله با ضخامت کم  $t$  و به شعاع  $R$  است. یکبار زیر اثر لنگر خمشی  $M$  و بار دوم زیر اثر لنگر پیچشی

(مهندسی عمران - سراسری ۸۷)

$T = M$  قرار می‌گیرد. نسبت تنش فشاری ایجاد شده در حالت اول به حالت دوم چقدر است؟

$$4 \quad (4)$$

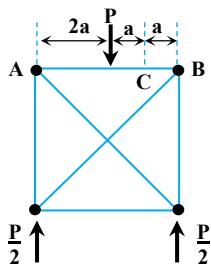
$$2 \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

(مهندسی عمران - سراسری ۸۷)

۴۹- در خرپای شکل زیر میله AB به مقطع مربع و به طول ضلع  $b$  است. تنش خمشی در نقطه C چقدر است؟



$$\frac{P}{b^3} \quad (2)$$

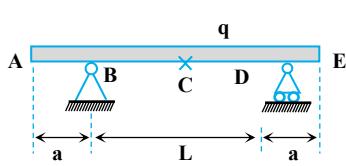
$$\frac{3Pa}{b^3} \quad (1)$$

$$\frac{P}{2b^3} \quad (4)$$

$$\frac{3Pa}{2b^3} \quad (3)$$

۵۰- تیر شکل زیر، دارای مقطعی ثابت و قرینه نسبت به محورهای افقی و قائم است. تنش خمشی در نقاط B, C و D برابر است. چقدر است؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۷)



$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{4} \quad (4)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{4} \quad (3)$$

۵۱- دو تیر زیر اثر لنگر خمشی، مقاومت مساوی دارند. تیر اول دارای مقطع دایره به شعاع R و تیر دوم به مقطع مستطیل به پهنای b و به

ارتفاع  $2b$  است. نسبت  $\frac{b}{R}$  چقدر است؟

$$\frac{\sqrt{3}\pi}{2} \quad (4)$$

$$\frac{\sqrt[3]{3}\pi}{2} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{3}\pi}{2} \quad (2)$$

$$\frac{3\pi}{2} \quad (1)$$

**۵۲** - مقطع تیری شامل لوله‌ای با شعاع  $a$  و ضخامت  $t$  همراه سه تقویت‌کننده به صورت ورق با عرض  $\frac{a}{3}$  و ضخامت  $t$  می‌باشد به طوری که ورق‌ها در داخل لوله به جداره آن به طور عمود بر جداره اتصال یافته و امتداد آن‌ها با یکدیگر زاویه  $120^\circ$  درجه می‌سازند. تنش حداکثر در تیر بر اثر لنگر خمشی  $M$  را به دست آورید. (مهندسی عمران - سراسری ۸۷)



$$\begin{aligned} \frac{\sigma}{\sigma_{\text{yield}}} &= \frac{M}{ta^2} \quad (1) \\ \sigma &= \frac{M}{\pi ta^2} \quad (2) \end{aligned}$$

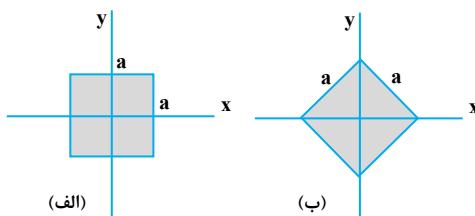
**۵۳** - میله‌ای آلومینیومی با سطح مقطع نیم‌دایره‌ای به شعاع  $12$  میلی‌متر به شکل قوس دایره‌ای به شعاع متوسط  $\frac{1}{3}$  متر، خم می‌شود. اگر وجه تخت

$$(\bar{y} = \frac{4r}{3\pi}, \pi = 3, E = 70 \text{ GPa}) \quad M_{\text{yield}} = 70 \text{ MPa}$$

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)

$$(1) \quad 17/5 \quad (2) \quad 28 \quad (3) \quad 35 \quad (4) \quad 140$$

**۵۴** - دو تیر با سطح مقطع مربع شکل  $a \times a$  به دو گونه (الف) و (ب) تحت ممان خمشی خالص  $M_x = M_0$  قرار دارند. نسبت تنش ماکزیمم حالت (الف) به حالت (ب) را به دست آورید. (مهندسی هوافضا - سراسری ۸۷)



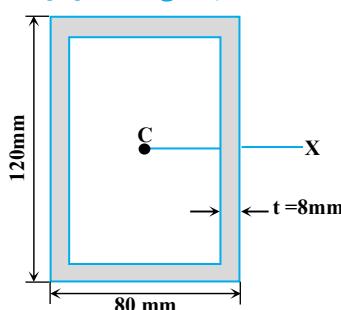
$$\begin{aligned} \frac{\sigma_{\text{yield}}}{\sigma} &= \frac{1}{\sqrt{2}} \quad (1) \\ \frac{\sigma_{\text{yield}}}{\sigma} &= \sqrt{2} \quad (2) \\ \frac{\sigma_{\text{yield}}}{\sigma} &= 1 \quad (3) \end{aligned}$$

**۵۵** - سه بیم با مقاطع یکسان به صورت صاف، خمیده با شعاع انحنای  $R$  و خمیده با شعاع انحنای  $R$  تحت تأثیر ممان خمشی یکسان مفروض هستند. قدر مطلق تنش نرمال حاصل از ممان فوق در کدامیک و در چه ناحیه‌ای بیشتر می‌باشد؟ (مهندسی هوافضا - سراسری ۸۷)

- (۱) در قسمت تحدب بیم با شعاع انحنای  $2R$   
 (۲) در قسمت تقرع بیم با شعاع انحنای  $2R$   
 (۳) در قسمت تقرع بیم با شعاع انحنای  $R$   
 (۴) در تمامی بیم‌ها یکسان است.

**۵۶** - یک پروفیل قوطی مطابق شکل با استفاده از روش اکستروژن از آلیاژ آلومینیوم ساخته شده است. اگر  $E = 70 \text{ GPa}$  و  $\sigma_u = 300 \text{ MPa}$  باشند، با چشم‌پوشی از تأثیر شعاع گوشده‌ها، حداکثر لنگر خمشی مجاز با ضرب اطمینان ۳ برای این مقطع بر حسب  $kN \cdot m$  چقدر خواهد بود؟ (مهندسی نفت - سراسری ۸۷)

$$I = 6 \times 10^{-6} \text{ m}^4$$



$$\begin{aligned} M &= 25 \quad (1) \\ M &= 5 \quad (2) \\ M &= 20 \quad (3) \\ M &= 10 \quad (4) \end{aligned}$$

**۵۷** - تیری به ابعاد مقطع  $b \times 2b \times b$  (عرض  $b$  و ارتفاع تیر  $2b$ ) و به طول  $L$  و مدول  $E$  تحت تأثیر لنگر خمشی  $M$  قرار دارد. تغییر طول در اثر کشیدگی چقدر است؟ (مهندسی نفت - سراسری ۸۷)

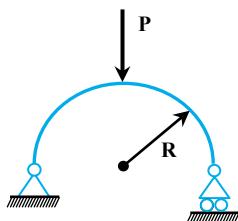
$$\begin{aligned} \frac{\delta L}{L} &= \frac{6ML}{4b^3E} \quad (1) \\ \frac{\delta L}{L} &= \frac{6ML}{3b^3E} \quad (2) \\ \frac{\delta L}{L} &= \frac{6ML}{2b^3E} \quad (3) \\ \frac{\delta L}{L} &= \frac{6ML^2}{b^3E} \quad (4) \end{aligned}$$

**۵۸** - یک پلیت فلزی به ابعاد  $10 \text{ mm} \times 10 \text{ mm} \times 0.5 \text{ mm}$  بر روی زمین قرار دارد. اگر از یک طرف پلیت توزیع نیروی  $F = 100 \text{ kg}$  بلند شود، مقدار ممان خمشی در اولین نقطه تماس به زمین قبل از بلندشدن چقدر است؟ (مهندسی نفت - سراسری ۸۷)

$$\begin{aligned} (1) \text{ صفر} & \quad (2) \text{ } 800 \text{ kgm} \\ (3) \text{ } 1000 \text{ kgm} & \quad (4) \text{ از لحظه استاتیکی نامعین و قابل حل نمی‌باشد.} \end{aligned}$$



**۵۹** - قوسی به شکل نیم دایره مطابق شکل، زیر اثر نیروی قائم  $P$  در رأس می باشد. مقطع قوس به شکل دایره به شعاع  $r$  می باشد. ماکزیمم تنش خمشی در آن چه مقدار است؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۸)

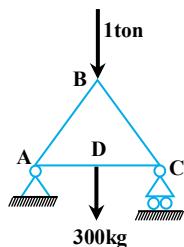


$$\frac{2PR}{\pi r^3} \quad (۱)$$

$$\frac{PR}{2\pi r^4} \quad (۲)$$

$$\frac{PR}{\pi r^3} \quad (۳)$$

**۶۰** - در شکل رو به رو هر سه میله به مقطع مربع به طول ضلع ۶ cm می باشند. جنس هر سه میله از فولاد و طول هر کدام ۴ متر است. تنش خمشی در مقطع D در وسط ضلع AC چقدر است؟ (بر حسب کیلوگرم بر سانتی متر مربع)  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۸)



- (۱)  $\pm 3611$
- (۲)  $\pm 5555$
- (۳)  $\pm 8333$
- (۴)  $\pm 1250$

**۶۱** - یک شاخه تیر آهن ۱۲ متری با وزن  $2400 \text{ N}$  روی زمین سفت و صلب قرار دارد. اگر یک انتهای آن به بالا کشیده شود به طوری که ۸ متر از تیر از زمین جدا شود نیروی لازم چند نیوتن می باشد؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۸)

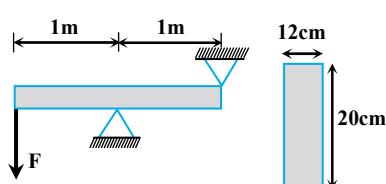
(۱) ۱۶۰۰

(۲) ۶۶۷

(۳) ۸۰۰

(۴) ۶۰۰

**۶۲** - اگر تنش مجاز کششی و فشاری به ترتیب برابر  $40 \text{ kg/cm}^2$  و  $40 \text{ kg/cm}^2$  باشد، مقدار نیروی مجاز F چند kg است؟  
 (مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)



- (۱) ۳۲۰
- (۲) ۶۴۰
- (۳) ۸۰۰
- (۴) ۱۰۰۰

**۶۳** - دو تیر دارای دهانه های مساوی و بارهای یکسان می باشند. تیر اول به مقطع مربع و به ضلع b و تیر دوم مربع مستطیل به پهنای  $\frac{b}{2}$  و ارتفاع  $b$  می باشد. نسبت تنش خمشی بیشینه ایجاد شده در تیر اول نسبت به تیر دوم چقدر است؟  
 (مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)

(۱) ۱۶

(۲) ۸

(۳) ۴

(۴) ۲

**۶۴** - اگر سطح مقطع گزینه های زیر برابر باشد، کدام مقطع از لحاظ پیچش و خمش (هر دو) مقاومت بیشتری دارد؟  
 (مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸، مهندسی هواپما - سراسری ۸۶)



(۱)



(۲)

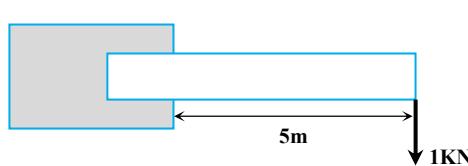


(۳)



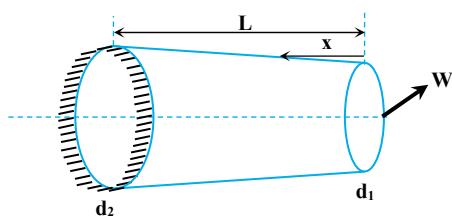
(۴)

**۶۵** - میله فولادی به قطر  $10 \text{ cm}$  و به طول  $5 \text{ m}$  تحت تأثیر نیروی قائم  $1 \text{ kN}$  قرار دارد (در انتهایها)، در صورتی که این میله از یک طرف ثابت باشد و مدول الاستیسیته آن  $E = 200 \text{ GPa}$  باشد، شعاع انحنای میله، چقدر خواهد بود؟  
 (مهندسی نفت - سراسری ۸۸)



- (۱)  $R = 1\pi m$
- (۲)  $R = 10\pi m$
- (۳)  $R = 100\pi m$
- (۴)  $R = 1000\pi m$

**۶۶** یک محور مخروطی ناقص با طول  $L$  در انتهای بزرگ‌تر با قطر  $d_2$  گیردار و در انتهای کوچک‌تر با قطر  $d_1$  آزاد می‌باشد یک نیروی  $W$  در انتهای آزاد عمود بر محور شافت وارد می‌شود، تنش نرمال در فاصله  $x$  از انتهای آزاد کدام است؟  
(مهندسی نفت - سراسری ۸۸)

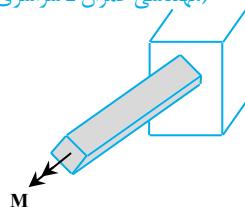


$$\sigma = \frac{4WX}{\pi d_1^3} \quad (2)$$

$$\sigma = \frac{4WX}{\pi d_2^3} \quad (1)$$

$$\sigma = \frac{32WX}{(\frac{\pi}{32}\{d_1 + (d_2 - d_1)(\frac{x}{L})\})^3} \quad (4) \quad \sigma = \frac{32WX}{\pi[d_1 + (d_2 - d_1)\frac{x}{L}]^3} \quad (3)$$

**۶۷** چنانچه اضلاع مقطع چهارگوش مربع شکل برابر  $a$  باشد، انحنای ایجاد شده در اثر لنگر  $M$  را محاسبه کنید. (مدول ارجاعی مقطع  $E$  می‌باشد).  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۹)



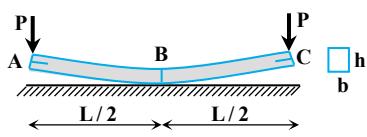
$$\frac{5M}{12Ea^4} \quad (2)$$

$$\frac{3a^3M}{AE} \quad (1)$$

$$\frac{5Ea^4}{12M} \quad (4)$$

$$\frac{12M}{Ea^4} \quad (3)$$

**۶۸** در تیر مورد نظر انحناء اولیه آن بدون بار در نقطه  $B$  برابر با  $R_1$  می‌باشد. مقدار نیروی لازم  $P$  چقدر باشد تا انحناء در  $B$  صفر شود؟  
(مهندسی عمران - سراسری ۸۹)



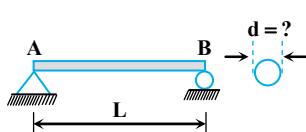
$$\frac{Ebh^3}{12LR_1} \quad (2)$$

$$\frac{Ebh^3}{6LR_1} \quad (1)$$

$$\frac{Ebh^3}{24LR_1} \quad (4)$$

$$\frac{Ebh^3}{3LR_1} \quad (3)$$

**۶۹** میله‌ای توپر به طول  $L$  و قطر  $d$  و جرم مخصوص  $\rho$  مفروض است. اگر حد اکثر تنش عمودی مجاز آن  $\sigma_m$  باشد، مقدار  $d$  کدام است؟  
(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۹)



$$\frac{\rho g L^3}{\sigma_m} \quad (2)$$

$$\frac{\rho g L^3}{2\sigma_m} \quad (1)$$

$$\frac{4\rho g L^3}{\sigma_m} \quad (4)$$

$$\frac{2\rho g L^3}{\sigma_m} \quad (3)$$

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۹)

**۷۰** حد اکثر تنش خمشی تیر با بارگذاری نشان داده شده چند MPa است؟

۱۶۰ (۱)

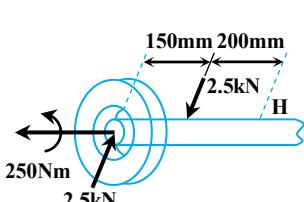
۲۰ (۲)

۴۰ (۳)

۸۰ (۴)

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۹)

**۷۱** اگر قطر این محور ۳۲ میلی‌متر باشد، آنگاه مقدار تنش عمودی در نقطه  $H$  چند MPa است؟



۰ (۱)

۳۸/۸ (۲)

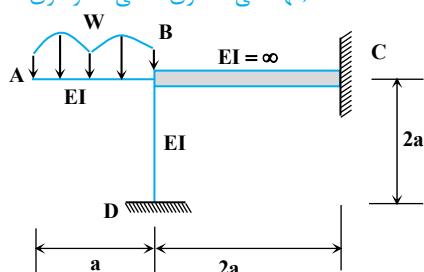
۱۱۶/۶ (۳)

۱۸۳/۱ (۴)

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۹)



(مهندسی معماری کشتی - سراسری) ۸۹



۷۲- مقدار لنگر خمشی در انتهای B از ستون BD در قاب زیر چقدر است؟

۰ (۲)

$$\frac{Wa^2}{2} \quad (1)$$

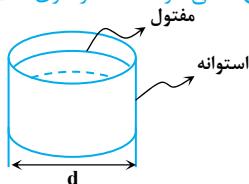
$$\frac{Wa^2}{4} \quad (4)$$

$$\frac{2Wa^2}{3} \quad (3)$$

۷۳- مفتولی به قطر ۶mm درون محفظه‌ای استوانه‌ای به قطر  $1/2m$  قرار داده می‌شود. چنانچه  $E = 200\text{Gpa}$  باشد تنش ایجاد شده در مفتول در

اثر جا زدن بر حسب MPa چقدر است؟

(مهندسی هوا فضا - سراسری) ۸۹



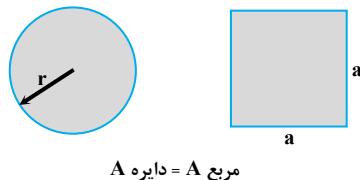
۸۰۰ (۱)

۹۰۰ (۲)

۱۰۰۰ (۳)

۱۱۰۰ (۴)

۷۴- ظرفیت خمشی مقطع مربع، چند برابر ظرفیت خمشی مقطع دایره‌ای به شعاع  $r$  است سطح هر دو مقطع برابر است؟ (مهندسی معماری کشتی - سراسری) ۹۱



$$\frac{2}{3}\sqrt{\pi} \quad (2)$$

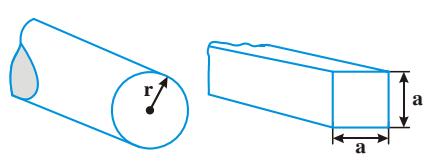
$$\frac{1}{2}\sqrt{\pi} \quad (1)$$

$$2\sqrt{\pi} \quad (4)$$

$$\frac{3}{2}\sqrt{\pi} \quad (3)$$

۷۵- دو میله، یکی با سطح مقطع مربع به ضلع  $a$  و دیگری استوانه‌ای به شعاع قاعده‌ی  $r$  مطابق شکل زیر تحت ممان خمشی یکسان قرار

گرفته‌اند. نسبت  $\frac{a}{r}$  چقدر انتخاب شود تا ماکزیمم تنش خمشی در دو میله برابر باشد؟ (مهندسی ایمنی و بازرسی فنی - سراسری) ۹۵



$$(\frac{4\pi}{3})^{\frac{1}{3}} \quad (2)$$

$$(\frac{3\pi}{2})^{\frac{1}{3}} \quad (1)$$

$$(\frac{2\pi}{3})^{\frac{1}{3}} \quad (4)$$

$$(\frac{3\pi}{4})^{\frac{1}{4}} \quad (3)$$

۷۶- تیری با مقطع مربعی به ضلع  $a$  و طول  $L$  و مدول الاستیسیته  $E$  در محدوده الاستیک به شکل دایره خم شده است. بیشینه تنش واردہ به این

تیر چقدر می‌باشد؟ (مهندسی مکانیک بیوسیستم - سراسری) ۹۶

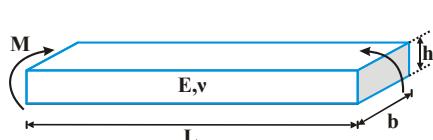
$$\frac{LE}{\pi a} \quad (4)$$

$$\frac{a}{PLE} \quad (3)$$

$$\frac{3\pi a}{2LE} \quad (2)$$

$$\frac{\pi a}{L} E \quad (1)$$

۷۷- تیری به ابعاد  $b \times h$  و به طول  $L$  تحت تأثیر لنگر خمشی خالص  $M$  قرار دارد. کرنش طولی تار پایینی این تیر چقدر است؟ (مهندسی ایمنی و بازرسی فنی - سراسری) ۹۷



$$\frac{12M}{Ebh^2} \quad (2)$$

$$\frac{6M}{Ebh^2} \quad (1)$$

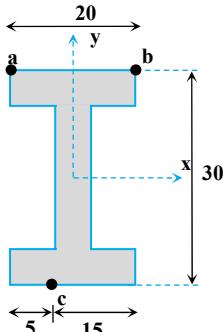
$$\frac{24M}{Ebh^2} \quad (4)$$

$$\frac{3M}{Ebh^2} \quad (3)$$



درستنامه (۲): خمش نامتقارن

**۷۸** - مقادیر کرنش عمودی در نقاط a,b,c در مقطع تیری به شکل زیر بدین ترتیب  $\epsilon_c = 3/5 \times 10^{-3}$ ,  $\epsilon_b = -2/5 \times 10^{-3}$ ,  $\epsilon_a = 1/5 \times 10^{-3}$  و محاسبه شده‌اند. اندازه لنگرهای  $M_x$  (لنگر حول محور x) و  $M_y$  ( حول محور y ) چه ارتباطی با یکدیگر دارند؟ ( $EI_y = EI$ ,  $EI_x = 100EI$ )  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۰)



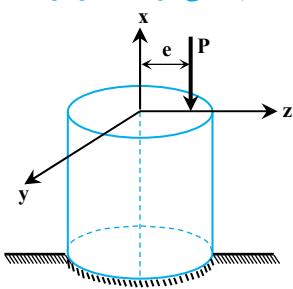
$$|M_x| = 50 |M_y| \quad (1)$$

$$|M_x| = 66 |M_y| \quad (2)$$

$$|M_x| = 100 |M_y| \quad (3)$$

$$|M_x| = 133/3 |M_y| \quad (4)$$

**۷۹** - در ستون زیر با مقطع دور چنانچه A سطح مقطع و I مان اینرسی مقطع باشند، مقدار حداکثر خارج از مرکزی نیروی فشاری p (یعنی فاصله e) چقدر باشد تا اینکه تنش کششی در محل تماس ستون با زمین برابر صفر باشد؟ شعاع مقطع را برابر R در نظر بگیرید.  
 (مهندسی هواپا - سراسری ۸۰)



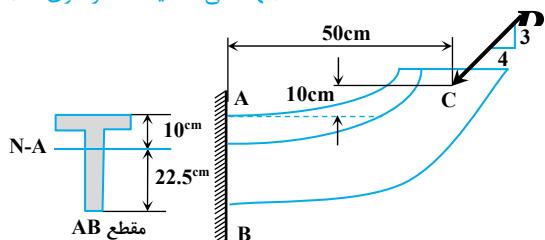
$$e = \frac{R}{4} \quad (1)$$

$$e = \frac{R}{3} \quad (2)$$

$$e = \frac{R}{2} \quad (3)$$

$$e = R \quad (4)$$

**۸۰** - اگر نیروی P = ۳۰۰ kN بر محل C مطابق شکل وارد شود، حداکثر مقدار تنش در محل A از مقطع کدام است؟ ( $I_{N,A} = 5100 \text{ cm}^4$ )  
 (مهندسی مکانیک - سراسری ۸۱)



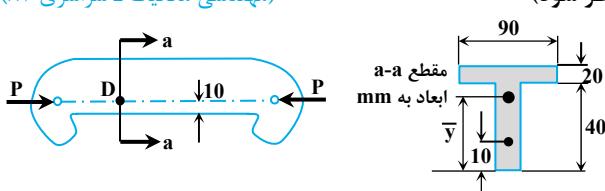
$$100 \text{ kN/cm}^2 \quad (1)$$

$$170 \text{ kN/cm}^2 \quad (2)$$

$$200 \text{ kN/cm}^2 \quad (3)$$

$$230 \text{ kN/cm}^2 \quad (4)$$

**۸۱** - تنش مجاز کششی در قطعه چدنی زیر برابر  $20 \text{ MPa}$  و در حالت فشاری برابر  $120 \text{ MPa}$  می‌باشد. بزرگ‌ترین نیروی مجاز P کدام است؟  
 (مهندسی مکانیک - سراسری ۸۲)



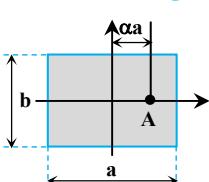
$$P = 28/7 \text{ kN} \quad (1)$$

$$P = 77 \text{ kN} \quad (2)$$

$$P = 79/6 \text{ kN} \quad (3)$$

$$P = 53 \text{ kN} \quad (4)$$

**۸۲** - یک عضو کوتاه فشاری به مقطع مربع مستطیل است. نیروی P در نقطه A وارد می‌شود.  $\alpha$  چقدر باشد تا تنش فشاری دو برابر تنش کششی گردد؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۲)



$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{2}{3} \quad (2)$$

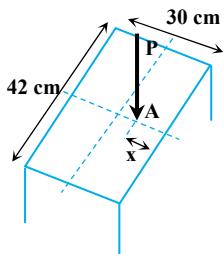
$$\frac{1}{4} \quad (3)$$

$$\frac{3}{4} \quad (4)$$



**۸۳** نیروی  $P$  به طور قائم در نقطه A مطابق شکل وارد می‌شود حداقل فاصله  $x$  چند سانتی‌متر باشد تا تنש معکوس در مقطع پدید نیاید؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری) (۸۲)



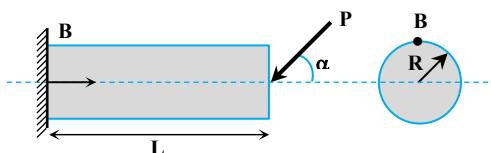
۵ (۱)

۷/۵ (۲)

۱۰ (۳)

۱۲/۵ (۴)

**۸۴** در میله زیر با مقطع دور مطلوبست زاویه  $\alpha$  به طوری که مقدار تنش عمودی در جهت B در نقطه A برابر صفر باشد. (مهندسی هوافضا - سراسری) (۸۲)



$$\alpha = \tan^{-1} \frac{R}{\frac{\pi}{4}L} \quad (۲)$$

$$\alpha = 90^\circ \quad (۱)$$

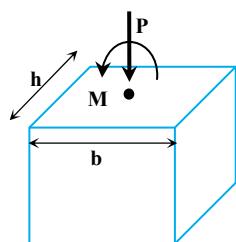
$$\alpha = \sin^{-1} \frac{R}{\frac{\pi}{4}L} \quad (۴)$$

$$\alpha = \tan^{-1} \frac{R}{\frac{\pi}{4}L} \quad (۳)$$

**۸۵** ستونی مستطیل شکل تحت بار قائم P و لنگر خمی در امتداد عمود بر محور ستون قرار دارد. نسبت  $\frac{M}{P}$  چقدر باشد تا حداقل لنگر وارده?

(مهندسی معدن - سراسری) (۸۲)

تنش کشش در مقطع حادث نگردد؟



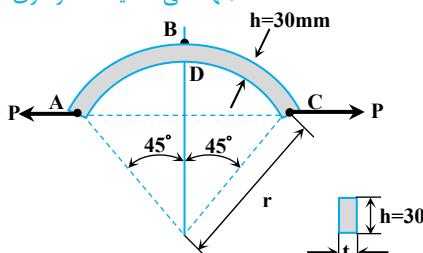
b (۱)

h (۲)

$\frac{h}{6}$  (۳)

$\frac{b}{3}$  (۴)

**۸۶** اگر در شکل زیر، نیروی P را به تدریج افزایش دهیم، تسلیم از چه محلی شروع می‌شود؟ (مهندسی مکانیک - سراسری) (۸۳)



(۱) نقطه D از مقطع BD

(۲) نقطه B از مقطع BD

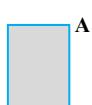
(۳) تمام نقاط مقطع BD

(۴) نقطه‌ای بین D و B از مقطع BD که با محاسبه معین می‌شود.

**۸۷** مقطع یک عضو سازه‌ای مربع مستطیل شکل زیر می‌باشد. برآیند نیروها در مقطع یک نیروی عمودی فشاری در A می‌باشد. قدر مطلق

(مهندسی عمران - سراسری) (۸۳)

تنش فشاری چند برابر تنش کششی است؟



۲ (۲)

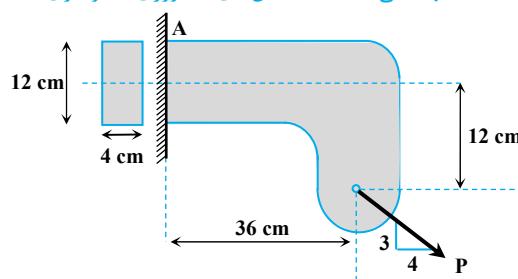
$\frac{13}{11}$  (۱)

۱/۴ (۴)

۳ (۳)

**۸۸** تیر یک سر درگیر زیر با مقطع مستطیلی تحت نیروی  $P = ۳۰۰۰ \text{ kg}$  است؟ (تیر یک سر درگیر زیر با مقطع مستطیلی تحت نیروی  $P = ۳۰۰۰ \text{ kg}$  قرار دارد. مقدار تنش عمودی در نقطه A چند است؟)

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری) (۸۳)



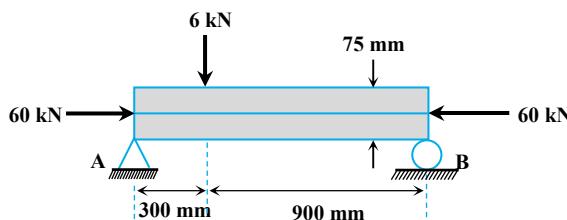
-۳۲۵ (۱)

۵۰ (۲)

۴۲۵ (۳)

۷۲۵ (۴)

**۸۹** تیری با مقطع  $50 \times 75 \text{ mm}$  و طول  $1/2 \text{ m}$  طبق شکل بارگذاری شده است. در زیر بار عمودی فاصله محور خنثی از سطح بالای تیر چند میلی متر است؟  
 (مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۳)



۱۷/۵ (۱)

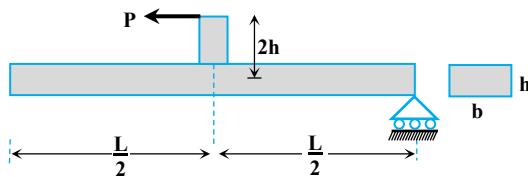
۳۷/۵ (۲)

۴۸/۳ (۳)

۵۸/۳ (۴)

(مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۳)

**۹۰** مقدار تنش فشاری حداقل در تیر زیر کدام است؟



$$-\frac{5P}{bh} (۲)$$

$$-\frac{3P}{bh} (۱)$$

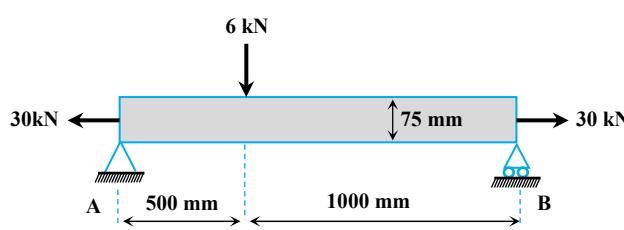
$$-\frac{7P}{bh} (۴)$$

$$-\frac{6P}{bh} (۳)$$

**۹۱** تیر نشان داده شده دارای مقطعی مستطیل شکل با ابعاد  $50 \times 75 \text{ mm}$  و وزن ناچیز می باشد. ماکزیمم تنش کششی محوری در راستای تیر

(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۳)

چقدر است؟



۸ MPa (۱)

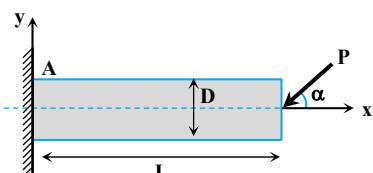
۳۴/۶۷ MPa (۲)

۴۲/۶۷ MPa (۳)

۵۰/۶۷ MPa (۴)

**۹۲** تیری با مقطع دایره ای به شکل زیر مفروض است. مطلوب است محاسبه زاویه  $\alpha$  به طوری که تنش عمودی در نقطه A برابر صفر باشد.

(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۳)



$$\alpha = \sin^{-1}\left(\frac{D}{\lambda L}\right) (۲)$$

$$\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{D}{\lambda L}\right) (۱)$$

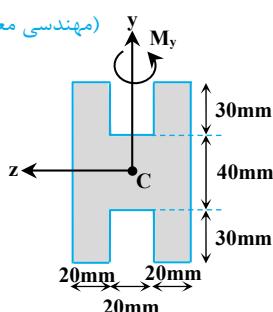
$$\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{D}{\lambda L}\right) (۴)$$

$$\alpha = \sin^{-1}\left(\frac{D}{\lambda L}\right) (۳)$$

**۹۳** یک تیر فلزی با مقطع نشان داده شده در شکل زیر دارای  $\sigma_u = 480 \text{ MPa}$  و  $\sigma_y = 300 \text{ MPa}$  می باشد. اگر ضربی اطمینان تیر برابر ۳ باشد،

(مهندسی معدن - سراسری ۸۳)

حداکثر کوپل (M) برای زمانی که تیر حول محور y خم شود چند کیلوونیون متر است؟



۹/۳۸۷ (۱)

۹۳/۸۷ (۲)

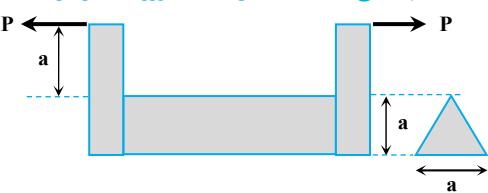
۹۳۸/۷ (۳)

۹۳۸۷ (۴)

**۹۴** به دو طرف یک میله با سطح مقطع مثلث، قطعات مستطیلی شکل متصل شده است. اگر نیروی P به صورت شکل بر مجموعه اثر کند،

(مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۴)

بزرگ ترین تنش قائم ایجاد شده در میله مثلثی شکل کدام است؟



$$\frac{40P}{a^3} (۲)$$

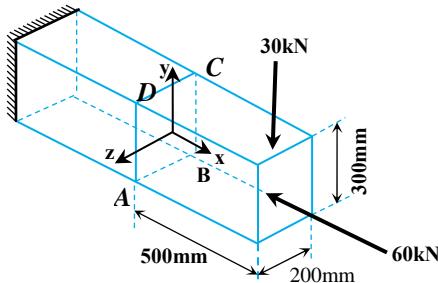
$$\frac{42P}{a^3} (۱)$$

$$\frac{36P}{a^3} (۴)$$

$$\frac{38P}{a^3} (۳)$$



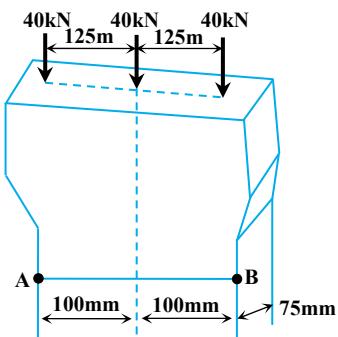
**۹۵** - بر روی تیر یک سر در گیر شکل زیر، یک نیروی عمودی و یک نیروی محوری وارد شده است، در مقطع ABCD (وسط تیر) فاصله (مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۵) محور خنثی از سطح بالا چند میلی متر است؟



- ۱۲۰ (۱)  
۱۵۱ (۲)  
۱۷۱ (۳)  
۱۸۰ (۴)

(مهندسی نفت - سراسری ۸۵)

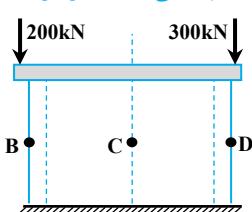
**۹۶** - مقدار تنش در نقاط A و B بر حسب MPa در شکل زیر به ترتیب کدام است؟



- ۸, ۱۶ (۱)  
-۱۲, ۱۴ (۲)  
۱۶, -۸ (۳)  
-۸, -۸ (۴)

**۹۷** - دو نیروی ۲۰۰kN و ۳۰۰kN مطابق شکل بر یک ورق فولادی صلب که بر روی یک لوله فولادی به خواص مقطع  $I = 30 \times 10^6 \text{ m}^4$  و (مهندسی نفت - سراسری ۸۵)

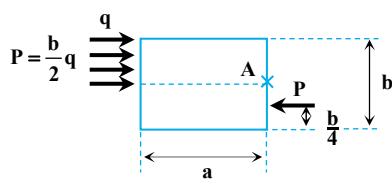
وارد شده است. تنش در نقطه D ( $\sigma_D$ ) چند مگاپاسکال است؟



- ۳۰ (۱)  
-۴۱/۰ (۲)  
-۷۱/۰ (۳)  
-۱۰۱/۰ (۴)

**۹۸** - مکعب مستطیلی مطابق شکل زیر نیرو قرار گرفته است. تنش برشی در A چقدر است؟ ابعاد مکعب مستطیل a, b, c است.

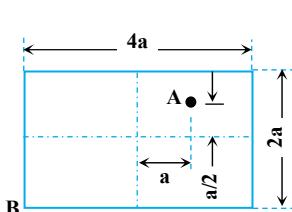
(مهندسی عمران - سراسری ۸۷)



- $\frac{P}{ac}$  (۲)       $\frac{P}{ab}$  (۱)  
 $\frac{P}{bc}$  (۳)       $\frac{P}{ab}$  (۴) صفر

**۹۹** - شکل زیر مقطع یک ستون کوتاه را نشان می دهد، اگر نیروی فشاری P در نقطه A وارد شود، تنش در نقطه B چقدر است؟

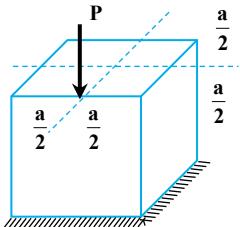
(مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۷)



- $\frac{P}{4a^2}$  (۲)       $\frac{P}{\sqrt{a^2}}$  (۱)  
 $\frac{P}{\lambda a^2}$  (۴)       $\frac{P}{6a^2}$  (۳)

**کوچک ۱۰۰-** یک ستون کوتاه با سطح مقطع مربع  $a \times a$  مفروض است. در وسط یک ضلع مقطع ستون بار فشاری مطابق شکل وارد می‌آید. بیشترین تنش عمودی  $\sigma_{max}$  کدام است؟

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)



$$-\frac{3P}{a^3} \quad (2)$$

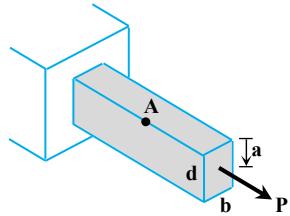
$$-\frac{4P}{a^3} \quad (1)$$

$$+\frac{4P}{a^3} \quad (4)$$

$$+\frac{2P}{a^3} \quad (3)$$

**کوچک ۱۰۱-** نیروی مرکز  $P$  در عمق  $a$  از مقطع تیر نشان داده شده اثر می‌کند. ارتفاع مقطع را به گونه‌ای تعیین کنید که تنش در نقطه A حداقل باشد؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۹)



$$b \quad (1)$$

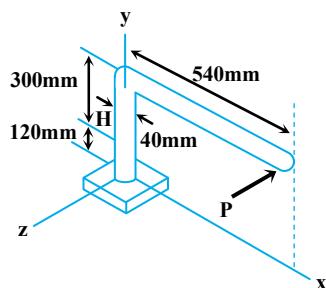
$$2a \quad (2)$$

$$\frac{bd}{2a} \quad (3)$$

$$3a \quad (4)$$

**کوچک ۱۰۲-** اگر نیروی افقی  $P = 1000 \text{ N}$  به سازه شکل زیر وارد شود، در نقطه H تنش عمودی  $\sigma_y$  MPa چند است؟ ( $I = 1/26 \times 10^{-7} \text{ m}^4$ )

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۹)



$$1) \text{ صفر}$$

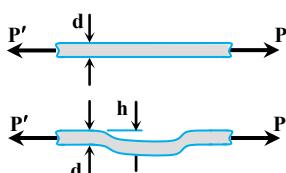
$$47/6 \quad (2)$$

$$123/9 \quad (3)$$

$$171/4 \quad (4)$$

**کوچک ۱۰۳-** در محور توپری با قطر  $d$  و نیروی محوری  $P$ ، لازم است دو خمی (offset) به اندازه  $h$  اعمال شود. اگر بخواهیم تنش در میله با دو خم بیش از پنج برابر تنش در میله صاف نشود. حداقل مقدار  $h$  چقدر است؟

(مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۹)



$$h = 2d \quad (2)$$

$$h = \frac{d}{2} \quad (1)$$

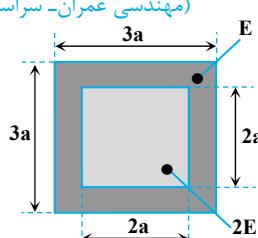
$$h = 3d \quad (4)$$

$$h = \frac{d}{3} \quad (3)$$

### درسنامه (۳): خمش در تیرهای مرکب

**کوچک ۱۰۴-** در تیر مرکب شکل زیر چنانچه حداقل تنش مجاز برای هر دو نوع مصالح مساوی  $\sigma_a$  باشد، حداقل لنگر خمشی مجاز چقدر است؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۱)



(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۳)

(۴) ناپیوسته، ناپیوسته

$$\frac{6}{97} a^3 \sigma_a \quad (2)$$

$$\frac{\lambda}{97} a^3 \sigma_a \quad (1)$$

$$\frac{6}{81} a^3 \sigma_a \quad (4)$$

$$\frac{\lambda}{81} a^3 \sigma_a \quad (3)$$

**کوچک ۱۰۵-** در خمش یک تیر دو جنسی، وضع توزیع‌های تنش و کرنش به ترتیب چگونه است؟

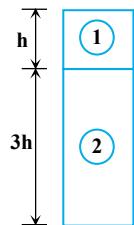
(۳) ناپیوسته، ناپیوسته

(۲) ناپیوسته، پیوسته

(۱) پیوسته، پیوسته

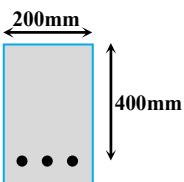


**۱۰۶** تیرمرکبی با مقطع نشان داده شده تحت اثر ممان خمشی منفی قرار گرفته است. هرگاه  $E_t = 3E_c$  باشد، نسبت بیشترین تنش کششی به بیشترین تنش فشاری چقدر است؟ (مهندسی عمران - سراسری ۸۳)



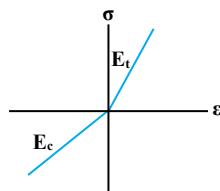
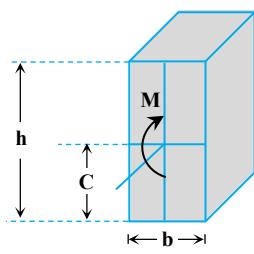
- ۱/۷۶
- ۲/۶۵
- ۳/۴۵
- ۴/۳۵

**۱۰۷** در تیر نشان داده شده چنانچه مدول یانگ فولاد  $25\text{Gpa}$  و از آن بتن  $200\text{MPa}$  و نیز تنش مجاز بتن  $12/5\text{MPa}$  باشد، حداقل مساحت مقطع میل گردها چند  $\text{mm}^2$  است؟ (مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)



- ۱/۲۵۰
- ۲/۰۰۰
- ۳/۵۰۰
- ۴/۵۰۰

**۱۰۸** تیر زیر از ماده‌ای ساخته شده است که مدول الاستیسیته حالت کشش و فشار آن باهم متفاوت است. اگر این تیر تحت ممان خمشی  $M$  قرار داشته باشد و  $E_t > E_c$  کدام عبارت صحیح می‌باشد؟ (مهندسی هوافضا - سراسری ۸۸)



۱) به اطلاعات بیشتری برای پیش‌بینی محل محور خنشی نیاز است.

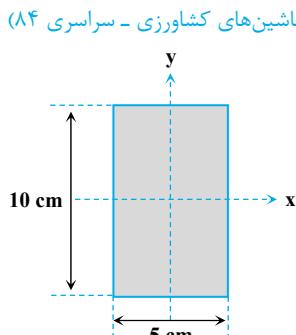
$$2) \text{ محل محور خنشی در } \frac{h}{2} \text{ ثابت باقی می‌ماند. } (C = \frac{h}{2})$$

$$3) \text{ محل محور خنشی به سمت پایین محور تقارن حرکت می‌کند. } (C < \frac{h}{2})$$

$$4) \text{ محل محور خنشی به سمت بالای محور تقارن سطح مقطع حرکت می‌کند. } (C > \frac{h}{2})$$

#### درسنامه (۴): خمش عضوی که از یک ماده الاستوپلاستیک ساخته شده است

**۱۰۹** اگر تیری با مقطع مستطیل مطابق شکل تحت خمش قرار گیرد، مطلوب است نسبت  $\frac{My}{M_p}$  در صورتی که تنش کششی و فشاری از  $15\text{ MN/m}^2$  تجاوز نکند. (خمش حول هر محور به طور مجزا فرض می‌شود.) (مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)



$$\frac{2}{3} (1) \quad \frac{1}{2} (2) \quad \frac{1}{3} (3) \quad \frac{1}{4} (4)$$

**۱۱۰** یک تیر با مقطع مستطیل شکل به ضخامت  $b$  و ارتفاع مقطع  $h$  مفروض است. چنانچه این تیر تحت اثر ممان خمشی  $M$  قرار گرفته باشد؛ مطلوب است حداکثر تحمل ممان برای تیر وقتی که تمامی مقطع آن به حالت پلاستیک رسیده باشد. رفتار ماده را الاستیک پلاستیک کامل و تنش تسلیم را برابر  $\sigma_y$  در نظر بگیرید. (مهندسی هوافضا - سراسری ۸۴)

$$M_p = \sigma_y \frac{bh^2}{4} (4)$$

$$M_p = \sigma_y bh^2 (3)$$

$$M_p = \sigma_y \frac{bh^2}{8} (2)$$

$$M_p = \sigma_y \frac{bh^2}{4} (1)$$

### پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل سوم

درسنامه (۱): خمس ساده، خمس متقارن

۱- گزینه «۱» خیز C متعلق به دو میله AC و BC با یکدیگر برابر است همچنین خیز هر یک از میله‌های AC و BC معادل خیز تیر یک سر گیردار

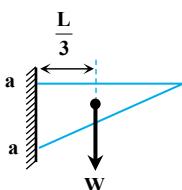
است و تیر یک سر گیردار به طول L تحت نیروی P خیزی برابر  $\frac{PL^3}{3EI}$  دارد، در نتیجه:

$$\frac{P_1(2L)^3}{3EI} = \frac{P_2 L^3}{3EI} \Rightarrow P_2 = \lambda P_1 \quad (1)$$

طبق معادله تعادل برای مفصل C

$$P_1 + P_2 = P \quad (2)$$

$$\frac{\sigma_{\max 1}}{\sigma_{\max 2}} = \frac{\frac{M_1}{S}}{\frac{M_2}{S}} = \frac{M_1}{M_2} = \frac{\frac{P}{9} \times 2L}{\frac{\lambda}{9} P \times L} = \frac{1}{\lambda} \quad (3)$$



$$M_{a-a} = W \times \frac{L}{3}$$

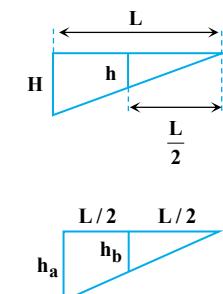
۲- گزینه «۳» اگر وزن کل تیر مساوی W در نظر گرفته شود، آنگاه:

از طرفی وزن سمت راست مقطع b-b مساوی  $\frac{W}{4}$  است. چرا که مساحت مثلث سمت راست مقطع b-b یک چهارم مساحت مثلث کل یا مثلث سمت راست مقطع a-a است. (اثبات این موضوع در زیر آورده شده است).

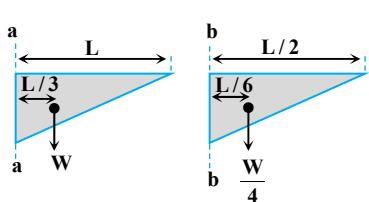
$$\frac{h_b}{h_a} = \frac{L/2}{L} \Rightarrow h_b = \frac{h_a}{2}$$

(برای مقطع مستطیلی مدول مقطع برابر است با:  $S = \frac{I}{C} = \frac{bh^3}{6}$ )

اثبات: در مقطع b-b، باید ابتدا وزن قسمت سمت راست مقطع را به دست آوریم. وزن این مقطع متناسب با سطح مثلث این مقطع می‌باشد که باید محاسبه گردد. اگر مساحت کل مثلث A و مساحت سمت راست مقطع b-b را A' بنامیم، خواهیم داشت:



$$\left. \begin{aligned} \frac{A'}{A} &= \frac{\frac{1}{2}h \times \frac{L}{2}}{\frac{1}{2}H \times L} = \frac{h}{2H} \\ \frac{L}{h} &= \frac{2}{H} \Rightarrow h = \frac{H}{2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{A'}{A} = \frac{1}{2H} = \frac{1}{4}$$



$$\left. \begin{aligned} (\sigma_{\max})_{a-a} &= \frac{M_{a-a}}{S_{a-a}} = \frac{\frac{WL}{3}}{\frac{tH^3}{6}} = \frac{2WL}{tH^3} \\ (\sigma_{\max})_{b-b} &= \frac{M_{b-b}}{S_{b-b}} = \frac{\frac{WL}{24}}{\frac{t(\frac{H}{2})^3}{6}} = \frac{WL}{tH^3} \end{aligned} \right\} \Rightarrow (\sigma_{\max})_{a-a} = 2(\sigma_{\max})_{b-b}$$

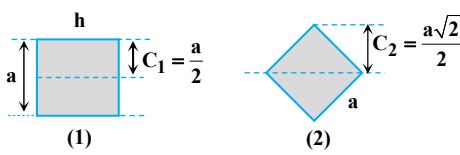
۳- گزینه «۲»

$$\tau_w = \frac{TR}{J} = \frac{\alpha MC}{I} \Rightarrow \frac{16T_w}{\pi d^3} = \frac{\alpha M_w}{\pi d^3} \xrightarrow{\text{طبق فرض مسئله}} 16(\alpha M_w) = \frac{16}{\pi d^3} M_w \Rightarrow \alpha = 1/2$$



$$\sigma = \frac{MC}{I} \Rightarrow M = \sigma \frac{I}{C}$$

«۴-گزینه»



$$\frac{M_1}{M_2} = \frac{\sigma_{\max 1}}{\sigma_{\max 2}} \frac{I_1}{I_2} \frac{C_2}{C_1} \xrightarrow{\text{تنش مجاز دو میله یکسان است، بنابراین}} \frac{M_1}{M_2} = \frac{I_1}{I_2} \frac{C_2}{C_1}$$

ممان اینرسی مریع حول قطر و حول ضلع افقی گذرنده  
از مرکز سطح برابر است، بنابراین  $I_1 = I_2$

$$\frac{M_1}{M_2} = \frac{C_2}{C_1} = \frac{\frac{a\sqrt{2}}{2}}{\frac{a}{2}} = \sqrt{2}$$

قطع (۲) مربعی است که نسبت به قطع (۱) به اندازه  $45^\circ$  دوران نموده است در چنین حالتی می‌توان نشان داد که ممان اینرسی هر دو قطع نسبت به تار خنثی مساوی است. (ممان اینرسی قطع مریع حول هر محور گذرنده از مرکز سطح ثابت می‌باشد.)

«۵-گزینه» چون تیر تحت خمس خالص است برای محاسبه تغییر طول در تیر می‌توان از رابطه زیر استفاده نمود:

$$\Delta L = \varepsilon \times L = \frac{C}{\rho} \times L = C \times \frac{1}{\rho} \times L \quad , \quad \frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI} \Rightarrow \Delta L = \frac{2h}{2} \times \frac{M}{EI} \times L = \frac{MhL}{E \times \frac{1}{4} \times 2b \times (2h)^3} \Rightarrow \Delta L = \frac{3}{4} \frac{ML}{Eb^2}$$

$$\left. \begin{aligned} \tau_{\max} &= \tau_0 = \frac{TR}{J} = \frac{\gamma T}{\pi R^3} \\ \sigma_{\max} &= \frac{MC}{I} = \frac{T \times R}{\frac{\pi}{4} R^4} = \frac{\gamma T}{\pi R^3} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \sigma_{\max} = 2 \times \frac{\gamma T}{\pi R^3} = 2 \times \tau_{\max} = 2 \times \tau_0 = 80 \text{ MPa}$$

«۶-گزینه»

اما در تیر تحت خمس خالص در نقطه‌ای که تنش خمشی ماقزیم شده و مقدار آن مساوی نصف تنش قائم ماقزیم است.

$$\tau_{\max} = \frac{\lambda_0}{\gamma} = 40 \text{ MPa}$$

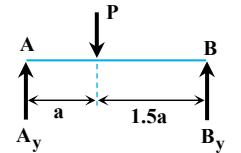
(این نتیجه را می‌توان از دایره مور نیز به راحتی اثبات نمود) بنابراین داریم:

$$C_1 = C_2, I_1 = I_2$$

«۷-گزینه» چون جنس و سطح قطع دو تیر یکی است، بنابراین:

$$\frac{\sigma_{\max 2}}{\sigma_{\max 1}} = \frac{M_2}{M_1} \times \frac{C_2}{C_1} \times \frac{I_1}{I_2} = \frac{M_2}{M_1}$$

در تیر (الف) لنگر خمشی ماقزیم زیر بار  $P$  اتفاق می‌افتد و در تیر (ب) لنگر خمشی ماقزیم در زیر یکی از دو نیروی  $P$  اتفاق می‌افتد، لذا می‌توان نوشت:

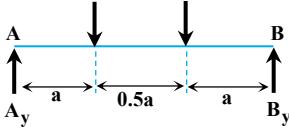


$$\sum M_B = 0 \Rightarrow P(\frac{1}{2}a) = A_y(\frac{1}{2}a) \Rightarrow A_y = \frac{1}{2}P$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow A_y(\frac{1}{2}a) - P(\frac{1}{2}a) - P(a) = 0 \Rightarrow A_y = P$$

$$M_1 = A_y \times a = \left( \frac{P \times \frac{1}{2}a}{\frac{1}{2}a} \right) a = \frac{3}{5}Pa \quad , \quad M_2 = A_y \times a = Pa$$

$$\frac{\sigma_{\max 2}}{\sigma_{\max 1}} = \frac{Pa}{\frac{3}{5}Pa} = \frac{5}{3} \Rightarrow \sigma_{\max 2} = \frac{5}{3} \times 60 = 100 \text{ MPa}$$



«۸-گزینه» ماقزیم تنش خمشی در تکیه‌گاه اتفاق می‌افتد چون لنگر خمشی در آن ماقزیم است، اگر نیروی  $P$  به تکیه‌گاه منتقل شود یک گشتاور  $M = (10a - 3a)P = 7Pa$  خمشی و لنگر پیچشی ایجاد نموده که مقدار لنگر خمشی آن مساوی است با:

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} = \frac{6M}{Ah} = \frac{6 \times (\gamma P \times a)}{\left( \frac{a}{6} \times \frac{a}{12} \right) \frac{a}{6}} = \frac{6 \times 12 \times 7P}{a^3} = 18144 \frac{P}{a^3}$$

توجه شود که از ضخامت تسمه در مقابل شعاع قرقه برای محاسبه  $P$  صرف نظر شده است.



**۹- گزینه «۳»** در اثر انحنایی که در تسمه ایجاد می‌شود تنش خمشی در آن ایجاد شده که مقدار آن مساوی است با:

$$\rho = \frac{D}{2} = \frac{200}{2} = 100\text{mm} \quad , \quad C = \frac{d}{2} = \frac{5/45}{2} = 0.225\text{mm}$$

$$\sigma_{\max} = E\varepsilon_{\max} = E \frac{C}{\rho} = 200 \times 10^3 \times \frac{0.225\text{mm}}{100} = 450 \text{ MPa}$$

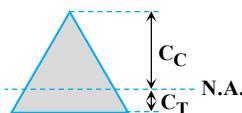
توجه شود که از ضخامت تسمه در مقابل شعاع قرقه برای محاسبه  $\rho$  صرف نظر شده است.

$$M_{\max} = (qL) \times (3L - L) = 2qL^2$$

**۱۰- گزینه «۳»** گشتاور خمشی ماکزیمم حول تکیه‌گاه بوده که مساوی است با:

**۱۱- گزینه «۱»** در نقطه‌ی B صفحه همچنان تخت و مستقیم بوده و شعاع انحنای آن بی‌نهایت می‌باشد. در نتیجه لنگر خمشی در این نقطه مساوی صفر است.

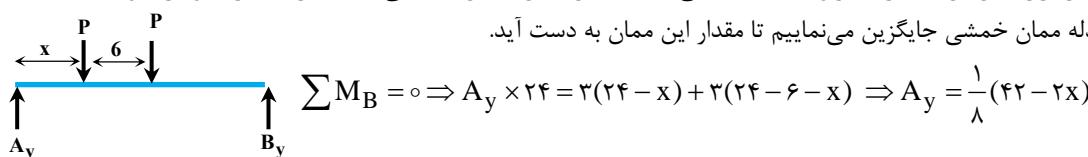
$$M = \frac{EI}{\rho} (\rho \rightarrow \infty \rightarrow M_B \rightarrow 0)$$



$$\frac{\sigma_{\max T}}{\sigma_{\max C}} = \frac{\frac{MC_T}{I}}{\frac{MC_C}{I}} = \frac{C_T}{C_C} = \frac{\frac{h}{3}}{\frac{2h}{3}} = \frac{1}{2}$$

**۱۲- گزینه «۴»**

**۱۳- گزینه «۳»** ممان خمشی ماکزیمم در محل اثر بار اتفاق می‌افتد، بنابراین باید رابطه ممان خمشی را در این رابطه مقطع بر حسب x به دست آورد و سپس با مشتق‌گیری و مساوی صفر قرار دادن آن، مقدار x مربوطه به دست می‌آید که به ازای آن، ممان خمشی، حداقل مقدار خود را خواهد داشت. سپس x به دست آمده را در معادله ممان خمشی جایگزین می‌نماییم تا مقدار این ممان به دست آید.



$$\sum M_B = 0 \Rightarrow A_y \times 24 = 3(24-x) + 3(24-6-x) \Rightarrow A_y = \frac{1}{\lambda}(42-2x) \quad \text{مقدار لنگر خمشی در نقطه اثر نیروی اول}$$

$$\Rightarrow M_{\max} = \frac{1}{\lambda}(42 \times 10/5 - 2 \times 10/5^2) = 27/56 \text{ kN.m}$$

**۱۴- گزینه «۱»** طبق رابطه  $\sigma = \frac{MC}{I}$ ، مقدار M و I برای کل مقطع است و در نتیجه برای تارهای تحت فشار یا کشش برابر می‌باشد، همچنین چون حداقل فاصله از تار خنثی در ناحیه کششی و فشاری نیز با هم مساوی است، بنابراین تنش مجاز فشاری باید مساوی تنش مجاز کششی باشد.

**۱۵- گزینه «۴»** چون ابعاد سه تیر مساوی است بنابراین بیشترین تنش خمشی در تیری اتفاق می‌افتد که لنگر خمشی ماکزیمم آن بزرگ‌تر است. در موارد (الف) و (ج) ماکزیمم لنگر خمشی در زیر بار متمرکز اتفاق می‌افتد و در شکل (ب) نیز ماکزیمم لنگر خمشی در وسط تیر رخ می‌دهد.

$$(M_{\max})_1 = A_y \times 1 = 20 \times 1 = 20 \text{ kN.m} , \quad (M_{\max})_2 = \frac{\omega L^2}{\lambda} = \frac{10 \times 4^2}{\lambda} = 20 \text{ kN.m} , \quad (M_{\max})_3 = A_y \times 2 = 10 \times 2 = 20 \text{ kN.m}$$

چون لنگر خمشی ماکزیمم در سه تیر برابر است بنابراین تنش خمشی ماکزیمم نیز در سه تیر مساوی می‌باشد.

**۱۶- گزینه «۱»** حداقل تنش کششی در وسط تیر و در پایین مقطع (بر روی قاعده مثلث) ایجاد می‌شود که مقدار آن توسط رابطه زیر به دست می‌آید:



$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} \quad , \quad M_{\max} = \frac{WL^2}{\lambda}$$

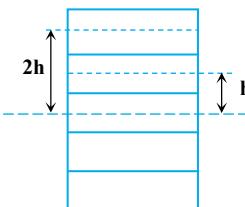
$$C = \frac{h}{3} \quad , \quad I = \frac{bh^3}{36}$$

$$\Rightarrow \sigma_{\max} = \frac{\frac{WL^2}{\lambda} \times \frac{h}{3}}{\frac{bh^3}{36}} \Rightarrow W = \frac{100 \times \frac{20 \times 3^2}{36}}{\frac{1000^2}{8} \times \frac{30}{3}} = 1/2 \frac{\text{N}}{\text{mm}} \times \frac{10^3}{10^3} = 1/2 \text{ kN/m}$$



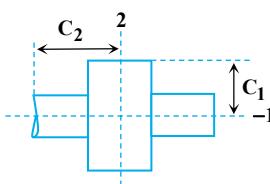
**۱۷- گزینه «۲»** ظرفیت خمی تیر با مدول مقطع تعیین می‌شود، چون لایه‌های تیر کاملاً به هم متصل شده‌اند، بنابراین:

$$S_r = \frac{I_r}{C_r}, I_r = 2 \left\{ \frac{1}{12} bh^3 + bh(2h)^2 \right\} + 2 \left\{ \frac{1}{12} bh^3 + bh(h)^2 \right\} + \frac{bh^3}{12} \Rightarrow I_r = \frac{125bh^3}{12}, C_r = \frac{5h}{2}$$



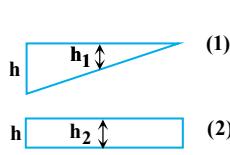
$$\left. \begin{aligned} S_r &= \frac{\frac{125bh^3}{12}}{\frac{5h}{2}} = \frac{25}{6}bh^2 = \frac{25}{6}Ah \\ S_1 &= \frac{I_1}{C_1} = \frac{bh^3}{6} = \frac{1}{6}Ah \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{S_r}{S_1} = 25$$

**۱۸- گزینه «۳»** لنگر خمی حول محورهای (۱) و (۲) برابر می‌باشد، در نتیجه نسبت تنش خمی برابر است با:



$$\frac{\sigma_r}{\sigma_1} = \frac{M_r}{M_1} \times \frac{C_r}{C_1} \times \frac{I_1}{I_r} = 1 \times \frac{\frac{3}{2}a}{a} \times \frac{\frac{1}{12} \times a \times (2a)^3 + 2 \times \frac{1}{12} \times a \times a^3}{\frac{1}{12} \times 2a \times a^3 + 2 \times [\frac{1}{12} \times a^4 + a^2 \times a^2]} \\ \frac{\sigma_r}{\sigma_1} = \frac{\frac{3}{2} \times \frac{\frac{1}{2}a^4 + \frac{1}{6}a^4}{\frac{1}{6}a^4 + \frac{13}{6}a^4}}{\frac{5}{6}} = \frac{\frac{3}{2} \times \frac{5}{14}}{\frac{5}{6}} = \frac{15}{28} \Rightarrow \frac{\sigma_1}{\sigma_r} = \frac{28}{15}$$

**۱۹- گزینه «۱»**



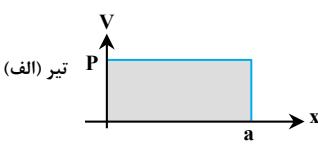
$$\frac{h_1}{h} = \frac{\frac{L}{2}}{L} = \frac{1}{2} \Rightarrow h_1 = \frac{h}{2} \quad (1) \quad , \quad h_r = h \xrightarrow{(1)} h_r = 2h_1, A = bh \Rightarrow \frac{A_r}{A_1} = \frac{h_r}{h_1} = 2 \\ \sigma_{max} = \frac{MC}{I} = \frac{\sigma M}{Ah} ; \quad \frac{\sigma_{max1}}{\sigma_{max2}} = \frac{M_1}{M_r} \times \frac{A_r}{A_1} \times \frac{h_2}{h_1} = 1 \times 2 \times 2 = 4$$

$$\sigma = \frac{MC}{I} \Rightarrow M = \sigma \frac{I}{C}$$

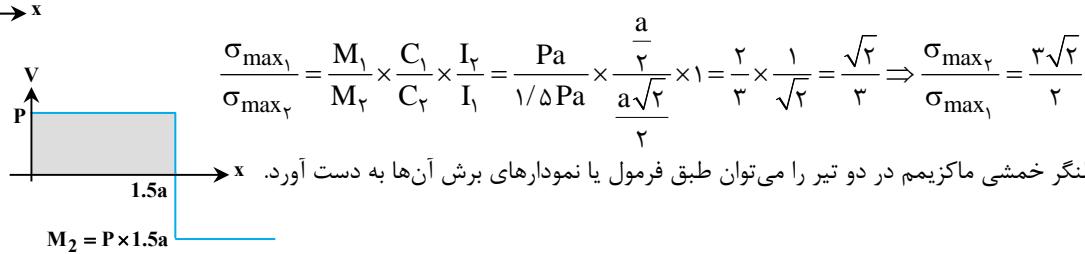
**۲۰- گزینه «۲»** اگر سهم جدارهای افقی و قائم طبق فرض مسئله برابر باشد آنگاه می‌توان نوشت:

اگر از توانهای دوم به بالای  $t_1$  و  $t_2$  نسبت به سایر جمله‌ها صرف‌نظر نماییم، داریم:

$$M_r = M_1 \Rightarrow \sigma \frac{I_r}{C_r} = \sigma \frac{I_1}{C_1} \Rightarrow 2 \times \frac{1}{12} \times t_2 a^3 \times \frac{1}{a} = 2 \times [\frac{1}{12} a t_1^3 + a t_1 \times \frac{a^3}{4}] \times \frac{1}{a} \Rightarrow \frac{1}{6} t_2 a^3 = \frac{t_1}{2} a^3 \Rightarrow \frac{t_2}{t_1} = 3$$



**۲۱- گزینه «۴»** مقدار لنگر خمی ماکریم در زیر نیروهای متتمرکز ایجاد شده که مقدار آن مساوی مساحت زیر نمودار نیروی برشی است.



$$\frac{\sigma_{max1}}{\sigma_{max2}} = \frac{M_1}{M_r} \times \frac{C_1}{C_r} \times \frac{I_1}{I_r} = \frac{Pa}{1/5 Pa} \times \frac{\frac{a}{2}}{a \sqrt{2}} \times 1 = \frac{2}{3} \times \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{3} \Rightarrow \frac{\sigma_{max2}}{\sigma_{max1}} = \frac{3\sqrt{2}}{2}$$

لنگر خمی ماکریم در دو تیر را می‌توان طبق فرمول یا نمودارهای برش آن‌ها به دست آورد.

$$\frac{\sigma_a}{\sigma_s} = \frac{M_a \frac{C_a}{I_a}}{M_s \frac{C_s}{I_s}} = \frac{M_a}{M_s} = \frac{\omega_a}{\omega_s} = \frac{\gamma_a}{\gamma_s} = \frac{1}{3}$$

که  $\omega$  وزن واحد طول تیر می‌باشد. و در نتیجه لنگر خمی متناسب با وزن مخصوص تیر است.

**۲۲- گزینه «۴»** چون ابعاد سطح مقطع دو تیر یکسان است، در نتیجه ماکریم در تیر متناسب با  $\omega L^2$  بوده

$$\frac{\sigma_a}{\sigma_s} = \frac{M_a \frac{C_a}{I_a}}{M_s \frac{C_s}{I_s}} = \frac{M_a}{M_s} = \frac{\omega_a}{\omega_s} = \frac{\gamma_a}{\gamma_s} = \frac{1}{3}$$



**۲۳- گزینه «۲»** چون ارتباط بین میله‌های ۱ و ۲ توسط میله صلب می‌باشد، در نتیجه خیز دو میله مساوی است، از طرفی خیز تیر یک سر گیردار تحت

$$\frac{FL^3}{3EI}$$

نیروی متمرکز مساوی است با:

$$y = \frac{FL^3}{3EI_1} = \frac{FL^3}{3EI_2} \Rightarrow \frac{F_1}{F_2} = \frac{I_1}{I_2} = \left(\frac{2d}{d}\right)^4 = 16 \Rightarrow \frac{M_1}{M_2} = \frac{FL}{F_2 L} = 16 \Rightarrow \frac{\sigma_{\max 1}}{\sigma_{\max 2}} = \frac{M_1}{M_2} \times \frac{C_1}{C_2} \times \frac{I_2}{I_1} = 16 \times \frac{2d}{d} \times \frac{1}{16} = 2$$

**۲۴- گزینه «۲»** (ممان اینترسی مربع حول محور نصف‌کننده اصلاحش و حول قطرش مساوی است.  $I_1 = I_2$ )

$$\text{Diagram: A square cross-section with side 'a' and a central horizontal slot of width 'a'. Axis 1 is horizontal through the center, and axis 2 is diagonal through the center.}$$

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} \Rightarrow M = \sigma_{\max} \frac{I}{C} ; \quad \frac{M_1}{M_2} = \frac{I_1}{I_2} \times \frac{C_2}{C_1} = 1 \times \frac{\frac{a\sqrt{2}}{2}}{\frac{a}{2}} = \sqrt{2}$$

**۲۵- گزینه «۲»** لنگر خمشی موجود در تیر ناشی از نیروی وزن و بار متمرکز وارد شده بر وسط تیر است. که مقدار ماکریم آن براساس مدول مقطع و تنش تسلیم تعیین می‌شود.

$$\sigma_y = \frac{MC}{I} = \frac{M}{S} \Rightarrow M = 30000 \times 29/4 = 882000 \text{ lb.in}$$

$$\text{Diagram: A beam with a triangular load increasing from 0 at the left end to } P \text{ at the right end.}$$

$$M_{\max} = \frac{\omega L^2}{8} \quad (\text{گشتاور خمشی ماکریم ناشی از نیروی } P) \quad \frac{PL}{4} = \frac{35 \times 10^2 \times 12}{8} + \frac{P \times 10 \times 12}{4} = 5250 + 30P \quad \Rightarrow$$

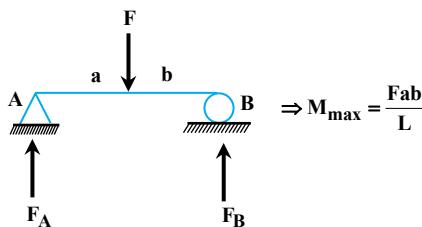
ضریب ۱۲ در رابطه بالا برای تبدیل واحد ft in به می‌باشد.

$$5250 + 30P = 882000 \Rightarrow P = 29225 \text{ lb.in}$$

**۲۶- گزینه «۳»** در مقطع جدار نازک دایروی تحت لنگر پیچشی امکان ایجاد Warping وجود دارد (در صورتی که ضخامت ناچیز باشد). اما در مورد گزینه (۲)، موقعیت تار خنثی وابسته به نوع بارگذاری است. به عنوان مثال در خمش خالص یک تیر در محدوده الاستیک تار خنثی از مرکز سطح مقطع می‌گذرد. اما در خمش همراه با بار محوری، تار خنثی از مرکز سطح مقطع عبور نکرده حتی ممکن است در خارج مقطع قرار گیرد.

**۲۷- گزینه «۳»** برای محاسبه حداکثر بار مجاز  $F$ ، باید تنش را در مقطعی که گشتاور خمشی تیر در آن ماکریم است تعیین نماییم (این تنش در محل اعمال بار  $F$  رخ می‌دهد):

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow F_A L = Fb \Rightarrow F_A = \frac{Fb}{L} ; \quad \sum M_A = 0 \Rightarrow F_B = \frac{Fa}{L}$$



$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} \quad ; \quad M_{\max} = \frac{Fab}{L} \Rightarrow \sigma_{\max} = \frac{\frac{Fab}{L} \times C}{I} \Rightarrow F = \frac{\sigma_{\max} I \times L}{abC}$$

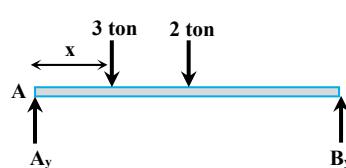
$$\Rightarrow F = \frac{100 \times 10 \times 10^{-5} \times 10^{12} \text{ mm}^4 \times (2a)}{a \times a \times 70} = \frac{10^{10}}{35a}$$

$$F = 285/7 \times 10^3 \text{ N} = 285/7 \text{ kN}$$

طول تیر مشخص نشده است. اگر  $a$  مساوی  $1m$  در نظر گرفته شود، در نتیجه نیروی  $F$  مساوی است با:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow -6A_y + 3(6-x) + 2(4/5-x) = 0 \Rightarrow A_y = 4/5 - \frac{5}{6}x \quad \text{«۲۸- گزینه «۲»}$$

مساوی است با:



برای تعیین موقعیت لنگر خمشی ماکریم کافی است از آن نسبت به مشتق گرفته شده و مساوی صفر قرار داده شود

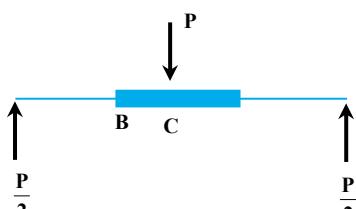
$$\frac{dM_1}{dx} = 0 \Rightarrow 4/5 - \frac{5}{3}x = 0 \Rightarrow x = 2/7m = 270 \text{ cm}$$



$$\varepsilon_{\max} = \frac{C}{\rho} \Rightarrow \rho = \frac{C}{\varepsilon} \xrightarrow{\frac{C=d}{\gamma}} \rho = \frac{d}{\gamma \varepsilon} ; \quad L = 2\pi\rho \Rightarrow L = 2\pi \times \frac{d}{\gamma \varepsilon} \Rightarrow L = \frac{\pi d}{\varepsilon}$$

«۲»-گزینه ۳۹

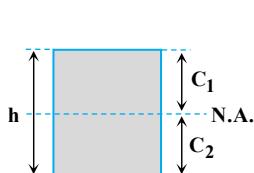
۳۰- گزینه «۳» با توجه به تقارن مسئله، نیرو در تکیه‌گاهها مساوی می‌باشد و مقدار آن برابر با  $\frac{P}{2}$  است. اگر ارتفاع مقطع B را  $h$  فرض نماییم با عرض  $b$ . ارتفاع مقطع C برابر  $2h$  با همان عرض  $b$  می‌باشد.



$$\begin{aligned} \sigma_C &= \frac{M_C}{S_C} ; M_C = \frac{P}{2} \times \frac{L}{2} = \frac{PL}{4} ; S_C = \frac{1}{6} Ah' = \frac{1}{6} \times b(2h)2h = \frac{4bh^3}{6} = \frac{2}{3}bh^3 \\ \sigma_B &= \frac{M_B}{S_B} ; M_B = \frac{P}{2} \times \frac{L}{4} = \frac{PL}{8} ; S_B = \frac{1}{6} Ah = \frac{1}{6} \times bh^2 \\ \Rightarrow \frac{\sigma_C}{\sigma_B} &= \frac{M_C}{M_B} \times \frac{S_B}{S_C} = \frac{\frac{PL}{4}}{\frac{PL}{8}} \times \frac{\frac{1}{6}bh^3}{\frac{2}{3}bh^3} = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

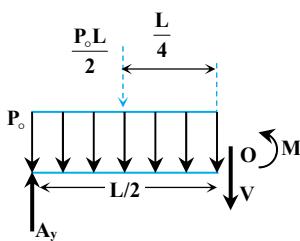
$$\varepsilon_1 = 0/002 , \varepsilon_2 = 0/003$$

«۳»-گزینه ۳۱



$$\left. \begin{aligned} \varepsilon_1 &= \frac{C_1}{\rho} \\ \varepsilon_2 &= \frac{C_2}{\rho} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \varepsilon_1 + \varepsilon_2 = \frac{C_1 + C_2}{\rho}$$

$$\Rightarrow \rho = \frac{h}{\varepsilon_1 + \varepsilon_2} = \frac{300}{0/005} \Rightarrow \rho = 6 \times 10^4 \text{ mm} = 60 \text{ m}$$



۳۲- گزینه «۱» در تیر با بارگذاری متقارن، لنگر خمی در وسط تیر ماقزیم می‌بوده و بنابراین برای محاسبه آن کافی است در وسط تیر برشی زده و معادله تعادل گشتاور را نوشته تا گشتاور خمی حداکثر به دست آید.

$$\sum M_O = 0 \Rightarrow M_{\max} = A_y \times \frac{L}{2} - \frac{P_o L}{2} \times \frac{L}{4} , \quad A_y = \frac{P_o L}{2} \Rightarrow M_{\max} = \frac{P_o L^2}{8}$$

بار متمرکز معادل برای بار گسترده برای نیمی از تیر با خطچین نشان داده شده است.

$$\sigma = E\varepsilon \Rightarrow \sigma = E \frac{C}{\rho}$$

«۲»- گزینه ۳۳

$$\rho = \frac{D}{2} = \frac{400}{2} = 200 , \quad C = \frac{d}{2} = 0/25 \text{ mm} \Rightarrow \sigma = 200 \times 10^3 \times \frac{0/25}{200} = 250 \text{ MPa}$$

«۱»- گزینه ۳۴

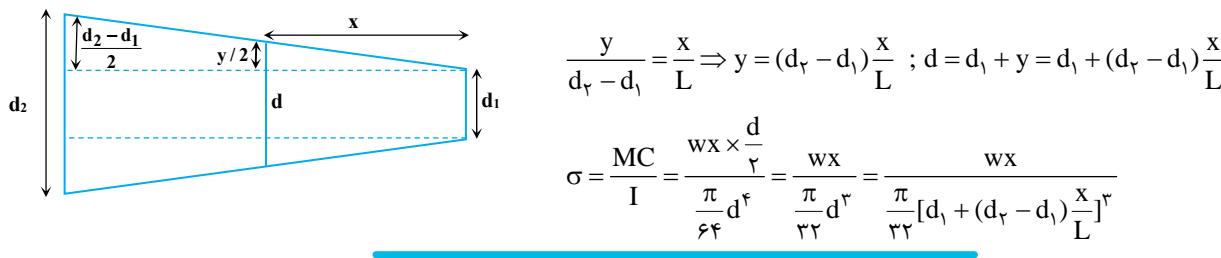
$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} \Rightarrow M = \sigma_{\max} \frac{I}{C} = \sigma_{\max} \times \frac{\frac{\pi}{4}(R_2^4 - R_1^4)}{R_2} \Rightarrow M = 200 \times \frac{\frac{\pi}{4}(40^4 - 20^4)}{40} = 942 \times 10^6 \text{ N.mm} \Rightarrow M = 942 \text{ N.m}$$

۳۵- گزینه «۲» حداکثر لنگر مجاز را براساس تنش مجاز کوچک‌تر که مساوی  $120 \text{ MPa}$  است به دست می‌آوریم.

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} \Rightarrow 120 = \frac{M \times 200}{200 \times 10^{-6} \times 10^{12} \text{ mm}^4} \Rightarrow M = 120 \times 10^6 \text{ N.mm} = 120 \text{ kN.m}$$



۳۶- گزینه «۳» با توجه به تشابه مثلث می‌توان قطر محور را در یک مقطع دلخواه به فاصله  $x$  از نقطه اثر اعمال نیرو به دست آورد.



۳۷- گزینه «۴» به دلیل آنکه سطح مقطع دو تیر یکی است، بنابراین اساس مقطع برای هر دو تیر یکسان می‌باشد و نسبت تنش خمشی ماکزیمم در دو

$$\frac{\sigma_1}{\sigma_2} = \frac{M_1}{M_2} \quad (1)$$

تیر مساوی نسبت لنگر خمشی ماکزیمم در دو تیر خواهد بود.

لنگر خمشی ماکزیمم در تیر (الف) در زیر بار متتمر کر و در تیر (ب) در تکیه‌گاهها اتفاق می‌افتد.

$$M_1 = A_y \times a = \frac{P}{2}a, \quad M_2 = M_A = \frac{P}{2} \times \frac{a}{2} \quad (2), (1) \Rightarrow \frac{\sigma_1}{\sigma_2} = \frac{M_1}{M_2} = \frac{\frac{P}{2}a}{\frac{P}{2} \times \frac{a}{2}} = 2$$

۳۸- گزینه «۴» چون لنگر خمشی مثبت است، بنابراین ناحیه کششی در بالای تار خنثی و ناحیه فشاری در پایین تار خنثی واقع است. در صورتی که تنش مجاز کششی برابر  $\sigma$  باشد، می‌توان نوشت:

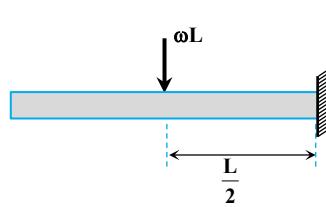
$$\frac{M_1}{M_2} = \frac{\frac{bh^2\sigma}{12}}{\frac{bh^2\sigma}{36}} = 2$$

بنابراین نسبت لنگر خمشی مجاز مقطع مستطیلی به مقطع مثلثی برابر می‌شود با:

۳۹- گزینه «۱» حداکثر گشتاور خمشی در تکیه‌گاه به وقوع می‌پیوندد.

$$h = 2b \Rightarrow A = bh = 2b^2, \quad M = \frac{\omega L^2}{2} = \frac{30 \times 3000^2}{2} = 135 \times 10^6 \text{ N.mm}$$

$$S = \frac{I}{C} = \frac{1}{6} Ah$$



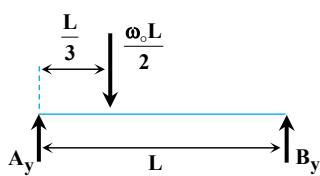


$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} = \frac{\sigma M}{Ah} \Rightarrow 150 = \frac{6 \times 135 \times 10^6}{2b^2 \times 2b} \Rightarrow b = \sqrt{\frac{6 \times 135 \times 10^6}{4 \times 150}} = 110 \Rightarrow h = 220$$

در تبدیل واحد  $\frac{N}{mm}$  معادل  $\frac{kN}{m}$  می‌باشد.

**۴۰- گزینه «۳»** سطح مقطع دو تیر یکسان بوده بنابراین  $A_1 = A_2 = A$  و  $h_1 = h_2 = h$  است، از طرفی لنگر خمشی در وسط تیر ساده ماقریزم شده و در تیر یکسر گیردار در تکیه‌گاه لنگر خمشی ماقریزم می‌شود، در نتیجه می‌توان نوشت:

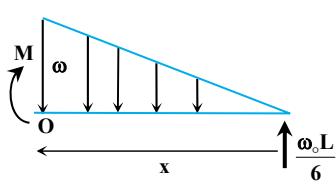
$$\sigma_{\max_1} = \sigma_{\max_2}, \quad \sigma = \frac{\sigma M}{Ah} \Rightarrow \frac{\sigma M_1}{A_1 h_1} = \frac{\sigma M_2}{A_2 h_2} \Rightarrow M_1 = M_2 \Rightarrow \frac{\omega_0 L_1}{8} = \frac{\omega_0 L_2}{2} \Rightarrow \frac{L_1}{L_2} = 4 \Rightarrow \frac{L_1}{L_2} = 2$$



$$\sum M_A = 0 \Rightarrow B_y \times L - \frac{\omega_0 L}{2} \times \frac{L}{3} = 0 \Rightarrow B_y = \frac{\omega_0 L}{6}$$

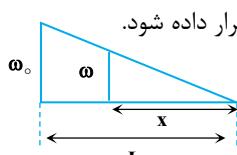
**۴۱- گزینه «۲»**

در یک مقطع دلخواه به فاصله  $x$  از تکیه‌گاه  $B$  برش زده، سپس با نوشتند معادله تعادل می‌توان گشتاور خمشی داخلی در مقطع برش خورده را به دست آورد. اما از طرفی مقدار بار گسترده در مقطع برش خورده را می‌توان طبق قانون تشابه مثلث بر حسب  $W$  بیان نمود: (بار معادل متمرکز بار گسترده در مقطع برش خورده مقابله، برابر مساحت داخل بار گسترده است که در فاصله  $\frac{2x}{3}$  از نقطه  $B$  قرار دارد).



$$\sum M_O = 0 \Rightarrow M = \frac{\omega_0 L}{6} x - \frac{\omega_0 x}{2} \times \frac{x}{3}$$

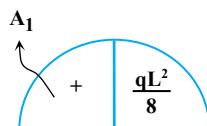
$$\frac{\omega_0}{\omega_0} = \frac{x}{6} \Rightarrow \omega = \frac{\omega_0 x}{6} \Rightarrow M = \frac{\omega_0 L}{6} x - \frac{\omega_0 x^3}{36}$$



برای تعیین موقعیت گشتاور خمشی ماقریزم کافی است از معادله لنگر خمشی نسبت به  $x$  مشتق گرفته و مساوی صفر قرار داده شود.

$$\frac{dM}{dx} = 0 \Rightarrow \frac{\omega_0 L}{6} - \frac{\omega_0 x^2}{12} = 0 \Rightarrow x^2 = 2L$$

$$x = \sqrt{2L} \Rightarrow x = \sqrt{12} = 3/46 = 3/46 = 2/6 m$$

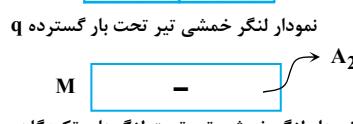


۴۲- گزینه «۲»

منحنی لنگر خمشی تیر را می‌توان به دو بخش جدا تفکیک نمود:

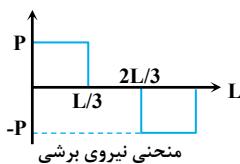
- منحنی لنگر خمشی ناشی از بار گسترده یکنواخت
- منحنی لنگر خمشی ناشی از لنگرهای تکیه‌گاهی

برای محاسبه مقدار لنگر تکیه‌گاهی مساحت‌های زیر نمودار را مساوی هم قرار می‌دهیم.  
(قاعده و اساس این روش در فصل ۶ مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد)

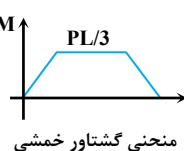


نمودار لنگر خمشی تیر تحت لنگرهای تکیه‌گاهی

$$A_1 = A_2 \Rightarrow ML = \frac{qL^2}{8} \times \frac{2}{3} L \Rightarrow M = \frac{qL^3}{12}; \quad \sigma_{\max} = \frac{M}{S} \Rightarrow 150 \times 10^3 = \frac{M}{S} \Rightarrow 150 \times 10^3 = \frac{q \times \frac{L^3}{12}}{10^{-3}} \Rightarrow q = 50 kN.m$$



**۴۳- گزینه «۱»** خمی خالص زمانی اتفاق می‌افتد که مقدار نیروی برشی صفر بوده اما لنگر خمشی مخالف صفر باشد. در تیر شکل (۱) بین دو نیروی خارجی چنین مشخصاتی وجود دارد.



$$d_1 = 50 mm, \quad d_2 = 50 - 2 \times 5 = 40 mm; \quad I = \frac{\pi}{64} (d_2^4 - d_1^4) = \frac{\pi}{64} (50^4 - 40^4) = \frac{369\pi}{64} \times 10^4 mm^4$$

**۴۴- گزینه «۲»**

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} \Rightarrow 100 = \frac{M \times 25}{\frac{369\pi \times 10^4}{64}} \Rightarrow M = 724530 N.mm \Rightarrow M = 724/5 N.m$$

$$M_{\max} = A_y \frac{L}{2} = \frac{W}{2} \times \frac{L}{2} = \frac{WL}{4}$$

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} \Rightarrow \frac{WL}{4} \times 50 = \frac{2/0 \times 10^{-6} \times 10^{12} \text{ mm}}{2 \times 3 \times 1/12 \times 10^{-6}} \Rightarrow \frac{W \times 4000 \times 12 / 5}{2 \times 10^6} \Rightarrow W = 4000 \text{ N} \Rightarrow W = 4 \text{ kN}$$

**۴۶- گزینه «۲»** گشتاور خمشی ماکزیمم در تکیه‌گاه به وقوع پیوسته که مقدار آن مساوی است با:

$$M_{\max} = \omega L \times \frac{L}{2} = \frac{\omega L^3}{2}$$

اما حداکثر تنش خمشی در حداکثر فاصله از تار خنثی یعنی در رأس مثلث اتفاق می‌افتد. بنابراین مقدار تنش خمشی حداکثر برابر است با:

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} = \frac{\frac{\omega L^3}{2} \times \frac{2h}{3}}{I} = \frac{23/4 \times 1^3 \times 2 \times 7/5 \times 10^{-6}}{2 \times 3 \times 1/12 \times 10^{-6}} \Rightarrow \sigma_{\max} = 50000 \text{ Pa} = 50 \text{ kPa}$$

**۴۷- گزینه «۱»** مقطعی تحت تنش محوری کمتری می‌باشد که دارای مدول مقطع بالاتری است. از طرفی مدول مقطع وابسته به مساحت سطح مقطع و ارتفاع

مقطع است. با توجه به محاسبات زیر مقطع (a) به دلیل توپر بودن و بالا بودن ارتفاع مقطع‌ها از بقیه مقاطع در برابر خمش مقاوم‌تر است.

$$\sigma_{\max} = \frac{M}{S}$$

$$S_{(a)} = \frac{I}{C} = \frac{\frac{1}{12}(2a)(3a)^3}{\frac{2a}{2}} = 3a^3 \quad ; \quad S_{(c)} = \frac{I}{C} = \frac{\frac{\pi}{4}((1/5a)^4 - a^4)}{1/5a} = 2/13a^3$$

$$S_{(b)} = \frac{I}{C} = \frac{\frac{1}{12}(3a)(2a)^3}{\frac{2a}{2}} = 2a^3 \quad ; \quad S_{(d)} = \frac{I}{C} = \frac{\frac{\pi}{4}(1/5a)^4 - \frac{1}{12}a^4}{1/5a} = 2/59a^3$$

**۴۸- گزینه «۳»** اگر میله‌ای تحت کوپل پیچشی قرار گیرد تنش فشاری ماکزیمم در آن مساوی تنش برشی ماکزیمم است، در نتیجه:

$$\frac{\sigma_{\max_1}}{\sigma_{\max_2}} = ?$$

(در میله تحت پیچش خالص)

$$\frac{\sigma_{\max_1}}{\sigma_{\max_2}} = \frac{\frac{MC}{I}}{\frac{MC}{T}} = \frac{MR \times 2(\pi R^3)t}{T \times \pi R^3 t} = 2$$

برای تعیین ممان اینرسی لوله جدار نازک می‌توان از ممان اینرسی دایره توپر دیفرانسیل‌گیری نمود و به جای  $t$ ,  $dR$  جایگزین نمود.

$$\text{ممان اینرسی دایره توپر} I = d \left( \frac{\pi}{4} R^4 \right) = \pi R^3 dR \Rightarrow I = \pi R^3 t$$

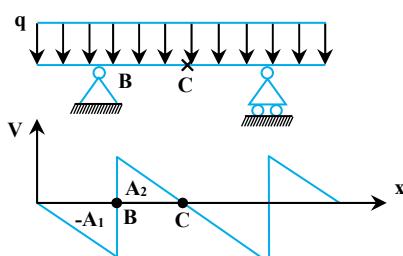
در مقطع لوله مساحت داخل خط‌چین مرکزی مساوی  $A = \pi R^2$  بوده و ممان اینرسی نیز برابر  $I = \pi R^3 t$  می‌باشد.

**۴۹- گزینه «۱»** میله AB را جدا کرده و معادله تعادل در راستای y را برای آن نوشته تا نیروهای عمودی در مفاصل A و B به دست آید:

$$M_C = \frac{Pa}{2} \quad ; \quad \sigma_C = \frac{M_C C}{I} = \frac{M_C \times \frac{b}{2}}{\frac{b^4}{12}} = \frac{3Pa}{b^3}$$



**۵۰- گزینه «۳» روش اول:** برای مساوی بودن تنش‌ها باید گشتاور خمی در نقاط  $B$ ،  $C$  مساوی باشند چرا که به دلیل ثابت بودن مقطع، مدول مقطع در طول تیر ثابت است:

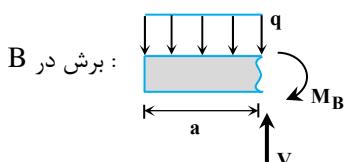


از استاتیک می‌دانیم که گشتاور خمی در هر نقطه برابر مساحت زیر منحنی نیروی برشی تا نقطه مورد نظر است، لذا از روی نمودار نیروی برشی نتیجه می‌شود که:

$$\begin{aligned} M_B &= A_1 \\ M_C &= A_2 - A_1 \end{aligned} \Rightarrow M_B = M_C \Rightarrow A_1 = A_2 - A_1$$

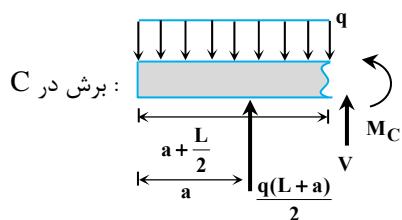
$$\Rightarrow \frac{qa^2}{2} = -\frac{qa^2}{2} + \frac{qL}{2} \times \frac{L}{2} \times \frac{1}{2} \Rightarrow qa^2 = \frac{qL^3}{8} \Rightarrow \frac{a}{L} = \frac{1}{2\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{4}$$

**روش دوم:** در نقاط  $C$ ،  $B$  برش می‌زنیم و گشتاورهای خمی در این مقاطع را به دست می‌آوریم:



$$M_B = qa \times \frac{a}{2} = \frac{qa^2}{2}$$

$$M_C = -\frac{q(a + \frac{L}{2})^2}{2} + \frac{q(L + 2a)}{2} \times \frac{L}{2}$$

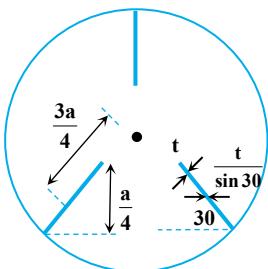


$$M_B = M_C \Rightarrow \frac{qa^2}{2} = -\frac{q(a + \frac{L}{2})^2}{2} + \frac{q(L + 2a)L}{4}$$

$$\Rightarrow qa^2 = \frac{qL^3}{8} \Rightarrow \frac{a}{L} = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{1}{2\sqrt{2}}$$

**۵۱- گزینه «۳»** اگر اساس مقطع دو تیر مساوی باشد، آنگاه مقاومت خمی آن‌ها با هم بخسان است.

$$\frac{\frac{\pi}{4}R^4}{S} = \frac{\frac{1}{12}bh^3}{\frac{h}{2}} \Rightarrow \frac{\pi}{4}R^3 = \frac{1}{3}b^3 \xrightarrow{h=2b} \frac{b}{R} = \sqrt[3]{\frac{3\pi}{8}} = \frac{\sqrt[3]{3\pi}}{2}$$



$$I_{پره‌ها} = I - I_{حلقه}$$

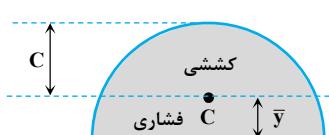
**۵۲- هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.**

$$I = \pi a^3 t + \left[ \frac{1}{12} \left( \frac{a}{2} \right)^3 t + \left( \frac{a}{2} t \right) \left( \frac{3a}{4} \right)^2 \right] + 2 \left[ \frac{1}{12} \left( \frac{a}{4} \right)^3 \frac{t}{\sin 30^\circ} + t \frac{a}{2} \left( \frac{3a}{8} \right)^2 \right]$$

$$\Rightarrow I = a^3 t \times 3/579$$

$$\sigma_{max} = \frac{Ma}{I} = \frac{M}{a^3 t \times 3/579} \approx 0.2794 \frac{M}{a^3 t}$$

**۵۳- گزینه «۴»**



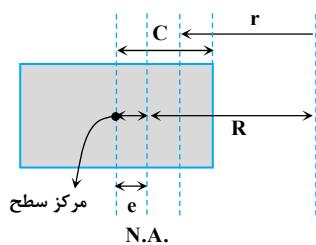
$$\sigma_{max} = E\varepsilon_{max} = E \frac{C}{\rho}$$

$$N.A \quad C = R - \frac{4R}{3\pi} = 12 - \frac{4 \times 12}{3 \times 3} = 6/67 \text{ mm}$$

$$\Rightarrow \sigma_{max} = 70 \times 10^3 \text{ MPa} \times \frac{6/67 \text{ mm}}{\frac{10}{3} \times 1000 \text{ mm}} = 140 \text{ MPa}$$

**۵۴- گزینه «۲»** ممان اینرسی مربع حول قطربش مساوی ممان اینرسی مربع حول محور افقی گذرنده از مرکز سطحش است. در نتیجه:

$$\frac{\sigma_1}{\sigma_2} = \frac{\frac{MC_1}{I_1}}{\frac{MC_2}{I_2}} = \frac{C_1}{C_2} \frac{I_2}{I_1} = \frac{\frac{a}{2}}{\frac{a\sqrt{2}}{2}} \xrightarrow{I_1=I_2} \frac{\sigma_1}{\sigma_2} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$



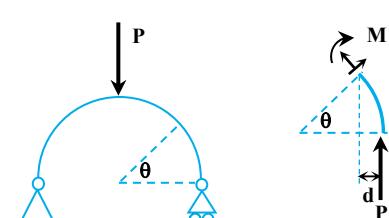
**۵۵-گزینه «۳»** تنش در میله‌های خمیده از رابطه  $\sigma = \frac{M(R-r)}{Aer}$  به دست می‌آید. هر چقدر مقدار گوچکتر باشد، تنش برای تارهای داخلی تیر بزرگ‌تر است. از طرفی تنش در قسمت تقریبی بیشتر از بخش تارهای بیرونی تیر است.

**۵۶-گزینه «۴»**  $\sigma_{all} = \frac{\sigma_u}{F.S.} = \frac{300}{3} = 100 \text{ MPa}$ ,  $\sigma_{all} = \frac{MC}{I} \Rightarrow 100 \times 10^6 \text{ Pa} = \frac{M \times 10^6}{6 \times 10^{-6} \text{ m}^4} \Rightarrow M = 10000 \text{ N.m} \Rightarrow M = 10 \text{ kN.m}$

**۵۷-گزینه «۴»** برای محاسبه تغییرات طول ابتدا باید کرنش محوری محاسبه شود. چون مقدار کرنش در طول تیر ثابت است، بنابراین با ضرب کردن مقدار کرنش در طول تیر، تغییرات طول تیر به دست می‌آید.

$$\varepsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} = \frac{MC}{EI} = \frac{Mb}{E \times b(2b)^3} = \frac{\gamma M}{2Eb^3} \Rightarrow \Delta L = \varepsilon_x L = \frac{\gamma ML}{2Eb^3} = \frac{6ML}{4Eb^3}$$

**۵۸-گزینه «۱»** در نقطه‌ی تماس تیر با زمین به دلیل آنکه زمین سطحی تخت فرض می‌شود، شعاع انحنای تیر بی‌نهایت بوده در نتیجه گشتاور خمی مساوی صفر است. ( $\rho \rightarrow \infty \Rightarrow M \rightarrow 0$ ) ( $M = \frac{EI}{\rho}$ )



$$M = \frac{P}{2}d \Rightarrow M = \frac{P}{2}(R - R \cos \theta)$$

$$\sigma = \frac{MC}{I} = \frac{\frac{PR}{2}(1-\cos \theta)r}{\frac{\pi r^4}{4}} = \frac{2PR(1-\cos \theta)}{\pi r^3}$$

برای اینکه  $\sigma$  ماقریم مگردد،  $\cos \theta$  باید صفر شود پس:

**۵۹-گزینه «۲»**

$$\cos \theta = 0 \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \sigma_{max} = \frac{2PR}{\pi r^3}$$



**۶۰-گزینه «۳»** ابتدا با نوشتن معادله تعادل نیرو در میله‌های AB و AC به دست آورده می‌شود.  $F_{AB} = F_{AC}$  به دلیل تقارن

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow 2F_{AB} \sin 60 + 300 = 1300 \Rightarrow F_{AB} = \frac{1000}{2 \sin 60} = \frac{1000}{\sqrt{3}} \text{ kg}$$

عضو AC را در مقطع D برش زده و بخش AD را رسم می‌نماییم، سپس معادله تعادل را می‌نویسیم:

$$\sum M_D = 0 \Rightarrow M - 650 \times 200 + \frac{1000}{\sqrt{3}} \times 200 = 0 \Rightarrow M = 150 \times 200 \text{ kg.cm}$$

$$\sigma_{max} = \frac{MC}{I} = \frac{150 \times 200 \times 3}{\frac{\pi r^4}{4}} = 833 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$



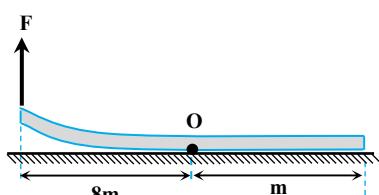
**۶۱-گزینه «۳»** نقطه O نقطه‌ای از تیر بوده که منحنی تیر بر بستر زمین مماس شده است.

$$O : \rho = \infty \Rightarrow \frac{1}{\rho} = 0 = \frac{M}{EI} \Rightarrow M = 0$$

$$\sum M_O = 0 \Rightarrow -F \times 8 + W \times 4 = 0 \quad (1)$$

$$W = \frac{\lambda}{12} \times 2400 = 1600 \text{ N}$$

$$(1) \Rightarrow F = 800 \text{ N}$$





**۶۲- گزینه «۱»** چون تنش مجاز کششی کوچکتر از تنش نیری مجاز  $F$  را با استفاده از مقدار نیری مجاز  $F$  را با استفاده از تنش مجاز کششی به دست می‌آوریم. از طرفی دیگر گشتاور خمشی ماکزیمم در تکیه‌گاه سمت چپ ایجاد می‌شود، در نتیجه:

$$\sigma_{\max T} = \frac{MC}{I} \Rightarrow 40 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^3} = \frac{(F \times 100) 10}{\frac{1}{12} \times 12 \times 20^3} \Rightarrow F = 320 \text{ kg}$$

**۶۳- گزینه «۱»** چون بارگذاری یکسان است، نسبت تنش خمشی در آن‌ها با عکس مدول مقطع مناسب است.

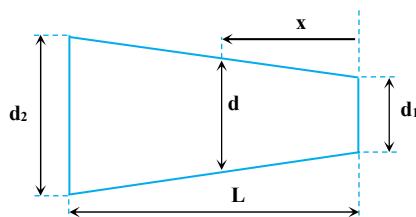
$$\frac{\sigma_{\max 1}}{\sigma_{\max 2}} = \frac{\frac{M_1}{S_1}}{\frac{M_2}{S_2}} = \frac{\frac{1}{6} A_2 h_2}{\frac{1}{6} A_1 h_1} = \frac{(2b \times \frac{b}{2}) 2b}{(b \times b) \times b} = 2$$

**۶۴- گزینه «۴»** مقطع لوله در برابر خمش و پیچش همزمان مقاومت خوبی از خود نشان می‌دهد، اما مقطع I شکل در برابر خمش مقاوم‌تر از لوله است اما در پیچش بسیار ضعیفتر می‌باشد.

$$\rho_{\min} = \frac{EI}{M_{\max}}$$

**۶۵- هیچ‌کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.** شعاع انحناء حداقل میله مساوی است با:

$$\Rightarrow \rho_{\min} = \frac{200000 \text{ MPa} \times \frac{\pi}{64} \times 100^4 \text{ mm}^4}{1000 \text{ N} \times 5000 \text{ mm}} = 62500\pi \text{ mm} = 62/\pi \text{ m}$$



$$\sigma = \frac{MC}{I} = \frac{(Wx)C}{I} = \frac{Wx}{S}$$

**۶۶- گزینه «۳»**

با نوشتن رابطه تشابه مثلث می‌توان مقدار  $d$  را تابعی از  $x$  به صورت زیر به دست آورد.

$$\frac{d_2 - d_1}{d - d_1} = \frac{L}{x} \Rightarrow d = d_1 + \frac{(d_2 - d_1)x}{L} \quad S = \frac{I}{C} = \frac{\frac{\pi}{64} d^4}{\frac{d}{2}} = \frac{1}{8} Ad = \frac{1}{8} \times \frac{\pi}{4} d^3 = \frac{\pi}{32} d^3$$

$$\sigma = \frac{32 Wx}{\pi [d_1 + (d_2 - d_1) \frac{x}{L}]^3}$$

**۶۷- گزینه «۳»**

$$\left. \begin{aligned} K &= \frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI} && \text{انحناء تیر} \\ I &= \frac{bh^3}{12} = \frac{a^4}{12} \end{aligned} \right\} \Rightarrow K = \frac{12M}{Ea^4}$$

**۶۸- گزینه «۱»** نیروهای  $P$  اعمالی در دو سر تیر باید به اندازه‌ای باشد که شعاع انحناء در نقطه B بی‌نهایت شود. (انحناء اولیه تیر را خنثی نماید).

از طرفی رابطه انحناء تیر و لنگر خمشی مساوی  $K = \frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI}$  است بنابراین:

$$\left. \begin{aligned} K &= \frac{1}{\rho} = \frac{1}{R_1} = \frac{M_B}{EI} \\ M_B &= \frac{PL}{2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{1}{R_1} = \frac{PL}{2EI} \Rightarrow P = \frac{2EI}{R_1 L} \Rightarrow P = \frac{Ebh^3}{6R_1 L}$$



**۶۹- گزینه «۲»** نیروی وزن را می‌توان به صورت یک بار گستردہ یکنواخت باشد (۱) در نظر گرفت که مقدار ماكزیمم لنگر خمی آن در تیر ساده مساوی

$$M_{\max} = \frac{\rho g A L^2}{\lambda} \text{ می‌باشد. در رابطه ذکر شده (۱) وزن واحد طول تیر بوده که مساوی } \rho g A \text{ است. از طرفی گشتاور خمی ماكزیمم مساوی است با:}$$

$$M_{\max} = \frac{\rho g A L^2}{\lambda} \Rightarrow M_{\max} = \frac{\rho g \times \frac{\pi}{4} d^2 L^2}{\lambda} ; \quad \sigma_{\max} = \frac{M_{\max} C}{I} = \frac{\left( \frac{\rho g \times \frac{\pi}{4} d^2 L^2}{\lambda} \right) \frac{d}{2}}{\frac{\pi}{4} d^4} = \frac{\rho g L^2}{d} \Rightarrow d = \frac{\rho g L^2}{\sigma_m}$$

**۷۰- گزینه «۳»** حداکثر گشتاور خمی در یک تیر ساده تحت بار گستردہ یکنواخت برابر  $\frac{\omega L^3}{\lambda}$  می‌باشد.

$$\begin{aligned} \sigma_{\max} &= \frac{MC}{I} \\ M_{\max} &= \frac{\omega L^3}{\lambda} \\ I/C = S &= \frac{1}{4} b h^2 \end{aligned} \Rightarrow \sigma_{\max} = \frac{\frac{\omega L^3}{\lambda}}{\frac{1}{4} b h^2} = \frac{3}{4} \times \frac{(10 \times 10^3)^3}{0.075 \times 0.15^2} = 40 \times 10^6 \text{ Pa} \Rightarrow \sigma_{\max} = 40 \text{ MPa}$$

**۷۱- گزینه «۳»** دو نیروی  $2/5 \text{ kN}$  تولید یک جفت نیرو نموده که حاصل این جفت نیرو، یک کوپل خمی است. بنابراین:

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} = \frac{(2500 \times 150) \times \frac{32}{2}}{\frac{\pi}{64} \times 32^4} = 116/6 \text{ MPa}$$

**۷۲- گزینه «۲»** مقطع B در بین دو میله BD و BC مشترک می‌باشد بنابراین در صورت دوران این مقطع انتهای هر دو میله مذکور به یک اندازه دوران خواهند داشت. در چنین حالتی دو میله مذکور مانند دو فتر موازی رفتار می‌کنند، که سهم لنگر خمی تحمل شده توسط هر یک را می‌توان از رابطه  $(M_B)_{BD} = \frac{k_{BD}}{k_{BD} + k_{BC}} M$  روبرو محاسبه نمود.

$k_{BC}$  و  $k_{BD}$  به ترتیب سختی خمی میله‌های BD و BC است. چون  $k_{BC} = \infty$  می‌باشد، بنابراین سمت راست رابطه فوق مساوی صفر خواهد شد.

**۷۳- گزینه «۳»** تنش ایجاد شده در اثر خم کردن مفتول طبق قانون هوک مساوی است با:

$$\sigma_{\max} = E \epsilon_{\max} = E \frac{C}{\rho} = 200 \times 10^3 \times \frac{\frac{d}{2}}{\frac{D}{2} + \frac{d}{2}} \Rightarrow \sigma_{\max} = 200 \times 10^3 \times \frac{3}{600 + 3} \cong 10^3 \text{ MPa}$$

در رابطه فوق فاصله مرکز محفظه‌ی استوانه‌ای تا وسط مفتول می‌باشد.

**۷۴- گزینه «۲»** ظرفیت خمی یک تیر متناسب با مدول مقطع یا اساس مقطع (S) می‌باشد. از طرفی مقدار مدول مقطع برای مقاطع دایروی و مربعی به ترتیب برابر است با:

$$\begin{aligned} S_1 &= \frac{I_1}{C_1} = \frac{1}{4} A_1 h_1 = \frac{1}{4} A \times a & \text{مربع} \\ S_2 &= \frac{I_2}{C_2} = \frac{1}{8} A_2 d_2 = \frac{1}{8} A \times (2r) & \text{دایره} \end{aligned} \Rightarrow \frac{S_1}{S_2} = \frac{\frac{1}{4} a}{\frac{1}{8} r} = \frac{2}{3} \frac{a}{r} \quad (1)$$

$$A_1 = A_2 = A \Rightarrow a^2 = \pi r^2 \Rightarrow \frac{a}{r} = \sqrt{\pi} \quad (2)$$

اما طبق فرض صورت مسئله مساحت دو مقطع برابر است، بنابراین:

$$(1) \Rightarrow \frac{S_1}{S_2} = \frac{2}{3} \sqrt{\pi}$$

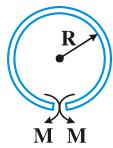


«۱-گزینه ۷۵»

(قطعه مریع)  $\sigma_{max,1} = \sigma_{max,2}$  (قطعه دایره)

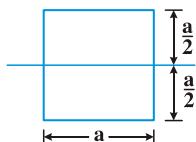
$$\Rightarrow \frac{Mr}{\frac{\pi r^4}{12}a^4} = \frac{M \times \frac{a}{2}}{\frac{1}{12}a^4} \Rightarrow \frac{4}{\pi r^3} = \frac{6}{a^3} \Rightarrow \frac{a^3}{r^3} = \frac{6\pi}{4} = \frac{3\pi}{2} \Rightarrow \frac{a}{r} = \sqrt[3]{\frac{3\pi}{2}}$$

«۲-گزینه ۷۶» در اثر خمش تیر به شکل یک دایره کامل درآمده است. بنابراین محیط دایره برابر طول تیر است.



$$L = 2\pi R \Rightarrow R = \frac{L}{2\pi}$$

و اما تنش خمشی حداکثر برابر است با:



$$\sigma_{max} = E\varepsilon_{max} = E \frac{C}{\rho} = E \frac{\frac{a}{2}}{R} \Rightarrow \sigma_{max} = E \frac{\frac{a}{2}}{\frac{L}{2\pi}} = E \frac{\pi a}{L}$$

$$\varepsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} = \frac{\frac{MC}{I}}{E} = \frac{MC}{EI} = \frac{M \times \frac{h}{2}}{E \times \frac{bh^3}{12}} = \frac{6M}{Ebh^2}$$

«۳-گزینه ۷۷» طبق قانون هوک کرنش تار پایینی برابر است با:

درسنامه (۲): خمش نامتقارن

«۴-گزینه ۷۸» اگر لنگرهای خمشی  $M_x$  و  $M_y$  مثبت فرض شوند در نتیجه:

$$\sigma_a = \frac{P}{A} + \frac{M_x \times 15}{I_x} + \frac{M_y \times 10}{I_y} = E\varepsilon_a = E \times 1/5 \times 10^{-3} \quad (1)$$

$$\sigma_b = \frac{P}{A} + \frac{M_x \times 15}{I_x} - \frac{M_y \times 10}{I_y} = E\varepsilon_a = E \times (-2/5 \times 10^{-3}) \quad (2)$$

$$\sigma_c = \frac{P}{A} - \frac{M_x \times 15}{I_x} + \frac{M_y \times 5}{I_y} = E\varepsilon_c = E(3/5 \times 10^{-3}) \quad (3)$$

$$(1) - (2) \Rightarrow \frac{2M_y \times 10}{I_y} = E \times 4 \times 10^{-3} \Rightarrow \frac{M_y}{I_y} = E \times 0/2 \times 10^{-3}$$

$$(1) - (3) \Rightarrow \frac{M_x \times 30}{I_x} + \frac{5M_y}{I_y} = -2E \times 10^{-3}$$

$$\Rightarrow \frac{M_x \times 30}{I_x} + 5 \times 0/2E \times 10^{-3} = -2E \times 10^{-3} \Rightarrow \frac{M_x}{I_x} = -0/1E \times 10^{-3}$$

$$\frac{M_x}{M_y} = \frac{-0/1E \times 10^{-3}}{0/2E \times 10^{-3}} = -\frac{1}{2} \Rightarrow \left| \frac{M_x}{M_y} \right| \times \frac{I_y}{I_x} = \frac{1}{2} \Rightarrow \left| \frac{M_x}{M_y} \right| = \frac{I_x}{I_y} \times \frac{1}{2} = 100 \times \frac{1}{2} = 50 \Rightarrow |M_x| = 50 |M_y|$$

«۵-گزینه ۷۹» اگر نیروی محوری بر محیط هسته مرکزی مقطع اثر کند تنش در روی یک ضلع یا یک رأس یا یک نقطه محیطی مقطع تیر مساوی صفر

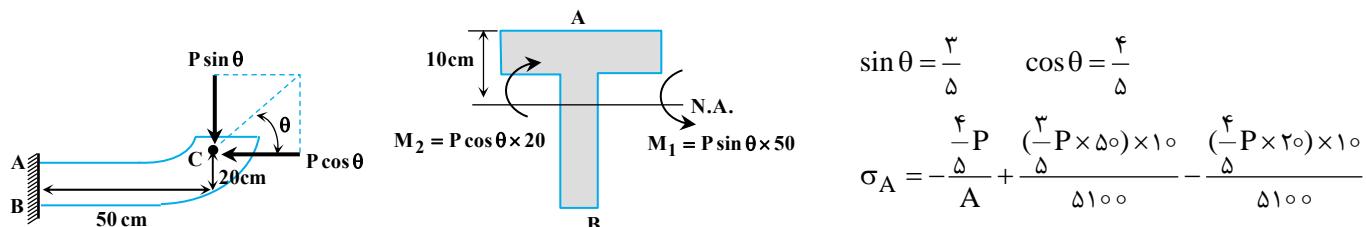
می شود بنابراین همان طور که در متن درس اشاره شده است هسته مرکزی مقطع دایره ای به شعاع  $R$ ، دایره ای هم مرکز با آن به شعاع  $\frac{R}{4}$  می باشد.

روش محاسباتی این گونه است که مقدار خروج از مرکز باید طوری باشد که تنش فشاری  $\frac{MC}{I}$  و کششی  $\frac{P}{A}$  در مرز گفته شده با هم برابر گردند تا اثر

$$\frac{P}{A} = \frac{MC}{I} \Rightarrow \frac{P}{\pi R^2} = \frac{(Pe)R}{\frac{\pi}{4} R^4} \Rightarrow e = \frac{R}{4}$$

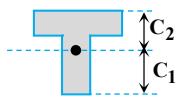
یکدیگر را خنثی نمایند:

**۸۰- هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.** ابتدا نیروی  $P$  را تجزیه نموده و سپس مؤلفه‌های آن را باید به مرکز سطح در محل تار خنثی منتقل نماییم، سپس تنش ناشی از نیروی محوری و تنش‌های ناشی از لنگر خمی را با هم جمع می‌نماییم:



با جایگذاری  $P = 300 \text{ kN}$ ,  $\sigma_A = 300 \text{ MPa}$  می‌باشد، لذا تنش در نقطه A مشخص نمی‌باشد.

**۸۱- گزینه «۱»** لنگر حاصل از انتقال نیرو به مرکز سطح مساوی است با:



$$M = (38 - 10)P = 28P$$

ماکزیمم تنش فشاری ناشی از نیروی محوری و لنگر خمی در لبه پایینی مقطع اتفاق می‌افتد که برابر است با:

$$-120 = -\frac{P}{A} - \frac{MC_1}{I} = -\frac{P}{3000} - \frac{(28P) \times 38}{868 \times 10^3} \Rightarrow P = 76965 \text{ N}$$

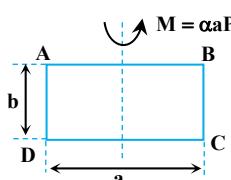
ماکزیمم تنش کششی ناشی از نیرو محوری و لنگر خمی در لبه بالایی مقطع را محاسبه می‌کنیم:

$$30 = -\frac{P}{A} + \frac{MC_2}{I} = -\frac{P}{3000} + \frac{(28P) \times 22}{868 \times 10^3} \Rightarrow P = 28763 \text{ N}$$

از بین دو جواب به دست آمده، نیرویی که کوچکتر است مطلوب می‌باشد.

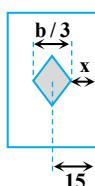
**۸۲- هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.** اگر نیروی  $P$  به مرکز مقطع انتقال داده شود. یک گشتاور خمی نیز ایجاد شده که تولید تنش قائم می‌نماید.

ماکزیمم تنش کششی بر روی ضلع AD و ماکزیمم تنش فشاری بر روی ضلع BC اتفاق می‌افتد.



$$\sigma_{\max C} = 2\sigma_{\max T} \Rightarrow -\frac{P}{A} - \frac{(\alpha a P) \frac{a}{2}}{I} = 2\left(-\frac{P}{A} + \frac{(\alpha a P) \frac{a}{2}}{I}\right)$$

$$\frac{3\alpha a^2 P}{2I} = \frac{P}{A} \Rightarrow \frac{3}{2} \frac{\alpha a^2}{\frac{1}{12} \times b a^3} = \frac{1}{ab} \Rightarrow \alpha = \frac{1}{18}$$

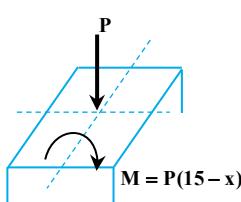


**۸۳- گزینه «۳»** چون نیروی خارجی به صورت فشاری بر مقطع وارد شده است، باید این نیرو در محدوده هسته مرکزی باشد تا در هیچ نقطه‌ای از تیر تنش کششی ایجاد نشود. ابعاد هسته مرکزی مقطع مستطیلی، یک لوژی به اقطار  $\frac{b}{3}$  و  $\frac{h}{3}$  است.

بنابراین داریم:

$$\frac{b}{6} = \frac{30}{6} = 5 \Rightarrow x = 15 - \frac{b}{6} = 10$$

روش محاسباتی نیز به این گونه است که تنش‌های کششی و فشاری روی خط هسته مرکزی یکدیگر را خنثی می‌کنند.



$$\frac{P}{A} = \frac{MC}{I} \Rightarrow \frac{P}{30 \times 42} = \frac{P(15-x) \times 15}{\frac{1}{12} \times 42 \times 30^3} \Rightarrow x = 10 \text{ cm}$$

**۸۴- گزینه «۲»** ابتدا نیروی  $P$  را به دو مؤلفه افقی و قائم تجزیه نموده، مؤلفه افقی تولید تنش محوری کرده و مؤلفه قائم تولید لنگر خمی می‌کند که این لنگر نیز به نوبه خود تولید تنش قائم خواهد نمود.

$$\sigma_B = -\frac{P_x}{A} + \frac{MC}{I} = -\frac{P \cos \alpha}{\pi R^4} + \frac{(P \sin \alpha) L \times R}{\frac{\pi}{4} R^4} = 0 \Rightarrow -\cos \alpha + \frac{4}{R} \sin \alpha L = 0 \Rightarrow \tan \alpha = \frac{R}{4L} \Rightarrow \alpha = \text{Arc tan}(\frac{R}{4L})$$



$$\sigma = -\frac{P}{bh} + \frac{\frac{M}{2} \frac{h}{2}}{\frac{1}{12} bh^3}$$

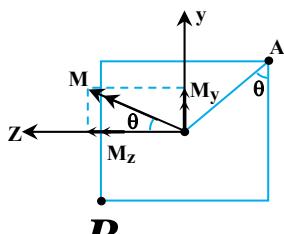
طبق روش جمع آثار می‌توان تنش ناشی از نیروی محوری و لنگر خمی را با هم جمع نمود.

چون به ازای حداکثر مقدار  $M$  در مقطع نباید تنش کششی ایجاد شود، پس به ازای حداکثر مقدار  $M$ ، مقدار تنش را مساوی صفر قرار می‌دهیم.

$$\sigma = 0 \Rightarrow \frac{M}{P} = \frac{h}{6}$$

**۸۵- گزینه «۳»** به علت آنکه لنگر ناشی از نیروی خارج از مرکز  $P$  در  $D$  به صورت کششی بوده و هم علامت با تنش ناشی از نیروی محوری  $P$  است، در نتیجه تنش ناشی از نیروی محوری و لنگر خمی در نقطه  $D$  باهم جمع می‌شوند و تنش در این نقطه بیشترین مقدار است.

$$\sigma_D = \frac{P}{A} + \frac{MC}{I} ; \quad \sigma_B = \frac{P}{A} - \frac{MC}{I} ; \quad \sigma_A = \sigma_C = \frac{P \cos 45}{A}$$



**۸۶- گزینه «۱»** چنانچه مقطع تیر به صورت مربعی در نظر گرفته شود، با انتقال نیروی فشاری  $P$  به مرکز سطح،

$$M_z = M \cos \theta = \frac{Pa}{2}, \quad M_y = M \sin \theta = \frac{Pa}{2}$$

دو گشتاور  $M_z$  و  $M_y$  نیز به وجود می‌آید.

حداکثر تنش فشاری در نقطه  $A$  اتفاق می‌افتد زیرا تنش ناشی از دو گشتاور و نیروی  $P$  به صورت فشاری است.

$$\sigma_A = -\frac{M_z C_1}{I_z} - \frac{M_y C_1}{I_y} - \frac{P}{A}$$

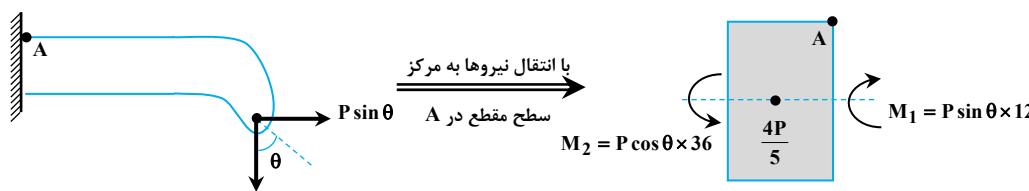
$$|\sigma_A| = \frac{\left(\frac{P \times \frac{a}{2}}{2}\right) \times \frac{a}{2}}{\frac{a^4}{12}} + \frac{\left(\frac{P \times \frac{a}{2}}{2}\right) \times \frac{a}{2}}{\frac{a^4}{12}} + \frac{P}{a^2} = \frac{\gamma P}{a^2} \quad (1)$$



حداکثر تنش کششی در نقطه  $B$  رخ می‌دهد چرا که تنش‌های ناشی از دو ممان به صورت کششی هستند و فقط تنش ناشی از نیروی  $P$  فشاری است.

$$\sigma_B = \frac{M_z C_1}{I_z} + \frac{M_y C_1}{I_y} - \frac{P}{A} ; \quad \sigma_B = \frac{\frac{Pa^2}{4}}{\frac{a^4}{12}} + \frac{\frac{Pa^2}{4}}{\frac{a^4}{12}} - \frac{P}{a^2} = \frac{\Delta P}{a^2} \quad (2) \quad \xrightarrow{(1),(2)} \frac{|\sigma_A|}{\sigma_B} = \frac{\gamma}{\Delta} = \frac{1}{4}$$

**۸۷- گزینه «۴»** ابتدا نیروی  $P$  را تجزیه نموده و سپس به مرکز مقطعی که شامل نقطه  $A$  می‌باشد، منتقل می‌نماییم. مقدار تنش عمودی در نقطه  $A$  استفاده از اصل روش جمع آثار به صورت زیر قابل محاسبه است:



$$\sin \theta = \frac{4}{5}, \quad \cos \theta = \frac{3}{5}$$

$$\sigma_A = \frac{\frac{4}{5}P}{A} - \frac{\frac{4}{5}P \times 12 \times 6}{\frac{1}{12} \times 4 \times 12^3} + \frac{\frac{3}{5}P \times 36 \times 6}{\frac{1}{12} \times 4 \times 12^3}$$

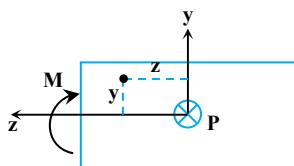
$$\Rightarrow \sigma_A = \frac{\frac{4}{5} \times 3000}{4 \times 12} - \frac{\frac{4}{5} \times 3000 \times 12 \times 6}{12 \times 4 \times 12^3} + \frac{\frac{3}{5} \times 3000 \times 36 \times 6}{12 \times 4 \times 12^3} \Rightarrow \sigma_A = 50 - 300 + 675 = 425 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$



**- گزینه ۴۴** ابتدا در زیر بار عمودی باید لنگر خمی را به دست آورده و توزیع تنش ناشی از خمش را مشخص کنیم، سپس با استفاده از روش جمع آثار تنش ناشی از لنگر خمی را با تنش قائم ناشی از نیروی محوری جمع نماییم، لازم به ذکر است که نقطه y و Z در ربع اول دستگاه مختصات در نظر گرفته می‌شود:

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow A_y \times 1200 - 6000 \times 900 = 0 \Rightarrow A_y = \frac{6000 \times 900}{1200} = 4500 \text{ N}$$

بنابراین لنگر خمی  $M$  در زیر بار عمودی برابر می‌گردد با:

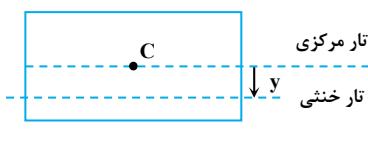


$$M = 4500 \times 300$$

$$\sigma_1 = -\frac{My}{I} = -\frac{(4500 \times 300)y}{\frac{1}{12} \times 50 \times 75^3} \Rightarrow \sigma_1 = -0.768 y$$

$$\sigma_2 = -\frac{F}{A} = -\frac{60000}{50 \times 75} = -16 \text{ MPa}$$

$$\sigma = \sigma_1 + \sigma_2 = 0 \Rightarrow -0.768 y - 16 = 0 \Rightarrow y = -20/833 = -20/833 \text{ mm}$$



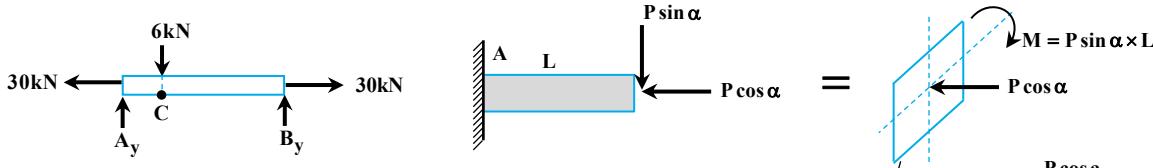
بنابراین فاصله تار خنثی تا سطح بالایی برابر است با:

$$\frac{75}{2} + 20/833 = 58/33 \text{ mm}$$

**- ۹۰** هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست. نیروی P را به مرکز مقطع انتقال می‌دهیم. تنش ناشی از نیروی فشاری P با تنش ناشی از گشتاور خمی جمع می‌شوند.

$$\sigma = -\frac{P}{bh} - \frac{(P \times 2h) \times \frac{h}{2}}{\frac{1}{12} bh^3} = -\frac{P}{bh} - \frac{12P}{bh} = -\frac{13P}{bh}$$

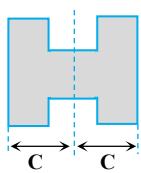
**- ۹۱** گزینه ۴۴ ماکریم تنش کششی در زیر نیروی متمرکز و در پایین مقطع یعنی نقطه C اتفاق می‌افتد. در این نقطه تنش ناشی از نیروی کششی و تنش ناشی از لنگر خمی هم علامت بوده و با هم جمع می‌شوند.



$$\left. \begin{aligned} \sigma_{maxT} &= \frac{F}{A} + \frac{MC}{I} \\ M_B &= 0 \Rightarrow A_y = \frac{6000 \times 1000}{1500} = 4000 \text{ N} \\ I &= \frac{1}{12} \times 50 \times 75^3 \\ M &= A_y \times 500 = 4000 \times 500 = 2 \times 10^6 \text{ N.mm} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \sigma_{maxT} = \frac{30000}{50 \times 75} + \frac{2 \times 10^6 \times \frac{75}{2}}{\frac{1}{12} \times 50 \times 75^3} \Rightarrow \sigma_{maxT} = 50/66 \text{ MPa}$$

**- ۹۲** گزینه ۴۴ ابتدا نیروی P را به دو مؤلفه افقی و قائم تجزیه کرده، مؤلفه افقی تولید تنش قائم فشاری نموده و مؤلفه قائم تولید تنش قائم کششی ناشی از لنگر خمی می‌کند، بنابراین:

$$\sigma_A = 0 \Rightarrow -\frac{P \cos \alpha}{\pi R^4} + \frac{(P \sin \alpha \times L)R}{\frac{\pi}{4} R^4} = 0 \Rightarrow -\cos \alpha + \frac{4L \sin \alpha}{R} = 0 \quad ; \quad \tan \alpha = \frac{R}{4L} = \frac{D}{4L} \Rightarrow \alpha = \tan^{-1}(\frac{D}{4L})$$



**۹۳- گزینه «۱»** تنش مجاز در تیر را می‌توان با توجه به ضریب اطمینان و تنش نهایی به دست آورد.

$$\sigma_{\max} = \frac{\sigma_u}{F.S.} = \frac{48^\circ}{3} \text{ MPa}$$

$$\left. \begin{aligned} \sigma_{\max} &= \frac{MC}{I} \Rightarrow M = \sigma_{\max} \frac{I}{C} = \left( \frac{48^\circ}{3} \right) \frac{I}{3^\circ} \\ I &= \frac{1}{12} \times 100 \times 60^3 - \frac{2}{12} \times 30 \times 20^3 = 176 \times 10^4 \text{ mm}^4 \end{aligned} \right\} \Rightarrow M = 9/387 \text{ kN.m}$$

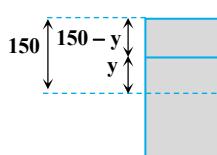
**۹۴- گزینه «۱»** ابتدا نیرو را به مرکز سطح مقطع مثلثی مقطع انتقال داده، سپس تنش قائم ناشی از گشتاور خمی به همراه تنش قائم ناشی از نیروی محوری را

$$M = P \times \left( a + \frac{2}{3}a \right)$$

با یکدیگر جمع می‌کنیم. (ماکریم تنش کششی در رأس فوکانی تیر اتفاق می‌افتد)

$$\sigma_{\max} = \frac{MC}{I} + \frac{P}{A} = \frac{P \times \left( a + \frac{2}{3}a \right) \times \frac{2}{3}a}{\frac{1}{36}a^4} + \frac{P}{\frac{a^2}{2}} = \frac{42P}{a^2}$$

**۹۵- گزینه «۱»** تیر تحت لنگر خمی ناشی از نیروی  $60 \text{ kN}$  و بار محوری  $30 \text{ kN}$  است، بنابراین مقدار تنش در تار خنثی که به فاصله  $y$  از مرکز سطح



$$\text{N.A. } \sigma = 0 \Rightarrow -\frac{F}{A} + \frac{My}{I} = 0 \Rightarrow -\frac{60000}{200 \times 300} + \frac{(30000 \times 500)y}{\frac{1}{12} \times 200 \times 300^3} = 0 \Rightarrow y = 30 \text{ mm}$$

(فاصله تار خنثی از مرکز سطح)

$$= 150 - y = 120 \text{ mm}$$

**۹۶- گزینه «۴»** چون نیروهای  $40 \text{ kN}$  به صورت متقاضن در دو طرف مرکز سطح وارد می‌شوند، لنگر خمی ناشی از انتقال این نیروها به مرکز همدیگر را خنثی می‌کنند.

$$\sigma_A = \sigma_B = -\frac{F}{A} = -\frac{120000}{200 \times 75} = -8 \text{ MPa}$$

**۹۷- گزینه «۴»** با توجه به داده‌های مسئله  $I$ ,  $A$ , می‌توان مقادیر شعاع داخلی و شعاع خارجی استوانه توخالی را به دست آورد.

$$\left. \begin{aligned} \frac{I}{A} &= \frac{\frac{\pi}{4}(r_2^4 - r_1^4)}{\pi(r_2^2 - r_1^2)} = \frac{r_2^2 + r_1^2}{4} = \frac{30}{7} \times 10^{-3} \Rightarrow r_2^2 + r_1^2 = \frac{120}{7} \times 10^{-3} \\ A &= \pi(r_2^2 - r_1^2) \Rightarrow r_2^2 - r_1^2 = \frac{7}{\pi} \times 10^{-3} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \begin{cases} r_2 = 0.0984 \text{ m} \\ r_1 = 0.0863 \text{ m} \end{cases}$$

اکنون با انتقال نیروها به مرکز سطح (نقطه C) گشتاور به وجود آمده را محاسبه نموده و تنش در نقطه D که ناشی از نیروهای فشاری و گشتاور خمی است را محاسبه می‌نماییم:

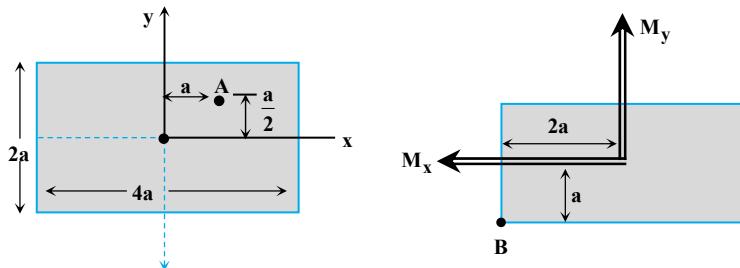
$$C \text{ گشتاور حول نقطه } C = (300 \times 10^3 - 200 \times 10^3) \times r_2 \Rightarrow M_C = 100 \times 10^3 \times 98/4$$

$$\sigma_D = -\frac{F}{A} - \frac{M_C C}{I} = -\frac{500 \times 10^3}{7 \times 10^3} - \frac{(100 \times 10^3 \times 98/4) \times 98/4}{30 \times 10^6} \Rightarrow \sigma_D = -103/7 \text{ MPa}$$

**۹۸- گزینه «۲»** با انتقال نیروی P به مرکز سطح مقطع، یک نیروی محوری و یک لنگر خمی به دو سر تیر اعمال می‌شود که تنش برشی ناشی از لنگر

$$\tau_{ave} = \frac{F}{A} = \frac{P}{ac}$$

خمی صفر و ناشی از نیروی محوری مساوی مقدار متوسط روبرو است:



$$\sigma_B = \frac{-P}{A} + \frac{M_x a}{I_x} + \frac{M_y \frac{a}{2}}{I_y}, \quad A = 4a \times 2a = 8a^2; \quad I_x = \frac{1}{12} \times 4a \times (2a)^3 = \frac{8}{3}a^4, \quad M_x = P \times \frac{a}{2}$$

$$I_y = \frac{1}{12} \times 2a \times (4a)^3 = \frac{32}{3}a^4; \quad M_y = Pa; \quad \sigma_B = -\frac{P}{8a^2} + \frac{\frac{Pa}{2} \times a}{\frac{8}{3}a^4} + \frac{Pa \times \frac{a}{2}}{\frac{32}{3}a^4} = \frac{P}{4a^2}$$

**۹۹- گزینه «۲»** ابتدا نیروی P به مرکز سطح منتقل شده، سپس تنش ناشی از بار P و لنگر خمشی M<sub>x</sub> و M<sub>y</sub> در نقطه B محاسبه می‌شود. برای تعیین کششی یا فشاری بودن تنش ناشی از M<sub>x</sub> و M<sub>y</sub> از قانون دست راست استفاده شود.

**۱۰۰- گزینه «۱»** ابتدا نیرو را به مرکز مقطع انتقال می‌دهیم، تنش ایجاد شده در ستون ناشی از بار محوری فشاری و لنگر خمشی می‌باشد.

$$\sigma_{max} = -\frac{P}{a^2} - \frac{MC}{I} = -\frac{P}{a^2} - \frac{\left(\frac{Pa}{2}\right) \frac{a}{2}}{\frac{1}{12}a^4} = -\frac{4P}{a^2}$$

**۱۰۱- گزینه «۴»** ابتدا نیروی P را به مرکز سطح انتقال داده، در اثر انتقال نیرو یک لنگر خمشی به اندازه  $M = P\left(\frac{d}{2} - a\right)$  ایجاد خواهد شد. تنش در نقطه A طبق اصل جمع آثار مساوی است با:

$$\sigma_A = (\sigma_A)_{axial} + (\sigma_A)_{bending} \Rightarrow \sigma_A = \frac{P}{A} + \frac{MC}{I} = \frac{P}{bd} + \frac{P\left(\frac{d}{2} - a\right)\frac{d}{2}}{bd^3} = \frac{P}{bd} + \frac{\epsilon P\left(\frac{d}{2} - a\right)}{bd^2} \Rightarrow \sigma_A = \frac{P}{b} \left[ \frac{1}{d} + \frac{3d - 6a}{d^2} \right]$$

برای آنکه تنش در نقطه A ماقریم باشد کافی است از  $\sigma_A$  نسبت به ارتفاع مقطع d مشتق گرفته و عبارت حاصل را مساوی صفر قرار داد.

$$(\sigma_A)' = 0 \Rightarrow -\frac{1}{d^2} + \frac{3d^2 - 2d(3d - 6a)}{d^4} = 0 \Rightarrow d = 3a$$

**۱۰۲- گزینه «۲»** ابتدا باید نیروی P را به مقطعی که در آن نقطه H وجود دارد انتقال داد. در اثر این انتقال لنگر خمشی M و لنگر پیچشی T ایجاد

$$\sigma_H = \frac{MC}{I} = \frac{(1000 \times 300 \text{ N.mm}) 20 \text{ mm}}{\frac{\pi}{64} \times 40^4 \text{ mm}^4} = 47 / 7 \text{ MPa}$$

می‌شود که در اثر لنگر خمشی تنش قائم برابر است با:

لازم به ذکر است که واحد  $\frac{\text{N}}{\text{mm}^2}$  معادل MPa می‌باشد.

$$\sigma_1 = \frac{P}{A} = \frac{P}{\frac{\pi}{4}d^2} = \frac{4P}{\pi d^2} \quad (1) \quad \text{تنش در میله (۱)}$$

تنش ماقریم در میله (۲) مساوی مجموع تنش ناشی از بار محوری و تنش ناشی از لنگر خمشی است.

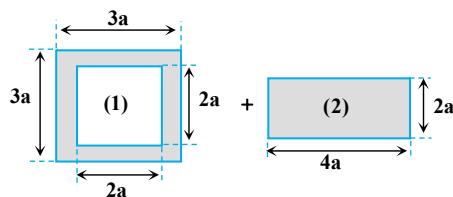
$$\sigma_2 = \frac{P}{A} + \frac{MC}{I} = \frac{P}{\frac{\pi}{4}d^2} + \frac{(Ph)\frac{d}{2}}{\frac{\pi}{64}d^4} = \frac{4P}{\pi d^2} + \frac{32Ph}{\pi d^4} \quad (2)$$

$$\frac{(2)}{(1)}: \frac{\sigma_2}{\sigma_1} = 5 \Rightarrow \frac{\frac{4P}{\pi d^2} + \frac{32Ph}{\pi d^4}}{\frac{4P}{\pi d^2}} = 5 \Rightarrow 1 + \frac{h}{d} = 5 \Rightarrow \frac{h}{d} = 4 \Rightarrow h = \frac{d}{2}$$

**۱۰۳- گزینه «۱»**



### درسنامه (۳): خمش در تیرهای مرکب



۱۰۴- هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست. هسته تیر دارای مدول الاستیسیته بزرگ‌تری است از این رو سطح مقطع آن را با ضریب ۲ گسترش می‌دهیم.

$$n = \frac{E_2}{E_1} = \frac{2E}{E} = 2$$

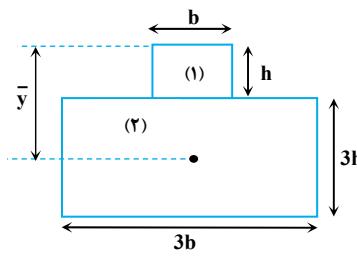
$$\sigma_a = \frac{M_1 C_1}{I} \Rightarrow M_1 = \frac{\sigma_a I}{C_1} = \frac{I}{C_1} \times \sigma_a = \frac{\frac{1}{12}[(3a)^4 - (2a)^4 + (4a) \times (2a)^3]}{1/5a} \times \sigma_a \Rightarrow M_1 = \frac{97a^3}{18} \sigma_a$$

$$\sigma_a = 2 \frac{M_2 C_2}{I} \Rightarrow M_2 = \frac{\sigma_a I}{2C_2} \Rightarrow M_2 = \frac{97a^3 \sigma_a}{24a} = \frac{97a^3 \sigma_a}{24}$$

از بین دو جواب  $M_1$  و  $M_2$ ، جواب کوچک‌تر  $M_2$  قابل قبول است.

۱۰۵- گزینه «۲» چون کرنش فقط تابعی از موقعیت هندسی نقطه مورد بررسی است، بنابراین توزیع کرنش پیوسته بوده اما توزیع تنش علاوه بر موقعیت هندسی نقطه مورد بررسی به جنس تیر در آن نقطه نیز وابسته است، بنابراین در یک تیر مرکب در فصل مشترک جنس‌های تشکیل دهنده تیر در توزیع تنش خمشی ناپیوستگی ایجاد می‌شود. (به دلیل تغییر در  $E$ )

۱۰۶- گزینه «۳» سطح مقطع جنس مرکب به صورت نشان داده شده گسترش داده می‌شود. ابتدا باید موقعیت تار خنثی مشخص شود.



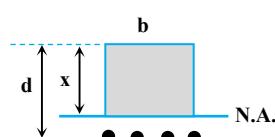
$$\bar{y} = \frac{A_1 y_1 + A_2 y_2}{A_1 A_2} \Rightarrow \bar{y} = \frac{bh \times \frac{h}{2} + (3b \times 3h) \times \frac{2}{3}h}{bh + 9bh} = \frac{\frac{h}{2} + 22/5h}{10} = \frac{h}{2} + 22/5h$$

$$\Rightarrow \bar{y} = \frac{23h}{10} = 2.3h$$

$$\frac{\sigma_{\max T}}{\sigma_{\max C}} = \frac{\frac{MC_T}{I}}{n \frac{MC_C}{I}} = \frac{2/3h}{3 \times (1/7h)} = 0.45$$

چون جنس قوی‌تر می‌باشد و پایین تار خنثی تحت فشار است. بنابراین برای محاسبه تنش فشاری ماقزیم کافی است مقدار تنش به دست آمده از

$$\frac{MC}{I}$$



$$n = \frac{E_s}{E_c} = \frac{200}{25} = 8$$

### «۳» گزینه «۳»

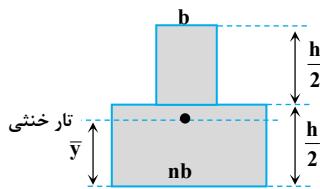
از آنچه در متن درس خواندیم برای پیدا کردن موقعیت تار خنثی مطابق زیر عمل می‌کنیم:

$$bx \frac{x}{2} - nNA_s(d-x) = 0$$

$$\Rightarrow 100x^2 - 8 \times NA_s(400-x) = 0 \Rightarrow 100x^2 + 8NA_s x - 3200NA_s = 0$$

$$\left. \begin{array}{l} \sigma_{all_s} = \frac{Mx}{I} \\ \sigma_{all_s} = \frac{nM(d-x)}{I} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{\sigma_{all_s}}{\sigma_{all_c}} = \frac{n(d-x)}{x} \Rightarrow \frac{100}{12/5} = \frac{8(400-x)}{x} \Rightarrow x = 200$$

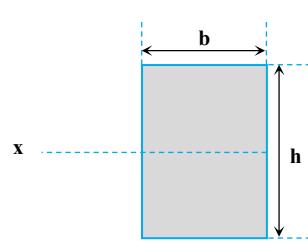
$$\Rightarrow 100 \times 200^2 + 8NA_s \times 200 - 3200NA_s = 0 \Rightarrow A_s = 625 \text{ mm}^2 \Rightarrow NA_s = 2500 \text{ mm}^2$$



۱۰۸- گزینه «۳» چون  $E_t < E_c$  است از این رو می‌توان ضریبی به صورت  $n = \frac{E_t}{E_c}$  تعریف نمود، بنابراین می‌توان سطح مقطع کششی را با آن گسترش داد، از طرفی چون تار خنثی از مرکز سطح مقطع گسترش یافته عبور می‌کند در نتیجه  $\frac{h}{2} < x$  می‌باشد.

درسنامه (۴): خمش عضوی که از یک ماده الاستوپلاستیک ساخته شده است

$$109- گزینه «۱» نسبت \frac{M_y}{M_p} برابر \frac{1}{3} می‌باشد.$$



$$S_x = \frac{I}{C} = \frac{\frac{1}{12}bh^3}{\frac{h}{2}} = \frac{bh^3}{6} ; Z = \sum Q_i = b \times \frac{h}{2} \times \frac{h}{4} + b \times \frac{h}{2} \times \frac{h}{4} = \frac{bh^4}{4}$$

$$\left. \begin{aligned} M_y &= \sigma_y S = \frac{bh^3}{6} \sigma_y \\ M_p &= \sigma_y Z = \frac{bh^4}{4} \sigma_y \end{aligned} \right\} \Rightarrow k = \frac{M_p}{M_y} = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{M_y}{M_p} = \frac{2}{3}$$

۱۱۰- گزینه «۱» ضریب شکل که نسبت ممان پلاستیک به ممان آغاز تسلیم است برای مستطیل مساوی  $\frac{3}{4}$  می‌باشد، بنابراین:

$$\sigma_{max} = M \frac{C}{I} \Rightarrow M_y = \sigma_y \times \frac{I}{C}$$

$$\frac{M_p}{M_y} = \frac{3}{2} \Rightarrow M_p = \frac{3}{2} M_y = \frac{3}{2} \sigma_y \frac{I}{C} \Rightarrow M_p = \frac{3}{2} \sigma_y \frac{\frac{1}{12}bh^3}{\frac{h}{2}} = \frac{1}{4} \sigma_y bh^3$$



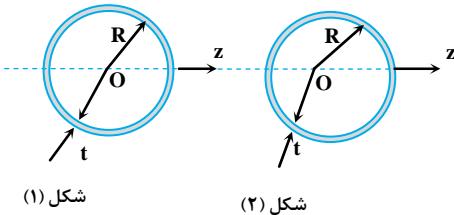
## فصل چهارم

### «بوش»

### تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل چهارم

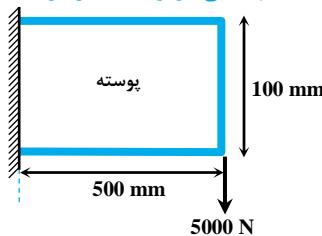
#### درسنامه (۱): بارگذاری عرضی بر روی تیرها

**که ۱-** نیروی برشی قائم  $V$  در مرکز برش دو مقطع (۱) و (۲) وارد می‌شود. شکل (۱) لوله‌ی بسته و شکل (۲) لوله‌ایست که روی محور  $Z$ ، جدار آن به هم چسبیده نیست. نسبت تنش برشی ماکزیمم در شکل (۱) به تنش برشی ماکزیمم در شکل (۲) کدام است؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۰)



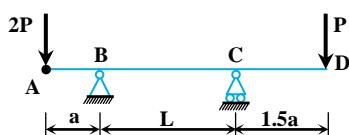
- ۲ (۱)  
۱ (۲)  
 $\frac{1}{2}$  (۳)  
 $\frac{1}{4}$  (۴)

**که ۲-** یک تیر یک سر در گیر مقاوم شده تحت بارگذاری  $N = 5000$  مطابق شکل قرار گرفته است. مطلوب است تعیین جریان برشی در پوسته تیر نشان داده شده؟  
 (مهندسی هوا و فضا - سراسری ۸۰)



- ۵۰ N.mm (۱)  
۱۰ N.mm (۲)  
۵۰ N/mm (۳)  
۱۰ N/mm (۴)

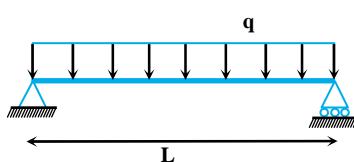
**که ۳-** در شکل زیر سطح مقطع در تمام طول تیر ثابت است. نسبت  $\frac{(\sigma_{\max})_{AB}}{(\sigma_{\max})_{CD}}$  و  $\frac{(\tau_{\max})_{AB}}{(\tau_{\max})_{CD}}$  به ترتیب کدام است؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۱)



- ۱/۵ و ۲ (۱)  
 $\frac{4}{3}$  و ۲ (۲)  
 $\frac{1}{3}$  و ۱ (۳)

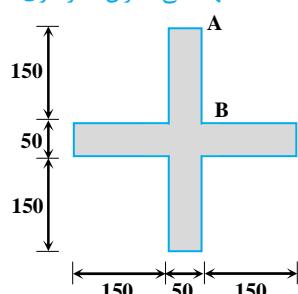
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۲)

**که ۴-** در تیر زیر تنش برشی ماکزیمم چقدر است؟ (مقطع مربع به ضلع  $a$ )



- $(\frac{1}{2}) \frac{ql}{a^2}$  (۱)  
 $(\frac{1}{4}) \frac{ql}{a^2}$  (۲)  
 $(\frac{3}{2}) \frac{ql}{a^2}$  (۳)  
 $(\frac{3}{4}) \frac{ql}{a^2}$  (۴)

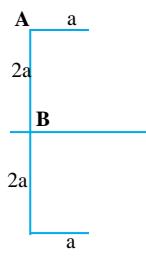
**که ۵-** مقطع صلیبی مطابق شکل زیر تحت اثر نیروی برشی  $V$  قرار دارد. چه سهی از این نیروی توسط جان  $AB$  تحمل می‌گردد؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۳)



- %۲۵ (۱)  
%۳۵ (۲)  
%۳۹ (۳)  
%۴۴ (۴)

**۶**- ناودانی مطابق شکل زیر به ضخامت ثابت و کم  $t$  است. اگر نیروی برشی  $V$  در جهت محور قائم بدان وارد شود، نسبت  $\frac{\tau_A}{\tau_B}$  چقدر است؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۴)



۱ (۱)

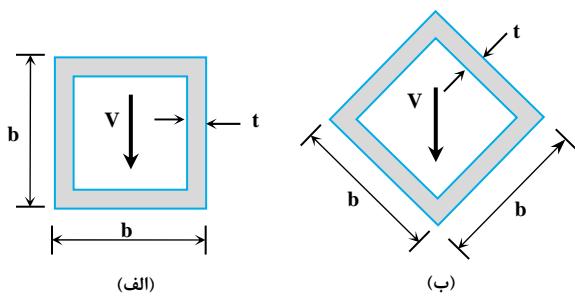
$\frac{1}{2}$  (۲)

$\frac{1}{3}$  (۳)

$\frac{2}{3}$  (۴)

**۷**- با توجه به مقاطع نشان داده شده نسبت تنش برشی ماکزیمم مقطع شکل «ب» به تنش برشی ماکزیمم مقطع شکل «الف» برابر است با:

(مهندسی عمران - سراسری ۸۴)



۱ (۱)

$\frac{\sqrt{2}}{3}$  (۲)

$\frac{2\sqrt{2}}{3}$  (۳)

$\frac{4\sqrt{2}}{3}$  (۴)

**۸**- دو قطعه الوار چوبی به ابعاد  $b \times h$  به دو شکل متفاوت مطابق شکل به یکدیگر جسبانیده شده‌اند. این تیر مشترک از یک سر، گیردار است و نیروی  $P$

در انتهای آزاد به آن وارد می‌شود. نسبت تنش برشی در محل اتصال در حالت (ب) به حالت (الف) چگونه است؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۴)



۱) صفر

$\frac{3P}{2A}$  (۲)

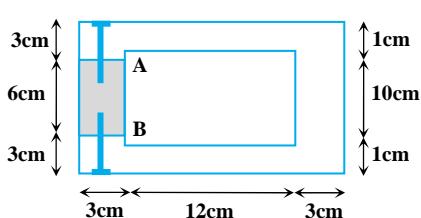
$\frac{3P}{A}$  (۳)

$\frac{P}{2A}$  (۴)

**۹**- مقطع شکل زیر از قطعات چوبی که توسط پیچ در محل‌های A و B متصل شده‌اند، تشکیل یافته است. در صورتی که فواصل پیچ‌ها در طول عضو

برابر  $10\text{ cm}$  و نیروی برشی مجاز هر پیچ  $1000\text{ kg}$  باشد، مطلوبست حداکثر نیروی برشی مجاز قابل تحمل توسط مقطع: (I - ممان اینرسی مقطع)

(مهندسی عمران - سراسری ۸۵)

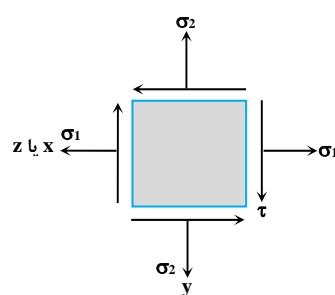
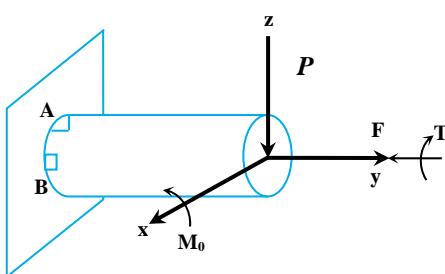


$0/68I(\text{kg})$  (۱)

$1/0 I(\text{kg})$  (۲)

$1/36 I(\text{kg})$  (۳)

$2/72 I(\text{kg})$  (۴)



$$A : \tau = \frac{T}{2S}, \sigma_1 = 0, \sigma_2 = \frac{F}{\pi C^r} + \frac{Pl - M_o}{S} \quad (1)$$

$$B : \tau = \frac{T}{2S} - \frac{2P}{\pi C^r}, \sigma_1 = 0, \sigma_2 = \frac{F}{\pi C^r}$$

$$A : \tau = \frac{T}{2S} - \frac{4P}{3\pi C^r}, \sigma_1 = \frac{F}{\pi C^r}, \sigma_2 = \frac{Pl - M_o}{S} \quad (2)$$

$$B : \tau = \frac{T}{2S} - \frac{4P}{3\pi C^r}, \sigma_1 = \frac{F}{\pi C^r}, \sigma_2 = \frac{Pl - M_o}{S} \quad (3)$$

**۱۰**- در تیر شکل زیر که در انتهای تحت بارهای نشان داده شده در شکل قرار دارد، چنانچه المان نشان داده شده در شکل مقابل، نمونه A و B مشخص شده در شکل باشد، مقادیر  $\sigma_1$ ,  $\sigma_2$  و  $\tau$  در هر حالت کدام است؟ شاعع مقطع تیر C و مدول مقطع آن S می‌باشد.  
(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۵)

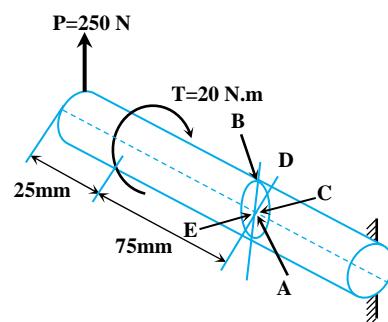
$$A : \tau = 0, \sigma_1 = \frac{F}{\pi C^r}, \sigma_2 = \frac{Pl - M_o}{S} \quad (1)$$

$$B : \tau = \frac{T}{2S}, \sigma_1 = 0, \sigma_2 = \frac{F}{\pi C^r}$$

$$A : \tau = \frac{T}{2S}, \sigma_1 = 0, \sigma_2 = \frac{F}{\pi C^r} + \frac{Pl - M_o}{S} \quad (2)$$

$$B : \tau = \frac{T}{2S} - \frac{4P}{3\pi C^r}, \sigma_1 = 0, \sigma_2 = \frac{F}{\pi C^r} \quad (3)$$

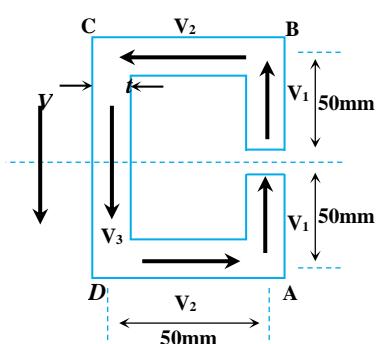
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)



$$\begin{aligned} \tau &= 4 & (1) \\ \tau &= 97 & (2) \\ \tau &= 101 & (3) \\ \tau &= 106 & (4) \end{aligned}$$

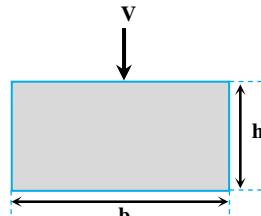
**۱۱**- حداکثر تنش برشی محور نشان داده شده چقدر است؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)



$$\begin{aligned} 1/1 \times 10^5 \frac{Vt}{I} & (1) \\ 1/25 \times 10^5 \frac{Vt}{I} & (2) \\ 2/17 \times 10^5 \frac{Vt}{I} & (3) \\ 4/33 \times 10^5 \frac{Vt}{I} & (4) \end{aligned}$$

**۱۲**- در تیر دیواره نازک شکل زیر در شاخه BC نیروی برش (V<sub>2</sub>) کدام است؟ (از ضخامت شکاف صرف نظر شود)  
(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۵)



**۱۳**- در یک مقطع تیر که به صورت مستطیل شکل می‌باشد نیروی برشی V وارد می‌شود. مطلوبست محاسبه مقدار ماکریم تنش برشی در مقطع فوق؟

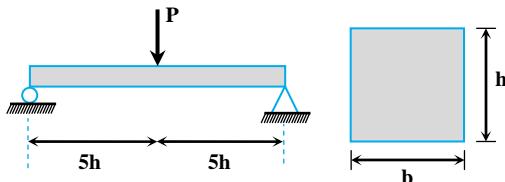
$$\tau_{max} = \frac{3V}{2bh} \quad (1)$$

$$\tau_{max} = \frac{4V}{3bh} \quad (2)$$

$$\tau_{max} = \frac{V}{bh} \quad (3)$$

$$\tau_{max} = \frac{2V}{bh} \quad (4)$$

**۱۴**- تیری با سطح مقطع مستطیل با ابعاد نشان داده شده تحت بار متتمرکز  $P$  قرار گرفته است. تنש خمشی ماکزیمم چند برابر تنش برشی ماکزیمم است؟  
 (مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۶)



- ۵ (۱)  
۱۰ (۲)  
۲۰ (۳)  
۳۰ (۴)

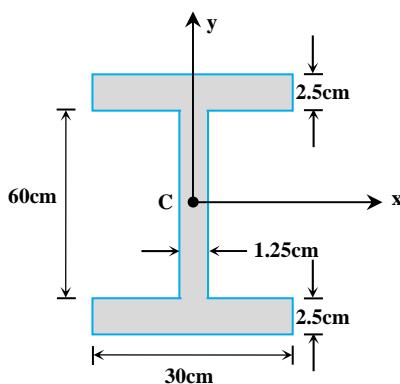
(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۶)

- (۲) کرنش عرضی (جانبی) صفر است.  
 (۴) صفحه همیشه بر تار خنثی عمود است.

**۱۵**- در فرضیه تیرها کدام جمله غلط است؟

- (۱) تنش برشی ناشی از خمش صفر است.  
 (۳) صفحه همیشه صفحه باقی میماند.

**۱۶**- تنش برشی مجاز در سطح مقطع یک تیر  $I$  شکل برابر  $100 \text{ MPa}$  میباشد، اگر گشتاورهای اول و دوم این سطح مقطع به ترتیب برابر  $2/5 \times 10^{-3} \text{ m}^3$  و  $Q_x = 2 \times 10^{-3} \text{ m}^4$  باشند، نیروی برشی حداکثر در مقطع تیر کدام است؟  
 (مهندسی معدن - سراسری ۸۶)



- $V_{\max} = 1 \text{ MN}$  (۱)  
 $V_{\max} = 10 \text{ MN}$  (۲)  
 $V_{\max} = 10 \text{ KN}$  (۳)  
 $V_{\max} = 100 \text{ KN}$  (۴)

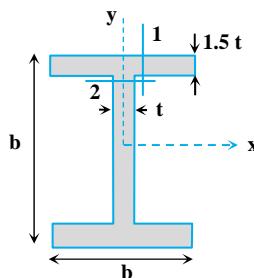
**۱۷**- تیری به مقطع مربع مستطیل به ارتفاع مقطع  $h$  میباشد. در یک مقطع تنش خمشی ماکزیمم برابر  $5$  و تنش برشی ماکزیمم برابر  $10/35 = 0.285$  میباشد. (اولی در لبه های بالا و پایین مقطع و دومی در روی میان تار). اگر المانی دو بعدی در امتدادهای  $x$  و  $y$  در نقاط مختلف مقطع انتخاب کنیم، تنش برشی ماکزیمم در کدام المان حداکثر خواهد بود. المانی در تراز:

(۴) لبه های بالا و پایین مقطع

$$y = \pm 0.285h \quad (۳) \quad y = \pm 0.1h \quad (۲)$$

(۱) میان تار

**۱۸**- شکل زیر مقطع تیری را نشان می دهد که زیر اثر نیروی برشی  $V$  در امتداد  $y$  قرار دارد. اگر تنش برشی افقی در محل اتصال بال و جان روی بال و  $\tau_2$  تنش برشی قائم در محل اتصال بال و جان روی جان باشد و مقدار  $t$  نسبت به  $b$  کوچک فرض شود، نسبت  $\frac{\tau_1}{\tau_2}$  کدام است؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۷)



- $\frac{2}{3}$  (۲)  $\frac{1}{3}$  (۴)  $\frac{1}{2}$  (۳)

**۱۹**- بر تیر ساده ای به طول  $L$  بار یکنواختی به شدت  $q$  در تمام طول وارد می شود. مقطع تیر مستطیل به پهنای  $b$  و به ارتفاع  $h$  است. نسبت  $\frac{L}{h}$  چقدر باشد که تنش خمشی ماکزیمم ده برابر تنش برشی ماکزیمم شود؟  
 (مهندسی عمران - سراسری ۸۷)

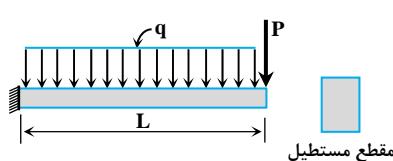
- ۱ (۴) ۵ (۳) ۱۰ (۲) ۲۰ (۱)

**۲۰**- تیر ساده به مقطع مربع تحت تأثیر بار گستردگی  $q$  برابر  $10 \text{ kN/m}$  قرار دارد. ضلع  $a$  حداقل چند cm باشد تا نسبت تنش عمودی به تنش برشی ۴۰ باشد؟  
 (مهندسی مکانیک ماشین های کشاورزی - سراسری ۸۷)





(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)



$$(q = \frac{P}{L} \cdot \frac{P}{A}) \text{ می‌باشد؟}$$

۲ (۱)

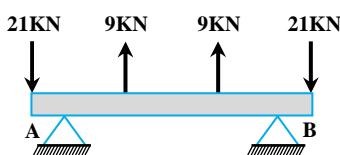
۳ (۲)

۴ (۳)

۵ (۴)

۲۲- مقدار تنش برشی مجاز برای تیر بارگذاری شده زیر با مقطع  $70 \times 240 \text{ mm}^2$  چند (MPa) است؟

(مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی - سراسری ۸۷)



۰/۷ (۱)

۰/۸ (۲)

۱/۲۵ (۳)

۱/۸ (۴)

۲۳- نیروی برشی  $V$  به تیری با مقطع دایره توپر به مساحت  $A$  اعمال می‌شود، حداکثر تنشی برشی در مقطع برابر است با:

(مهندسی هوافضا - سراسری ۸۷)

$$\frac{3V}{2A} (۴)$$

$$\frac{4V}{3A} (۳)$$

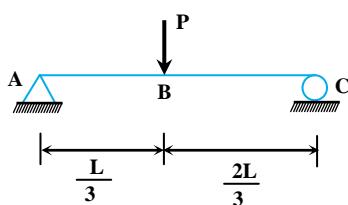
$$\frac{V}{A} (۲)$$

$$\frac{3V}{4A} (۱)$$

۲۴- در تیر زیر که مقطع آن مستطیلی به ارتفاع  $h$  است، تنش خمشی ماقزیم  $\sigma$  برابر تنش برشی ماقزیم است. نسبت طول تیر به ارتفاع مقطع

(مهندسی معدن - سراسری ۸۷)

$$\text{آن } (\frac{L}{h}) \text{ کدام است؟}$$



۱۰ (۱)

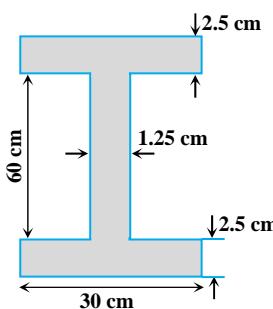
۱۵ (۲)

۲۰ (۳)

۲۵ (۴)

۲۵- برای مقطع تیر نشان داده شده در شکل زیر اگر حداکثر تنش برشی مجاز آن  $200 \text{ MPa}$  باشد، نیروی برشی ایجاد شده در تیر چقدر است؟

(گشتاور اول سطح مقطع تیر برابر  $Q_x = 2/5 \times 10^{-3} \text{ m}^3$  و گشتاور ماند سطح مقطع تیر برابر  $I_x = 2 \times 10^{-3} \text{ m}^4$  است.) (مهندسی نفت - سراسری ۸۷)



$$V = 1MN (۱)$$

$$V = 2MN (۲)$$

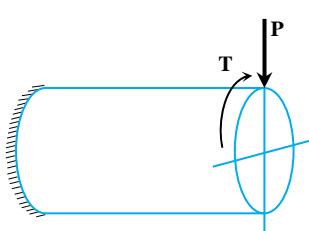
$$V = 100KN (۳)$$

$$V = 200KN (۴)$$

۲۶- یک میله استوانه‌ای با مقطع دایره‌ای توپر به شعاع  $a$  تحت بار عرضی  $P$  و کوبیل پیچشی  $T = pa$  قرار دارد، بیشترین تنش برشی  $\tau_{\max}$

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)

در میله کدام است؟



$$\frac{10P}{3\pi a^3} (۲)$$

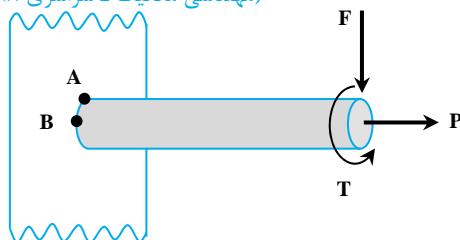
$$\frac{8P}{2\pi a^2} (۴)$$

$$\frac{2P}{\pi a^3} (۱)$$

$$\frac{3P}{\pi a^3} (۳)$$

**۲۷** - شکل زیر یک محور فولادی را نشان می‌دهد که تحت نیروهای  $F$  و  $P$  و گشتاور  $T$  قرار گرفته است. کدام گزینه در مورد این محور صحیح است؟

(مهندسی مکانیک - سراسری ۸۸)



۱) ضریب اطمینان در نقطه A برابر نقطه B است.

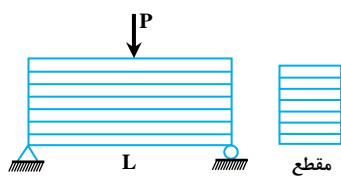
۲) برای پاسخ صحیح نیاز به اطلاعات عددی  $T, F, P$  و ... می‌باشد.

۳) ضریب اطمینان جسم در نقطه A کمتر از نقطه B است.

۴) ضریب اطمینان جسم در نقطه A بیشتر از نقطه B است.

**۲۸** - تیر با مقطع مستطیلی شکل که سطح مقطع هر یک بار بدون استفاده از چسب روی هم گذاشته و بار دیگر آنها روی هم گذاشته و می‌چسبانیم. مقاومت برشی مجموعه تیرها در حالت دوم چند برابر اول است؟ (مقاومت برشی چسب از مقاومت برشی جنس تیر بیشتر است).

(مهندسی عمران - سراسری ۸۸)



۱ (۱)

$1/5n$  (۲)

۲ (۳)

$n$  (۴)

**۲۹** - در شکل زیر محورهای  $y$  و  $z$  محورهای تقارن هستند. اگر  $V_z = 20\text{ ton}$  باشد. تنش برشی در نقطه A بر حسب  $\frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$  چقدر است؟

(مهندسی عمران - سراسری ۸۸)

ضخامت جان و بالها، همه‌جا یک سانتی‌متر و  $AB = 6\text{ cm}$  می‌باشد.

۶۳۰ (۱)

۳۱۵ (۲)

۵۰۰ (۳)

۷۵۰ (۴)

**۳۰** - مقطع یک تیر به شکل دایره و مقطع تیر دیگری به شکل مربع است. مساحت مقطع هر دو تیر مساوی است، نسبت مقاومت برشی تیر اول به تیر دوم برابر است با: (راهنمایی: حداقل تنش برشی در مقطع دایره با سطح مقطع A تحت برش  $V$  برابر  $\frac{4V}{3A}$  می‌باشد). (مهندسی عمران - سراسری ۸۸)

$\frac{9}{8}$  (۴)

$\frac{8}{9}$  (۳)

$\frac{4}{3}$  (۲)

۱ (۱)

**۳۱** - ماکزیمم مقدار جریان برش ( $q_{\max}$ ) در یک مقطع دایره‌ای شکل با شعاع  $R$  تحت اثر نیروی برشی  $V$ ، کدام است؟ (مهندسی هوافضا - سراسری ۸۸)

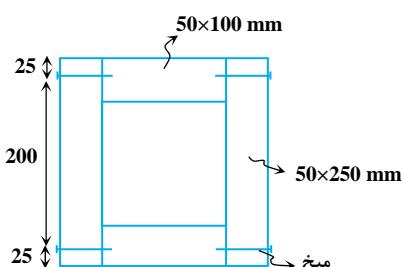
$$q_{\max} = \frac{\lambda}{3} \frac{V}{\pi R}$$

$$q_{\max} = \frac{4}{3} \frac{V}{\pi R}$$

$$q_{\max} = \frac{3}{2} \frac{V}{\pi R}$$

$$q_{\max} = \frac{V}{\pi R}$$

**۳۲** - تیر مرکبی که توسط چهار الار چوبی دارای مقطعی مطابق شکل می‌باشد. اگر در مقطع مورد نظر نیروی برشی  $N = 4640\text{ N}$  باشد و الارها با میخ‌هایی به تنش برشی مجاز  $Mpa = 25$  به هم وصل شوند، فاصله مجاز بر حسب mm چقدر می‌باشد؟ (مهندسی نفت - سراسری ۸۸)



$$I = 2.32 \times 10^8 \text{ mm}^4$$

۴۰ (۱)

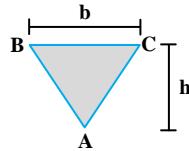
۵۰ (۲)

۶۰ (۳)

۶۵ (۴)



**۳۲**- چنانچه نیروی برشی واردہ بر مقطع مثلثی شکل نشان داده شده برابر  $V$  باشد، تنش برشی حداقل در چه فاصله‌ای از نقطه A در روی مقطع (مهندسی عمران - سراسری)  
ایجاد می‌شود؟



$$\frac{h}{3} \quad (2)$$

$$\frac{h}{2} \quad (1)$$

$$\frac{2h}{3} \quad (4)$$

$$\frac{h}{4} \quad (3)$$

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری)  
۸۹

$$\frac{F}{A} + \frac{My}{I} \quad (4)$$

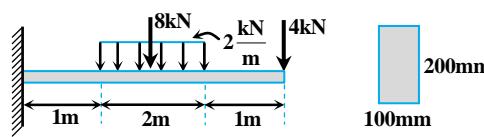
$$\frac{VQ}{It} + \frac{My}{I} \quad (3)$$

$$\frac{Tr}{J} + \frac{My}{I} \quad (2)$$

$$\frac{Tr}{J} + \frac{VQ}{It} \quad (1)$$

**۳۴**- کدام رابطه بیانگر وضعیت تنش‌های مرکب برشی است؟

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری)  
۸۹



$$0/4 \quad (1)$$

$$0/7 \quad (3)$$

$$1/2 \quad (2)$$

$$1/5 \quad (4)$$

**۳۵**- اگر سطح تیر زیر مستطیلی و به ابعاد  $20 \times 10 \text{ cm}$  باشد، آنگاه بیشینه تنش برشی تیر چند MPa است؟

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری)  
۸۹

$$0/4 \quad (1)$$

$$0/7 \quad (3)$$

$$1/2 \quad (2)$$

$$1/5 \quad (4)$$

**۳۶**- اهرم AB دارای مقطع مستطیلی به ابعاد  $10 \text{ mm} \times 20 \text{ mm}$  می‌باشد. نیروی افقی  $2\text{kN}$  در نقطه A وارد می‌شود. با فرض  $\theta = 30^\circ$ ، بیشینه تنش برشی در مقطع aa MPa چند است؟

(مهندسی ماشین‌های کشاورزی - سراسری)  
۸۹

$$2/3 \quad (1)$$

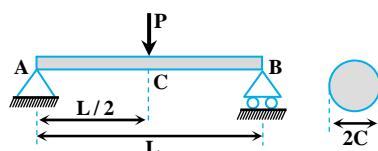
$$4/6 \quad (2)$$

$$6/9 \quad (3)$$

$$7/5 \quad (4)$$

(مهندسی هوافضا - سراسری)  
۸۹

**۳۷**- نسبت تنش برشی بیشینه به تنش عمودی (خمشی) بیشینه در تیر زیر چقدر است؟



$$\frac{3L}{2C} \quad (2)$$

$$\frac{3C}{2L} \quad (1)$$

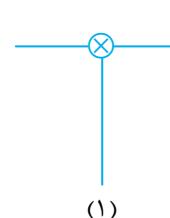
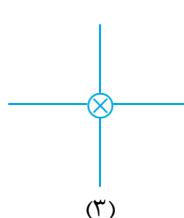
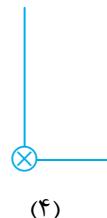
$$\frac{2C}{3L} \quad (4)$$

$$\frac{2L}{3C} \quad (3)$$

درسنامه (۲): جریان برش و مرکز برش در مقاطع جدار نازک باز

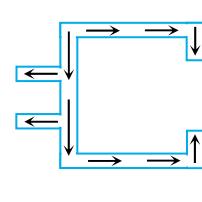
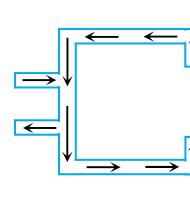
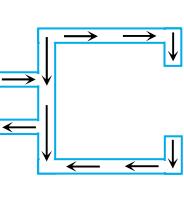
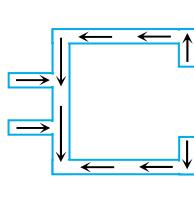
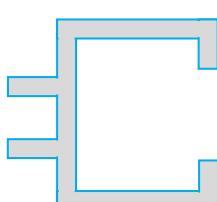
(مهندسی هوافضا - سراسری)  
۸۲

**۳۸**- محل مرکز برش (Shear Center) در کدامیک از مقاطع باز زیر به درستی نشان داده نشده است؟



(مهندسی عمران - سراسری)  
۸۵

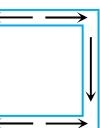
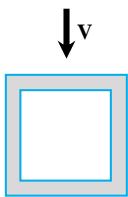
**۳۹**- برای مقطع شکل زیر که تحت نیروی برشی قائم V می‌باشد، کدام یک از جریان‌های برش صحیح است؟



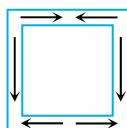


(مهندسی عمران - سراسری ۸۶)

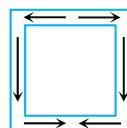
۴۰- برای مقطع شکل زیر که تحت نیروی برشی قائم  $V$  می‌باشد، کدام یک از جریان‌های برشی در مقطع صحیح می‌باشد؟



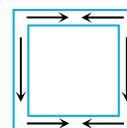
(۱)



(۲)



(۳)



(۴)

۴۱- برای مقطع نشان داده شده توزیع تنش برشی تحت بار برشی به طرف پایین  $V$  عبارت است از:

$$\frac{V(\cos \theta + 1)}{\pi R t}$$

(مهندسی هواشناسی - سراسری ۸۷)

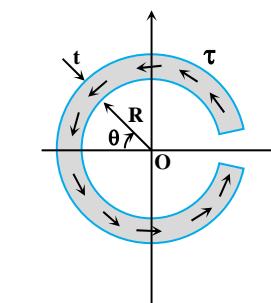
مطلوب است فاصله مرکز برش از مرکز دایره.

۰ (۱)

$\frac{2R}{\pi}$  (۲)

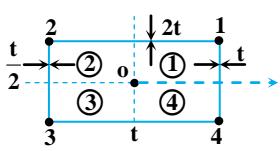
$R$  (۳)

$2R$  (۴)



۴۲- با فرض جنس یکسان در شکل زیر ، مرکز برش در کدام ناحیه قرار دارد؟ (اگر نقطه‌ی  $O$  وسط مستطیل بوده و  $b$ ها با هم مساوی باشند)

(مهندسی هوا فضا - سراسری ۸۹)



① (۱)

② (۲)

③ (۳)

④ (۴)

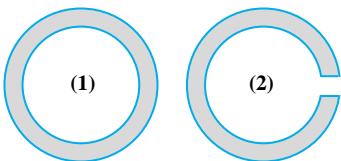


## پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده کنکوری فصل چهارم

درسنامه (۱): بارگذاری عرضی بر روی تیرها

۱- گزینه «۳»

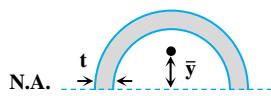
روش اول: حداکثر تنش برشی در مقطع لوله‌ای جدار نازک بسته طبق توضیحات درس برابر  $\frac{V}{A}$  می‌باشد.



$$\tau_{\max_1} = \frac{V}{A} \quad \tau_{\max_2} = \frac{VQ}{It}$$

برای محاسبه ممان اینرسی لوله، می‌توان از تفاصل ممان اینرسی دو مقطع دایره‌ای توپر به شعاع‌های  $R$  و  $R-t$  استفاده نمود.

$$I = \frac{\pi}{4} R^4 - \frac{\pi}{4} (R-t)^4 \xrightarrow{\text{با حذف جملات دارای مراتب بالای } t^3, t^5 \text{ مانند}} I = \pi R^3 t$$



تنش برشی در لوله جدار نازک درزدار در روی تار خنثی ماکریم می‌شود، بنابراین:

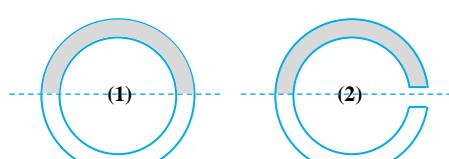
$$Q = A \cdot \bar{y} = \pi R t \times \frac{2R}{\pi} = 2R^2 t$$

فاصله مرکز سطح یک کمان نیم‌دایره از قطر مساوی  $\frac{2R}{\pi}$  می‌باشد. اکنون با جایگذاری مقادیر به دست آمده در رابطه تنش برشی، حداکثر تنش برشی در

$$\tau_{\max_2} = \frac{VQ}{It} = \frac{V \times 2R^2 t}{\pi R^3 t \times t} = \frac{2V}{\pi R t} = \frac{4V}{2\pi R t} \Rightarrow \tau_{\max_2} = \frac{V}{A} \Rightarrow \frac{\tau_{\max_1}}{\tau_{\max_2}} = \frac{\frac{V}{A}}{\frac{4V}{\pi R t}} = \frac{1}{2}$$

لوله درزدار به دست می‌آید.

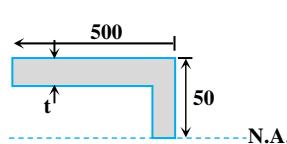
روش دوم: برای محاسبه تنش برش ماکریم در هر دو مقطع از فرمول  $\tau = \frac{VQ}{It}$  استفاده می‌نماییم. همچنین حداکثر تنش برشی در هر مقطع، روی تار



$$\tau_{\max_1} = \frac{VQ}{I(2 \times t)}, \quad \tau_{\max_2} = \frac{VQ}{It}$$

$$\frac{\tau_{\max_1}}{\tau_{\max_2}} = \frac{\frac{VQ}{I(2t)}}{\frac{VQ}{It}} = \frac{1}{2}$$

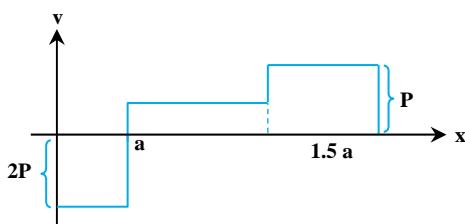
از آن جا که  $Q, I, V$  برای هر مقطع یکسان است پس:



۲- گزینه «۳» در محاسبه ممان اینرسی از جمله شامل  $t^3$  به دلیل کوچکی صرف نظر می‌شود.

$$q = \frac{VQ}{I} = \frac{5000 \times [(50 \times t)50 + (50 \times t)25]}{2 \times \frac{1}{12} \times 50 \times t^3 \times 2 \times 50 \times t \times 50^2 + \frac{1}{12} \times t \times 100^3} = 50 / \text{mm}^2$$

۳- گزینه «۴» چون سطح مقطع در طول تیر ثابت است، بنابراین نسبت تنش‌های برشی مساوی نسبت نیروی برش در دو بخش تیر بوده و به همین ترتیب نسبت تنش ناشی از خمش مساوی نسبت لنگر خمشی در بخش‌های AB و CD می‌باشد.



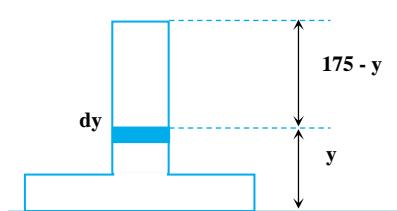
$$\frac{(\tau_{\max})_{AB}}{(\tau_{\max})_{CD}} = \frac{V_{AB}}{V_{CD}} = \frac{2P}{P} = 2$$

$$\frac{(\sigma_{\max})_{AB}}{(\sigma_{\max})_{CD}} = \frac{M_{AB}}{M_{CD}} = \frac{2P \times a}{P \times 1.5a} = \frac{4}{3}$$

$$\left. \begin{aligned} \tau_{\max} &= \frac{VQ}{It} \xrightarrow{\substack{\text{در تیر با مقطع مستطیل تنش برشی} \\ \text{ماکزیمم مساوی است با:}}} \tau_{\max} = \frac{3}{2} \frac{V_{\max}}{A} \\ V_{\max} &= A_y = \frac{qL}{2}, A = a^2 \xrightarrow{\substack{\text{نیروی برشی ماکزیمم در این تیر برابر نیروی تکیه‌گاهی است}}} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{3}{4} \frac{qL}{a^2}$$

«۴-گزینه «۳»

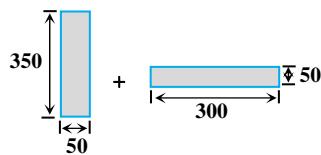
۵-گزینه «۳» برای محاسبه نیروی تحمل شده توسط جان AB کافی است از تنش برشی جان تیر انتگرال بر روی سطح گرفت.



$$\left. \begin{aligned} F &= \int \tau dA = \int \tau t dy = \int q dy = \int \frac{VQ}{I} dy = \frac{V}{I} \int Q dy \\ Q &= (175-y) \times 50 \times \left(y + \frac{175-y}{2}\right) = 25(175^2 - y^2) \end{aligned} \right\} \Rightarrow F = \frac{V}{I} \int_{25}^{175} 25(175^2 - y^2) dy$$

$$F = \frac{V}{I} \times 25[175^2(175 - 25) - \frac{1}{3}(175^3 - 25^3)] \Rightarrow F = \frac{V}{I} \times 20312500 \quad (1)$$

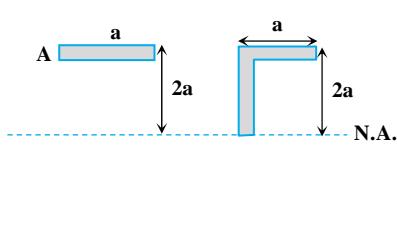
برای محاسبه ممان اینرسی کل مقطع، کافی است دو مقطع را به دو مستطیل با سطح مقطع‌های نشان



$$I = \frac{1}{12} \times 50 \times 350^3 + \frac{1}{12} \times 300 \times 50^3 = 181770833 \text{ mm}^4 \quad (2)$$

$$(2), (1) \Rightarrow F = V \times \frac{70312500}{181770833} = 0/3868V \quad \text{یا } 38/6\% V$$

۶-گزینه «۲» در مقطعی با ضخامت ثابت نسبت تنش برشی در دو نقطه مقطع، مساوی نسبت ممان استاتیک سطح بالای نقاط مورد نظر حول تار خنثی است.



$$Q_A = A\bar{y} = at \times 2a = 2a^2 t$$

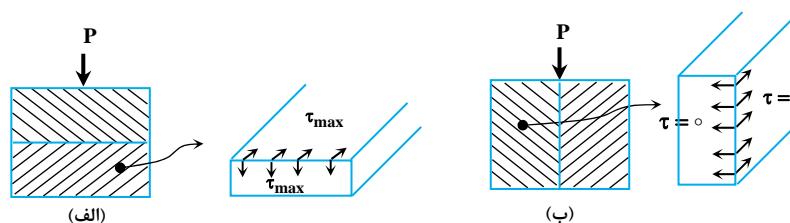
$$Q_B = Q_A + Q_{AB} = 2a^2 t + (2at)a = 4a^2 t$$

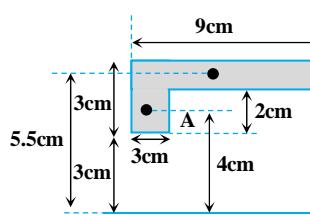
$$\frac{\tau_A}{\tau_B} = \frac{\frac{VQ_A}{It}}{\frac{VQ_B}{It}} = \frac{Q_A}{Q_B} = \frac{2a^2 t}{4a^2 t} = \frac{1}{2}$$

۷-گزینه «۳» کمیات  $V$  و  $I$  برای دو مقطع مساویند، از طرفی تنش برشی در هر دو مقطع در روی تار خنثی ماکزیمم می‌شود، بنابراین می‌توان نوشت:

$$\left. \begin{aligned} \text{Section (2)}: \quad b &= \frac{b\sqrt{2}}{2}, \quad t_2 = 2t, \quad N.A. \quad Q_1 &= 2\left(\frac{b}{2}t\right)\frac{b}{2} + bt \times \frac{b}{2} = \frac{3b^2 t}{4} \quad ; \quad Q_2 = 2(bt)\frac{\frac{b\sqrt{2}}{2}}{2} = \frac{b^2 t\sqrt{2}}{2} \\ \text{Section (1)}: \quad t_1 &= 2t, \quad N.A. \quad \frac{\tau_2}{\tau_1} = \frac{\frac{VQ_2}{It_2}}{\frac{VQ_1}{It_1}} \Rightarrow \frac{\tau_2}{\tau_1} = \frac{Q_2}{Q_1} = \frac{\frac{b^2 t \frac{\sqrt{2}}{2}}{3b^2 t}}{\frac{b^2 t}{4}} = \frac{2\sqrt{2}}{3} \end{aligned} \right.$$

۸-گزینه «۱» تنش برشی در محل اتصال (الف) ماکزیمم است، در حالی که در اتصال (ب) هیچ‌گونه تنش برشی ایجاد نمی‌شود. (همان طور که قبل‌آن نیز اشاره شد، اگر در مقطع عرضی تیر تنش برشی ایجاد شود در صفحات طولی تیر نیز تنش برشی ایجاد می‌گردد که طبق قانون تعادل این تنش‌ها با هم برابرند). در شکل (ب) تنش برشی در راستای افقی به وجود نمی‌آید پس تنش برشی عمود بر محل اتصال صفر است.





گزینه «۳» مقطع تیر را از محور تقارن تا محل A در نظر گرفته سپس ممان استاتیک آن را محاسبه می‌کنیم.

$$F = \frac{VQ}{I} x \Rightarrow V = \frac{FI}{Qx}$$

$$V = \frac{1000 \times I}{[9 \times 1 \times 5/5 + 2 \times 3 \times 4] \times 10} = 1/36 I \text{ (kg)}$$

گزینه «۳» در المان A تنها تنش برشی ناشی از پیچش وجود دارد ( $\tau = \frac{TR}{J} = \frac{T}{2S}$ ) در حالی که در المان B تنش برشی ناشی از نیروی برش نیز به آن

افزوده می‌شود. همچنین در المان A تنش قائم ناشی از نیروی کششی F، لنگر خمشی M<sub>o</sub> و لنگر خمشی PL وجود دارد. ولی المان B چون

بروی تار خنثی قرار گرفته است مؤلفه‌های تنش ناشی از خمش وجود ندارد. از طرف دیگر مؤلفه دیگر تنش قائم یعنی  $\sigma_x$  نیز در هر دو المان صفر است.

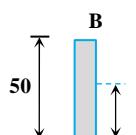
$$A : \tau = \frac{TR}{J} = \frac{T}{2S}, \sigma_1 = \sigma_x = 0, \sigma_2 = \sigma_y = \frac{F}{A} + \frac{MC}{I} = \frac{F}{\pi C^2} + \frac{PL - M_o}{S}$$

تنش برشی ناشی از لنگر پیچشی و نیروی برشی در المان B مخالف جهت یکدیگرند.

$$B : \tau = \frac{TR}{J} - \frac{VQ}{It} = \frac{T}{2S} - \frac{4V}{3A}, \sigma_1 = \sigma_x = 0, \sigma_2 = \sigma_y = \frac{F}{\pi C^2}$$

هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست. در شکل داده شده قطر محور مشخص نمی‌باشد، در نتیجه نمی‌توان تنش برشی را تعیین نمود.

$$\tau_{\max} = \frac{TR}{J} + \frac{4V}{3A}$$



گزینه «۲» چون تغییرات تنش برشی در جداره BC به صورت خطی است برای محاسبه نیروی برشی  $V_2$  کافی است تنش برشی میانگین در این جداره محاسبه شده، سپس در مساحت جداره BC ضرب شود. اما ابتدا باید تنش برشی در مقاطع B و C جداگانه محاسبه شود. سپس تنش برشی میانگین محاسبه شود.

$$Q_B = A\bar{y} = (50t) \times 25 = 1250t \Rightarrow \tau_B = \frac{V}{I}(1250)$$

$$Q_C = Q_B + Q_C = 1250t + (50t) \times 50 \Rightarrow Q_C = 3750t \Rightarrow \tau_C = \frac{V}{I}(3750)$$

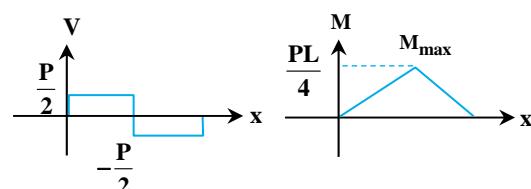
$$V_2 = \frac{1}{2}(\tau_B + \tau_C)50t = 1/25 \times 10^6 \frac{Vt}{I}$$

گزینه «۲» تنش برشی ناشی از نیروی برش در روی تار خنثی ماکزیمم شده که مقدار آن (برای مقاطع مستطیلی) مساوی است با:

$$\tau_{\max} = \frac{\frac{3}{2}V}{\frac{2}{3}A} = \frac{\frac{3}{2}V}{\frac{2}{3}bh}$$

گزینه «۳» طبق دیاگرام نیروی برشی و لنگر خمشی رسم شده می‌توان مقادیر ماکزیمم V و M را استخراج نمود.

$$\frac{\sigma_{\max}}{\tau_{\max}} = \frac{\frac{MC}{I}}{\frac{VQ}{It}} = \frac{\frac{6M}{Ah}}{\frac{3V}{2A}} = \frac{4M}{Vh} = \frac{\frac{4}{3} \times \frac{PL}{h}}{\frac{P}{h}} = \frac{2L}{h} = \frac{2(10h)}{h} = 20$$



گزینه «۲» هرگاه تیر دارای کرنش محوری است پس باید در راستای عرضی نیز دارای کرنش جانبی باشد.



۱۶- گزینه «۱» با توجه به آنکه تنش برشی مجاز تیر در صورت مسئله ارائه شده است بنابراین می‌توان از رابطه زیر مقدار نیروی برشی حداکثر را بدست آورد.

$$\tau_{\max} = \frac{VQ}{It} \Rightarrow V_{\max} = \frac{\tau_{\max} It}{Q} \Rightarrow V_{\max} = \frac{100 \times (2 \times 10^{-3} \times 10^{12} \text{ mm}^4) \times 12 / 5 \text{ mm}}{2 / 5 \times 10^{-3} \times 10^9 \text{ mm}^3} = \frac{25 \times 10^{11}}{2 / 5 \times 10^6} \Rightarrow V_{\max} = 10^6 \text{ N} = 1 \text{ MN}$$

۱۷- گزینه «۴» در روی لبه‌های بالا و پایین تیر تنش برشی ماکزیمم مساوی است با:  $\tau_{\max} = \frac{1}{2} \sigma_{\max} = \frac{1}{2} \sigma_0$  در حالی که روی تار میانی تیر تنش برشی ماکزیمم مساوی  $\sigma_0 / 3$  است. بنابراین تنش برشی ماکزیمم در روی لبه‌های بالا و پایینی تیر اتفاق می‌افتد.

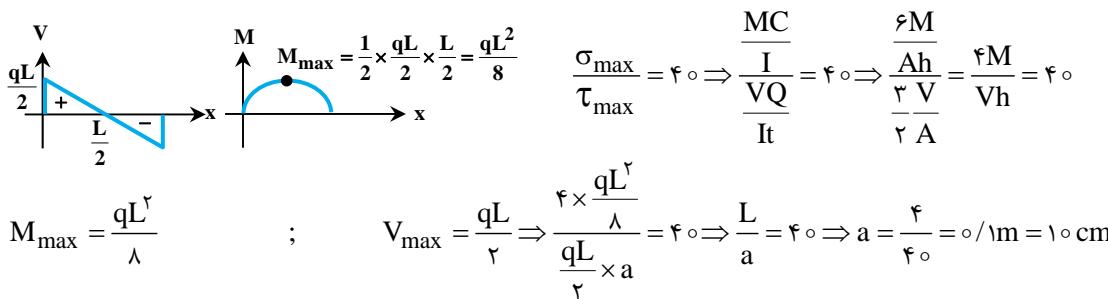
۱۸- گزینه «۴» مقادیر  $V$ ,  $I$ ,  $t$  در فرمول تنش برشی  $\tau = \frac{VQ}{It}$  ثابت بوده و به ترتیب در نسبت  $\frac{\tau_1}{\tau_2}$  نیز مقادیر  $V$  و  $I$  حذف می‌شوند:

$$\frac{\tau_1}{\tau_2} = \frac{\frac{Q_1}{t_1}}{\frac{Q_2}{t_2}} \Rightarrow \frac{\tau_1}{\tau_2} = \frac{Q_1 t_2}{Q_2 t_1} = \frac{\left(\frac{b}{2} \times 1/\Delta t\right) \times \frac{b}{2}}{\left(b \times 1/\Delta t\right) \times \frac{b}{2}} \times \frac{t}{1/\Delta t} = \frac{1}{3}$$

۱۹- گزینه «۲» تنش برشی ماکزیمم در تیری با مقطع مستطیل در روی تار خنثی به وقوع پیوسته و مقدار آن مساوی  $\frac{3V}{2A}$  است.

$$\frac{\sigma_{\max}}{\tau_{\max}} = 10 \Rightarrow \frac{\frac{M}{S}}{\frac{V}{A}} = \frac{\frac{M}{\frac{1}{2} Ah}}{\frac{V}{\frac{2}{2} A}} = 4 \frac{M}{Vh}$$

$$\left. \begin{array}{l} M_{\max} = \frac{\omega L^3}{\lambda} \\ \text{لنگر ماکزیمم در تیر ساده تحت بار گسترده} \\ V_{\max} = \frac{\omega L}{2} \end{array} \right\} \text{نیروی برشی ماکزیمم در تیر ساده تحت بار گسترده} \quad \Rightarrow \frac{\sigma_{\max}}{\tau_{\max}} = \frac{4 \times \frac{\omega L^3}{\lambda}}{\frac{\omega L}{2} \times h} = 10 \Rightarrow \frac{L}{h} = 10$$



۲۰- گزینه «۲۰»

$$\tau_{\max} = \frac{V}{A} = \frac{V_{\max}}{A} = \frac{\frac{3}{2} \times (P + qL)}{A} = \frac{\frac{3}{2} \times (P + \frac{P}{L} \times L)}{A} \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{3}{2} \frac{P}{A}$$

۲۱- گزینه «۲۱» در مقطع مستطیلی تنش برشی ماکزیمم ناشی از نیروی برش از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\tau_{\max} = \frac{V_{\max}}{A} = \frac{\frac{3}{2} \times 21000}{2 \times 70 \times 240} = 1/875 \text{ MPa}$$

در تیر نشان داده شده در مسئله نیروی برش ماکزیمم مساوی  $21 \text{ KN}$  می‌باشد و موقعیت در سمت چپ تکیه‌گاه A و سمت راست تکیه‌گاه B می‌باشد.

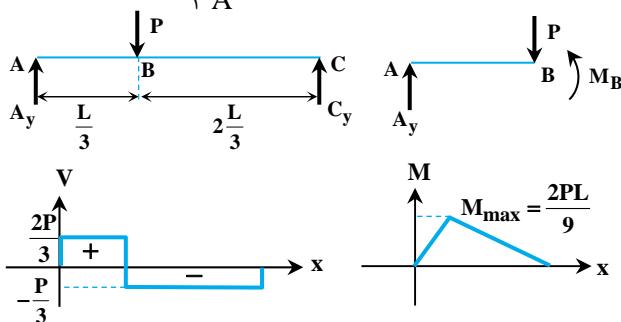
$$\tau_{\max} = k \tau_{\text{ave}} ; \quad k = \frac{4}{3} \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{3}{4} \frac{V}{A}$$

۲۳- گزینه «۳»



۲۴- گزینه «۲» نسبت تنش قائم ناشی از خمین به تنش برشی ناشی از نیروی برش برابر است با:

$$\frac{\sigma_{\max}}{\tau_{\max}} = 2 \Rightarrow \frac{\frac{MC}{I}}{\frac{V}{A}} = \frac{2}{3} \Rightarrow \frac{MCA}{IV} = 2 \Rightarrow \frac{MCA}{IV} = 3 \quad (1)$$



نیروی برش در تکیه‌گاه A ماکزیمم شده و لنگر خمینی در زیر نیروی متتمرکز به حد اکثر مقدار خود می‌رسد.

$$\sum M_C = 0 \Rightarrow A_y \times L = P \times \frac{2L}{3} \Rightarrow A_y = \frac{2P}{3}$$

نیروی برش ماکزیمم در تیر برابر نیروی تکیه‌گاه A می‌باشد، بنابراین:

$$V_{\max} = A_y = \frac{2P}{3} \quad , \quad \sum M_B = 0 \Rightarrow M_B = A_y \times \frac{L}{3} = \frac{2P}{3} \times \frac{L}{3} = \frac{2PL}{9} = M_{\max} \quad (2)$$

$$I = \frac{bh^3}{12} \quad , \quad C = \frac{h}{2} \xrightarrow{(1),(2),(3)} \frac{\frac{2P}{3} \times \frac{L}{2} \times bh}{\frac{bh^3}{12} \times \frac{2}{3} P} = 3 \Rightarrow \frac{L}{h} = \frac{30 \times 18}{12 \times 3} = 15$$

۲۵- گزینه «۲» تنش برشی در مقاطع I شکل در روی تار خنثی به حد اکثر مقدار خود می‌رسد.

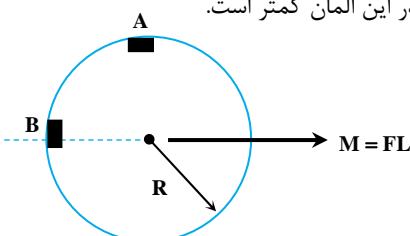
$$\tau_{\max} = \frac{VQ}{It} \Rightarrow 200 \times 10^6 \text{ pa} = \frac{V \times 2/5 \times 10^{-3}}{2 \times 10^{-3} \times 1/25 \times 10^{-2}} \Rightarrow V = 200 \times 10^4 \text{ N} = 2MN$$

۲۶- گزینه «۲» بیشترین تنش برشی ناشی از لنگر پیچشی در سطح خارجی محور اتفاق افتاده و در اثر نیروی برشی در روی تار خنثی به وقوع می‌پیوندد.

$$\tau_{\max} = \frac{VQ}{It} + \frac{TR}{J} = \frac{4P}{3A} + \frac{Pa \times a}{\frac{\pi}{4} a^4} = \frac{4P}{3\pi a^2} + \frac{2P}{\pi a^3} \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{10}{3} \frac{P}{\pi a^2}$$

(تنش برشی ماکزیمم ناشی از نیروی برش در مقاطع دایروی در روی تار خنثی بوده و مقدار آن مساوی  $\frac{4}{3} \frac{P}{A}$  می‌باشد.)

۲۷- گزینه «۳» نیروی P در مقطع مورد نظر، تولید تنش کششی یکنواخت می‌کند و گشتاور پیچشی T نیز در دو المان A و B تولید تنش برشی ماکزیمم می‌کند. در حالی که نیروی F تولید برش و خمین در مقطع مورد نظر می‌کند. در المان A تنش برشی ناشی از F صفر بوده و در المان B ماکزیمم است. از طرفی تنش خمینی ناشی از F در A ماکزیمم بوده و در B صفر است. اما مقدار تنش خمینی ماکزیمم به مراتب بیشتر از تنش برشی ماکزیمم ناشی از F است، در نتیجه المان A بحرانی بوده و تنش‌های اصلی در المان A به گونه‌ای خواهد بود که ضریب اطمینان در این المان کمتر است.



$$\sigma_A = \frac{MC}{I} = \frac{MR}{\frac{\pi}{4} R^4} = \frac{4M}{\pi R^3}$$

$$\sigma_B = \frac{MC}{I} = \frac{M \times 0}{I} = 0$$

۲۸- گزینه «۱» اتصال تیرها به یکدیگر تأثیری در مقاومت برشی مجموعه تیرها ایفا نمی‌کند.

مقاومت برشی (K') طبق تعریف برابر نسبت نیروی برش بر تنش برشی ماکزیمم می‌باشد. چون تنش برشی ماکزیمم در مقطع مستطیلی تحت نیروی

$$\tau_{\max} = \frac{V}{2A} \Rightarrow \frac{2}{3} A = k' = \frac{V}{\tau_{\max}} \quad \text{است بنابراین مقاومت برشی در این مقطع برابر است با: } \frac{3}{2} \frac{V}{A}$$



اگر مساحت مقطع هر تیر را با  $A$  نشان دهیم می‌توان مقاومت برشی تیر را در دو حالت با چسب و بدون چسب به دست آوریم. تیری را که توسط چسب

$$\frac{\tau}{k'_{\text{تیر با چسب}} \times A} = \frac{\frac{VQ}{It}}{\frac{VQ}{It} + \frac{VQ}{\frac{I}{2}A}} = \frac{\frac{VQ}{It}}{\frac{VQ}{It} + \frac{VQ}{\frac{I}{2}A}} = \frac{1}{1 + \frac{\frac{I}{2}A}{It}}$$

ایجاد شده می‌توان مانند یک تیر یکپارچه با مساحت مقطع  $nA$  در نظر گرفت.

**۲۹- گزینه «۱»** در نقطه  $A$  مقطع را برش عمودی زده سپس ممان استاتیک سطح هاشور خورده را محاسبه می‌کنیم. چون نیروی برش در امتداد  $Z$  اعمال شده است، بنابراین ممان اینرسی سطح را حول محور  $y$  محاسبه می‌کنیم. (محور  $y$  همان تار خنثی مقطع می‌باشد).

$$\tau = \frac{VQ}{It}; \quad Q = A\bar{z} = (6 \times 1)(10 - 3) = 42 \text{ cm}^3$$

$$t = 1 \text{ cm} ; \quad V = 20 \text{ t on} = 20000 \text{ kg}$$

$$I = \frac{1}{12} \times 33 \times 1^3 + 2 \times \frac{1}{12} \times 1 \times 2^3 = \frac{16033}{12} \text{ cm}^4 ; \quad \tau = \frac{20000 \times 42}{\frac{16033}{12} \times 1} \approx 630 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

**۳۰- گزینه «۴»** مقاومت برشی مقطع، نسبت عکس با تنش برشی ماکزیمم مقطع دارد.

$$\frac{\tau_{\max}}{\tau_{\max}} = \frac{\frac{4}{3} \frac{V}{A}}{\frac{4}{3} \frac{V}{A}} = \frac{8}{9} \Rightarrow \frac{\text{مقواومت برشی مقطع دایره}}{\text{مقواومت برشی مقطع مربع}} = \frac{9}{8}$$

**۳۱- گزینه «۴»**

$$q_{\max} = \tau_{\max} t = \frac{4}{3} \frac{V}{A} \times 2R = \frac{4}{3} \frac{V}{\pi R^2} \times 2R = \frac{8}{3} \frac{V}{\pi R}$$

ماکزیمم تنش برشی در روی تار خنثی به وقوع می‌پیوندد و مقدار آن مساوی  $\frac{4}{3} \frac{V}{A}$  است از طرفی در تار خنثی، عرض مقطع مساوی قطر دایره،  $2R$  می‌باشد.

**۳۲- گزینه «۲»** اگر در صورت سؤال، منظور از تنش برشی مجاز، نیروی مجاز برشی باشد، فاصله مجاز بین میخها از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$F = \frac{VQ}{I} x \Rightarrow x = \frac{FI}{VQ} = \frac{250 \times 2 / 33 \times 10^8}{4640 \times (50 \times 50 \times 100)} = 50 \text{ mm}$$

در رابطه فوق، ممان استاتیک الوار فوکانی حول تار خنثی باید محاسبه شود.

**۳۳- گزینه «۱»** تنش برشی در صورتی ماکزیمم خواهد بود که نسبت  $\frac{Q}{t}$ ، ماکزیمم شود.

**۳۴- گزینه «۱»** تنش برشی ناشی از دو عامل لنگر پیچشی یا نیروی برشی است که به ترتیب عبارتند از:

$$\left. \begin{aligned} \tau_1 &= \frac{Tr}{J} & \text{تنش برشی ناشی از لنگر پیچشی} \\ \tau_2 &= \frac{VQ}{It} & \text{تنش برشی ناشی از بارگذاری برشی} \end{aligned} \right\} \xrightarrow{\text{طبق اصل جمع آثار می‌توان نوشت}} \tau_R = \tau_1 + \tau_2 = \frac{Tr}{J} + \frac{VQ}{It}$$

$$\tau_{\max} = \frac{3}{2} \frac{V_{\max}}{A}$$

**۳۵- گزینه «۳»** تنش برشی ماکزیمم در مقطع مستطیلی از رابطه روبرو به دست می‌آید:

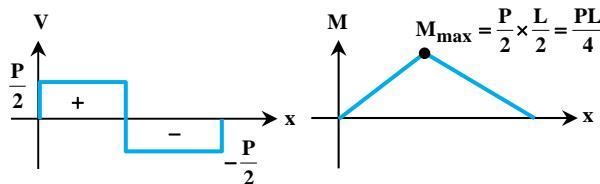
اما نیروی برشی ماکزیمم در تیر یک سر گیردار نشان داده شده در مسئله مساوی نیروی تکیه‌گاهی است. بنابراین:

$$V_{\max} = Ay = 8000 + 2000 \times 2 + 4000 = 16000 \text{ N} \Rightarrow \tau_{\max} = \frac{3}{2} \times \frac{16000}{100 \times 200} = 1/2 \text{ MPa}$$



**۳۶-گزینه «۴»** تنش برشی ماکریم ناشی از نیروی برشی در مقطع مستطیلی مساوی  $\frac{V}{A}$  میباشد. از طرفی، مؤلفه نیروی قائم بر عضو AB ایجاد تنش برشی میکند. بنابراین:

$$\tau_{\max} = \frac{\frac{V}{A}}{2} = \frac{\frac{2000 \sin 30}{10 \times 20}}{2} = 7/5 \text{ MPa}$$



**۳۷-گزینه «۴»** نیروی برشی ماکریم و لنگر خمشی ماکریم

در تیر به ترتیب مساوی  $\frac{PL}{4}$  و  $\frac{P}{2}$  میباشد.

$$\begin{aligned} \tau_{\max} &= \frac{V_{\max}}{A} = \frac{\frac{P}{2}}{\pi C^4} = \frac{2}{3} \frac{P}{\pi C^4} \quad (1) \\ \sigma_{\max} &= \frac{M_{\max} C}{I} = \frac{\frac{PL}{4} \times C}{\frac{\pi}{4} C^4} = \frac{PL}{\pi C^3} \quad (2) \end{aligned}$$

: تنش برشی ماکریم در مقطع دایره واقع شده در روی تار خنشی  
از تار خنشی روی میدهد.

### درسنامه (۲): جریان برش و مرکز برش در مقاطع جدار نازک باز

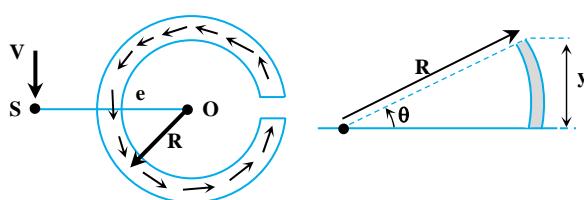
**۳۸-گزینه «۲»** در مقاطع (۱) و (۳) و (۴) محل تلاقی جدارهای نازک مقطع، مرکز برش میباشد که در این اشکال به طور صحیح رسم شده است. اما در مقطع (۲) مرکز برش در سمت چپ جان تیر قرار دارد.

**۳۹-گزینه «۲»** چون نیروی برشی قائم است در نتیجه جمع جریان برش در راستای افقی باید مساوی صفر باشد، بنابراین گزینه های (۱) و (۴) غلط میباشند از طرفی جریان برش در مقطع تیر باید تقارن داشته باشد. همچنین در موقعیت هایی جریان برش تغییر جهت می دهد که مقدار آن مساوی صفر شود یا به عبارت دیگر  $Q$  آن مساوی صفر باشد که این نکته در گزینه (۲) رعایت شده است.

**۴۰-گزینه «۲»** نیروی برشی عمودی است در نتیجه برآیند جریان برش در راستای افقی باید مساوی صفر باشد، در ضمن چون جهت نیروی برش به سمت پایین است در نتیجه جریان برش باید از وسط بال فوکانی شروع شده و به وسط بال تحتانی ختم شود به عبارت دیگر جهت جریان برش در بال فوکانی قرینه بال تحتانی میباشد. به طریقه دیگر نیز میتوان گزینه صحیح را تشخیص داد. جریان برش در موقعیت هایی تغییر جهت می دهد که مقدار آن مساوی صفر شود یا به عبارت دیگر  $Q$  برای آن مساوی صفر است. در گزینه (۱) در رؤوس فوکانی جریان برش تغییر جهت داده و در گزینه (۳) جریان برش در چهار رأس جداره تغییر جهت داده و همچنین در گزینه (۴) در رؤوس تحتانی جداره جریان برش تغییر جهت داده که این موارد ذکر شده صحیح نمیباشند، چون مقطع متقاضن بوده و نیروی برش در امتداد محور تقارن وارد شده است، بنابراین جریان برش در روی محور تقارن در وسط ضلع فوکانی و تحتانی مقطع مساوی صفر است.

### «۴-گزینه «۴»

روش اول: گشتاور پیچشی ناشی از جریان برش داخلی، حول نقطه O برابر است با:



$$\begin{aligned} \sum M_O &= Ve = \int R dF = \int R \times \tau dA = \int R \frac{VQ}{It} R t d\theta \Rightarrow e = \frac{R}{I} \int Q d\theta \\ Q &= \int y dA = \int_0^\theta R \sin \theta \times R t d\theta = R^2 t [-\cos \theta]_0^\theta \\ \Rightarrow Q &= R^2 t (1 - \cos \theta) \end{aligned}$$

$$I = \int y^2 dA = \int R^2 \sin^2 \theta \times R t d\theta = \frac{R^2 t}{2} \int_0^{2\pi} (1 - \cos 2\theta) d\theta$$

$$I = \pi R^3 t \quad ; \quad e = \frac{R}{\pi R^3 t} \int_0^{2\pi} R^2 t (1 - \cos \theta) d\theta = \frac{R}{\pi} [\theta - \sin \theta]_0^{2\pi} = 2R$$



برای محاسبه ممان اینرسی مقطع تو خالی می‌توان از ممان اینرسی مقطع دایره توپر دیفرانسیل‌گیری نموده، سپس به جای  $dR$ ، ضخامت مقطع  $t$  قرار داده شود.

$$I = d \left( \frac{\pi}{4} R^4 \right) = \pi R^3 dR = \pi R^3 t$$

**روش دوم:** با استفاده از توزیع تنش داده شده در مسئله، گشتاور پیچشی برآیند را حول مرکز برش محاسبه می‌کنیم.

$$\sum M_O = Ve \Rightarrow \int RdF = \int R(\tau dA) = \int R\tau(Rtd\theta) = Ve \Rightarrow e = \frac{R^2 t \int \tau d\theta}{V} = \frac{R^2 t \int_0^{2\pi} \frac{V(1 + \cos\theta)}{\pi R t} d\theta}{V}$$

$$\Rightarrow e = \frac{R}{\pi} [\theta + \sin\theta]_0^{2\pi} = \frac{2\pi R}{\pi} = 2R$$


---



---

**۴۲- گزینه «۱»** در مقاطع جدار نازک بسته مرکز برش همواره در داخل مقطع قرار دارد و به جدارهای ضخیم نزدیک‌تر می‌باشد بنابراین مرکز برش در ربع

اول واقع می‌باشد.